

Väljaandja:	Riigikogu
Akti liik:	seadus
Teksti liik:	terviktekst
Redaktsiooni jõustumise kp:	17.01.2025
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:	20.11.2025
Avaldamismärge:	RT I, 03.12.2024, 10

Kindlustustegevuse seadus¹

Vastu võetud 10.06.2015

[RT I, 07.07.2015, 1](#)

jõustumine 01.01.2016, § 123 lõiked 11 ja 12 jõust. 01.01.2019

Muudetud järgmiste aktidega

Vastuvõtmine	Avaldamine	Jõustumine
10.06.2015	RT I, 07.07.2015, 1	01.01.2016, osaliselt 01.01.2020
14.12.2016	RT I, 31.12.2016, 3	10.01.2017
08.02.2017	RT I, 22.02.2017, 1	01.01.2018
05.04.2017	RT I, 20.04.2017, 1	15.01.2018
07.06.2017	RT I, 26.06.2017, 1	06.07.2017
14.06.2017	RT I, 30.06.2017, 1	01.07.2017
26.10.2017	RT I, 17.11.2017, 3	23.02.2018, osaliselt 27.11.2017 ja 03.01.2018. Jõustumisaeg 23.02.2018 muudetud - jõustub Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2016/97, mis käsitleb kindlustustoodete turustamist (uuesti sõnastatud) (ELT L 26, 02.02.2016, lk 19–59), rakendamiskuupäeval [RT I, 30.12.2017, 3] – Euroopa Parlamendi ja Nõukogu direktiiv (EL) 2018/411, 14. märts 2018, millega muudetakse direktiivi (EL) 2016/97 seoses liikmesriikide ülevõtmismeetmete kohaldamise kuupäevaga (ELT L 76, 19.03.2018, lk 28-29) – 01.10.2018
13.12.2017	RT I, 30.12.2017, 3	03.01.2018
12.12.2018	RT I, 28.12.2018, 1	13.01.2019
19.12.2018	RT I, 10.01.2019, 1	20.01.2019
30.01.2019	RT I, 20.02.2019, 2	02.03.2019
20.02.2019	RT I, 13.03.2019, 2	15.03.2019
13.11.2019	RT I, 04.12.2019, 1	14.12.2019
06.04.2021	RT I, 14.04.2021, 1	24.04.2021, osaliselt 30.06.2021
24.11.2021	RT I, 07.12.2021, 3	17.12.2021
16.03.2022	RT I, 29.03.2022, 3	30.03.2022, osaliselt 08.04.2022
13.04.2022	RT I, 29.04.2022, 1	01.11.2024, jõustumine muudetud [RT I, 21.06.2024, 2]
16.11.2022	RT I, 02.12.2022, 2	12.12.2022
08.02.2023	RT I, 01.03.2023, 3	11.03.2023
22.02.2023	RT I, 17.03.2023, 2	01.11.2023
22.02.2023	RT I, 17.03.2023, 5	27.03.2023
15.05.2024	RT I, 30.05.2024, 1	01.09.2024
04.06.2024	RT I, 21.06.2024, 2	01.07.2024
05.06.2024	RT I, 21.06.2024, 3	01.07.2024
12.06.2024	RT I, 29.06.2024, 2	15.07.2024

1. peatükk Üldsätted

§ 1. Seaduse reguleerimis- ja kohaldamisala

- (1) Käesoleva seadusega reguleeritakse kindlustustegevust ja kindlustuse turustamist ning nende järelevalvet. [RT I, 17.11.2017, 3- jõust. 01.10.2018]
- (2) Käesolevas seaduses ettenähtud Finantsinspektsiooni haldusmenetlusele kohaldatakse haldusmenetluse seaduse sätteid, arvestades käesoleva seaduse ja Finantsinspektsiooni seaduse erisusi.
- (3) Käesolevat seadust ei kohaldata sundkindlustusele võlaõigusseaduse § 422¹tähenduses, kui sundkindlustust kehtestavas seaduses ei ole sätestatud teisiti.
- (4) Käesolevat seadust ei kohaldata Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2009/138/EÜ kindlustus- ja edasikindlustustegevuse alustamise ja jätkamise kohta (Solventsus II) (EÜT L 335, 17.12.2009, lk 1–155) artiklites 5 ja 9 määratletud tegevusvaldkondades. [RT I, 20.02.2019, 2- jõust. 02.03.2019]

§ 2. Kindlustustegevus ja kindlustusandja

- (1) Kindlustustegevus on kindlustuslepingu alusel kindlustusvõtja või kindlustatu kindlustusriskide ülevõtmine ja kindlustusjuhtumi toimumise korral kahju hüvitamine, kokkulepitud rahasumma maksmine või lepingu täitmine muul kokkulepitud viisil.
- (2) Kindlustustegevus jaguneb elukindlustuseks, kahjukindlustuseks ja edasikindlustuseks. Kindlustustegevuse liigid ja alaliigid on sätestatud käesoleva seaduse §-des 12–14.
- (3) Kindlustusandja on äriühing, kelle peamine ja püsiv tegevus on kindlustustegevus.

§ 3. Edasikindlustustegevus ja edasikindlustusandja

- (1) Edasikindlustustegevus on kindlustustegevus, kus edasikindlustuslepingu alusel võetakse üle kindlustusandjale üleantud kindlustusriskid eesmärgiga maksta kindlustusandjale kokkulepitud suuruses hüvitist seoses kindlustusandja ja kindlustusvõtja vahel sõlmitud kindlustuslepingu järgse kindlustusjuhtumiga.
- (2) Edasikindlustusandja on kindlustusandja, kelle peamine ja püsiv tegevus on edasikindlustustegevus.
- (3) Edasikindlustusandja võib edasikindlustuslepinguga võtta üle ka teisele edasikindlustusandjale üle antud kindlustusriskid (edaspidi *retrotsessioon*) või Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis (EL) 2016/2341 tööandja kogumispensiooni asutuste tegevuse ja järelevalve kohta (ELT L 354, 23.12.2016, lk 37–85) nimetatud tööandja kogumispensiooni asutuse pensioniskeemiga hõlmatud isikute ees võetud kohustustega seotud riskid. [RT I, 28.12.2018, 1- jõust. 13.01.2019]
- (4) Eriotstarbeline varakogum on ettevõtja, kes ei ole kindlustusandja, kuid kes tegeleb edasikindlustustegevusega, finantseerides edasikindlustuslepingu alusel üle võetud kindlustusriske võlaväärtpaberite väljaandmise või mõne muu sellesarnase finantsinstrumendi kaudu, ning kellele ei teki tagasimaksiskohustust enne edasikindlustuslepingujärgse kohustuse tekkimist.

§ 4. Kindlustusandja kõrvaltegevus

- (1) Kindlustusandja võib kõrvaltegevusena tegutseda kindlustusandja, krediidasutuse, fondivalitseja või investeerimisühingu agendina, kui see ei ohusta tema finantsseisundit, usaldusväarsust ega kindlustusvõtjate, kindlustatute, soodustatud isikute või teiste isikute huve, kellele ta teenust osutab.
- (2) Kindlustusandja peab teavitama isikuid, kellele ta teenust osutab, oma käsundiandjast ning täitma agendina käesolevast seadusest, krediidasutuste seadusest, investeerimisfondide seadusest, kogumispensionide seadusest, väärtpaberituru seadusest, võlaõigusseadusest ja nende alusel kehtestatud õigusaktidest tulenevaid kliendile teenuse osutamise seotud kohustusi, sealhulgas kliendi teavitamise kohustust.
- (3) Kolmandate isikute ees vastutab kindlustusandja kõrvaltegevuse eest käsundiandja, kelle nimel ja arvel ta tegutseb. Käesolevas lõikes sätestatud kõrvalekalduv kokkulepe on lubatud üksnes juhul, kui kindlustusandja tegutseb kindlustusagendina ning ta on oma kindlustuse turustamisest tuleneva kohustuse rikkumisega tekitatud kahju hüvitamise tagamiseks sõlminud käesoleva seaduse § 179 lõigetes 1 ja 2 sätestatud tingimustele vastava vastutuskindlustuslepingu või garantiilepingu. [RT I, 17.11.2017, 3- jõust. 01.10.2018]

(3¹) Kui kindlustusandja pakub kindlustuslepingut komplektis muu toote või teenusega, mis ei ole kindlustusteenus, kohaldatakse kindlustusandjale käesoleva seaduse §-s 182¹ sätestatud.
[RT I, 17.11.2017, 3- jõust. 01.10.2018]

(4) Finantsinspeksioon võib oma ettekirjutusega kindlustusandja kõrvaltegevuse keelata, kui:
1) kõrvaltegevus ei vasta käesolevas paragrahvis sätestatud nõuetele;
2) kindlustusandja organisatsiooniline ülesehitus, töökorraldus või töötajate kompetentsus ei vasta sellise teenuse pakkumisele ettenähtud nõuetele.

(5) Kindlustusagendina tegutsemisele kohaldatakse käesoleva seaduse 10. peatükis sätestatud ja investeerimisagendina tegutsemisele väärtpaberituru seaduse 13¹. peatükis sätestatud.

§ 5. Kindlustuse turustamine ja turustaja [RT I, 17.11.2017, 3- jõust. 01.10.2018]

(1) Kindlustuse turustamine on kindlustuslepingutega seotud nõustamine ja kindlustuslepingute soovitamine, ettevalmistamine, sõlmimine ning nende haldamisel ja täitmisel abistamine. Kindlustuse turustamine hõlmab ka teabe andmist ühe või mitme kindlustuslepingu kohta vastavalt kriteeriumitele, mille klient valib veebilehe, rakenduse või muu sellise keskkonna kaudu, kindlustusteenuste pingerea koostamist, hindade ja teenuste võrdlemist ning teabe andmist hinnasoodustuste kohta, kui klient saab sellise protsessi tulemusel otse või kaudselt sõlmida kindlustuslepingu veebilehe, rakenduse või muu sellise keskkonna kaudu.

(2) Edasikindlustuse turustamine on edasikindlustuslepinguga seotud kindlustuse turustamine.

(3) Kindlustuse turustaja (edaspidi *turustaja*) on kindlustusandja ning käesoleva seaduse §-s 174 nimetatud kindlustusmaakler ja kindlustusagent.

(4) Kindlustuse turustamiseks ei peeta järgmisi tegevusi:

- 1) juhuslikult teabe andmist seoses muu kutsetegevusega, mis ei ole kindlustuse turustaja tegevus, kui teabe andja ei astu samme, et aidata sõlmida või täita kindlustus- või edasikindlustuslepingut, ja lepingu sõlmimine või täitmine ei ole tema tegevuse eesmärk;
- 2) kindlustusandja nimel nõuete haldamist ning kahju hindamist ja nõuetele eksperdihinnangu andmist seoses majandus- või kutsetegevusega, mis ei ole kindlustuse turustaja tegevus;
- 3) üksnes andmete ja teabe andmist kindlustuse turustajale kliendi kohta, kui andmete ja teabe andja ei abista muul viisil osapooli kindlustuslepingu sõlmimisel;
- 4) üksnes teabe andmist klientidele kindlustus- või edasikindlustusteenuste või kindlustuse turustajate kohta, kui teabe andja ei abista muul viisil osapooli kindlustuslepingu sõlmimisel.

[RT I, 17.11.2017, 3- jõust. 01.10.2018]

§ 6. Oluline osalus, isiku kontrollitav äriühing, hääleõiguse kuuluvus ja märkimisväärne seos

Käesolevas seaduses lähtutakse olulise osaluse, isiku kontrollitava äriühingu, hääleõiguse kuuluvuse ja märkimisväärse seose määramisel väärtpaberituru seaduse §-des 8², 9, 10 ja 72¹ sätestatust.

§ 7. Emaettevõtja, tütarettevõtja ja konsolideerimisgrupp

(1) Emaettevõtja käesoleva seaduse tähenduses on isik, kes väärtpaberituru seaduse § 10 lõigete 1 ja 2 kohaselt kontrollib vähemalt ühte äriühingut või muud juriidilist isikut (edaspidi *tütarettevõtja*). Emaettevõtja tütarettevõtjate tütarettevõtjaid käsitatakse käesoleva seaduse tähenduses sama emaettevõtja tütarettevõtjatena.

(2) Konsolideerimisgrupi moodustavad käesoleva seaduse tähenduses:

- 1) emaettevõtja koos tütarettevõtjatega;
- 2) emaettevõtja ja tema tütarettevõtjad koos seotud ettevõtjatega käesoleva seaduse § 87 lõike 5 tähenduses;
- 3) äriühingud või muud juriidilised isikud, kes on ühtse juhtimise all sõlmitud lepingu, asutamislepingu või põhikirja sätete kohaselt või kelle juhtimisorganite koosseisu enamuse moodustavad konsolideeritud majandusaasta aruande kinnitamiseni samad isikud.

§ 8. Kaptiivkindlustusandja ja kaptiivedasikindlustusandja

(1) Kaptiivkindlustusandja on kindlustusandja, kelles ei oma osalust teine kindlustusandja ega selle kindlustusandjaga samasse konsolideerimisgruppi kuuluv ettevõtja ning kes võtab kindlustuslepingu alusel üle üksnes temas osalust omava ettevõtja või temaga samasse konsolideerimisgruppi kuuluva ettevõtja riske.

(2) Kaptiivedasikindlustusandja on edasikindlustusandja, kelles ei oma osalust teine kindlustusandja ega selle kindlustusandjaga samasse konsolideerimisgruppi kuuluv ettevõtja ning kes võtab edasikindlustuslepingu alusel üle üksnes temas osalust omava ettevõtja või temaga samasse konsolideerimisgruppi kuuluva ettevõtja riske.

§ 9. Kindlustusrisiki asukohariik

- (1) Kindlustusrisiki asukohariigina käsitatakse käesoleva seaduse tähenduses riiki, kus:
- 1) asub kindlustatud kinnisasi või ehitis või ehitis koos sisustuse ja seadmetega, mis on kaetud ehitise kindlustuslepinguga;
 - 2) sõiduk on kantud registrisse või
 - 3) on sõlmitud reisiteenusega seotud riske hõlmav leping kestusega kuni neli kuud.

(2) Lisaks käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 2 sätestatule käsitatakse kindlustusrisiki asukohariigina kohustusliku liikluskindlustuskaitse eest vastutava isiku valikul ka riiki, kus seni oli kantud registrisse või kuhu toimetatakse või on toimetatud maismaasõiduk Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2009/103/EÜ mootorsõidukite kasutamise tsiviilvastutuskindlustuse ja sellise vastutuse kindlustamise kohustuse täitmise kohta (ELT L 263, 07.10.2009, lk 11–31) artikli 15 lõike 1 kohaselt.
[RT I, 29.06.2024, 2- jõust. 15.07.2024]

(3) Kõikidel käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestamata juhtudel käsitatakse kindlustusrisiki asukohariigina riiki, mis kindlustusvõtja andmetele tuginedes on lepingu sõlmimise hetkel:

- 1) füüsilisest isikust kindlustusvõtja elukoht või
- 2) juriidilisest isikust kindlustusvõtja kindlustuslepinguga seotud tegevuskoht.

§ 10. Kindlustusandja ärinimi ja kaubamärk

(1) Kindlustusandja ärinimes peab sisalduma sõna „kindlustus” eesti keeles või võõrkeeles.

(2) Sõna „kindlustus” nii lihtsõnana kui ka liitsõna osana ja selle võõrkeelseid vasteid tohib oma ärinimes või kaubamärgis kasutada üksnes kindlustusandja või äriühingust kindlustusagent, kui käesolevas seaduses ei ole sätestatud teisiti.

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatu ei laiene mittetulundusühingule, mille liikmed on üksnes kindlustusandjad või kindlustusagendid või mille tegevuse eesmärk on üksnes kindlustusvõtjate, kindlustatute või soodustatud isikute huvide kaitse.

§ 11. Kindlustusandjana ja edasikindlustusandjana tegutsemine

(1) Eesti kindlustusandja võib tegutseda ainult aktsiaseltsi, Euroopa äriühingu, tulundusühistu või Euroopa ühistuna.
[RT I, 20.02.2019, 2- jõust. 02.03.2019]

(2) Kindlustusandja suhtes rakendatakse äriseadustikus, tulundusühituseaduses, Euroopa Liidu Nõukogu määruse (EÜ) nr 2157/2001 „Euroopa äriühingu (SE) põhikirja kohta” rakendamise seaduses ja Euroopa Liidu Nõukogu määruse (EÜ) nr 1435/2003 „Euroopa ühistu (SCE) põhikirja kohta” rakendamise seaduses sätestatud käesolevast seadusest tulenevate erisustega.
[RT I, 20.02.2019, 2- jõust. 02.03.2019]

(3) Kindlustusandja võib äritegevusena tegeleda üksnes kindlustustegevuse ja edasikindlustustegevusega, teha muid nende tegevustega otseselt seotud tehinguid ja toiminguid, kui need abistavad või täiendavad vahetult põhitegevust, ning tegeleda käesoleva seaduse §-s 4 nimetatud kõrvaltegevusega.

(4) Käesoleva paragrahvi lõikes 3 sätestatu ei mõjuta kindlustusandja tehingute ja toimingute kehtivust.

(5) Edasikindlustusandja võib tegeleda üksnes edasikindlustustegevusega, teha muid otseselt sellest tulenevaid tehinguid ja toiminguid, kui need abistavad või täiendavad vahetult põhitegevust, ning tegeleda käesoleva seaduse §-s 4 nimetatud kõrvaltegevusega. Lisaks võib edasikindlustusandja täita samu ülesandeid ja tegeleda samade tegevustega nagu käesoleva seaduse § 87 lõikes 6 nimetatud kindlustusvaldusettevõtja.

(6) Käesoleva paragrahvi lõikes 5 sätestatu ei mõjuta edasikindlustusandja tehingute ja toimingute kehtivust.

§ 11¹. Kindlustusühistule kohaldatavad erisused

(1) Tulundusühistuna tegutsev kindlustusandja (edaspidi *kindlustusühistu*) asutatakse määramata tähtajaks.

(2) Kui kindlustusühistu kavandatav tegevus näeb ette võlaõigusseaduse §-s 520 sätestatud kohustusliku vastutuskindlustuse pakkumise, ei tohi kindlustusühistu põhikirjaga ette näha tingimusi, mis piiravad kindlustusvõtja õigust sõlmida kindlustusühistuga kindlustusleping, kui kindlustusvõtja vastab tüüptingimustes ettenähtud tingimustele.

(3) Kindlustusühistu peab lisaks tulundusühituseaduse § 7 lõikes 1 sätestatule esitama äriregistrile esitatavas avalduses krediidasutuse või makseasutuse teatise osakapitali sissemaksmise kohta.

(4) Äriregistrisse kantakse lisaks tulundusühituseaduse §-s 8 nimetatud andmetele kindlustusühistu osakapitali suurus.

(5) Kindlustusühistu avalikustab kindlustusühistu põhikirja oma veebilehel.

(6) Kindlustusühistule ei kohaldata tulundusühistuseaduse § 1 lõike 2 kolmandas lauses ning §-des 34, 36 ja 37 liikme vastutuse kohta sätestatud.

(7) Kindlustusühistu liikmel on õigus kindlustusühistust välja astuda, kui tal ei ole kindlustusühistu ees täitmata kohustusi.

(8) Kindlustusühistu näeb põhikirjaga ette, et liikmesuse lõppemisel ei maksta liikmele hüvitist või pikendatakse tulundusühistuseaduse § 33 lõikes 3 sätestatud väljamakse tegemise tähtaega, kui pärast väljamakse tegemist ei oleks kindlustusandja omavahendid ja põhiomavahendid piisavad käesoleva seaduse ning selle alusel kehtestatud õigusaktides sätestatud nõuete täitmiseks.

(9) Kindlustusühistu reservkapitali suurus peab olema vähemalt üks kümnendik osakapitalist, kui põhikirjas ei ole ette nähtud suuremat määra. Igal aastal kantakse reservkapitali vähemalt üks kahekümnendik puhaskasumist, kuni reservkapital saavutab ettenähtud suuruse.

[RT I, 20.02.2019, 2- jõust. 02.03.2019]

§ 12. Kahjukindlustuse liigid ja alaliigid

(1) Kahjukindlustuse liigid on:

- 1) õnnetusjuhtumikindlustus;
- 2) haiguskindlustus;
- 3) maismaasõidukite kindlustus;
- 4) raudtee veerevkoosseisu kindlustus;
- 5) õhusõidukite kindlustus;
- 6) veesõidukite kindlustus;
- 7) transporditavate kaupade kindlustus;
- 8) tulekindlustus ja loodusjõudude kindlustus;
- 9) muu varakindlustus;
- 10) mootorsõiduki valdaja vastutuskindlustus, sealhulgas kohustuslik liikluskindlustus;
- 11) õhusõiduki valdaja vastutuskindlustus;
- 12) veesõiduki valdaja vastutuskindlustus;
- 13) tsiviilvastutuskindlustus;
- 14) krediitkindlustus;
- 15) garantiikindlustus;
- 16) finantskahjude kindlustus;
- 17) õigusabikulude kindlustus;
- 18) abistamisteenuste kindlustus.

(2) Tulekindlustus ja loodusjõudude kindlustus ei hõlma käesoleva paragrahvi lõike 1 punktides 3–7 nimetatud vara kindlustamist.

(3) Muu varakindlustus hõlmab käesoleva paragrahvi lõike 1 punktides 3–7 nimetatamata vara kindlustamist külma- ja rahekahjustuste, varguse ning teiste punktis 8 nimetatamata riskide vastu.

(4) Tsiviilvastutuskindlustus ei hõlma käesoleva paragrahvi lõike 1 punktides 10–12 nimetatud sõidukite vastutuskindlustust.

(5) Abistamisteenuste kindlustus hõlmab viivitamatu abi kättesaadavaks tegemist isikutele, kes satuvad kindlustuslepingus sätestatud juhtudel ja tingimustel raskustesse reisides või oma kodust või alalisest elukohast eemal olles. Abi andmine hõlmab rahalist või mitterahalist hüvitamist, kuid ei hõlma sõiduki korralist hooldust, sealjuures müügijärgset tehnilist hooldust, abile viitamist ja selle vahendamist.

[RT I, 17.11.2017, 3- jõust. 27.11.2017]

(6) Käesolevat seadust ei kohaldata abistamisteenusele, mis vastab Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2009/138/EÜ artiklis 6 sätestatud tingimustele.

[RT I, 20.02.2019, 2- jõust. 02.03.2019]

(7) Kahjukindlustuse liigid jaotuvad käesoleva seaduse lisa sätestatud alaliikideks.

§ 13. Elukindlustuse liigid

(1) Elukindlustuse liigid on:

- 1) kindlustus surmajuhtumiks;
- 2) kindlustus üleelamistähtajaks;
- 3) kindlustus surmajuhtumiks ja üleelamistähtajaks;
- 4) annuiteet;

- 5) õnnetusjuhtumikindlustus lisakindlustusena;
- 6) haiguskindlustus lisakindlustusena;
- 7) sünnikindlustus ja abiellumiskindlustus;
- 8) investeerimisriskiga elukindlustus;
- 9) katkestamisõigusega pikaajaline haiguskindlustus;
- 10) tontiin;
- 11) kapitali kogumise tegevus;
- 12) tööandja pensionifondi valitsemine;
- 13) Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2009/138/EÜ artikli 2 lõike 3 punkti b alapunktis v nimetatud tegevus.

(2) Annuiteedi all mõistetakse elukindlustust, kus kindlustuslepingu sõlmimisel lepitakse kokku hüvitise perioodiline väljamaksmine. Kindlustustegevust, mis hõlmab kogumispensionide seaduse 2. peatüki 8. jaos kehtestatud kohustusliku kogumispensioni kindlustuslepingute (edaspidi *pensionileping*) sõlmimist, käsitatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2009/138/EÜ artiklis 3 nimetatud kindlustustegevusena.

(3) Investeerimisriskiga elukindlustuse all mõistetakse käesoleva paragrahvi lõike 1 punktides 1–4 ja 7 nimetatud elukindlustust, kus kindlustushüvitis sõltub alusvara väärtusest.

(4) Tontini all mõistetakse elukindlustust, kus kindlustushüvitis kujuneb kindlustusvõtjate ühiselt tehtud sisse maksetest ning see jaotatakse väljamaksmisel nende kindlustusvõtjate vahel, kes on pärast lepingu lõppemist elus, või soodustatud isikute vahel.

(5) Kapitali kogumise tegevuse all mõistetakse aktuaarsetel arvutustel põhinevat kapitali kogumist, kui kindlustusandja võtab kindlustusvõtja või soodustatud isiku ees elukindlustuslepingus kokkulepitud ühekordse kindlustusmaksu või regulaarsete kindlustusmaksete eest määratud kestuse ja rahalise suurusega kohustused.

(6) Tööandja pensionifondide valitsemine hõlmab Euroopa Majanduspiirkonna lepinguriigis (edaspidi *lepinguriik*) asuva elu- või asukohaga tööandja töötajatele, avalikele teenistujatele ning juhtimis- ja kontrollorgani liikmetele pakutava garanteeritud tootlusega tööandja pensionifondi, määratud väljamaksetega tööandja pensionifondi ja suremus-, üleelamis- või töövõimetusriske katva tööandja pensionifondi valitsemist. Tööandja pensionifondide valitsemise suhtes ei kohaldata investeerimisfondide seaduses määratud väljamaksetega tööandja pensionifondi kohta sätestatud.
[RT I, 31.12.2016, 3- jõust. 10.01.2017]

§ 14. Edasikindlustuse liigid

Edasikindlustuse liigid on:

- 1) kahjukindlustuse edasikindlustus;
- 2) elukindlustuse edasikindlustus.

2. peatükk Kindlustusandjana tegutsemise õigus

1. jagu Tegevusluba

§ 15. Tegevusluba

- (1) Kindlustustegevusega tegelemiseks peab äriühingul olema tegevusluba.
- (2) Eestis asutatud äriühingule annab tegevusloa Finantsinspeksioon. Finantsinspeksioonilt tegevusloa saanud kindlustusandja registrijärgne asukoht ja peakontor peavad olema Eestis.
[RT I, 20.04.2017, 1- jõust. 15.01.2018]
- (3) Tegevusluba kehtib käesolevas seaduses sätestatud tingimustel kõikides lepinguriikides.
- (4) Tegevusluba on tähtajatu.
- (5) Tegevusluba ei ole üleantav ja selle kasutamine teise isiku poolt on keelatud.

§ 16. Tegevusloa ulatus

- (1) Tegevusluba antakse kas ühe või mitme kindlustustegevuse liigi või alaliigiga tegelemiseks. Kindlustustegevuse liigiga tegelemise luba hõlmab ka selle liigi alaliikidega tegelemise luba.
- (2) Kindlustusandja võib tegeleda nende kindlustustegevuse liikide ja alaliikidega, millega tegelemiseks on tal tegevusluba.

(3) Lisaks käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatule võib kahjukindlustusega tegelev kindlustusandja tegeleda kindlustustegevuse liikide ja alaliikidega täiendava tegevusloata, kui tema poolt täiendavalt kindlustatav risk on seotud tegevusloal märgitud kindlustustegevuse liigi või alaliigi alusel kindlustatud objekti või isikuga ning nimetatud risk ja objekt või isik on kindlustatud sama kindlustuslepingu alusel, sealjuures ei tohi täiendavalt kindlustatav risk oma olulisuselt ületada sama kindlustuslepingu alusel kindlustatavat põhiriski.

(4) Käesoleva paragrahvi lõikes 3 sätestatut ei kohaldata krediidikindlustuse, garantiikindlustuse ja õigusabikulude kindlustuse suhtes, välja arvatud juhul, kui õigusabikulude kindlustus on abistamisteenuste kindlustuse, veesõidukite kindlustuse või veesõiduki valdaja vastutuskindlustuse täiendavaks kindlustuseks.

(5) Kindlustusandja ei või üheaegselt tegeleda elu- ja kahjukindlustusega, välja arvatud käesoleva paragrahvi lõikes 6 sätestatud juhul.

(6) Elukindlustusega tegelev kindlustusandja võib tegeleda üheaegselt elukindlustuse ja käesoleva seaduse § 12 lõike 1 punktides 1 ja 2 nimetatud kahjukindlustuse liikidega.

(7) Kindlustusandja võib üheaegselt tegeleda kas elukindlustuse ja elukindlustuse edasikindlustusega või kahjukindlustuse ja kahjukindlustuse edasikindlustusega.

(8) Edasikindlustusandja võib tegeleda kahjukindlustuse edasikindlustuse ja elukindlustuse edasikindlustusega.

§ 17. Tegevusloa taotlemine

(1) Tegevusloa taotlemisel esitab juhatuse liige Finantsinspeksioonile kirjaliku taotluse koos järgmiste andmete ja dokumentidega:

1) ära kiri jõus olevast põhikirjast, tegutseva äriühingu puhul ka üldkoosoleku otsus põhikirja muutmise kohta ja põhikirja muudetud tekst;

2) äriühingu asutamise puhul asutamislepingu või -otsuse notariaalselt kinnitatud ära kiri ja krediidasutuse teatis aktsiakapitali või osakapitali sissemaksmise kohta;

[RT I, 20.02.2019, 2- jõust. 02.03.2019]

3) taotleja algbilanss ning olemasolu korral hilisem bilanss ja kasumiaruanne ning viimase kolme majandusaasta aruanded;

4) käesoleva seaduse §-s 18 sätestatud nõuetele vastav tegevuskava;

5) kinnitus omavahendite ja põhiomavahendite olemasolu kohta vastavalt käesoleva seaduse § 58 lõikele 2;

6) käesoleva seaduse § 16 lõikes 6 sätestatud juhul kinnitus § 82 lõike 7 punktis 4 sätestatud miinimumkapitalinõude alammäära täitmiseks nõuetekohaste põhiomavahendite olemasolu kohta ja § 58 lõikes 3 sätestatud nõuete täitmise kohta;

7) juhatuse ja nõukogu liikmete ning käesoleva seaduse § 96 lõikes 5 nimetatud vastutavate isikute andmed, mis sisaldavad neist igaühe nime, kodakondsust, isikukoodi või selle puudumise korral sünniaega, elukohta, hariduskäigu kirjeldust, töö- ja ametikohtade täielikku loetelu ning juhatuse liikmete puhul nende vastutusvaldkonna kirjeldust, ja nende isikute käesoleva seaduse nõuetele vastavust kinnitavad dokumendid, mida taotleja peab oluliseks esitada;

8) audiitorettevõtja nimi ja registrikoodi;

9) aktsionäride nimekiri, milles on toodud neist igaühe nimi, registrikood või isikukood või selle puudumise korral sünniaeg ning andmed iga aktsionäri sissemakse suuruse, omandatavate või talle kuuluvate aktsiate ja häälte arvu kohta;

10) käesoleva seaduse § 118 lõikes 4 nimetatud andmed taotlejas olulist osalust omavate isikute ja kontrolli omavate isikute kohta;

11) andmed äriühingute kohta, milles taotleja või tema juhatuse või nõukogu liikme osalus on suurem kui 20 protsenti või mis on tema kontrollitavad, kusjuures nimetatud andmed peavad sisaldama äriühingu aktsia- või osakapitali suurust, tegevusalade loetelu ning taotleja ja tema juhatuse või nõukogu liikme osaluse suurust või kontrolli teostamise asjaolusid;

12) käesoleva seaduse §-des 96–104 sätestatud nõuetele vastava juhtimissüsteemi kirjeldus ja §-s 105 nimetatud sise-eeskirjad või nende projekt;

13) kui taotlus esitatakse kohustusliku liikluskindlustusega tegelemiseks, siis liikluskindlustuse seaduse §-s 10 nimetatud liikluskindlustuse fondi kinnitus taotleja fondi liikmeks saamise kohta ning taotleja liikluskindlustuse seaduse § 51 lõike 1 alusel igasse lepinguriiki määratava piiriüleste nõuete lahendaja nimi ja aadress;

14) kui kavandatav kindlustustegevus näeb ette pensionilepingute sõlmimist, siis taotleja kinnitus, et ta võtab kohustuse tasuda Tagatisfondi seaduses ettenähtud pensionilepingute osafondi ühekordse osamakse;

15) kui kavandatav kindlustustegevus näeb ette pensionilepingute sõlmimise, siis pensionilepingute tüüpitingimused;

16) tõend Finantsinspeksiooni seaduse §-s 45¹ sätestatud menetlustasu maksmise kohta.

(1¹) Kindlustusandja ühinguleping või põhikirja peab kindlaks määrama, et kindlustusandja registrijärgne asukoht ja peakontor on Eestis.

[RT I, 20.04.2017, 1- jõust. 15.01.2018]

(2) Tegevusloa taotlemisel ei tule esitada käesoleva paragrahvi lõike 1 punktides 1–3 ja 7–12 nimetatud andmeid ja dokumente, kui taotlejal on juba tegevusluba ja ta soovib laiendada oma tegevust mõne kindlustustegevuse liigi või alaliigiga tegelemiseks, milleks tal tegevusluba puudub.

(3) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktides 7 ja 10 nimetatud isikute kohta esitatud andmete ja dokumentide õigsust peavad isikud kinnitama oma allkirjaga.

(4) Eriotstarbelise varakogumi tegevusloa taotlemisele kohaldatakse komisjoni delegeeritud määruse (EL) nr 2015/35, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2009/138/EÜ kindlustus- ja edasikindlustustegevuse alustamise ja jätkamise kohta (Solventsus II) (EMPs kohaldatav tekst) (ELT L 12, 17.01.2015, lk 1–797), artiklis 318 sätestatud.

§ 18. Tegevuskava

(1) Tegevuskavas peab sisalduma:

- 1) kavandatavate kindlustustegevuse liikide ja alaliikide loetelu ning kindlustatavate riskide olemuse ja võetavate kohustuste laadi kirjeldus;
- 2) käesoleva lõike punktis 1 nimetatud iga kindlustusliigi ja alaliigi kohta planeeritav edasikindlustuse maht ja edasikindlustuse põhimõtted;
- 3) miinimumkapitalinõude alammääradele vastavate nõuetekohaste põhiomavahendite loetelu ja suurus;
- 4) kindlustustegevuse alustamise hinnangulised kulud ja nende katteks kavandatud rahaliste vahendite kirjeldus.

(2) Lisaks käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatule peab tegevuskavas sisalduma kindlustusandja kolme esimese tegevusaasta:

- 1) prognoositav bilanss;
- 2) prognoositava bilansi alusel hinnang tulevase solventsuskapitalinõude kohta vastavalt käesoleva seaduse 3. peatüki 4. jao 1. jaotisele ning hinnangu andmisel kasutatavad arvutuspehõimõtted;
- 3) prognoositava bilansi alusel hinnang tulevase miinimumkapitalinõude kohta vastavalt käesoleva seaduse 3. peatüki 4. jao 4. jaotisele ning hinnangu andmisel kasutatavad arvutuspehõimõtted;
- 4) hinnangud tehniliste eraldiste ning solventsuskapitalinõude ja miinimumkapitalinõude katteks kavandatud rahaliste vahendite kohta;
- 5) kahju- ja edasikindlustusega tegelemise korral prognoositav kindlustusmaksete, nõuete ja tegevuskulude, välja arvatud asutamiskulude maht;
- 6) elukindlustusega tegelemise korral kava, milles esitatakse kindlustustegevusest tulenevate tulude ja kulude kirjeldus, sealhulgas edasikindlustusandjatele kantavad kindlustusmaksed ja edasikindlustusandjatelt saadavad hüvitised.

(3) Kui taotlus esitatakse abistamisteenuste kindlustusega tegelemiseks, peab tegevuskava sisaldama lisaks käesoleva paragrahvi lõigetes 1 ja 2 sätestatud ka abistamisteenuste osutamiseks vajalike ressurside kirjeldust.

(4) Edasikindlustusandja esitab käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 2 nimetatud teabe asemel iga edasikindlustuse liigi kohta planeeritava retrotsessiooni põhimõtted ja mahu.

(5) Kui kindlustusandja kavandatava kindlustustegevusega nähakse ette pensionilepingute sõlmimine, on kindlustusandja kohustatud lisaks käesoleva paragrahvi lõigetes 1 ja 2 sätestatud andmetele Finantsinspeksioonile esitama kindlustustehnilise äriplaani, mis sisaldab vähemalt järgmisi kirjeldusi:

- 1) pensionimakse arvutamine;
- 2) tehnilise eraldise arvutamine;
- 3) tagastusväärtuse arvutamine;
- 4) pensionilepingute kasumi jaotamine.

[RT I, 17.11.2017, 3- jõust. 27.11.2017]

(6) Tegevusloa andmisele järgneval kolmel aastal esitab kindlustusandja Finantsinspeksiooni nõudmisel tegevuskava täitmise aruande nelja kuu jooksul pärast vastava majandusaasta lõppu.

§ 19. Tegevusloa taotluse läbivaatamine

(1) Finantsinspeksioon võib jätta tegevusloa taotluse läbi vaatamata, kui taotlus on esitatud oluliste puudustega.

(2) Kui tegevusloa taotluse menetlemise ajal tehakse muudatusi käesoleva seaduse § 17 lõikes 1 nimetatud andmetes või dokumentides, esitab taotleja viivitamata Finantsinspeksioonile vastavad andmed ja dokumendid muudetud kujul. Kui muudatus on oluline, võib Finantsinspeksioon lugeda menetlustähtaja alguseks selle olulise muudatuse kohta teabe kättesaamise päeva. Sellisel juhul peab Finantsinspeksioon teavitama taotlejat uuest menetlustähtajast.

(3) Finantsinspeksioon võib nõuda lisaandmete ja -dokumentide esitamist enda poolt määratud mõistliku tähtaja jooksul, kui käesoleva seaduse §-s 17 nimetatud andmete ja dokumentide põhjal ei ole võimalik veenduda, kas tegevusloa taotlejal on kindlustustegevuseks piisavad võimalused ja kas ta vastab käesoleva seaduse või muude õigusaktidega kindlustusandjale kehtestatud nõuetele, või kui on vaja kontrollida muid taotlejaga seotud asjaolusid.

(4) Taotleja esitatud andmete kontrollimiseks võib Finantsinspeksioon esitada päringuid andmekogudele, läbi viia kohapealset kontrolli, määrata ekspertiisi ja erakorralise audiitorkontrolli, küsida andmeid olulise osaluse omandajatelt ja aktsionäridelt, saada taotleja juhatuse ja nõukogu liikmetelt, audiitorettevõtjalt, siseaudiitorilt, nende esindajatelt ja vajaduse korral kolmandatelt isikutelt suulisi selgitusi esitatud dokumentide sisu ja tegevusloa andmise otsustamisel tähtsust omavate asjaolude kohta.

(5) Finantsinspeksioon teeb tegevusloa taotluse menetlemisel koostööd vastava lepinguriigi finantsjärelevalve asutusega, kui:

- 1) taotleja on teises lepinguriigis asutatud kindlustusandja, investeerimisühingu, investeerimisfondi, krediidasutuse, fondivalitseja või muu finantsjärelevalve alla kuuluva isiku ema- või tütarettvõtja;
- 2) taotleja emaettevõtja tütarettvõtjaks on teises lepinguriigis asutatud kindlustusandja, investeerimisühing, investeerimisfond, krediidasutus, fondivalitseja või muu finantsjärelevalve alla kuuluv isik;
- 3) taotleja ja teises lepinguriigis asutatud kindlustusandja, krediidasutus, fondivalitseja, investeerimisfond, investeerimisühing või muu finantsjärelevalve alla kuuluv isik on ühe ja sama isiku kontrollitavad äriühingud.

(6) Käesoleva paragrahvi lõikes 5 nimetatud koostöö raames konsulteerib Finantsinspeksioon teise lepinguriigi finantsjärelevalve asutusega, et hinnata aktsionäride sobivust ning konsolideerimisgrupi teise ettevõtja juhi ja käesoleva seaduse § 96 lõikes 5 nimetatud vastutavate isikute sobivust ja nõuetekohasust, vahetades andmeid, mis on olulised tegevusloa andmisel.

§ 20. Tegevusloa andmise ja sellest keeldumise otsus

(1) Tegevusloa antakse, kui esitatud andmed ja dokumendid on nõuetekohased ning esitatu põhjal saab veenduda, et tegevusloa taotlejal on kindlustustegevuseks piisavad vahendid ja organisatsiooniline suutlikkus ning kindlustusvõtjate, kindlustatute ja soodustatud isikute huvid on piisavalt kaitstud.

(2) Otsuse tegevusloa andmise või sellest keeldumise kohta teeb Finantsinspeksioon kolme kuu jooksul arvates kõigi nõuetekohaste andmete ja dokumentide saamisest, kuid mitte hiljem kui kuue kuu möödumisel tegevusloa taotluse esitamisest. Taotleja võib anda Finantsinspeksioonile tagasivõetamatu kirjaliku nõusoleku tegevusloa andmise või sellest keeldumise otsuse tegemise tähtaja pikendamiseks.

(3) Kui Finantsinspeksioonil on tekkinud põhjendatud kahtlus, et taotleja ei vasta kõigile käesolevast seadusest ja muudest õigusaktidest tulenevatele nõuetele, teavitab ta sellest taotlejat, kes on kohustatud esitama Finantsinspeksioonile kahtluse kõrvaldamiseks vajaliku teabe omal initsiatiivil.

(4) Finantsinspeksioon võib tegevusloa andmisel kehtestada taotlejale kohustuslikke kõrvaltingimusi, lähtudes käesoleva seaduse §-s 21 nimetatud asjaoludest.

(5) Äriseadustiku § 250 lõikes 4 ja tulundusühituseaduse § 7 lõikes 3 sätestatud tähtaega arvestatakse tegevusloa andmise otsuse taotlejale kättetoimetamisest arvates.
[RT I, 20.02.2019, 2- jõust. 02.03.2019]

(6) Finantsinspeksioon annab eriotstarbelisele varakogumile tegevusloa, kui varakogum vastab komisjoni delegeeritud määruse (EL) nr 2015/35 artiklis 318 sätestatud tingimustele.

§ 21. Tegevusloa andmisest keeldumise alused

(1) Finantsinspeksioon võib keelduda tegevusloa andmisest, kui:

- 1) taotleja ei vasta käesolevas seaduses või muudes õigusaktides kindlustusandjale sätestatud nõuetele;
- 2) taotlejal ei ole piisavalt vahendeid ja kogemusi, mis on vajalikud jätkusuutlikuks ja korrektseks tegutsemiseks kindlustusandjana;
- 3) taotleja juhatuse või nõukogu liige, audiitorettevõtja, käesoleva seaduse § 96 lõikes 5 nimetatud vastutav isik, taotlejas olulist osalust omav isik või aktsionär ei vasta käesolevas seaduses või muudes õigusaktides sätestatud nõuetele;
- 4) taotleja ja teise isiku vaheline märkimisväärne seos takistab taotleja üle vajalikul tasemel järelevalve teostamist või selle riigi, kus on asutatud isik, kellega taotlejal on märkimisväärne seos, õigusaktidest tulenevad nõuded või õigusaktide rakendamine takistaksid kindlustusandja üle vajalikul tasemel järelevalve teostamist;
- 5) käesoleva seaduse §-s 105 nimetatud kindlustusandja sise-eeskirjad ei ole kindlustusandja tegevuse reguleerimiseks piisavad või üheselt mõistetavad;
- 6) taotlejal ei ole laimatut ärialast mainet, näiteks kui taotlejale on määratud karistus süüteo eest ja tema karistusandmed ei ole karistusregistrist karistusregistri seaduse kohaselt kustutatud.

(2) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 2 sätestatu hindamisel arvestatakse muu hulgas:

- 1) taotleja tegevuse organisatsioonilise ja tehnilise korralduse taset;
- 2) taotleja juhtimisega seotud ja vastutavate isikute haridust, töökogemust, ärisidemeid, usaldusväärsust ja mainet;
- 3) käesoleva seaduse §-s 18 sätestatud tegevuskava adekvaatsust ja piisavust;

4) taotleja, tema emattevõtja ja teiste taotlejaga samasse konsolideerimisgruppi kuuluvate isikute tegevust, finantsseisundit, mainet ja kogemusi.

§ 22. Tegevusloa lõppemine

(1) Tegevusloa lõpeb:

- 1) tegevusloa kehtetuks tunnistamise korral – tegevusloa kehtetuks tunnistamisega;
- 2) kindlustusandjate ühinemise korral käesoleva seaduse § 140 lõike 5 teise lause alusel ühinevatel kindlustusandjatel – uue kindlustusandja äriregistrisse kandmisega;
- 3) kindlustusandjate ühinemise korral käesoleva seaduse § 140 lõike 5 esimese lause alusel ühendataval kindlustusandjal – ühinemise kandmisega ühendava kindlustusandja registrikaardile;
- 4) kogu kindlustusportfelli üleandmisel üleandval kindlustusandjal – Finantsinspeksioonilt kindlustusportfelli üleandmiseks loa saamisega;
- 5) kindlustusandja vabatahtliku lõpetamise korral – Finantsinspeksioonilt kindlustusandja lõpetamiseks loa saamisega;
- 6) kindlustusandja pankroti korral – pankrotimäärusega või kohtu määrusega pankrotimenetluse lõpetamisel raugemise tõttu.

(2) Tegevusloa lõppemisel kaotab kindlustusandja õiguse tegeleda kindlustustegevusega ka välisriigis.

§ 23. Tegevusloa kehtetuks tunnistamine

(1) Finantsinspeksioon võib tegevusloa kehtetuks tunnistada, kui:

- 1) kindlustusandja ei ole alustanud või teatab, et ei alusta kindlustustegevuse liigi või alaliigiga tegelemist 12 kuu jooksul tegevusloa andmisest arvates;
 - 2) kindlustusandja tegevus on peatunud kauemaks kui kuueks järjestikuseks kuuks;
 - 3) tegevusloa taotlemisel on esitatud valeandmeid või -dokumente, millel oli tegevusloa andmise otsustamisel oluline tähendus, samuti muudel juhtudel, kui kindlustusandja on Finantsinspeksioonile esitanud eksitavaid andmeid ja dokumente või valeandmeid ja -dokumente;
 - 4) kindlustusandja ei vasta kehtivatele tegevusloa andmise tingimustele või ei ole täitnud tegevusloa andmisel kehtestatud kõrvaltingimusi;
 - 5) ilmneb käesoleva seaduse § 21 lõikes 1 nimetatud asjaolu;
 - 6) kindlustusandja on korduvalt või olulisel määral rikkunud tema tegevust reguleerivates õigusaktides sätestatud või tema tegevus või tegevusetus ei vasta heale äritavale;
 - 7) kindlustusandja kuulub konsolideerimisgruppi, mille struktuur ei võimalda saada konsolideeritud järelevalveks vajalikku teavet, või kindlustusandjaga samasse konsolideerimisgruppi kuuluv äriühing tegutseb välisriigi õigusaktide alusel ja seetõttu on piisava järelevalve teostamine takistatud;
 - 8) kindlustusandja tegevuses ilmnevad tunnused, mis Finantsinspeksiooni põhjendatud kahtluse alusel osutavad rahapesule, või kindlustusandja rikub õigusaktiga kehtestatud rahapesu ning terrorismi rahastamise tõkestamise korda;
 - 9) lepinguriigi finantsjärelevalve asutuse poolt Finantsinspeksioonile esitatud teabe kohaselt on kindlustusandja rikkunud selle lepinguriigi õigusaktis sätestatud või ei täida käesoleva seaduse § 26 lõikes 5 nimetatud lepinguriigi finantsjärelevalve asutuse esitatud tingimusi;
 - 10) kindlustusandja ei ole võimeline täitma endale võetud kohustusi või tema tegevus kahjustab muul põhjusel oluliselt kindlustusvõtjate, kindlustatute või soodustatud isikute huve;
 - 11) kindlustusandja tehnilised eraldised või tehnilistele eraldistele vastav vara (edaspidi *kattevara*) ei vasta käesolevas seaduses sätestatud nõuetele;
 - 12) kohustusliku liikluskindlustusega tegelev kindlustusandja ei täida liikluskindlustuse seaduse §-s 10 nimetatud liikluskindlustuse fondi liikmesusest tulenevaid kohustusi;
 - 13) kindlustusandja, kes sõlmib pensionilepinguid, ei ole ettenähtud tähtajaks või täies ulatuses tasunud Tagatisfondi seaduse kohaseid pensionilepingute osafondi makseid;
 - 14) kindlustusandja, kes sõlmib tervishoiuteenuse osutaja kohustusliku vastutuskindlustuse seaduse § 4 lõikes 1 sätestatud vastutuskindlustuslepinguid, ei täida nimetatud seadusest tulenevaid kohustusi.
- [RT I, 29.04.2022, 1- jõust. 01.11.2024, jõustumine muudetud [RT I, 21.06.2024, 2]]

(2) Finantsinspeksioon võib tegevusloa tunnistada kehtetuks täielikult või üksiku kindlustustegevuse liigi või alaliigi ulatuses, piiritledes õigused, mille tegevusloa omaja kaotab.

(3) Finantsinspeksioon tunnistab tegevusloa kehtetuks täielikult, kui tema hinnangul ei ole käesoleva seaduse § 93 lõike 5 alusel esitatud lühiajaline finantseerimisskeem piisav või kindlustusandja ei ole suuteline seda ettenähtud tähtaja jooksul rakendama ning viima nõuetekohaseid põhiomavahendeid vastavusse käesolevas seaduses sätestatud nõuetega.

2. jagu Eesti kindlustusandja tegevus välisriigis

§ 24. Kindlustusandja tegevus välisriigis

(1) Kindlustusandja võib tegevusloa alusel ja selles toodud ulatuses tegeleda välisriigis kindlustustegevusega, asutades selleks filiaali või tegeledes piiriülese kindlustustegevusega.

(2) Välisriigis kindlustustegevusega tegeledes peab kindlustusandja järgima käesolevas seaduses ja selle alusel antud õigusaktides ning välisriigi õigusaktides sätestatud nõudeid.

(3) Teises lepinguriigis teenuste osutamisele kohaldatakse käesoleva seaduse §-des 25–27 ja 32–34 sätestatut.

(4) Kolmandas riigis teenuste osutamisele kohaldatakse käesoleva seaduse §-des 28–31 ja 35 sätestatut. Kolmas riik on välisriik, mis ei ole lepinguriik.

(5) Käesoleva seaduse §-des 32–35 sätestatut ei kohaldata Eesti edasikindlustusandjale, kes soovib tegeleda välisriigis piiriülese kindlustustegevusega. Eesti edasikindlustusandja, kes soovib tegeleda välisriigis piiriülese kindlustustegevusega, teavitab sellest Finantsinspeksiooni.

[RT I, 17.11.2017, 3- jõust. 27.11.2017]

(6) Kui kindlustusandjat alaliselt esindama volitatud isik tegeleb välisriigis püsivalt kindlustusagendi tegevuse või kindlustustegevusega, loetakse volitatud isiku tegevus Eesti kindlustusandja välisriigi filiaali tegevuseks ning sellise tegevuse jätkamiseks peab kindlustusandja käesoleva seaduse §-de 25–31 kohaselt asutama filiaali.

(7) Piiriülene kindlustustegevus käesoleva jao tähenduses on Eesti kindlustusandja kindlustustegevus, mis on seotud välisriigis asuva kindlustusriskiga.

(8) Piiriülene edasikindlustustegevus käesoleva jao tähenduses on Eesti edasikindlustusandja edasikindlustustegevus, mille raames Eesti edasikindlustusandja pakub edasikindlustust välisriigis asutatud kindlustusandjale.

§ 25. Kindlustusandja filiaali asutamine teises lepinguriigis

(1) Kindlustusandja, kes soovib asutada filiaali teises lepinguriigis, teavitab sellest Finantsinspeksiooni ning esitab Finantsinspeksioonile järgmised andmed ja dokumendid:

- 1) selle lepinguriigi nimi, kus kindlustusandja soovib filiaali asutada;
- 2) käesoleva seaduse §-s 18 sätestatud nõuetele vastav filiaali tegevuskava ja filiaali struktuuri üksikasjalik kirjeldus;
- 3) filiaali asukoha aadress lepinguriigis;
- 4) kindlustusandja nimel tegutsemiseks piisavat esindusõigust omava filiaali juhataja nimi, isikukood või selle puudumise korral sünniaeg, elukoht ja hariduskäigu kirjeldus, töö- ja ametikohtade täielik loetelu ning esindusõigust tõendav dokument;
- 5) kui asutatava filiaali kavandatud kindlustustegevus näeb ette kohustusliku liikluskindlustuse lepingute sõlmimist, siis kinnitus, et kindlustusandja on saanud filiaali asukoha lepinguriigi Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2009/103/EÜ artikli 1 punktis 3 nimetatud liikluskindlustuse lepinguriigi büroo ja garantiifondi liikmeks.

(2) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktides 3–5 nimetatud andmed ja dokumendid, filiaali struktuuri üksikasjalik kirjeldus ning kavandatavate kindlustustegevuse liikide ja alaliikide loetelu esitatakse koos vandetõlgi tehtud tõlkega Finantsinspeksiooni ja filiaali asukoha lepinguriigi finantsjärelevalve asutuse vaheliseks suhtlemiseks sobivas keelde.

[RT I, 07.07.2015, 1- jõust. 01.01.2020]

(3) Finantsinspeksioon võib kindlustusandjalt määratud tähtpäevaks nõuda käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud andmete täpsustamiseks ja kontrollimiseks lisaandmeid ja -dokumente.

(4) Finantsinspeksioon võib jätta käesoleva paragrahvi lõigetes 1 ja 3 nimetatud andmed ja dokumendid läbi vaatamata, kui:

- 1) edastamiseks esitatud andmed või dokumendid ei vasta käesolevas seaduses või selle alusel kehtestatud õigusaktis sätestatud nõuetele;
- 2) edastamiseks esitatud andmed või dokumendid on ebaõiged, eksitavad või puudulikud ja Finantsinspeksiooni poolt täiendavalt nõutud andmeid või dokumente ei ole ettenähtud tähtaja jooksul esitatud.

§ 26. Lepinguriigi filiaali asutamise loa taotluse menetlemine ja loa andmise otsus

(1) Finantsinspeksioon edastab lepinguriigi finantsjärelevalve asutusele käesoleva seaduse § 25 lõikes 2 nimetatud andmed ja dokumendid kolme kuu jooksul andmete ja dokumentide saamisest arvates ning teavitab sellest kindlustusandjat.

(2) Finantsinspeksioon võib teha otsuse käesoleva seaduse § 25 lõikes 2 nimetatud andmete ja dokumentide edastamisest keeldumise kohta, kui:

- 1) esitatud andmed või dokumendid ei vasta käesolevas seaduses sätestatud nõuetele või need on ebaõiged, eksitavad või puudulikud;
- 2) kindlustusandja finantsseisund ja organisatsiooniline ülesehitus ei ole piisavad tegevuskavas kirjeldatud kindlustustegevusega tegelemiseks filiaali asukoha lepinguriigis;

3) filiaali juhataja ei vasta käesoleva seaduse §-s 106 sätestatud nõuetele;
4) filiaali asutamine või kindlustusandja esitatud tegevuskava rakendamine võib kahjustada kindlustusvõtjate, kindlustatute või soodustatud isikute huve või kindlustusandja finantsseisundit või tegevuse usaldusväärsust Eestis või filiaali asukoha lepinguriigis.

(3) Otsuse andmete ja dokumentide edastamise või nende edastamisest keeldumise kohta toimetab Finantsinspeksioon viivitamata kindlustusandjale kätte.

(4) Käesoleva seaduse § 25 lõikes 2 nimetatud andmete ja dokumentide edastamise korral esitab Finantsinspeksioon filiaali asukoha lepinguriigi finantsjärelevalve asutusele kinnituse selle kohta, et kindlustusandjal on käesolevas seaduses sätestatud nõuetele vastavad omavahendid solventsuskapitalinõude täitmiseks ja põhiomavahendid miinimumkapitalinõude täitmiseks.

(5) Kindlustusandja võib teises lepinguriigis filiaali asutada, kui ta on saanud Finantsinspeksiooni kaudu filiaali asukoha lepinguriigi finantsjärelevalve asutuse esitatud tingimused kindlustustegevusega tegelemiseks selles lepinguriigis. Kui filiaali asukoha lepinguriigi finantsjärelevalve asutus ei ole kahe kuu jooksul Finantsinspeksioonilt käesoleva seaduse § 25 lõikes 2 nimetatud andmete ja dokumentide saamisest arvates oma tingimusi esitanud, võib kindlustusandja lepinguriigis filiaali asutada.

(6) Käesoleva seaduse § 25 lõikes 2 nimetatud andmete muutmise ja dokumentide muutmise teavitab kindlustusandja Finantsinspeksiooni ning filiaali asukoha lepinguriigi finantsjärelevalve asutust vähemalt üks kuu ette.

(7) Käesoleva paragrahvi lõiget 5 ei kohaldata edasikindlustusandja suhtes. Edasikindlustusandja võib lepinguriigis filiaali asutada pärast Finantsinspeksioonilt lõikes 3 nimetatud andmete ja dokumentide edastamise otsuse saamist.

§ 27. Ettekirjutus lõpetada kindlustustegevus filiaali kaudu

Finantsinspeksioon võib oma ettekirjutusega keelata kindlustusandjal tegutsemise lepinguriigis asutatud filiaali kaudu, kui:

- 1) esineb käesoleva seaduse § 26 lõikes 2 nimetatud asjaolu;
- 2) filiaali asukoha lepinguriigi finantsjärelevalve asutus on Finantsinspeksiooni teavitanud kindlustusandja poolt lepinguriigi õigusakti või käesoleva seaduse § 26 lõike 5 alusel lepinguriigi finantsjärelevalve asutuse esitatud kindlustustegevusega tegelemise tingimuste rikkumisest.

§ 28. Kindlustusandja filiaali asutamine kolmandas riigis

(1) Kindlustusandja, kes soovib asutada filiaali kolmandas riigis, peab selleks taotlema Finantsinspeksioonilt kolmanda riigi filiaali asutamise loa.

(2) Kolmanda riigi filiaali asutamise loa taotlemisel tuleb kindlustusandjal Finantsinspeksioonile esitada kirjalik taotlus koos järgmiste andmete ja dokumentidega:

- 1) selle kolmanda riigi nimi, kus kindlustusandja soovib filiaali asutada, koos kolmanda riigi finantsjärelevalve asutuse kinnitusega, et selle riigi õigusaktide kohaselt on kindlustusandja filiaali asutamine selles riigis lubatud;
- 2) filiaali asukoha aadress kolmandas riigis;
- 3) käesoleva seaduse §-s 18 sätestatud nõuetele vastav filiaali tegevuskava kindlustustegevuse kohta kolmandas riigis koos kavandatava kindlustustegevuse ja organisatsioonilise ülesehituse üksikasjaliku kirjeldusega;
- 4) kindlustusandja nimel tegutsemiseks piisavat esindusõigust omava filiaali juhataja nimi, isikukood või selle puudumise korral sünniaeg ning esindusõigust tõendav dokument.

(3) Käesoleva paragrahvi lõike 2 punktides 2–4 nimetatud andmete muutmise ja dokumentide muutmise teavitab kindlustusandja viivitamata Finantsinspeksiooni.

§ 29. Kolmandas riigis filiaali asutamise loa taotluse menetlemine ja loa andmise otsus

(1) Kolmandas riigis filiaali asutamise loa taotluse menetlemisel, esitatud andmete kontrollimisel ja taotleja finantsseisundi, organisatsioonilise ülesehituse ja tehniliste süsteemide ning filiaali asutamiseks piisavate vahendite olemasolu kontrollimisel kohaldatakse käesoleva seaduse §-s 19 sätestatud.

(2) Otsuse kolmandas riigis filiaali asutamise loa andmise või sellest keeldumise kohta teeb Finantsinspeksioon kahe kuu jooksul kõigi nõuetekohaste andmete ja dokumentide saamisest arvates, kuid mitte hiljem kui kolme kuu möödumisel vastava taotluse esitamisest.

§ 30. Kolmandas riigis filiaali asutamise loa andmisest keeldumine

Finantsinspeksioon võib keelduda kolmandas riigis filiaali asutamise loa andmisest, kui:

- 1) kolmandas riigis filiaali asutamise loa taotlemisel esitatud andmed või dokumendid ei vasta käesolevas seaduses või selle alusel kehtestatud õigusaktis sätestatud nõuetele või need on ebaõiged, eksitavad või puudulikud;
- 2) filiaali juhataja ei vasta käesoleva seaduse §-s 106 sätestatud nõuetele;

- 3) kindlustusandja finantsseisund ja organisatsiooniline ülesehitus ei ole piisavad tegevuskavas kirjeldatud kindlustustegevusega tegelemiseks kolmandas riigis;
- 4) filiaali asutamine kolmandas riigis või kindlustusandja esitatud tegevuskava rakendamine võib kahjustada kindlustusvõtjate, kindlustatute või soodustatud isikute huve, kindlustusandja finantsseisundit või tema usaldusväärset tegevust Eestis, lepinguriigis või kolmandas riigis;
- 5) kolmanda riigi finantsjärelevalve asutusel ei ole õiguslikku alust või võimalusi Finantsinspeksiooniga koostöö tegemiseks ja seetõttu ei ole Finantsinspeksioonil võimalik teostada filiaali üle vajalikul tasemel järelevalvet;
- 6) kindlustusandja on korduvalt või olulisel määral rikkunud tema tegevust reguleerivates õigusaktides sätestatud;
- 7) kindlustusandja tegevus või tegevusetus ei vasta heale äritavale või talle on määratud karistus süüteo eest ja tema karistusandmed ei ole karistusregistrist karistusregistri seaduse kohaselt kustutatud.

§ 31. Kolmandas riigis filiaali asutamise loa kehtetuks tunnistamine

- (1) Finantsinspeksioon võib tunnistada kolmandas riigis filiaali asutamise loa kehtetuks, kui:
 - 1) kindlustusandja on kolmanda riigi filiaali asutamise loa taotlemisel esitanud valeandmeid või -dokumente, millel oli filiaali asutamise loa andmise otsustamisel oluline tähendus, samuti muudel juhtudel, kui filiaali kohta on Finantsinspeksioonile esitatud valeandmeid või -dokumente;
 - 2) kindlustusandja on korduvalt või olulisel määral rikkunud kolmanda riigi õigusaktides sätestatud nõudeid ja see võib kahjustada kindlustusvõtjate, kindlustatute või soodustatud isikute huve;
 - 3) kindlustusandja või tema filiaal ei vasta kehtivatele filiaali asutamise loa andmise tingimustele;
 - 4) kindlustusandja ei esita filiaali kohta nõuetekohaseid aruandeid;
 - 5) kindlustusandja ei ole ettenähtud tähtpäevaks või ulatuses täitnud Finantsinspeksiooni ettekirjutust seoses filiaali tegevusega;
 - 6) filiaali tegevusest tulenevad riskid on oluliselt suuremad kui kindlustusandja tegevusest tulenevad riskid;
 - 7) ilmnevad käesoleva seaduse §-s 30 nimetatud asjaolud.
- (2) Filiaali asutamise loa kehtetuks tunnistamise otsuse toimetab Finantsinspeksioon lisaks kindlustusandjale kolmanda riigi finantsjärelevalve asutusele kätte.

§ 32. Piiriülene kindlustustegevus teises lepinguriigis

- (1) Kindlustusandja, kes soovib tegeleda piiriülse kindlustustegevusega teises lepinguriigis, teavitab sellest Finantsinspeksiooni ning esitab Finantsinspeksioonile järgmised andmed ja dokumendid:
 - 1) selle lepinguriigi nimi, kus kindlustusandja soovib piiriülse kindlustustegevusega tegeleda;
 - 2) kavandatava piiriülse kindlustustegevuse kirjeldus;
 - 3) käesoleva seaduse § 33 lõikes 2 sätestatud juhul samas lõikes sätestatud andmed.
- (2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud dokumendid esitatakse koos vandetõlgi tehtud tõlkega Finantsinspeksiooni ja selle lepinguriigi finantsjärelevalve asutuse vaheliseks suhtlemiseks sobivasse keelde, kus kindlustusandja kavatab piiriülse kindlustustegevusega tegeleda.
[RT I, 07.07.2015, 1- jõust. 01.01.2020]
- (3) Finantsinspeksioon võib jätta käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud andmed ja dokumendid läbi vaatamata, kui need ei vasta käesolevas seaduses või selle alusel kehtestatud õigusaktis sätestatud nõuetele või need on ebaõiged, eksitavad või puudulikud.
- (4) Kui kindlustusandjad kavatsesid tegeleda käesoleva seaduse §-s 51 nimetatud Euroopa Majanduspiirkonna kaaskindlustusega, on käesolevas paragrahvis sätestatud Finantsinspeksiooni teavitamise kohustus üksnes juhtival kindlustusandjal.

§ 33. Piiriülse kindlustustegevuse lubamine teises lepinguriigis

- (1) Finantsinspeksioon teavitab teise lepinguriigi finantsjärelevalve asutust käesoleva seaduse § 32 lõikes 1 nimetatud teate ning andmete ja dokumentide saamisest ning edastab ühe kuu jooksul järgmised andmed ja dokumendid:
 - 1) nende kindlustustegevuse liikide loetelu, millega tegelemise õigus kindlustusandjal on;
 - 2) andmed kindlustusandja omavahendite kohta ning kinnitus, et kindlustusandjal on käesolevas seaduses sätestatud nõuetele vastavad omavahendid solventsuskapitalinõude täitmiseks ja põhiomavahendid miinimumkapitalinõude täitmiseks;
 - 3) kavandatava piiriülse kindlustustegevuse kirjeldus.
- (2) Kui kindlustusandja kavandab piiriülse kindlustustegevuse teises lepinguriigis näeb ette kohustusliku liikluskindlustuse lepingute sõlmimist, edastab Finantsinspeksioon lepinguriigi finantsjärelevalve asutusele lisaks käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatule:
 - 1) kinnituse, et kindlustusandja on saanud selle lepinguriigi Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2009/103/EÜ artikli 1 punktis 3 nimetatud liikluskindlustuse lepinguriigi büroo ja garantiifondi liikmeks;

2) kindlustusandja poolt lepinguriiki nimetatud ja seal püsivat elu- või tegevuskohta omava esindaja nime ja aadressi, arvestades, et sellel isikul on tulenevalt liikluskindlustuse lepingutest õigus kindlustusandja nimel tegutseda kannatanule tekitatud liikluskahju käsitlemisel ja hüvitamisel.

(3) Finantsinspeksioon võib teha otsuse käesoleva paragrahvi lõigetes 1 ja 2 nimetatud andmete ja dokumentide edastamisest keeldumise kohta, kui:

- 1) esitatud andmed või dokumendid ei vasta käesolevas seaduses sätestatud nõuetele või need on ebaõiged, eksitavad või puudulikud;
- 2) kindlustusandja finantsseisund ja organisatsiooniline ülesehitus ei ole piisavad kindlustustegevusega tegelemiseks lepinguriigis;
- 3) piiriülene kindlustustegevus võib kahjustada kindlustusvõtjate, kindlustatute või soodustatud isikute huve või kindlustusandja finantsseisundit või tegevuse usaldusväarsust Eestis või lepinguriigis.

(4) Otsuse andmete ja dokumentide edastamise või edastamisest keeldumise kohta toimetab Finantsinspeksioon viivitamata kindlustusandjale kätte.

(5) Finantsinspeksiooni nõusolekul võib käesoleva paragrahvi lõike 2 punktis 2 nimetatud esindajaks olla liikluskindlustuse seaduse § 51 lõikes 1 nimetatud nõuete lahendaja.

(6) Erinevalt käesoleva seaduse § 24 lõikes 6 sätestatust ei peeta käesoleva paragrahvi lõike 2 punktis 2 ja lõikes 5 nimetatud nõuete lahendaja tegevust Eesti kindlustusandja filiaali ega kindlustusandja asutamiseks lepinguriigis.

(7) Kindlustusandja võib alustada piiriülest kindlustustegevust lepinguriigis pärast käesoleva paragrahvi lõikes 4 nimetatud andmete ja dokumentide edastamise otsuse kättesaamist.

(8) Käesoleva seaduse § 32 lõike 1 punktis 2 ja käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud andmete muutmise ja dokumentide muutmise teavitab kindlustusandja Finantsinspeksiooni vähemalt üks kuu ette. Finantsinspeksioon edastab saadud teabe lepinguriigi finantsjärelevalve asutusele.

§ 34. Ettekirjutus lõpetada piiriülene kindlustustegevus lepinguriigis

Finantsinspeksioon võib oma ettekirjutusega keelata kindlustusandjal piiriülese kindlustustegevusega tegelemise, kui:

- 1) esineb käesoleva seaduse § 33 lõikes 3 nimetatud asjaolu;
- 2) lepinguriigi finantsjärelevalve asutus on Finantsinspeksiooni teavitanud kindlustusandja poolt lepinguriigi õigusakti rikkumisest.

§ 35. Piiriülene kindlustustegevus kolmandas riigis

(1) Eesti kindlustusandja, kes soovib tegeleda piiriülese kindlustustegevusega kolmandas riigis, peab selleks taotlema Finantsinspeksioonilt piiriülese kindlustustegevuse loa.

(2) Piiriülese kindlustustegevuse loa taotlemisel tuleb kindlustusandjal esitada Finantsinspeksioonile kirjalik taotlus koos järgmiste andmete ja dokumentidega:

- 1) selle kolmanda riigi nimi, kus kindlustusandja soovib piiriülese kindlustustegevusega tegeleda, koos viitega riigi õigusaktide sätetele, mille kohaselt kindlustusandja piiriülene kindlustustegevus selles riigis on lubatud;
- 2) kavandatava piiriülese kindlustustegevuse kirjeldus.

(3) Käesoleva paragrahvi lõike 2 punktis 2 nimetatud asjaolude muutmise teavitab kindlustusandja viivitamata Finantsinspeksiooni.

(4) Piiriülese kindlustustegevuse loa taotluse menetlemisele kohaldatakse käesoleva seaduse § 19 lõigetes 1–4 ja § 20 lõikes 1 sätestatut.

(5) Otsuse piiriülese kindlustustegevuse loa andmise või sellest keeldumise kohta teeb Finantsinspeksioon kahe kuu jooksul kõigi nõuetekohaste andmete ja dokumentide saamisest arvates, kuid mitte hiljem kui kolme kuu möödumisel piiriülese kindlustustegevuse loa taotluse esitamisest.

(6) Finantsinspeksioon võib keelduda piiriülese kindlustustegevuse loa andmisest, kui:

- 1) kindlustusandja on esitanud Finantsinspeksioonile eksitavaid andmeid või dokumente või valeandmeid või -dokumente;
- 2) kindlustusandja finantsseisund ja organisatsiooniline ülesehitus ei ole piisavad piiriülese kindlustustegevuse loa taotlemisel kirjeldatud piiriülese tegevusega tegelemiseks;
- 3) kindlustusandja tegevus kolmandas riigis võib kahjustada kindlustusvõtjate, kindlustatute või soodustatud isikute huve, kindlustusandja finantsseisundit või tema tegevuse usaldusväarsust;
- 4) kolmanda riigi finantsjärelevalve asutusel ei ole õiguslikku alust, võimalusi või valmisolekut piisavaks ja tõhusaks koostööks Finantsinspeksiooniga ja seetõttu ei ole Finantsinspeksioonil võimalik teostada kindlustusandja tegevuse üle vajalikul tasemel järelevalvet;
- 5) kindlustusandjale on määratud karistus süüteo eest ja tema karistusandmed ei ole karistusregistrist karistusregistri seaduse kohaselt kustutatud.

(7) Finantsinspeksioon võib tunnistada piiriülese kindlustustegevuse loa kehtetuks, kui:

- 1) kindlustusandja on esitanud Finantsinspeksioonile eksitavaid andmeid või dokumente või valeandmeid või -dokumente;
- 2) kindlustusandja ei ole Finantsinspeksiooni teavitanud piiriülese tegevusega seotud asjaolude muutumisest;
- 3) kindlustusandja on korduvalt või olulisel määral rikkunud tema tegevust reguleerivates õigusaktides sätestatud;
- 4) kindlustusandja ei vasta kehtivatele piiriülese kindlustustegevuse loa andmise tingimustele;
- 5) kindlustusandja ei ole ettenähtud tähtpäevaks või ulatuses täitnud Finantsinspeksiooni ettekirjutust seoses piiriülese kindlustustegevusega;
- 6) kindlustusandja piiriülesest kindlustustegevusest tulenevad riskid on oluliselt suuremad kui kindlustusandja muust tegevusest tulenevad riskid.

(8) Piiriülese kindlustustegevuse loa kehtetuks tunnistamise otsuse toimetab Finantsinspeksioon lisaks kindlustusandjale kolmanda riigi finantsjärelevalve asutusele kätte.

3. jagu

Välisriigi kindlustusandja tegevus Eestis

§ 36. Välisriigi kindlustusandja tegevuse alused Eestis

(1) Eestis võib kindlustustegevusega tegelemiseks asutada filiaali või tegeleda piiriülese kindlustustegevusega üksnes isik, kellel on selleks õigus tulenevalt selle riigi õigusaktidest, kus ta on asutatud ning kus talle on antud õigus tegeleda kindlustustegevusega (edaspidi *päritoluriik*).

(2) Kui välisriigi kindlustusandjat alaliselt esindama volitatud isik tegeleb Eestis püsivalt kindlustusagendi tegevuse või kindlustustegevusega, loetakse volitatud isiku tegevus välisriigi kindlustusandja Eesti filiaali tegevuseks ning sellise tegevuse jätkamiseks peab kindlustusandja käesoleva seaduse §-de 37–40 kohaselt asutama filiaali.

(3) Eestis kindlustustegevusega tegeledes peab välisriigi kindlustusandja järgima käesoleva seadusega ja selle alusel kindlustustegevusele kehtestatud nõudeid, samuti muid Eesti seadustest tulenevaid nõudeid Eestis teenuste osutamiseks.

(4) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud isiku suhtes, kelle päritoluriik on teine lepinguriik (edaspidi *teise lepinguriigi kindlustusandja*), kohaldatakse käesoleva seaduse §-des 37 ja 41 sätestatud.

(5) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud isiku suhtes, kelle päritoluriik on kolmas riik (edaspidi *kolmanda riigi kindlustusandja*), kohaldatakse käesoleva seaduse §-des 39, 40 ja 42 sätestatud. Kolmanda riigi kindlustusandja ei või sõlmida pensionilepinguid.

(6) Käesoleva seaduse §-des 41 ja 42 sätestatud ei kohaldata välisriigi edasikindlustusandjale, kes soovib tegeleda Eestis piiriülese edasikindlustustegevusega.
[RT I, 17.11.2017, 3- jõust. 27.11.2017]

(7) Piiriülene kindlustustegevus käesoleva jao tähenduses on välisriigi kindlustusandja kindlustustegevus, mis on seotud Eestis asuva kindlustusriskiga.

(8) Piiriülese kindlustustegevuse raames ei ole lubatud sõlmida pensionilepinguid.

(9) Teise lepinguriigi kindlustusandja Eesti filiaali kindlustustegevuse aruannete sisu, vormi ja esitamise korra kehtestab [valdkonna eest vastutav minister](#) määrusega.

(10) Piiriülene edasikindlustustegevus käesoleva jao tähenduses on välisriigi edasikindlustusandja edasikindlustustegevus, mille raames välisriigi edasikindlustusandja pakub edasikindlustust Eesti kindlustusandjale.

§ 37. Teise lepinguriigi kindlustusandja filiaal Eestis

(1) Teise lepinguriigi kindlustusandja, kes soovib asutada filiaali Eestis, teavitab sellest lepinguriigi finantsjärelevalve asutuse kaudu Finantsinspeksiooni ning esitab Finantsinspeksioonile järgmised andmed ja dokumendid:

- 1) filiaali ärinimi, asukoha aadress ja muud kontaktandmed;
- 2) filiaali struktuuri üksikasjalik kirjeldus ning kavandatavate kindlustustegevuse liikide ja alaliikide loetelu;
- 3) filiaali juhataja nimi, kui tal on õigus tegutseda kindlustusandja nimel, ning lepinguriigi finantsjärelevalve asutuse kinnitus filiaali juhataja sobivuse ja nõuetekohasuse kohta;
- 3¹) Lloyd'si korral isiku nimi, kes on volitatud esindama Lloyd'si ja kõiki tema liikmeid Eestis;

[RT I, 17.11.2017, 3- jõust. 27.11.2017]

4) liikluskindlustuse seaduse §-s 10 nimetatud liikluskindlustuse fondi kinnitus, et lepinguriigi kindlustusandja, kelle Eestis asutatava filiaali kavandatav kindlustustegevus näeb ette kohustusliku liikluskindlustuse lepingute sõlmimise, on saanud selle filiaali kaudu liikluskindlustuse fondi liikmeks;

5) lepinguriigi finantsjärelevalve asutuse kinnitus, et lepinguriigi kindlustusandja omab nõuetekohaseid omavahendeid solventsuskapitalinõude ja miinimumkapitalinõude täitmiseks;

6) pensionilepingute kindlustustehniline äriplaan ja pensionilepingute tüüptingimused, kui kavandatav tegevus näeb ette pensionilepingute sõlmimise;

7) kirjalik kinnitus, et tasutakse õigeaegselt Tagatisfondi seaduses ettenähtud pensionilepingute osafondi ühekordne osamakse, kui filiaali kavandatav kindlustustegevus näeb ette pensionilepingute sõlmimise.

(2) Finantsinspeksioon teavitab käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud andmete ja dokumentide saamisest viivitamata lepinguriigi finantsjärelevalve asutust.

(3) Finantsinspeksioon teavitab kahe kuu jooksul käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud andmete ja dokumentide saamisest arvates lepinguriigi finantsjärelevalve asutust tingimustest, mida kindlustusandja peab Eestis järgima.

(4) Lepinguriigi kindlustusandja võib filiaali asutada ja alustada kindlustustegevust pärast käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud teabe saamist oma asukohariigi finantsjärelevalve asutuselt või kahe kuu möödumisel päevast, kui Finantsinspeksioon sai käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud andmed ja dokumendid.

(5) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud andmete muutumisest ja dokumentide muutmise teavitab lepinguriigi kindlustusandja Finantsinspeksiooni vähemalt üks kuu ette.

(6) Teise lepinguriigi kindlustusandja esitab filiaali äriregistrisse kandmiseks Finantsinspeksiooni kinnituse käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud andmete ja dokumentide saamise kohta.

(7) Käesolevas paragrahvis nimetatud andmed ja dokumendid peab lepinguriigi finantsjärelevalve asutus esitama Finantsinspeksiooni nõudmisel koos vandetõlgi tehtud eestikeelse tõlkega.

[RT I, 07.07.2015, 1- jõust. 01.01.2020]

(8) Käesoleva paragrahvi lõikeid 3 ja 4 ei kohaldata teise lepinguriigi edasikindlustusandja suhtes, kes võib Eestis filiaali asutada, kui ta on saanud oma asukohariigi finantsjärelevalve asutuselt lõikes 1 nimetatud andmete ja dokumentide Finantsinspeksioonile edastamise teate.

§ 38. Kolmanda riigi kindlustusandja filiaal Eestis

(1) Kolmanda riigi kindlustusandja, kes soovib asutada filiaali Eestis, peab selleks taotlema Finantsinspeksioonilt filiaali asutamise loa.

(2) Filiaali asutamise loa taotlemisel tuleb kolmanda riigi kindlustusandjal esitada Finantsinspeksioonile kirjalik taotlus koos järgmiste andmete ja dokumentidega:

1) kindlustusandja ärinimi, asukoha aadress ja muud kontaktandmed;

2) kindlustusandjale kolmandas riigis väljastatud tegevusloa ulatus ja tegevusloa väljastanud asutuse andmed;

3) filiaali ärinimi ja aadress Eestis;

4) kindlustusandja nimel tegutsemiseks piisavat esindusõigust omava filiaali juhataja nimi, isikukood või selle puudumise korral sünniaeg ning esindusõigust tõendav dokument;

5) äriseadustiku § 386 lõike 2 punktides 1 ja 5 nimetatud andmed ja dokumendid;

[RT I, 11.10.2024, 1- jõust. 21.10.2024]

5¹) äriühingu põhikirja või ühingulepingu asukohariigi seaduste kohaselt tõestatud ärakiri, kui põhikiri või ühinguleping tuleb registrile esitada ka ühingu asukohariigis;

[RT I, 11.10.2024, 1- jõust. 21.10.2024]

6) kindlustusandja kolme viimase majandusaasta auditeeritud aruanded;

7) käesoleva seaduse §-s 18 sätestatud nõuetele vastav filiaali tegevuskava kindlustustegevuse kohta Eestis koos kavandatava kindlustustegevuse ja organisatsioonilise ülesehituse üksikasjaliku kirjeldusega;

8) liikluskindlustuse seaduse §-s 10 nimetatud liikluskindlustuse fondi kinnitus, et kolmanda riigi kindlustusandja, kes asutab Eestis filiaali, mille kavandatav kindlustustegevus näeb ette kohustusliku liikluskindlustuse lepingute sõlmimise, on saanud liikluskindlustuse fondi liikmeks, ning taotleja liikluskindlustuse seaduse § 51 lõike 1 alusel igasse lepinguriiki määratava piiriüleste nõuete lahendaja nimi ja aadress;

9) Eesti krediitiasutuse tõend selle kohta, et filiaali asutamise loa taotleja on deponeerinud vähemalt 25 protsenti käesoleva seaduse § 82 lõikes 7 sätestatud miinimumkapitalinõude alammäärast ja deposiidilepingu kohaselt võib deponeeritud summat koormata, välja maksta või üle kanda üksnes Finantsinspeksiooni kirjalikul loal.

(3) Käesoleva paragrahvi lõike 2 punktis 9 sätestatud nõuet ei kohaldata:

1) Šveitsi Konföderatsiooni kindlustusandja Eesti filiaalile, kellel on õigus tegeleda kahjukindlustusega;

2) kolmanda riigi kindlustusandja Eesti filiaalile, kes kasutab käesoleva seaduse § 86 lõikes 1 sätestatud soodsamaid tingimusi ja kelle solventsuse üle ei teosta järelevalvet Finantsinspeksioon.

(4) Lisaks käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud andmetele ja dokumentidele tuleb kolmanda riigi kindlustusandjal Finantsinspeksioonile esitada päritoluriigi finantsjärelevalve asutuse:

- 1) nõusolek filiaali asutamiseks Eestis;
- 2) kinnitus, et tal on päritoluriigis kehtiv tegevusluba ning tema tegevus on korrektne ja kooskõlas avaliku huviga;
- 3) andmed omavahendite suuruse ja taseme, kindlustusandja maksejõulisuse, tehniliste eraldiste arvutuspõhimõtete ja -metoodika ning päritoluriigis kehtivate kattevara nõuete kohta.

(5) Käesolevas paragrahvis nimetatud andmed ja dokumendid peab kolmanda riigi kindlustusandja esitama Finantsinspeksiooni nõudmisel koos vandetõlgi tehtud eestikeelse tõlkega.

[RT I, 07.07.2015, 1- jõust. 01.01.2020]

§ 39. Kolmanda riigi filiaali asutamise loa taotluse menetlemine ja loa kehtetuks tunnistamine

(1) Filiaali asutamise loa taotluse menetlemisele, andmete kontrollimisele, loa andmisele ning kehtetuks tunnistamisele kohaldatakse käesoleva seaduse §-des 19–21 ja 23 sätestatud, kui käesolevast paragrahvist ei tulene teisiti.

(2) Lisaks käesoleva seaduse §-s 21 sätestatud alustele võib Finantsinspeksioon keelduda filiaali asutamise loa andmisest, kui kolmanda riigi finantsjärelevalve asutus ei taga piisavat järelevalvet taotleja üle või kolmanda riigi finantsjärelevalve asutusel puudub õiguslik alus või võimalus koostööks Finantsinspeksiooniga, samuti kui kolmanda riigi kindlustusandja filiaal ei vasta käesoleva seaduse §-s 85 sätestatud nõuetele.

(3) Finantsinspeksioon võib tunnistada filiaali asutamise loa kehtetuks, kui ilmnevad käesoleva seaduse §-s 23, käesoleva paragrahvi lõikes 2 või käesoleva seaduse § 86 lõikes 10 nimetatud asjaolud.

(4) Finantsinspeksioon võib Šveitsi Konföderatsiooni kindlustusandja kahjukindlustusega tegeleva filiaali asutamise loa kehtetuks tunnistada käesoleva paragrahvi lõikes 3 sätestatud alustel, küsides eelnevalt selle kohta Šveitsi Konföderatsiooni finantsjärelevalve asutuse arvamust.

(5) Finantsinspeksioonil on õigus keelata käesoleva paragrahvi lõikes 4 nimetatud Šveitsi Konföderatsiooni kindlustusandja filiaalil uute lepingute sõlmimine Šveitsi Konföderatsiooni finantsjärelevalve asutuselt filiaali asutamise loa kehtetuks tunnistamise kohta arvamuse saamiseni. Nimetatud keelust teavitab Finantsinspeksioon Šveitsi Konföderatsiooni finantsjärelevalve asustust.

(6) Finantsinspeksioon võib keelduda filiaali asutamise loa kehtetuks tunnistamisest, kui filiaali kindlustusvõtjatel, kindlustatutel või soodustatud isikutel on nõudeid filiaali või filiaali asutanud kolmanda riigi kindlustusandja vastu või kui loa kehtetuks tunnistamine kahjustaks kindlustusvõtjate, kindlustatute või soodustatud isikute huve.

§ 40. Kolmanda riigi filiaali asutamise loa muutmine

(1) Kolmanda riigi kindlustusandja, kes soovib tegeleda Eestis kindlustustegevuse liigi või alaliigiga, mida ei ole nimetatud filiaali asutamise loa taotlemisel esitatud tegevuskavas, taotleb Finantsinspeksioonilt filiaali asutamise loa muutmist. Filiaali asutamise loa muutmiseks esitab kolmanda riigi kindlustusandja Finantsinspeksioonile taotluse koos käesoleva seaduse § 38 lõike 2 punktides 1–4 ja 7 nimetatud andmete ja dokumentidega ning juhul, kui filiaali asutamise loa muutmist taotletakse liikluskindlustusega tegelemise alustamiseks, ka § 38 lõike 2 punktis 8 nimetatud andmed ja dokumendid.

(2) Filiaali asutamise loa muutmise taotluse menetlemisele, andmete kontrollimisele ja loa muutmise otsustamisele kohaldatakse käesoleva seaduse §-des 19–21 sätestatud.

§ 41. Teise lepinguriigi kindlustusandja piiriülene kindlustustegevus Eestis

(1) Teise lepinguriigi kindlustusandja, kes soovib tegeleda piiriülse kindlustustegevusega Eestis, teavitab sellest lepinguriigi finantsjärelevalve asutuse kaudu Finantsinspeksiooni ning esitab Finantsinspeksioonile järgmised andmed ja dokumendid:

- 1) nende kindlustustegevuse liikide loetelu, millega tegelemiseks on kindlustusandjal õigus;
- 2) andmed kindlustusandja omavahendite kohta ja lepinguriigi finantsjärelevalve asutuse kinnitus, et kindlustusandja täidab kapitalinõudeid vastavalt lepinguriigis kehtivatele nõuetele;
- 3) kavandatava piiriülse kindlustustegevuse kirjeldus.

(2) Kui kindlustusandja kavandab piiriülene kindlustustegevus Eestis näeb ette kohustusliku liikluskindlustuse lepingute sõlmimist, tuleb esitada Finantsinspeksioonile lisaks käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud:

- 1) liikluskindlustuse seaduse §-s 10 nimetatud liikluskindlustuse fondi kinnitus, et kindlustusandja on saanud liikluskindlustuse fondi liikmeks;

2) kindlustusandja poolt Eestisse nimetatud ja siin püsivat elu- või tegevuskohta omava esindaja nimi ja aadress, arvestades, et sellel isikul on tulenevalt liikluskindlustuse lepingutest õigus kindlustusandja nimel tegutseda kannatanule tekitatud liikluskahju käsitlemisel ja hüvitamisel.

(3) Erinevalt käesoleva seaduse § 36 lõikes 2 sätestatust ei peeta käesoleva paragrahvi lõike 2 punktis 2 nimetatud esindaja tegevust teise lepinguriigi kindlustusandja filiaali asutamiseks Eestis, samuti ei peeta sellist tegevust kindlustusandja asutamiseks Eestis.

(4) Teise lepinguriigi kindlustusandja võib alustada Eestis piiriülest kindlustustegevust pärast käesoleva paragrahvi lõigetes 1 ja 2 nimetatud andmete ja dokumentide edastamist Finantsinspeksioonile.

(5) Käesoleva paragrahvi lõigetes 1 ja 2 nimetatud andmete muutumisest ja dokumentide muutmisest teavitab lepinguriigi finantsjärelevalve asutus Finantsinspeksiooni.

(6) Käesolevas paragrahvis nimetatud andmed ja dokumendid peab lepinguriigi finantsjärelevalve asutus esitama Finantsinspeksiooni nõudmisel koos vandetõlgi tehtud eestikeelse tõlkega.
[RT I, 07.07.2015, 1- jõust. 01.01.2020]

(7) Kui lepinguriigi kindlustusandjad kavatsesid Eestis tegeleda käesoleva seaduse §-s 51 nimetatud Euroopa Majanduspiirkonna kaaskindlustusega, on käesolevas paragrahvis sätestatud lepinguriigi finantsjärelevalve asutuse kaudu Finantsinspeksiooni teavitamise ja andmete esitamise kohustus üksnes juhtival kindlustusandjal.

§ 42. Kolmanda riigi kindlustusandja piiriülene kindlustustegevus Eestis

(1) Kolmanda riigi kindlustusandja, kes soovib tegeleda piiriülese kindlustustegevusega Eestis, peab selleks taotlema Finantsinspeksioonilt loa (edaspidi käesolevas jaos *piiriülese kindlustustegevuse luba*).

(2) Piiriülese kindlustustegevuse loa taotlemisel tuleb kolmanda riigi kindlustusandjal Finantsinspeksioonile esitada kirjalik taotlus koos järgmiste andmete ja dokumentidega:

- 1) kindlustusandja ärinimi ja aadress;
- 2) kindlustusandja üle finantsjärelevalvet teostava asutuse kinnitus, et kindlustusandjal on oma asukohariigis ja piiriüleselt õigus tegeleda kindlustustegevusega, koos nende kindlustustegevuse liikide loeteluga, millega tegelemiseks tal on õigus;
- 3) kavandatava piiriülese kindlustustegevuse kirjeldus;
- 4) andmed kindlustusandja omavahendite suuruse ja nende arvutamise põhimõtete kohta ning kolmanda riigi finantsjärelevalve asutuse kinnitus, et kindlustusandja omavahendid vastavad kolmandas riigis kehtivatele nõuetele, koos nimetatud nõuete kirjeldusega;
- 5) kindlustusandja kolme viimase majandusaasta auditeeritud aruanded.

(3) Kui kolmanda riigi kindlustusandja kavandatav piiriülene kindlustustegevus Eestis näeb ette kohustusliku liikluskindlustuse lepingute sõlmimist, esitatakse Finantsinspeksioonile lisaks käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatule käesoleva seaduse § 41 lõikes 2 nimetatud andmed ja dokumendid ning kohaldatakse § 41 lõikes 3 sätestatut.

(4) Käesoleva paragrahvi lõike 2 punktides 1–4 ja lõikes 3 nimetatud andmete muutumisest ja dokumentide muutmisest teavitab kolmanda riigi kindlustusandja viivitamata Finantsinspeksiooni.

(5) Piiriülese kindlustustegevuse loa taotluse menetlemisele, andmete kontrollimisele ja piiriülese kindlustustegevuse loa kehtetuks tunnistamisele kohaldatakse käesoleva seaduse § 19 lõigetes 1–4, § 20 lõigetes 1 ja 4 ning § 23 lõikes 2 sätestatut.

(6) Otsuse piiriülese kindlustustegevuse loa andmise või sellest keeldumise kohta teeb Finantsinspeksioon kahe kuu jooksul kõigi nõuetekohaste andmete ja dokumentide saamisest arvates, kuid mitte hiljem kui kolme kuu möödumisel piiriülese kindlustustegevuse loa taotluse esitamisel.

(7) Finantsinspeksioonil on õigus keelduda piiriülese kindlustustegevuse loa andmisest, kui:

- 1) kindlustusandja on esitanud Finantsinspeksioonile eksitavaid andmeid või dokumente või valeandmeid või -dokumente;
- 2) kindlustusandja ei ole võimeline täitma endale võetud kohustusi või tema tegevus kahjustab muul viisil oluliselt kindlustusvõtjate, kindlustatute või soodustatud isikute huve;
- 3) kindlustusandja omavahenditele kehtivad nõuded, omavahendite suurus või nende arvutamise põhimõtted ei ole piisavad, arvestades kindlustusandja Eestis kavandatava piiriülese tegevuse mahtu ja sellega seotud riske;
- 4) kolmanda riigi finantsjärelevalve asutusel ei ole õiguslikku alust, võimalusi või valmisolekut piisavaks ja tõhusaks koostööks Finantsinspeksiooniga ning seetõttu ei ole Finantsinspeksioonil võimalik teostada kindlustusandja tegevuse üle vajalikul tasemel järelevalvet.

(8) Finantsinspeksioonil on õigus tunnistada piiriülese kindlustustegevuse luba kehtetuks, kui:

- 1) kindlustusandja on esitanud Finantsinspeksioonile eksitavaid andmeid või dokumente või valeandmeid või -dokumente;
- 2) kindlustusandja ei ole Finantsinspeksiooni teavitanud piiriülese kindlustustegevusega seotud asjaolude muutumisest;

- 3) kindlustusandja ei ole ettenähtud tähtpäevaks või ulatuses täitnud Finantsinspektsiooni ettekirjutust seoses piiriülese kindlustustegevusega;
- 4) kindlustusandja ei vasta kehtivatele piiriülese kindlustustegevuse loa andmise tingimustele;
- 5) kindlustusandja ei ole järginud käesoleva seaduse § 20 lõike 4 alusel kehtestatud kõrvaltingimusi;
- 6) kindlustusandja on korduvalt või olulisel määral rikkunud tema tegevust reguleerivates õigusaktides sätestatud;
- 7) kindlustusandja, kes tegeleb liikluskindlustusega, ei täida liikluskindlustuse seaduse §-s 10 nimetatud liikluskindlustuse fondi liikme kohustusi.

(9) Finantsinspektsioonil on õigus tunnistada piiriülese kindlustustegevuse luba täielikult või osaliselt kehtetuks ka juhul, kui seda taotleb kindlustusandja. Finantsinspektsioon ei tunnista piiriülese kindlustustegevuse luba kehtetuks, kui kindlustusvõtjatel, kindlustatutel või soodustatud isikutel on nõudeid kindlustusandja vastu või kui piiriülese kindlustustegevuse loa kehtetuks tunnistamine kahjustaks kindlustusvõtjate, kindlustatute või soodustatud isikute huve.

(10) Kõik käesolevas paragrahvis nimetatud andmed ja dokumendid peab kolmanda riigi kindlustusandja esitama Finantsinspektsiooni nõudmisel koos vandetõlgi tehtud eestikeelse tõlkega.
[RT I, 07.07.2015, 1- jõust. 01.01.2020]

3. peatükk

Kindlustusandja usaldatavusnõuded

1. jagu

Kindlustusandja vara ja kohustised

§ 43. Vara ja kohustiste hindamine

- (1) Kindlustusandja on kohustatud hindama oma vara ja kohustisi väärtuses, mille eest on võimalik vara vahetada ning kohustisi arveldada või üle anda huvitatud, teadlike ja sõltumatute osapoolte vahelises tehingus.
- (2) Vara ja kohustiste, välja arvatud tehniliste eraldiste kajastamisel ja hindamisel peab kindlustusandja lähtuma põhimõtetest, mis on kehtestatud komisjoni delegeeritud määruse (EL) nr 2015/35 artiklites 7–16.

§ 44. Tehnilised eraldised

- (1) Kindlustusandja moodustab kindlustusvõtjate, soodustatud isikute ja kindlustatute ees võetud kindlustuslepingutest tulenevate kohustuste katteks tehnilised eraldised.
- (2) Tehnilised eraldised on kindlustuslepingutest tulenevad kohustused väärtuses, mille eest on võimalik need kohustused kohe teisele kindlustusandjale üle anda.
- (3) Kindlustuslepingutest tulenevate kohustuste kajastamisel ja kajastamise lõpetamisel tuleb arvesse võtta komisjoni delegeeritud määruse (EL) nr 2015/35 artiklis 17 sätestatud ning kindlustuslepingute piiride määramisel sama määruse artiklis 18 sätestatud.
- (4) Kindlustusandja peab tehniliste eraldiste suuruse arvutamisel lähtuma finantsturgudel esitatavast teabest ja kättesaadavatest kindlustusriske iseloomustavatest andmetest. Tehniliste eraldiste arvutamisel kasutatav meetodika peab olema usaldusväärne ja objektiivne.
- (5) Tehniliste eraldiste suuruse arvutamisel kohaldatakse komisjoni delegeeritud määruse (EL) nr 2015/35 artiklites 56–61 sätestatud proportsionaalsuse põhimõtteid ja lihtsustusi.
- (6) Tehniliste eraldiste suuruse arvutamisel liigitab kindlustusandja kindlustuslepingutest tulenevad kohustused homogeensetesse riskigruppidesse või vähemalt komisjoni delegeeritud määruse (EL) nr 2015/35 I lisas nimetatud äriiinidesse, arvestades sama määruse artiklis 55 sätestatud.
- (7) Tehniliste eraldiste suurus on võrdne käesoleva seaduse §-s 45 sätestatud kindlustusandja kindlustuslepingutest tulenevate kohustuste parima hinnangu ja §-s 48 sätestatud riskimarginaali summaga. Parim hinnang ja riskimarginaal tuleb hinnata eraldi, kui käesolevas seaduses ei ole sätestatud teisiti.
- (8) Kui kindlustuslepingutest tulenevaid rahavoogusid on võimalik asendada finantsinstrumentidega, mille turuväärtus on usaldusväärselt määratav, võib kindlustusandja tehniliste eraldiste suuruseks määrata vastavate finantsinstrumentide turuväärtuse. Sellisel juhul ei ole kindlustusandja kohustatud parimat hinnangut ja riskimarginaali eraldi arvutama.

(9) Käesoleva paragrahvi lõikes 8 nimetatud juhul peab kindlustusandja lähtuma komisjoni delegeeritud määruse (EL) nr 2015/35 artiklis 40 sätestatud asjaoludest.

(10) Kindlustusandja võtab tehniliste eraldiste suuruse arvutamisel arvesse:

- 1) kõik kulud vastavalt komisjoni delegeeritud määruse (EL) nr 2015/35 artiklile 31;
- 2) inflatsiooni, sealhulgas selle mõju kuludele ja kindlustuslepingutest tulenevatele nõuetele;
- 3) kõik väljamaksed kindlustusvõtjatele ja soodustatud isikutele, sealhulgas komisjoni delegeeritud määruse (EL) nr 2015/35 artiklis 24 sätestatud väljamaksed (edaspidi *tuleviku määramata boonused*), mida kindlustusandja eelduste kohaselt teeb, olenemata sellest, kas sellised maksed on kindlustuslepingu tingimuste kohaselt garanteeritud või mitte;
- 4) kõik kindlustuslepingutes antud finantstagatised ja lepingutes sisalduvate valikuõiguste väärtused.

(11) Eeldused tõenäosuse kohta, et kindlustusvõtjad kasutavad lepingutes sisalduvaid valikuõigusi, sealhulgas võimalust leping üles öelda või tagasi osta, peavad olema realistlikud ja põhinema hindamishetkel ja usaldusväärsel teabel. Eeldustes võetakse arvesse valikuõiguste realiseerumine, mis tuleneb finantstingimuste ja muude tingimuste tulevastest muutustest.

(12) Tehniliste eraldiste määramisele kindlustusgrupi tasemel kohaldatakse komisjoni delegeeritud määruse (EL) nr 2015/35 artikleid 339 ja 340.

(13) Kattevara ei tohi ühelgi hetkel olla väiksem tehniliste eraldiste suurusest.

§ 45. Parim hinnang

(1) Parim hinnang on tulevaste rahavoogude kaalutud keskmine, kus riskivaba intressikõverat kasutades võetakse arvesse tulevaste rahavoogude väärtust. Kindlustusandja võib parima hinnangu arvutamisel rakendada riskivaba intressikõvera kohandamisi vastavalt käesoleva seaduse §-dele 46 ja 47. Kindlustusandja kasutab Euroopa Komisjoni kehtestatud kohandamata riskivaba intressikõverat või kattuvuse või volatiilsuse kohandamise rakendamisel tehnilist teavet, kui Euroopa Komisjon on kehtestanud asjakohase rakendusmääruse. [RT I, 17.11.2017, 3- jõust. 27.11.2017]

(2) Kui käesoleva paragrahvi lõike 1 esimeses lauses nimetatud riskivabal intressikõveral ei ole esitatud parima hinnangu arvutamiseks vajaliku kestusega intressimäärasid, tuleb turusisendite põhjal riskivaba intressikõverat ekstrapoleerida. Ekstrapoleeritud riskivaba intressikõvera aluseks on forvardintressimäärad, mis koonduvad ühelt forvardintressimääralt või forvardintressimäärade kogumilt üheks lõplikuks forvardintressimääraks.

(3) Kindlustusandja lähtub riskivaba intressikõvera kasutamisel komisjoni delegeeritud määruse (EL) nr 2015/35 artiklites 43–54 sätestatust.

(4) Parima hinnangu leidmisel peab kindlustusandja arvesse võtma kõik kindlustus- ja edasikindlustuslepingutest tulenevate kohustustega seotud rahavood, lähtuma ajakohasest ja usaldusväärsest teabest ning võtma aluseks komisjoni delegeeritud määruse (EL) nr 2015/35 artiklites 22–36 sätestatud eeldused, aktuaarsed ja statistilised meetodid ning põhimõtted.

(5) Parima hinnangu leidmisel ei või tehnilistest eraldistest maha arvata edasikindlustusandja ja eriotstarbelise varakogumi osa. Edasikindlustusandja ja eriotstarbelise varakogumi osa tuleb arvutada eraldi kooskõlas käesolevas paragrahvis, käesoleva seaduse §-s 49 ja komisjoni delegeeritud määruse (EL) nr 2015/35 artiklis 41 sätestatuga.

(6) Kindlustusandjal peavad olema kehtestatud protsessid ja protseduurid, et parimaid hinnanguid ning nende leidmisel aluseks võetavaid eeldusi võrrelda korrapäraselt kogemustega.

(7) Kui võrdluse käigus ilmneb järjekindlalt erinevus parima hinnangu ja kogemuse vahel, peab kindlustusandja aktuaarseid meetodeid või eeldusi sobivalt kohandama.

§ 46. Kattuvuse kohandamine riskivabale intressikõverale

(1) Finantsinspektsiooni nõusolekul võib kindlustusandja elukindlustuslepingutest tulenevate kohustuste ja kahjukindlustuslepingute annuiteetmaksetest tulenevate kohustuste (edaspidi *määratud kohustused*) parima hinnangu arvutamisel rakendada riskivabale intressikõverale käesoleva paragrahvi lõikes 7 sätestatud kattuvuse kohandamist, kui on täidetud järgmised tingimused:

- 1) kindlustusandja on määranud sobivad võlakirjad ja muu määratud kohustuste rahavoogude sarnaste rahavoogudega vara (edaspidi *määratud vara*) selliste kohustuste kattevarana kohustuste lõpuni, välja arvatud juhul, kui rahavood on oluliselt muutunud ning on vaja säilitada määratud kohustuste ja määratud varaga seotud oodatavate rahavoogude võimalikult täpne väljendamine;
- 2) määratud kohustusi ja määratud vara käsitletakse ning hallatakse kindlustusandja muudest kohustustest ja varast eraldi ning määratud vara ei tohi kasutada muudest kohustustest tekkinud kahjumi katteks;
- 3) määratud varaga seotud oodatav rahavoog jäljendab võimalikult täpselt kohustustega seotud oodatavat rahavoogu samas valuutas ning varade ja kohustuste rahavoogude mittekattuvuse ulatus ei põhjusta riske, mis on olulised kindlustustegevusele, mille suhtes kattuvuse kohandamist rakendatakse;

4) määratud kohustuste aluseks olevate kindlustuslepingute alusel ei tasuta kindlustusandjale tuleviku kindlustusmaksleid ning ainukesed nendest lepingutest kindlustusandjale tulenevad kindlustusriskid on üleelamisrisk, kindlustuskulude risk, ümberhindamise risk ja suremusrisk;
[RT I, 10.01.2019, 1- jõust. 20.01.2019]

5) käesoleva seaduse § 61 kohaselt kalibreeritud ja komisjoni delegeeritud määruse (EL) nr 2015/35 artiklis 52 nimetatud suremusriski stressi tulemusel ei suurene suremusriski arvestavate määratud kohustuste parim hinnang rohkem kui viis protsenti;

6) kindlustuslepingud ei sisalda kindlustusvõtja valikuõigusi, välja arvatud lepingu ülesütlemisõigust, kui tagasiostuväärtus ei ületa vara väärtust, mis on hinnatud vastavalt käesoleva seaduse §-le 43, ning vara katab määratud kohustusi lepingu ülesütlemisel;

7) määratud varaga seotud rahavood on fikseeritud ning vara emitendid ja kolmandad osapooled ei saa neid muuta, välja arvatud, kui need varaga seotud rahavood jäljendavad võimalikult täpselt inflatsioonist sõltuvate määratud kohustuste rahavooge;

8) kõiki ühest kindlustuslepingust tulenevaid kohustusi käsitletakse koos.

(2) Kui emitendil või kolmandal osapoolel on õigus muuta varaga seotud rahavoogu nii, et investor saab piisavas suuruses hüvitist, mis võimaldab saada sarnased rahavood, reinvesteerides samaväärsesse või parema krediitkvaliteediga varasse, siis selline rahavoo muutmise õigus võimaldab vara kaasata määratud varana.

(3) Kui kindlustusandja on saanud Finantsinspeksioonilt nõusoleku rakendada käesolevas paragrahvis sätestatud kattuvuse kohandamist, ei tohi ta samade määratud kohustuste parima hinnangu arvutamisel kasutada kohandamata riskivaba intressikõverat.

(4) Kui kindlustusandja ei täida käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud tingimusi, teavitab ta viivitamata Finantsinspeksiooni ning teeb kõik vajaliku, et rakendada sobivaid meetmeid tingimuste täitmiseks.

(5) Kui kindlustusandja ei suuda täita käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud tingimusi kahe kuu jooksul nende mittevastavuse tuvastamisest arvates, ei või ta järgneva 24 kuu jooksul rakendada kattuvuse kohandamist mis tahes kindlustuslepingutest tulenevate kohustuste parima hinnangu arvutamisel.

(6) Kindlustusandja ei saa kattuvuse kohandamist rakendada selliste kindlustuslepingutest tulenevate kohustuste parima hinnangu arvutamisel, mille suhtes ta rakendab juba käesoleva seaduse §-s 47 sätestatud volatiilsuse kohandamist ja §-s 267 sätestatud üleminekuaja kohandust.

(7) Kattuvuse kohandamine leitakse iga valuuta kohta järgmiste suuruste vahena:

1) aastane tegelik intressimäär arvutatuna ühe diskontomäärana, mida rakendatakse määratud kohustustega seotud rahavoogudele ja mis kajastub määratud vara väärtuses, mis on hinnatud vastavalt käesoleva seaduse §-s 43 sätestatule;

2) aastane tegelik intressimäär arvutatuna ühe diskontomäärana, mida rakendatakse määratud kohustustega seotud rahavoogudele ja mis kajastub määratud kohustuste parima hinnangu väärtuses, kus hetkeväärtuses võetakse arvesse põhilist riskivaba intressikõverat.

(8) Kattuvuse kohandamine ei tohi sisaldada alushinnavahet, mis hõlmab määratud varadest ja kohustustest tulenevaid kindlustusandjale jäävaid riske.

(9) Alushinnavahet tuleb suurendada selliselt, et oleks tagatud, et sarnase kestuse ja samasse varaklassi kuuluvate spekulatiivsete määratud varade kattuvuse kohandamine ei ületaks investeerimisjärgu reitinguga varade kattuvuse kohandamist.

(10) Alushinnavahe leitakse varaga seotud makseviivituse tõenäosusest tuleneva krediidiriski hinnavahe ja vara krediidireitingu langetamisest põhjustatud vara väärtuse võimalikust vähenemisest tuleneva krediidiriski hinnavahe summana.

(11) Lepinguriikide keskvalitsuste ja keskpankade riskipositsioonide puhul on alushinnavahe vähemalt 30 protsenti ja muu vara riskipositsioonide puhul vähemalt 35 protsenti nende pikaajalise perioodi keskmisest intressimäärast osas, mis ületab sarnase kestuse ja krediitkvaliteediga ning samasse varaklassi kuuluva riskivaba vara pikaajalise perioodi keskmist intressimäära.

(12) Käesoleva paragrahvi lõikes 10 sätestatud varaga seotud makseviivituse tõenäosuse leidmisel võetakse aluseks vastava varaklassi ning sarnase kestuse ja krediitkvaliteediga vara pikaajaline makseviivituse statistika.

(13) Kui makseviivituse statistika põhjal ei ole võimalik usaldusväärset krediidiriski hinnavahet tuletada, võetakse alushinnavaheks sarnase kestuse ja krediitkvaliteediga ning samasse varaklassi kuuluva vara riskivaba intressimäära ületava hinnavahe pikaajaline keskmine.

(14) Kindlustusandja võib kattuvuse kohandamise arvutamisel kasutada välist krediitkvaliteedi hinnangut kooskõlas komisjoni delegeeritud määruses (EL) nr 2015/35 sätestatuga.

§ 47. Volatiilsuse kohandamine riskivabale intressikõverale

(1) Kindlustusandja võib rakendada parima hinnangu arvutamisel riskivabale intressikõverale volatiilsuse kohandamist (edaspidi *volatiilsuse kohandamine*), teavitades sellest eelnevalt Finantsinspektsiooni ja esitades talle nõusoleku saamiseks volatiilsuse kohandamise kriteeriume sisaldava riskijuhtimise strateegia. Nõusolek loetakse antuks, kui kindlustusandjat ei teavitata nõusolekust või selle andmisest keeldumisest 30 tööpäeva jooksul riskijuhtimise strateegia Finantsinspektsioonile esitamisest arvates.

(1¹) Volatiilsuse kohandamiseks ette nähtud tehnilise teabe aluseks on Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2009/138/EÜ artikli 77d lõigetes 2–4 sätestatud põhimõtted, sealjuures rakendatakse suurendatud volatiilsuse kohandamist ainult Eestis turustatavatest kindlustuslepingutest tulenevate kohustuste parima hinnangu arvutamisel.

[RT I, 14.04.2021, 1- jõust. 24.04.2021]

(2) Kindlustusandja ei saa volatiilsuse kohandamist rakendada ekstrapoleeritud riskivabale intressikõverale. Intressikõvera ekstrapoleerimisel võetakse aluseks juba kohandatud riskivabad intressimäärad.

(3) Kindlustusandja ei saa volatiilsuse kohandamist rakendada selliste kindlustuslepingutest tulenevate kohustuste parima hinnangu arvutamisel, mille suhtes ta rakendab juba käesoleva seaduse §-s 46 sätestatud kattuvuse kohandamist.

§ 48. Riskimarginaal

(1) Kindlustusandja lähtub riskimarginaali arvutamisel komisjoni delegeeritud määruse (EL) nr 2015/35 artiklites 37 ja 38 sätestatust.

(2) Riskimarginaali arvutamisel peab kindlustusandja kasutama komisjoni delegeeritud määruse (EL) nr 2015/35 artiklis 39 sätestatud kapitalikumäära.

(3) Riskimarginaal peab tagama, et tehniliste eraldiste väärtus on võrdne summaga, mida teine kindlustusandja vajab kindlustusportfelli ülevõtmiseks ja kindlustuslepingutest tulenevate kohustuste täitmiseks.

(4) Kui Finantsinspektsioon on kindlustusandjale määranud käesoleva seaduse § 234 lõike 1 kohaselt lisakapitalinõude, ei võta kindlustusandja seda riskimarginaali arvutamisel arvesse.

§ 49. Edasikindlustusandjalt ja eriotstarbeliselt varakogumilt saadavad summad

(1) Edasikindlustusandjalt ja eriotstarbeliselt varakogumilt saadavate summade arvutamisel peab kindlustusandja arvesse võtma ajalist nihet, mis tekib kindlustusandja kindlustushüvitise maksmise ning edasikindlustusandjalt ja eriotstarbeliselt varakogumilt saadava summa laekumise vahel.

(2) Edasikindlustusandjalt ja eriotstarbeliselt varakogumilt saadavate summade arvutamisel peab kindlustusandja arvesse võtma vastaspoole maksejõuetusest tulenevat eeldatavat kahju ning tegema vastavad kohandused, lähtudes komisjoni delegeeritud määruse (EL) nr 2015/35 artiklis 42 sätestatust.

§ 50. Andmete kvaliteet ja lähendused tehniliste eraldiste arvutamisel

(1) Kindlustusandjal peavad olema kehtestatud sisemised protseduurid, et tagada tehniliste eraldiste suuruse arvutamisel kasutatavate andmete asjakohasus, täielikkus ja täpsus. Andmete kasutamisele esitatavad nõuded on sätestatud komisjoni delegeeritud määruse (EL) nr 2015/35 artiklites 19 ja 20.

(2) Kui ebasobivate või puuduvate andmete tõttu ei ole parima hinnangu leidmiseks usaldusväärset aktuaarset meetodit võimalik kohaldada, võib kindlustusandja tehniliste eraldiste parima hinnangu leidmisel kasutada lähendusi, sealhulgas juhtumipõhiseid lähendusi. Lähenduste kasutamisel peab kindlustusandja lähtuma komisjoni delegeeritud määruse (EL) nr 2015/35 artiklis 21 sätestatust.

§ 51. Euroopa Majanduspiirkonna kaaskindlustusega tegeleva kindlustusandja tehnilistele eraldistele esitatavad nõuded

(1) Käesolevas paragrahvis sätestatud kohaldatakse Eesti kindlustusandja suhtes, kes tegeleb käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatud tingimustele vastava Euroopa Majanduspiirkonna kaaskindlustusega.

(2) Kaaskindlustus peab vastama võlaõigusseaduse §-des 484 ja 485 sätestatule, arvestades järgmisi erisusi:

- 1) kaaskindlustusandjad sõlmivad võlaõigusseaduse § 427 lõikes 2 või 3 nimetatud kindlustuslepingu;
- 2) vähemalt ühe kaaskindlustusandja päritoluriik või filiaali asukohariik, kui kindlustuslepingu sõlmib kindlustusandja filiaal, peab olema selline lepinguriik, mis ei ole juhtiva kindlustusandja päritoluriik;
- 3) juhtival kindlustusandjal on muu hulgas õigus määrata kindlustustingimused ja kindlustusmakse suurus;
- 4) kaaskindlustusandjate sõlmitava kindlustuslepingu kohaselt asub kindlustusrisk Eestis või lepinguriigis.

(3) Eesti kaaskindlustusandja moodustab kaaskindlustusele vastavad tehnilised eraldised, lähtudes käesolevas seaduses ja muudes õigusaktides sätestatust.

(4) Tehnilised eraldised peavad vastama vähemalt suurusele, mis on arvatud vastavalt juhtiva kindlustusandja päritoluriigis sätestatud tehniliste eraldiste arvutamise korrale.

(5) Eesti kaaskindlustusandja on kohustatud koguma ja säilitama kaaskindlustust puudutavaid andmeid, sealhulgas andmeid kaaskindlustusandjate kohta.

(6) Käesolevas paragrahvis sätestatud ei kohaldata edasikindlustusandja suhtes.

2. jagu Investeeringud

§ 52. Investeeringu põhimõtted

(1) Kindlustusandja lähtub vara investeeringu mõistlikkuse põhimõttest vastavalt käesolevas paragrahvis ja käesoleva seaduse § 54 lõigetes 3–5 sätestatule.

(2) Kindlustusandja investeerib üksnes sellisesse varasse ja sellistesse instrumentidesse, millest tulenevaid riske ta suudab tuvastada, hinnata, jälgida, juhtida, kontrollida ja aruannetes esitada ning arvestada käesoleva seaduse § 100 lõike 1 punktis 1 sätestatud üldise maksevõime hindamisel.

(3) Vara investeeringul peab olema tagatud investeeringute portfelli turvalisus, kvaliteet, tulusus ja likviidsus. Vara asukoht peab olema selline, mis tagab vara kättesaadavuse.

(4) Huvide konflikti korral tagab kindlustusandja, et investeering tehakse kindlustusvõtjate, kindlustatute ja soodustatud isikute huvides.

(5) Kattevara investeeringul tuleb lisaks käesoleva paragrahvi lõigetes 1–4 sätestatule arvestada kindlustustegevusest ning kindlustuslepingutest tulenevate kohustuste olemust ja kestust. Kindlustusandja lähtub kattevara investeeringul kindlustusvõtjate, kindlustatute ja soodustatud isikute parimatest huvidest ja arvestab kõigis avalikustatud tegevuspõhimõtetes seatud eesmärkidega.

(6) Kindlustusandja võib teha tehinguid tuletisinstrumentidega üksnes kindlustusandja riskide maandamiseks või investeeringute tõhusamaks haldamiseks.

(7) Investeeringud väärtpaberitesse, millega ei kaubelda reguleeritud väärtpaberiturul, peab hoidma mõistlikul tasemel.

(8) Investeeringud peavad olema hajutatud viisil, mis võimaldab vältida ülemäärast kontsentratsiooni ühele konkreetsele varale või varaliigile, emitendile, ettevõtjate grupile või geograafilisele piirkonnale ning riskide ülemäärast kuhjumist investeeringute portfellis tervikuna.

(9) Investeeringud sama emitendi või samasse konsolideerimisgruppi kuuluvate emitentide emiteeritud väärtpaberitesse ei või kindlustusandja jaoks kaasa tuua liigset riskide kontsentratsiooni.

(10) Kindlustusandja võib investeerida väärtpaberistamisesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) 2017/2402, millega kehtestatakse väärtpaberistamise üldnormid ning luuakse lihtsa, läbipaistva ja standarditud väärtpaberistamise erinormid ning millega muudetakse direktiive 2009/65/EÜ, 2009/138/EÜ ja 2011/61/EL ning määrusi (EÜ) nr 1060/2009 ja (EL) nr 648/2012 (ELT L 347, 28.12.2017, lk 35–80), ning komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2015/35 artiklis 257 sätestatud tähenduses ja tingimustel. [RT I, 04.12.2019, 1- jõust. 14.12.2019]

§ 53. Pensionilepingute kattevara investeeringud

(1) Elukindlustusega tegelev kindlustusandja, kes sõlmib pensionilepinguid, on kohustatud investeerima pensionilepingute kattevara lahus teiste kindlustuslepingute kattevarast ja kindlustusandja muust varast ning hoidma pensionilepingute kattevaraks olevat raha ja väärtpabereid eraldi kontodel.

(2) Pensionilepingute kattevara suurus peab pidevalt olema vähemalt võrdne kindlustusandja pensionilepingute tehniliste eraldiste suurusega ja kindlustusandja on kohustatud järgima käesoleva seaduse §-s 52 kehtestatud investeeringu põhimõtteid eraldi pensionilepingute kattevara investeeringul.

(3) Käesolevas paragrahvis sätestatud kohaldatakse ka kindlustusandja suhtes, kelle Eesti filiaal sõlmib pensionilepinguid.

§ 54. Investeeringisriskiga elukindlustuslepingute kattevara investeerimine

- (1) Kindlustusandja on kohustatud investeeringisriskiga elukindlustuslepingute alusvara hoidma eraldi kontol ning investeerima ülejäänud kattevarast ja kindlustusandja muust varast lahus.
- (2) Investeeringisriskiga elukindlustuslepingute alusvara investeerimisele ei kohaldata käesoleva seaduse § 52 lõigetes 6–9 sätestatud.
- (3) Kui investeeringisriskiga elukindlustuslepingu väljamakse suurus sõltub alusvara väärtusest, peab selle lepingu tehniline eraldis olema võimalikult täpselt kaetud vastava varaga.
- (4) Kui investeeringisriskiga elukindlustuslepingu väljamakse suurus sõltub aktsiaindeksist või mõnest muust võrdlusväärtusest, peab selle lepingu tehniline eraldis olema võimalikult täpselt kaetud varaga, mis on selle võrdlusväärtuse aluseks.
- (5) Kui käesoleva paragrahvi lõigetes 3 ja 4 nimetatud investeeringisriskiga elukindlustuslepingud sisaldavad tagatisi või muid garanteeritud väljamakseid, kohaldatakse nende lepingute kattevarale käesoleva seaduse § 52 lõigetes 6–9 sätestatud.

3. jagu Kindlustusandja omavahendid

§ 55. Põhiomavahendid ja lisaomavahendid

- (1) Kindlustusandja omavahendid koosnevad põhi- ja lisaomavahenditest.
- (2) Põhiomavahendite suurus võrdub järgmiste komponentide summaga:
 - 1) summa, mille võrra kindlustusandja varad ületavad kohustisi ning millest on maha arvatud kindlustusandja valduses olevate omaaktsiate või oma osade summa;
[RT I, 20.02.2019, 2- jõust. 02.03.2019]
 - 2) allutatud kohustised.
- (3) Käesoleva paragrahvi lõike 2 punktis 1 nimetatud varad ja kohustised hinnatakse vastavalt käesoleva peatüki 1. jaos sätestatule.
- (4) Lisaomavahendid on omavahendid, mida ei arvata põhiomavahendite hulka, kuid mida võib kahjumi katmiseks sisse nõuda.
- (5) Lisaomavahendid on sissemaksmata aktsiakapital või osakapital, akreditiivid ja garantiid ning kõik muud õiguslikult siduvad kohustused kindlustusandja ees.
[RT I, 20.02.2019, 2- jõust. 02.03.2019]
- (5¹) Lisaomavahendite hulka kuulub kindlustusühistu tulevane nõue oma liikme vastu täiendava sissemakse tegemiseks, mille kindlustusühistu võib oma liikmele järgmise 12 kuu jooksul esitada.
[RT I, 20.02.2019, 2- jõust. 02.03.2019]
- (6) Sissemakstud või sissenõutud lisaomavahendid on kindlustusandja varad ja need arvatakse põhiomavahendite hulka.

§ 56. Lisaomavahendite arvamine omavahendite hulka

- (1) Lisaomavahendid võib arvata omavahendite hulka üksnes Finantsinspektsiooni loal.
- (2) Finantsinspektsioon peab heaks kiitma:
 - 1) lisaomavahendite iga komponendi väärtuse või
 - 2) lisaomavahendite iga komponendi väärtuse määramisel kasutatava meetodi ja selle kasutamise perioodi.
- (3) Finantsinspektsioon lähtub loa andmisel komisjoni delegeeritud määruse (EL) nr 2015/35 artiklites 62–67 sätestatud korrast.
- (4) Lisaomavahendid arvatakse omavahendite hulka väärtuses, mille ulatuses saab neid mõistlikel ja realistlikel eeldustel põhinevatel hinnangutel kasutada kahjumi katmiseks.
- (5) Lisaomavahendid võib arvata omavahendite hulka fikseeritud nimiväärtuses, kui vastavas väärtuses saab neid kasutada kahjumi katmiseks.

§ 57. Omavahendite liigitamine tasemetesse

- (1) Kindlustusandja omavahendid liigitatakse esimese, teise ja kolmanda taseme omavahenditeks.

(2) Kindlustusandja lähtub omavahendite tasemetesse liigitamisel omavahendite vastavusest järgmistele tunnustele:

- 1) kindlustusandja tegevuse jätkamisel või lõpetamisel on võimalik omavahendeid igal hetkel kasutada või sisse nõuda kahjumi katmiseks;
- 2) kindlustusandja tegevuse lõpetamisel on võimalik omavahendeid kasutada kahjumi katmiseks ja nendega seotud kohustused täidetakse pärast kõikide kindlustusandja kohustuste täitmist, sealhulgas pärast kindlustuslepingutest tulenevate kohustuste täitmist kindlustusvõtjate ja soodustatud isikute ees;
- 3) omavahendite tähtaeg ja suhteline kestus on vastavuses kindlustusandja kindlustuslepingutest tulenevate kohustuste kestusega;
- 4) omavahendid ei sisalda tingimusi, mis ajendaks kindlustusandjat omavahendeid ennetähtaegselt tagasi ostma;
- 5) kindlustusandja võib omavahenditega kaasnevate kulude maksmiskohustuse tühistada või edasi lükata;
- 6) omavahenditel ei ole koormatise.

(3) Esimese taseme omavahendid on komisjoni delegeeritud määruse (EL) nr 2015/35 artiklites 69 ja 70 nimetatud põhiomavahendid, mis vastavad sama määruse artiklis 71 sätestatud tingimustele ning mis vastavad olulisel määral käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatud tunnustele.

(4) Teise taseme omavahendid on:

- 1) komisjoni delegeeritud määruse (EL) nr 2015/35 artiklis 72 nimetatud põhiomavahendid, mis vastavad sama määruse artiklis 73 sätestatud tingimustele ning mis vastavad olulisel määral käesoleva paragrahvi lõike 2 punktides 2–6 sätestatud tunnustele;
- 2) komisjoni delegeeritud määruse (EL) nr 2015/35 artiklis 74 nimetatud lisaomavahendid, mis vastavad sama määruse artiklis 75 sätestatud tingimustele ning mis vastavad olulisel määral käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatud tunnustele.

(5) Kolmanda taseme omavahendid on:

- 1) komisjoni delegeeritud määruse (EL) nr 2015/35 artiklis 76 nimetatud põhiomavahendid, mis vastavad sama määruse artiklis 77 sätestatud tingimustele;
- 2) lisaomavahendid vastavalt komisjoni delegeeritud määruse (EL) nr 2015/35 artiklile 78.

(6) Kui kindlustusandja hindab käesoleva paragrahvi lõigetes 3–5 nimetatud omavahendite vastavust lõikes 2 ja komisjoni delegeeritud määruse (EL) nr 2015/35 artiklites 71, 73, 75 ja 77 sätestatule, on nende liigitamiseks vajalik Finantsinspektsiooni luba.

(7) Finantsinspektsioon lähtub käesoleva paragrahvi lõikes 6 nimetatud omavahendite liigitamise loa andmisel komisjoni delegeeritud määruse (EL) nr 2015/35 artiklis 79 sätestatud menetluse korrast.

§ 58. Omavahendite suuruse suhtes kohaldatavad nõuded ja piirangud

(1) Kindlustusandja tagab solventsuskapitalinõude ja miinimumkapitalinõude täitmiseks vajalike omavahendite nõuetekohasuse, lähtudes komisjoni delegeeritud määruse (EL) nr 2015/35 artiklis 82 sätestatud kvantitatiivsetest piirangutest.

(1¹) Solventsuskapitalinõude täitmiseks vajalike nõuetekohaste omavahendite summa on võrdne esimese taseme omavahendite ning teise ja kolmanda taseme nõuetekohaste omavahendite summaga.
[RT I, 17.11.2017, 3- jõust. 27.11.2017]

(1²) Miinimumkapitalinõude täitmiseks vajalike nõuetekohaste põhiomavahendite summa on võrdne esimese taseme omavahendite ja teise taseme nõuetekohaste põhiomavahendite summaga.
[RT I, 17.11.2017, 3- jõust. 27.11.2017]

(2) Kindlustusandja on kohustatud igal hetkel omama vähemalt käesoleva peatüki 4. jaos sätestatud solventsuskapitalinõude ulatuses nõuetekohaseid omavahendeid ja miinimumkapitalinõude ulatuses nõuetekohaseid põhiomavahendeid.

(3) Käesoleva seaduse § 16 lõikes 6 nimetatud kindlustusandja peab omama põhiomavahendeid vähemalt § 82 lõikes 3 sätestatud miinimumkapitalinõuete ulatuses, seejuures ei või samas lõikes sätestatud elukindlustuse tinglikule miinimumkapitalinõudele vastavaid põhiomavahendeid kasutada kahjukindlustuse tingliku miinimumkapitalinõude täitmiseks ega kahjukindlustuse tinglikule miinimumkapitalinõudele vastavaid põhiomavahendeid kasutada elukindlustuse tingliku miinimumkapitalinõude täitmiseks.

(4) Kindlustusandja peab käesoleva seaduse § 128 lõigetes 6–8 sätestatud raamatupidamisarvestuse alusel koostama aruande, kus on näidatud nõuetekohased põhiomavahendid, mis vastavad käesoleva paragrahvi lõike 3 kohaselt elukindlustuse tinglikule miinimumkapitalinõudele ja kahjukindlustuse tinglikule miinimumkapitalinõudele.

(5) Nõuetekohaseid põhiomavahendeid, mis ületavad käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud tinglikke miinimumkapitalinõudeid, võib kindlustusandja kasutada oma solventsuskapitalinõude täitmiseks, teavitades sellest eelnevalt Finantsinspeksiooni.

§ 59. Omavahendite kohandamine ja märkimisväärse osaluse arvestamine

(1) Kui kindlustusandja omavahendite kasutamine on komisjoni delegeeritud määruse (EL) nr 2015/35 artiklis 80 sätestatu kohaselt piiratud ning neid saab kasutada üksnes sellise kahjumi katmiseks, mis tuleneb teatud kohustustest või teatud riskidest, peab kindlustusandja tegema kohandused omavahendites, et kajastada nende omavahendite ülekantavuse puudumist.

(2) Kindlustusandja lähtub kohanduste tegemisel komisjoni delegeeritud määruse (EL) nr 2015/35 artiklis 81 sätestatust.

(3) Omavahendite suuruse arvutamisel kohaldatakse märkimisväärse osaluse arvestamisel komisjoni delegeeritud määruse (EL) nr 2015/35 artiklis 68 sätestatut.

§ 60. Laenu võtmine

(1) Kindlustusandja võib allutatud laenu arvata põhiomavahendite hulka vastavalt komisjoni delegeeritud määruses (EL) nr 2015/35 sätestatule.

(2) Kindlustusandja võib võtta laenu, kui see on tähtajaga kuni kuus kuud ja see on vajalik kindlustusandja piisava likviidsuse tagamiseks.

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatud laenu võtmine on lubatud ainult Finantsinspeksiooni eelneval loal. Loa saamiseks esitab kindlustusandja Finantsinspeksioonile taotluse, lisades laenulepingu projekti, ülevaate oma kattevaradest, solventsuskapitalinõude arvutuse ning muud Finantsinspeksiooni nõutud andmed ja dokumendid.

(4) Finantsinspeksioon teeb otsuse käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud loa andmise või sellest keeldumise kohta kümne tööpäeva jooksul Finantsinspeksioonile vastavasisulisel taotluse ning kõigi nõutud andmete ja dokumentide esitamisest arvates.

(5) Finantsinspeksioonil on õigus keelduda käesoleva paragrahvi lõikes 3 sätestatud loa andmisest, kui Finantsinspeksiooni hinnangul ei lähtuta laenu võtmisel käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatust.

4. jagu

Kindlustusandja kapitalinõuded

1. jaotis

Solventsuskapitalinõude üldpõhimõtted

§ 61. Üldsätted

(1) Kindlustusandja peab vähemalt kord aastas standardvalemi, sisemudeli või osalise sisemudeli alusel tegevuse jätkuvuse printsiibist lähtudes arvutama solventsuskapitalinõude ning esitama arvutuse tulemused Finantsinspeksioonile.

(2) Solventsuskapitalinõue vastab kindlustusandja omavahendite suurusele, mis võimaldab kindlustusandjal 99,5-protsendilise tõenäosusega täita järgmise 12 kuu jooksul kindlustuslepinguga võetud kohustused.

(3) Solventsuskapitalinõue peab arvestama kõigi seniste ja järgneva 12 kuu kavandatavatest tegevustest tulenevate mõõdetavate riskidega, millega kindlustusandja kindlustustegevuse käigus kokku puutub (edaspidi *kindlustusandja riskiprofiil*), sealhulgas vähemalt kahjukindlustuse kindlustusriski, elukindlustuse kindlustusriski, tervisekindlustusriski, tururiski, krediidiriski ja operatsiooniriskiga. Kindlustusandja senisest tegevusest tulenevaid mõõdetavaid riske peab solventsuskapitalinõue katma üksnes ootamatu kahju ulatuses.

(4) Kindlustusandja arvestab solventsuskapitalinõude arvutamisel riskimaandamismeetmetega eeldusel, et meetmete kasutamisest tulenevad riskid, sealhulgas krediidirisk, on solventsuskapitalinõude arvutamisel arvesse võetud. Riskimaandamismeetmeteks loetakse kõiki meetmeid, mis võimaldavad kindlustusandjal kanda osa riskidest või kõik riskid üle teisele osapoolle.
[RT I, 17.11.2017, 3- jõust. 27.11.2017]

(5) Kindlustusandja riskimaandamismeetmed peavad olema kooskõlas komisjoni delegeeritud määruse (EL) nr 2015/35 artiklites 208–215 sätestatud tingimustega.

(6) Kui kindlustusandja riskiprofiil erineb oluliselt eeldustest, mida kasutati Finantsinspeksioonile esitatud viimase solventsuskapitalinõude arvutamisel, on kindlustusandja kohustatud viivitamata arvutama solventsuskapitalinõude uuesti ning esitama saadud tulemuse Finantsinspeksioonile.

(7) Kui Finantsinspeksiooni hinnangul on kindlustusandja riskiprofiil pärast viimast solventsuskapitalinõude arvutusest teavitamist oluliselt muutunud, võib ta nõuda kindlustusandjalt solventsuskapitalinõude uuesti arvutamist.

(8) Kui kindlustusandja riskiprofiil ei vasta käesoleva jao 2. jaotises sätestatud standardvalemi kasutamise eeldustele, võib Finantsinspeksioon nõuda solventsuskapitalinõude või teatud riski kapitalinõude arvutamiseks sisemudeli kasutamist.

(9) Kui kindlustusandja rakendab käesoleva seaduse §-s 47 sätestatud volatiilsuse kohandamist, ei pea solventsuskapitalinõude katma volatiilsuse kohandamise muutusest tulenevat põhiomavahendite vähenemise riski.

(10) Solventsuskapitalinõude üldpõhimõtted, mida kindlustusandja peab lisaks käesolevas paragrahvis sätestatule järgima, on sätestatud komisjoni delegeeritud määruse (EL) nr 2015/35 artiklites 83–86.

(11) Krediidirisk on kahju saamise või kindlustusandja finantsseisundi halvenemise oht tulenevalt emitendi, vastaspoole või kõikide teiste selliste võlgnike krediidikvaliteedi muutumisest, kellega kindlustusandja kokku puutub seoses maksejõuetusrisi, hinnavaheriski või turu kontsentratsiooniriskiga.
[RT I, 17.11.2017, 3- jõust. 27.11.2017]

(12) Komisjoni delegeeritud määruses (EL) nr 2015/35 nimetatud likviidsusrisk on risk, et kindlustusandja ei ole võimeline finantskohustuste õigeaegsaks täitmiseks realiseerima investeringuid või muud vara.
[RT I, 17.11.2017, 3- jõust. 27.11.2017]

(13) Komisjoni delegeeritud määruses (EL) nr 2015/35 nimetatud krediidikvaliteeti hindav asutus on reitinguagentuur, mis on registreeritud või sertifitseeritud vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1060/2009 reitinguagentuuride kohta (ELT L 302, 17.11.2009, lk 1–31), või krediidireitinguid andev keskpank, kellele määrus (EÜ) nr 1060/2009 ei kohaldu.
[RT I, 17.11.2017, 3- jõust. 27.11.2017]

2. jaotis

Standardvalemi alusel arvutatav solventsuskapitalinõue

§ 62. Solventsuskapitalinõude standardvalemi struktuur

Standardvalemi alusel arvutatav solventsuskapitalinõue koosneb põhisolventsuskapitalinõude, operatsiooniriski kapitalinõude ja käesoleva seaduse §-s 70 sätestatud solventsuskapitalinõude kohanduse summast.

§ 63. Põhisolventsuskapitalinõude arvutamine

(1) Põhisolventsuskapitalinõude määramisel lähtub kindlustusandja komisjoni delegeeritud määruse (EL) nr 2015/35 artiklis 87 sätestatust.

(2) Kahjukindlustuse kindlustusriski, elukindlustuse kindlustusriski ja tervisekindlustusriski moodulite ulatus on sätestatud komisjoni delegeeritud määruse (EL) nr 2015/35 artiklis 113.

(3) Riskide kalibreerimisel tuleb kasutada riskimõõdikuna tõenäolist piirkahju, mis hindab kahjude tõenäosusjaotust aastase perioodi puhul 99,5-protsendilise usaldusnivoo juures. Riskimõõdik on matemaatiline funktsioon, millega antakse rahaline väärtus tõenäosusjaotuse prognoosile ning mis kasvab samaväärselt tõenäosuse prognoosimisel aluseks oleva riski tasemega.
[RT I, 17.11.2017, 3- jõust. 27.11.2017]

(3¹) Kindlustusandja võib iga riski mooduli ja alamooduli ülesehitusel arvesse võtta riski hajutamise mõju. Riski hajutamise mõju on riski maandamine, tasaarvestades ühe riskipositsiooni ebasoodsat mõju teise riskipositsiooni soodsama mõju arvel, kui selliste riskide korrelatsioonikordaja on väiksem kui 1.
[RT I, 17.11.2017, 3- jõust. 27.11.2017]

(4) Kindlustusandja võib elu- ja kahjukindlustuse kindlustusriski ning tervisekindlustusriski kapitalinõuete arvutamisel asendada valemis osa standardparameetreid kindlustusandja enda riskiprofiilile vastavate parameetritega (edaspidi *kindlustusandja spetsiifilised parameetrid*), olles selleks eelnevalt saanud Finantsinspeksiooni loa.

(5) Standardparameetrid, mida kindlustusandja võib asendada, on sätestatud komisjoni delegeeritud määruse (EL) nr 2015/35 artiklis 218. Kindlustusandja spetsiifilised parameetrid tuleb leida komisjoni delegeeritud määruse (EL) nr 2015/35 artiklis 220 sätestatud meetodite alusel.

(6) Finantsinspeksioon annab kindlustusandja spetsiifiliste parameetrite kasutamise loa, kui nende parameetrite leidmisel kasutatud meetodid on asjakohased ning andmed on täielikud ja täpsed ning vastavad komisjoni delegeeritud määruse (EL) nr 2015/35 artiklis 219 sätestatud kriteeriumitele.

(7) Finantsinspeksioon võib kindlustusandjalt nõuda kindlustusandja spetsiifiliste parameetrite kasutamist, kui kindlustusandja riskiprofiil hõlbib standardvalemi aluseks olevatest eeldustest ning standardvalemi kasutamine ei ole asjakohane. Kindlustusandja peab vastavad parameetrid arvutama nii, et oleks täidetud käesoleva seaduse § 61 lõikes 2 sätestatu.

(8) Kui kindlustusandja kindlustusportfell sisaldab eraldatud vahendite kogumit, tuleb riskide väiksema hajutatuse arvestamiseks solventsuskapitalinõude arvutamisel leida nendele vahenditele vastav kapitalinõue komisjoni delegeeritud määruse (EL) nr 2015/35 artiklites 216 ja 217 sätestatu kohaselt.

(9) Kindlustusandja võib mõnede riskide kapitalinõuete arvutamisel kasutada komisjoni delegeeritud määruse (EL) nr 2015/35 artiklites 88–112 sätestatud lihtsustusi, kui riski olemus, ulatus ja keerukus seda õigustavad ja standardsete arvutuste nõudmine oleks ebaproportsionaalne.

(10) Lihtsustatud arvutuste kalibreerimisel tuleb kasutada tõenäolise piirkahju riskimõõdikut aastase perioodiga usaldusnivool 99,5 protsenti.

§ 64. Kahjukindlustuse kindlustusrisi kapitalinõue

(1) Kahjukindlustuse kindlustusrisk kajastab kahjukindlustuslepingute kohustustest tulenevaid riske, mis on seotud lepingutega kaetud kindlustusriskidega ja kindlustustegevuse protsessidega.

(2) Standardvalemi kahjukindlustuse kindlustusrisi mooduli alammodulid moodustuvad vähemalt järgmistest alamriskidest:

- 1) kahjukindlustuse kindlustusmaksete risk ja tehniliste eraldiste risk;
- 2) kahjukindlustuse katastroofirisk;
- 3) kahjukindlustuslepingute katkemisrisk.

(3) Kahjukindlustuse kindlustusmaksete risk ja tehniliste eraldiste risk on kahju saamise või kindlustuslepingutest tulenevate kohustuste väärtuse ebasoodsa muutuse oht, mille põhjuseks on kindlustusjuhtumite ajalise toimumise, sageduse ja kahju suuruse muutlikkus ning kindlustushüvitise väljamaksete ajastuse ja suuruse muutlikkus.

(4) Kahjukindlustuse katastroofirisk on kahju saamise või kindlustuslepingutest tulenevate kohustuste väärtuse ebasoodsa muutuse oht, mille põhjuseks on selgusetus ekstreemsete ja erandlike sündmuste hinnastamises ja tehniliste eraldiste moodustamise eeldustes.

(5) Kahjukindlustuse kindlustusrisi ja selle alamriskide kapitalinõuete määramisel tuleb aluseks võtta komisjoni delegeeritud määruse (EL) nr 2015/35 artiklites 114–135 sätestatu.

§ 65. Elukindlustuse kindlustusrisi kapitalinõue

(1) Elukindlustuse kindlustusrisk kajastab elukindlustuslepingute kohustustest tulenevaid riske, mis on seotud lepingutega kaetud riskide ja kindlustustegevuse protsessidega.

(2) Standardvalemi elukindlustuse kindlustusrisi mooduli alammodulid moodustuvad vähemalt järgmistest alamriskidest:

- 1) suremusrisk;
- 2) üleelamisrisk;
- 3) töövõimetus-haigestumusrisk;
- 4) elukindlustuskulude risk;
- 5) ümberhindamise risk;
- 6) elukindlustuslepingute katkemisrisk;
- 7) elukindlustuse katastroofirisk.

(3) Suremusrisk on kahju saamise või kindlustuslepingutest tulenevate kohustuste väärtuse ebasoodsa muutuse oht, mille põhjuseks on muutus suremusmääras, selle määra suundumuses või kõikumises, mille korral suremusmäära suurenemine põhjustab kindlustuslepingutest tulenevate kohustuste väärtuse kasvu.

(4) Üleelamisrisk on kahju saamise või kindlustuslepingutest tulenevate kohustuste väärtuse ebasoodsa muutuse oht, mille põhjuseks on muutus suremusmääras, selle määra suundumuses või kõikumises, mille korral suremusmäära vähenemine põhjustab kindlustuslepingutest tulenevate kohustuste väärtuse kasvu.

(5) Töövõimetus-haigestumusrisk on kahju saamise või kindlustuslepingutest tulenevate kohustuste väärtuse ebasoodsa muutuse oht, mille põhjuseks on muutus töövõimetus- ja haigestumismääras, selle määra suundumuses või hajuvuses.

(6) Elukindlustuskulude risk on kahju saamise või kindlustuslepingutest tulenevate kohustuste väärtuse ebasoodsa muutuse oht, mille põhjuseks on muutus kindlustuslepingutega seotud kulumäärades ja kulude hajuvuses.

(7) Ümberhindamise risk on kahju saamise või kindlustuslepingutest tulenevate kohustuste väärtuse ebasoodsa muutuse oht, mille põhjuseks on muutus annuiteetmaksetele kohaldatud ümberhindamise määras, selle määra suundumuses ja hajuvuses tulenevalt õiguskeskkonna või kindlustatud isiku tervises seisundi muutusest.

(8) Elukindlustuslepingute katkemisrisk on kahju saamise või kindlustuslepingutest tulenevate kohustuste väärtuse ebasoodsa muutuse oht, mille põhjuseks on muutus kindlustuslepingute ülesütleemis-, muutmis-, lõpetamis- või uuendamismääras.

(9) Elukindlustuse katastroofirisk on kahju saamise või kindlustuslepingutest tulenevate kohustuste väärtuse ebasoodsa muutuse oht, mille põhjuseks on selgusetus ekstreemsete ja erandlike sündmuste hinnastamises ja tehniliste eraldiste moodustamise eeldustes.

(10) Elukindlustuse kindlustusriski ja selle alamriskide kapitalinõuete määramisel tuleb aluseks võtta komisjoni delegeeritud määruse (EL) nr 2015/35 artiklites 136–143 sätestatu.

§ 66. Tervisekindlustusriski kapitalinõue

(1) Tervisekindlustusrisk kajastab kõiki tervisekindlustuslepingute kohustustest tulenevaid riske, mis on seotud lepingutega kaetud kindlustusriskide ja kindlustustegevuse protsessiga.

(2) Standardvalemi tervisekindlustusriski mooduli alammodulid moodustuvad vähemalt järgmistest alamriskidest:

- 1) tervisekindlustuse kulude risk;
- 2) tervisekindlustuse tehniliste eraldiste risk;
- 3) epideemiarisk.

(3) Epideemiarisk on kahju saamise või kindlustuslepingutest tulenevate kohustuste väärtuse ebasoodsa muutuse oht, mille põhjuseks on hinnastamise ja kahjueraldiste moodustamise eelduste määramatus epideemiapuhangute ja ebahariliku riskide kuhjumise puhul sarnastes erandlikes olukordades.

(4) Tervisekindlustusriski ja selle alamriskide kapitalinõuete määramisel tuleb aluseks võtta komisjoni delegeeritud määruse (EL) nr 2015/35 artiklites 144–163 sätestatu.

(5) Käesoleva paragrahvi lõikeid 1–4 kohaldatakse ka juhul, kui tervisekindlustust pakutakse elukindlustusega sarnastel alustel.

§ 67. Tururiski kapitalinõue

(1) Tururisk kajastab selliste finantsinstrumentide turuhindade taseme või kõikumisega seotud riske, mis mõjutavad kindlustusandja varade ja kohustiste väärtust. Standardvalemi tururisk peab õigesti kajastama struktuurilist varade ja kohustiste sobimatust, sealhulgas varade ja kohustiste erinevat kestust.

(2) Standardvalemi tururiski mooduli alammodulid moodustuvad vähemalt järgmistest alamriskidest:

- 1) aktsiarisk, mis tuleneb aktsiate turuhindade taseme muutustest või turuhindade kõikumisest;
- 2) hinnavaherisk, mis tuleneb intressikõvera muutustest või intressimäärade kõikumisest;
- 3) intressirisk, mis tuleneb turuhindade taseme muutustest või turuhindade kõikumisest;
- 4) kinnisvararisk, mis tuleneb kinnisvara turuhindade taseme muutustest või turuhindade kõikumisest;
- 5) valuutarisk, mis tuleneb valuutavahetuskursside taseme muutustest või valuutavahetuskursside kõikumisest;
- 6) turu kontsentratsioonirisk, mis tuleneb kindlustusandja finantsseisundi halvenemisest, mille põhjuseks on kindlustusandja varade ebapiisav hajutatuse või emitendi ja nende seotud emitentide maksejõuetus, kelle väärtpaperitesse tehtud investeeringute osakaal on kõrge.

(3) Tururiski ja selle alamriskide kapitalinõuete määramisel tuleb aluseks võtta komisjoni delegeeritud määruse (EL) nr 2015/35 artiklites 164–188 sätestatu.

(4) Standardvalemi aktsiariski alammodul sisaldab sümmeetrilist kohandamist, mida kohaldatakse aktsiahindade muutustest tulenevate riskide katmiseks ning mis hõlmab kapitalinõude suurendamist või vähendamist vastavalt komisjoni delegeeritud määruse (EL) nr 2015/35 artiklis 172 sätestatud aktsiaindeksi hetketaseme ja vastava aktsiaindeksi kaalutud keskmise taseme funktsioonile.

(5) Sümmeetrilise kohandamise kalibreerimisel tuleb kasutada tõenäolise piirkahju riskimõõdikut aastase perioodiga usaldusnivool 99,5 protsenti.

(6) Sümmeetrilise kohandamise tulemusel saadud aktsiariski kapitalinõude määr ei või kohandamata aktsiariski kapitalinõude määrast erineda rohkem kui kümne protsendipunkti võrra.
[RT I, 20.02.2019, 2- jõust. 02.03.2019]

§ 68. Vastaspolee maksejõuetusrisi kapitalinõue

(1) Vastaspolee maksejõuetusrisk on kahju saamise või kindlustusandja finantsseisundi halvenemise oht tulenevalt kindlustusandja vastaspolee või võlgniku maksevõime ootamatust halvenemisest või tema võimalikust maksevõimetuks muutumisest järgmise 12 kuu jooksul.

(2) Vastaspolee maksejõuetusrisi moodul hõlmab riskimaandamislepinguid, nõudeid vahendajate vastu ja kõiki muid krediidiriske, mida komisjoni delegeeritud määruse (EL) nr 2015/35 artiklis 175 sätestatud hinnavaheriski alamoodul ei hõlma. Selles võetakse nõuetekohaselt arvesse kindlustus- või edasikindlustusandja omanduses olev või tema kasuks hoitav tagatis või muu väärtpaber ja sellega seonduvad riskid.

(3) Vastaspolee maksejõuetusrisi kapitalinõude arvutamisel tuleb aluseks võtta komisjoni delegeeritud määruse (EL) nr 2015/35 artiklites 189–202 sätestatu.

(4) Vastaspolee maksejõuetusrisi puhul peab kindlustusandja arvesse võtma kõigi vastaspoleega seotud riskide mõju, olenemata kindlustusandja lepinguliste kohustuste õiguslikust vormist.

§ 69. Operatsiooniriski kapitalinõue

(1) Operatsioonirisk on kindlustusandja kahju saamise või finantsseisundi halvenemise oht kindlustusandja sisemiste protsesside, inimeste tegevuse, süsteemide mittetoimimise või väliste sündmuste tõttu.

(2) Operatsioonirisk hõlmab juriidilisi riske, kuid ei hõlma strateegilistest otsustest tulenevaid riske ega maineriske.

(3) Operatsiooniriski kapitalinõue kajastab operatsiooniriske niivõrd, kui võrd need ei ole juba kaasatud käesoleva seaduse §-des 64–68 sätestatud riskide moodulitesse.

(4) Operatsiooniriski kapitalinõude kalibreerimisel tuleb kasutada tõenäolise piirkahju riskimõõdikut aastase perioodiga usaldusnivool 99,5 protsenti.

(5) Elukindlustuslepingute puhul, mille investeerimisrisi kannab kindlustusvõtja, tuleb operatsiooniriski kapitalinõude arvutamisel arvesse võtta kindlustuslepingutest tulenevate kohustustega kaasnevad iga-aastased kulud.

(6) Käesoleva paragrahvi lõikes 5 nimetatata kindlustuslepingute puhul tuleb operatsiooniriski kapitalinõude arvutamisel arvesse võtta nende lepingute teenitud kindlustusmaksete ja tehniliste eraldiste suurus.

(7) Käesoleva paragrahvi lõikes 6 nimetatud juhul ei tohi operatsiooniriski kapitalinõue ületada 30 protsenti kindlustustegevusega seotud põhisolventsuskapitalinõudest.

(8) Operatsiooniriskist tuleneva kapitalinõude määramisel tuleb aluseks võtta komisjoni delegeeritud määruse (EL) nr 2015/35 artiklis 204 sätestatu.

§ 70. Solventsuskapitalinõude kohandamine

(1) Kui kindlustusandja tehniliste eraldiste tuleviku määramata boonuste või edasilükkunud maksude või nende mõlema arvel on võimalik katta ettenägematut kahju, võib selle kahju katmise võimaluse arvel vähendada solventsuskapitalinõuet (edaspidi *solventsuskapitalinõude kohandamine*).

(2) Solventsuskapitalinõude kohandamisel võetakse arvesse riskide maandamiseks kasutatavate kindlustuslepingute tuleviku määramata boonuste mõju põhisolventsuskapitalinõudele, kui kindlustusandjal on õigus selliseid hüvitisi vähendada, et katta selle arvel tekkinud kahju.

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatu kohaldamisel võrreldakse tuleviku määramata boonuste väärtust, mis on leitud parima hinnangu arvutamisel aluseks võetud eeldustel, hüvitiste väärtusega ebasoodsate stsenaariumite realiseerumisel.

(4) Tuleviku määramata boonuste mõju solventsuskapitalinõude kohandamisel ei tohi ületada tuleviku määramata boonustele vastavate tehniliste eraldiste ja edasilükkunud maksude summat.

(5) Kindlustusandja lähtub solventsuskapitalinõude kohandamise arvutamisel komisjoni delegeeritud määruse (EL) nr 2015/35 artiklites 205–207 sätestatust.

3. jaotis Sisemudel

§ 71. Sisemudeli kasutamine

(1) Kindlustusandja võib Finantsinspektsiooni loal kasutada solventsuskapitalinõude arvutamisel sisemudelit või osalist sisemudelit.

(2) Sisemudel hõlmab käesoleva seaduse § 61 lõikes 3 nimetatud riske ning kõiki muid olulisi riske, mida on võimalik komisjoni delegeeritud määruse (EL) nr 2015/35 artikli 233 kohaselt kindlaks määrata.

(3) Kindlustusandja võib osalist sisemudelit kasutada:

- 1) käesoleva seaduse §-des 64–68 sätestatud ühe või mitme riski või alamriski kapitalinõude arvutamisel;
- 2) käesoleva seaduse §-s 69 sätestatud operatsiooniriski kapitalinõude arvutamisel;
- 3) käesoleva seaduse §-s 70 sätestatud solventsuskapitalinõude kohanduse arvutamisel.

(4) Kindlustusandja võib lisaks käesoleva paragrahvi lõikes 3 sätestatule kasutada osalist sisemudelit kogu ettevõtte tegevuse või ühe või mitme peamise äriüksuse ulatuses.

(5) Kindlustusandja sisemudel peab vastama käesoleva seaduse §-des 76–81 sätestatud nõuetele.

(6) Osalise sisemudeli kasutamisele kohaldatakse §-des 76–81 sätestatud nõudeid, arvestades sisemudeli kasutamise piiratud kohaldamisala.

(7) Kindlustusandja võib kasutada kolmanda isiku mudeleid või andmeid vastavalt komisjoni delegeeritud määruse (EL) nr 2015/35 artiklis 247 sätestatule tingimusel, et on täidetud käesoleva seaduse §-des 76–81 sätestatud nõuded.

§ 72. Sisemudeli kasutamise luba

(1) Sisemudeli kasutamise loa taotlemisel peab kindlustusandja Finantsinspektsioonile esitama sisemudeli kasutamise taotluse koos andmete ja dokumentidega, mis tõendavad, et sisemudel vastab käesoleva seaduse §-des 76–81 sätestatud nõuetele.

(2) Finantsinspektsioon võib sisemudeli kasutamise taotluse läbivaatamiseks nõuda lisaandmeid ja -dokumente.

(3) Finantsinspektsioon teeb otsuse sisemudeli kasutamise loa andmise või sellest keeldumise kohta kuue kuu jooksul sisemudeli kasutamise taotluse ning kõigi andmete ja dokumentide saamisest arvates.

(3¹) Finantsinspektsioon teavitab kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1094/2010, millega asutatakse Euroopa Järelevalveasutus (Euroopa Kindlustus- ja Tööandjapensionide Järelevalve), muudetakse otsust nr 716/2009/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks komisjoni otsus 2009/79/EÜ (ELT L 331, 15.12.2010, lk 48–83), artikli 35 lõikega 1 Euroopa Kindlustus- ja Tööandjapensionide Järelevalve Asutust sisemudeli kasutamise loa taotlusest või käesoleva seaduse § 73 lõike 4 kohaselt sisemudeli oluliste muudatuste kooskõlastamise taotlusest.

[RT I, 14.04.2021, 1- jõust. 30.06.2021]

(3²) Finantsinspektsioon võib pöörduda sisemudeli kasutamise või muutmise loa andmise või sellest keeldumise kohta otsuse tegemiseks abi saamiseks Euroopa Kindlustus- ja Tööandjapensionide Järelevalve Asutuse poole.

[RT I, 14.04.2021, 1- jõust. 30.06.2021]

(4) Finantsinspektsioon annab loa sisemudeli kasutamiseks juhul, kui kindlustusandja riskide tuvastamise, mõõtmise, seire ja juhtimise ning nendest teavitamise kord on nõuetekohane ning vastab käesolevas jaos sätestatud nõuetele.

(5) Finantsinspektsioon annab loa osalise sisemudeli kasutamiseks, kui lisaks käesolevas jaotises sätestatule on täidetud järgmised tingimused:

- 1) sisemudeli kasutamise piiratud kohaldamisala on piisavalt põhjendatud;
- 2) osaline sisemudel kajastab paremini kindlustusandja riskiprofiili ja sellest tulenevat solventsuskapitalinõuet, vastab käesoleva seaduse §-s 61 sätestatud põhimõtetele ning seda on võimalik vastavalt komisjoni delegeeritud määruse (EL) nr 2015/35 artiklile 239 integreerida standardvalemisse.

(6) Kui Finantsinspektsioon hindab osalise sisemudeli kasutamise taotlust, mis hõlmab ainult konkreetse riski alamriske või mõningaid äriüksusi seoses konkreetse riskiga või osaliselt mõlemat, võib Finantsinspektsioon nõuda, et kindlustusandja esitab realistliku üleminekukava sisemudeli kohaldamisala laiendamise kohta.

(7) Üleminekukava peab sisaldama ülevaadet, kuidas kindlustusandja kavatab laiendada sisemudeli kohaldamisala teistele riskidele või äriüksustele, et oleks tagatud, et sisemudel hõlmab valdavalt osa kindlustusandja kindlustustegevusest seoses kõnealuse konkreetse riskiga.

(8) Kui kindlustusandja on saanud Finantsinspeksioonilt sisemudeli kasutamise loa, võib Finantsinspeksioon nõuda, et kindlustusandja arvutab solventsuskapitalinõude ka standardvalemiga kasutades.

§ 73. Sisemudeli muutmine

(1) Kindlustusandja võib muuta sisemudelit vastavalt sisemudeli muutmise korrale.

(2) Sisemudeli muutmise kord hõlmab oluliste ja vähemoluliste muudatuste kirjeldust ning see tuleb esitada Finantsinspeksioonile koos käesoleva seaduse § 72 lõikes 1 nimetatud sisemudeli kasutamise taotlusega.

(3) Käesoleva seaduse §-s 72 sätestatud sisemudeli kasutamise loa menetlus hõlmab sisemudeli muutmise korra heakskiitu.

(4) Sisemudeli olulised muudatused ja sisemudeli muutmise korra muudatused tuleb eelnevalt kooskõlastada Finantsinspeksiooniga vastavalt käesoleva seaduse §-le 72.
[RT I, 14.04.2021, 1- jõust. 30.06.2021]

(5) Sisemudeli vähemoluliste muudatuste jaoks ei ole Finantsinspeksiooni luba vaja, kui muudatused tehakse vastavalt käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud sisemudeli muutmise korrale.

§ 74. Sisemudelilt standardvalemile üleminek

Kui kindlustusandja on saanud Finantsinspeksioonilt loa sisemudeli või osalise sisemudeli kasutamiseks, võib ta üksnes põhjendatud asjaoludel ja Finantsinspeksiooni loal kasutada solventsuskapitalinõude arvutamiseks standardvalemiga.

§ 75. Sisemudeli mittevastavus nõuetele

(1) Kui pärast sisemudeli kasutamise loa andmist ilmneb, et kindlustusandja ei täida käesoleva seaduse §-des 76–81 sätestatud nõudeid, peab ta viivitamata Finantsinspeksioonile esitama nõuetele vastavuse taastamise kava või tõendama, et nõuetele mittevastavuse mõju ei ole oluline.

(2) Kui kindlustusandja ei täida käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud kava, võib Finantsinspeksioon nõuda, et kindlustusandja kasutab edaspidi solventsuskapitalinõude arvutamisel standardvalemiga.

§ 76. Sisemudeli kasutatavuse test

(1) Kindlustusandja peab tõendama, et sisemudel on laialdaselt kasutusel ja sellel on oluline roll juhtimissüsteemis, eelkõige:

- 1) käesoleva seaduse §-s 97 sätestatud riskijuhtimissüsteemis ja otsustusprotsessis;
- 2) kindlustusandja majandusliku kapitali ja solventsuskapitali hindamisel ning paigutamisel, sealhulgas §-s 100 sätestatud kindlustusandja oma riskide ja maksevõime hindamisel.

(2) Sisemudeli kasutamise korral peavad solventsuskapitalinõude arvutamise sagedus ja sisemudeli kasutamise sagedus juhtimissüsteemis olema kooskõlas.

(3) Kindlustusandja juhatus vastutab sisemudeli struktuuri ja toimimise pideva asjakohasuse tagamise ning kindlustusandja riskiprofiili sisemudelis kajastamise eest.

(4) Kindlustusandja järgib sisemudeli kasutamise põhimõtteid vastavalt komisjoni delegeeritud määruse (EL) nr 2015/35 artiklites 223–227 sätestatule.

§ 77. Nõuded andmetele ja statistilistele meetoditele

(1) Sisemudeli puhul ja eelkõige selle aluseks oleva tõenäosusjaotuse prognoosimisel lähtub kindlustusandja käesolevas paragrahvis sätestatud nõuetest.

(1¹) Tõenäosusjaotuse prognoos on matemaatiline funktsioon, millega antakse vastastikku üksteist välistavate tulevikusündmuste täielikule kogumile esinemise tõenäosus.
[RT I, 17.11.2017, 3- jõust. 27.11.2017]

(2) Kindlustusandja peab tõenäosusjaotuse prognoosimisel aluseks võtma asjakohased aktuaarsed ja statistilised meetodid, mis põhinevad usaldusväärsetel andmetel ja realistlikel eeldustel, vastavad komisjoni delegeeritud määruse (EL) nr 2015/35 artiklites 229 ja 230 sätestatule ning on kooskõlas tehniliste eraldiste arvutamisel aluseks olevate eeldustega.

(3) Sisemudelis kasutatavad andmed peavad olema täpsed, täielikud ja asjakohased ning vastama komisjoni delegeeritud määruse (EL) nr 2015/35 artiklis 231 sätestatud nõuetele. Tõenäosusjaotuse prognoosimisel kasutatavaid andmeid tuleb ajakohastada vähemalt kord aastas.

(4) Tõenäosusjaotuse prognoosimisel kasutatud meetodist olenemata peab sisemudel võimaldama kindlustusandjal määrata oma tegevusest tulenevate riskide olulisust vastavalt komisjoni delegeeritud määruse (EL) nr 2015/35 artiklis 232 sätestatule. Kindlustusandja peab riskide olulisust arvesse võtma oma juhtimissüsteemis, eelkõige riskijuhtimises, otsustusprotsessides ja kapitali paigutamisel.

(5) Kui Finantsinspektsiooni hinnangul on riskide hajutamise mõju komisjoni delegeeritud määruse (EL) nr 2015/35 artiklis 234 sätestatu kohaselt adekvaatselt hinnatud, võib kindlustusandja sisemudelis erinevate riskide arvestamisel arvesse võtta riskide hajutamist.

(6) Kindlustusandja võib sisemudelis arvesse võtta riskimaandamisemeete mõju, kui nende meetmete kasutamisest tulenevad krediidi- ja muud riskid kajastuvad sisemudelis nõuetekohaselt ning kindlustusandja täidab komisjoni delegeeritud määruse (EL) nr 2015/35 artiklis 235 sätestatud nõudeid.

(7) Kindlustusandja peab hindama riske, mis on seotud kindlustuslepingutes sisalduvate finantstagatistega ja valikuõigusega, sealhulgas nii kindlustusvõtja kui ka kindlustusandja valikuõigusega, kui sellised riskid on olulised. Riskide hindamisel tuleb arvesse võtta erinevate sündmuste mõju kindlustusvõtja ja kindlustusandja valikuõiguse kasutamisele.

(8) Kindlustusandja võib sisemudelis arvesse võtta tulevikus tehtavaid juhtimisotsuseid, kui selliste otsuste tegemist võib põhjendatult eeldada, arvestades komisjoni delegeeritud määruse (EL) nr 2015/35 artiklis 236 sätestatut. Juhtimisotsuste mõju hindamisel tuleb arvesse võtta nende rakendamiseks kuluvat aega.

(9) Sisemudel peab arvesse võtma kõiki kindlustuslepingute alusel tehtavaid väljamakseid, sõltumata sellest, kas selliste väljamaksete tegemine on kindlustuslepingu tingimuste kohaselt garanteeritud või mitte.

(10) Kolmanda isiku mudelite või andmete nõuetekohasusele kohaldatakse komisjoni delegeeritud määruse (EL) nr 2015/35 artiklis 237 sätestatut.

§ 78. Kalibreerimisstandardid

(1) Kindlustusandja võib sisemudeli korral kasutada käesoleva seaduse § 63 lõikes 3 sätestatust erinevat ajavahemikku ja riskimõõdikut, kui sisemudeli alusel leitud solventsuskapitalinõue tagab kindlustusvõtjatele, kindlustatutele ja soodustatud isikutele § 61 lõikes 2 sätestatuga samaväärse kaitse.

(2) Võimaluse korral tuleb kindlustusandja solventsuskapitalinõude otse sisemudeli abil leitud tõenäosusjaotuse prognoosist, kasutades tõenäolise piirkahju riskimõõdikut aastase perioodiga usaldusnivool 99,5 protsenti.

(3) Kui kindlustusandja hinnangul ei ole solventsuskapitalinõude arvutamine käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatu kohaselt asjakohane, võib ta Finantsinspektsiooni loal kasutada solventsuskapitalinõude arvutamisel lähendusi tingimusel, et on tagatud kindlustusvõtjatele, kindlustatutele ja soodustatud isikutele käesoleva seaduse §-s 61 sätestatuga samaväärne kaitse.

(4) Kindlustusandja lähtub käesoleva paragrahvi lõigetes 1 ja 3 sätestatud ajavahemiku ja riskimõõdiku ning lähenduste rakendamisel komisjoni delegeeritud määruse (EL) nr 2015/35 artiklis 238 sätestatust.

(5) Finantsinspektsioon võib nõuda, et kindlustusandja testib sisemudeli sobivust asjakohaste võrdlusportfellide abil ning kasutab eeldusi, mis põhinevad peamiselt välisandmetel, et veenduda sisemudeli kalibreerimises ja kontrollida, kas selle kirjeldus on kooskõlas üldiselt heakskiidetud turutavadega.

§ 79. Kasumi ja kahjumi tekkeallikad

(1) Kindlustusandja peab vähemalt kord aastas analüüsima iga peamise äriüksuse kasumi ja kahjumi põhjusi ja tekkeallikaid ning tõendama, et käesoleva seaduse § 77 lõike 4 kohaselt määratud riskide osakaalud kajastavad tegelikke kasumi ja kahjumi tekkeallikaid.

(2) Kindlustusandja lähtub käesoleva paragrahvi kohaldamisel komisjoni delegeeritud määruse (EL) nr 2015/35 artiklis 240 sätestatust.

§ 80. Valideerimisstandardid

(1) Kindlustusandja peab oma sisemudelit regulaarselt valideerima, et hinnata sisemudeli toimimist ja mudeli tehnilise kirjelduse asjakohasust ning võrrelda tulemusi kogemustega.

(2) Valideerimisprotsess peab võimaldama kindlustusandjal Finantsinspeksioonile tõendada, et sisemudeli alusel leitud kapitalinõuded on asjakohased.

(3) Valideerimisprotsess hõlmab sisemudeli stabiilsuse analüüsi, sealhulgas sisemudeli tulemuste tundlikkuse testimist mudeli põhieelduste muutmisel. Samuti hõlmab see sisemudelis kasutatud andmete täpsuse, täielikkuse ja asjakohasuse hindamist.

(4) Kindlustusandja peab sisemudeli valideerimisel kasutatud statistiliste meetoditega hindama muu hulgas tõenäosusjaotuse prognoosi asjakohasust, võttes arvesse lisaks kindlustusandja kahjude ajaloole ka kõiki olulisi uusi andmeid ja uut teavet.

(5) Kindlustusandja kehtestab valideerimisprotsessi ja võtab kasutusele vastavad vahendid, lähtudes komisjoni delegeeritud määruse (EL) nr 2015/35 artiklites 241 ja 242 sätestatust.

§ 81. Nõuded dokumenteerimisele

(1) Kindlustusandja peab dokumenteerima sisemudeli ülesehituse ja selle toimimisega seotud üksikasjad, lähtudes komisjoni delegeeritud määruse (EL) nr 2015/35 artiklist 243. Dokumentatsioon peab kajastama käesoleva seaduse §-des 76–80 sätestatut.

(2) Dokumentatsioonis peab esitama vähemalt komisjoni delegeeritud määruse (EL) nr 2015/35 artiklis 244 sätestatud teabe ning artiklis 246 sätestatu kohaselt kõik sisemudeli muudatused.

(3) Lähtudes komisjoni delegeeritud määruse (EL) nr 2015/35 artiklist 245, tuleb dokumentatsioonis esitada kõik juhud, millal sisemudel tegelikkuses ei toimi.

4. jaotis

Kindlustusandja miinimumkapitalinõue

§ 82. Miinimumkapitalinõue

(1) Miinimumkapitalinõue vastab nõuetekohaste põhiomavahendite suurusele, millest väiksemas summas nõuetekohaste põhiomavahendite olemasolu korral oleks kindlustusandja tegevuse jätkumisel liiga kõrge oht, et kindlustusvõtjate, kindlustatute ja soodustatud isikute ees võetud kohustused jäävad täitmata.

(2) Miinimumkapitalinõue tuleb arvutada komisjoni delegeeritud määruse (EL) nr 2015/35 artiklites 248–252 sätestatud arvutuspõhimõtete alusel. Arvutus peab olema selgelt ja lihtsalt jälgitav ning kontrollitav.

(3) Käesoleva seaduse § 16 lõikes 6 nimetatud elukindlustusandja peab arvutama elukindlustuse tingliku miinimumkapitalinõude, nagu ta tegeleks üksnes elukindlustusega, ja kahjukindlustuse tingliku miinimumkapitalinõude, nagu ta tegeleks üksnes kahjukindlustusega, arvestades käesoleva seaduse § 128 lõigetes 6–8 ning komisjoni delegeeritud määruse (EL) nr 2015/35 artiklis 252 sätestatut.

(4) Miinimumkapitalinõue tuleb arvutada lineaarfunktsioonina järgmistest edasikindlustusandja osa võrra vähendatud muutujatest:

- 1) kindlustusandja tehnilised eraldised;
- 2) kindlustusmaksed;
- 3) riskikapital;
- 4) edasilükkunud maksud;
- 5) halduskulud.

(5) Lineaarfunktsiooni kalibreerimisel tuleb kasutada tõenäolise piirkahju riskimõõdikut aastase perioodiga usaldusnivool 85 protsenti.

(6) Kindlustusandja miinimumkapitalinõue ei või olla väiksem miinimumkapitalinõude alammäärast.

(7) Miinimumkapitalinõude alammäär on:

- 1) 4 miljonit eurot, kui kindlustusandjal on õigus tegeleda elukindlustuse, käesoleva seaduse § 12 lõike 1 punktides 10–15 nimetatud kahjukindlustuse liikide või edasikindlustusega;
- 2) 2,7 miljonit eurot, kui kindlustusandjal on õigus tegeleda käesoleva lõike punktis 1 nimetatata kahjukindlustuse liikidega;
- 3) 1,3 miljonit eurot, kui tegemist on käesoleva seaduse § 8 lõikes 2 nimetatud kaptiivedasikindlustusandjaga;
- 4) 6,7 miljonit eurot vastavalt komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2015/35 artiklile 253, kui tegemist on käesoleva seaduse § 16 lõikes 6 nimetatud kindlustusandjaga.

[RT I, 02.12.2022, 2- jõust. 12.12.2022]

(8) Kui kindlustusandja saab miinimumkapitalinõude arvutamisel tulemuseks suuruse, mis on alla 25 protsenti või üle 45 protsenti kindlustusandja solventsuskapitalinõudest, millele on vajaduse korral juurde arvestatud lisakapitalinõue, on kindlustusandja miinimumkapitalinõudeks vastavalt 25 protsenti või 45 protsenti sellest solventsuskapitalinõudest, kui saadud suurus ei ole väiksem miinimumkapitalinõude alammäärast.

(9) Kindlustusandja arvutab miinimumkapitalinõude vähemalt kord kvartalis ning esitab saadud arvutuse Finantsinspeksioonile. Kindlustusandja on kohustatud käesoleva paragrahvi lõikes 8 sätestatud juhul selgitama miinimumkapitalinõude arvutamisel saadud tulemuse põhjusti.

(10) Käesoleva paragrahvi lõikes 8 sätestatu ei eelda solventsuskapitalinõude arvutamist kord kvartalis.

5. jagu

Edasikindlustamise nõuded ja eriotstarbelise varakogumi usaldatavusnõuded

§ 83. Edasikindlustamise nõuded

(1) Kindlustusandjal on keelatud sõlmida kahjukindlustuses edasikindlustuslepinguid, kui edasikindlustusmaks arvutamise aluseks olev kindlustusperiood on pikem kui üks aasta või kui lepingu alusel edasikindlustusandjale kindlustusjuhtumi toimumise tõenäolisusest tekkivate kohustuste täitmiseks makstava edasikindlustusmaks osa ei põhine üldtunnustatud aktuaarsetel arvutuspõhimõtetel või kui sellised arvutuspõhimõtted eri aastatel oluliselt erinevad.

(2) Kindlustusandjal on keelatud sõlmida elukindlustuses edasikindlustuslepinguid, kui kindlustusjuhtumi toimumise tõenäolisusest või kindlustussummadest ja tagasiosustussummadest tulenevate kohustuste jagamine lepingupoolte vahel ei põhine üldtunnustatud aktuaarsetel arvutuspõhimõtetel või kui sellised arvutuspõhimõtted eri aastatel oluliselt erinevad.

(3) Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi nr 2009/138/EÜ artikli 210 lõike 3 tähenduses piiratud edasikindlustuslepingute sõlmimise suhtes kohaldatakse komisjoni delegeeritud määruses (EL) nr 2015/35 sätestatud.

(4) Kolmanda riigi edasikindlustusandjaga sõlmitud edasikindlustuslepinguid käsitletakse samal viisil nagu lepinguriigi edasikindlustusandja kindlustuslepinguid, kui Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2009/138/EÜ artikli 172 kohaselt on kolmanda riigi solventsusrežiim Euroopa Komisjoni otsuse kohaselt samaväärne või ajutiselt samaväärne nimetatud direktiivi esimeses jaotises sätestatuga.
[RT I, 10.01.2019, 1- jõust. 20.01.2019]

§ 84. Eriotstarbelise varakogumi usaldatavusnõuded

Eriotstarbelise varakogumi usaldatavusnõuetele kohaldatakse komisjoni delegeeritud määruse (EL) nr 2015/35 artiklites 326 ja 327 sätestatud.

6. jagu

Kolmanda riigi kindlustusandja Eesti filiaali usaldatavusnõuded

§ 85. Kolmanda riigi kindlustusandja Eesti filiaali usaldatavusnõuded

Kolmanda riigi kindlustusandja Eesti filiaal on kohustatud:

- 1) arvutama filiaali kapitalinõuded vastavalt käesoleva seaduse §-des 61–82 sätestatud arvutuspõhimõtetele, võttes arvesse ainult filiaali tegevust;
- 2) omama solventsuskapitalinõude täitmiseks nõuetekohaseid omavahendeid vastavalt käesoleva seaduse §-s 58 sätestatule;
- 3) omama miinimumkapitalinõude või miinimumkapitalinõude alammäära täitmiseks nõuetekohaseid põhiomavahendeid vastavalt käesoleva seaduse § 58 lõikes 2 sätestatule;
- 4) tagama, et põhiomavahendite nõuetekohane suurus ei ole väiksem kui pool käesoleva seaduse § 82 lõikes 7 sätestatud miinimumkapitalinõude alammäärast;
- 5) hindama vara ja kohustisi ning tehnilisi eraldisi vastavalt käesoleva peatüki 1. jaos sätestatud põhimõtetele ning moodustama tehnilised eraldised Eesti filiaali kaudu sõlmitud kindlustuslepingutest tulenevate kohustuste täitmiseks;
- 6) hoidma solventsuskapitalinõude täitmiseks Eestis vara, mille väärtus on võrdne vähemalt miinimumkapitalinõudega, kuid ei ole väiksem kui pool käesoleva seaduse § 82 lõikes 7 sätestatud miinimumkapitalinõude alammäärast, sealhulgas omama käesoleva seaduse § 38 lõike 2 punktis 9 sätestatud deposiiti;
- 7) hoidma solventsuskapitalinõude täitmiseks lisaks käesoleva paragrahvi punktis 6 sätestatule vajalikku vara teistes lepinguriikides;
- 8) korraldama raamatupidamist Eestis toimuva tegevuse kohta vastavalt raamatupidamise seaduse § 17 lõikele 2 ning säilitama kõik Eestis toimuva tegevusega seotud dokumendid Eestis.

§ 86. Kolmanda riigi kindlustusandja lepinguriikide filiaalide usaldatavusnõuete erisused

(1) Kui kolmanda riigi kindlustusandjal on filiaal lisaks Eestile ka mõnes teises lepinguriigis, kohaldatakse kolmanda riigi kindlustusandja taotlusel ja kõigi asjaomaste lepinguriikide finantsjärelevalve asutuste loal sellisele filiaalile järgmisi käesoleva seaduse §-s 85 sätestatud tingimustest soodsamaid tingimusi:

1) solventuskapitalinõude arvutamisel tuleb arvesse võtta kõigi lepinguriikide filiaalides sõlmitud kindlustuslepingud;

2) käesoleva seaduse § 39 lõike 2 punktis 9 sätestatud deposiiti tuleb hoida Eestis üksnes juhul, kui vastavalt käesoleva paragrahvi lõikele 3 teostab kolmanda riigi kindlustusandja lepinguriikide filiaalide solventtsuse üle järelevalvet Finantsinspeksioon;

3) miinimumkapitalinõudele vastavat vara võib hoida mis tahes lepinguriigis, kus kolmanda riigi kindlustusandja on filiaali asutanud.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud soodsamate tingimuste kasutamiseks esitab kolmanda riigi kindlustusandja Finantsinspeksioonile taotluse ja dokumendid, mis kinnitavad, et analoogne taotlus on esitatud kõigi nende lepinguriikide finantsjärelevalve asutustele, kus kolmanda riigi kindlustusandja on filiaali asutanud.

(3) Kolmanda riigi kindlustusandja nimetab käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatud taotluses finantsjärelevalve asutuse, kes hakkab teostama järelevalvet lepinguriikides asutatud filiaalide solventtsuse üle, põhjendades oma valikut. Nimetatud finantsjärelevalve asutus võib olla üksnes Finantsinspeksioon või selle lepinguriigi finantsjärelevalve asutus, kus kolmanda riigi kindlustusandja on filiaali asutanud.

(4) Kui vastavalt kolmanda riigi kindlustusandja valikule hakkab käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud järelevalvet teostama teise lepinguriigi finantsjärelevalve asutus, peab Finantsinspeksioon edastama nimetatud finantsjärelevalve asutusele kolmanda riigi kindlustusandja Eestis asutatud filiaali kohta informatsiooni, mis on vajalik filiaali solventtsuse üle järelevalve teostamiseks.

(5) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud soodsamad tingimused jõustuvad ajal, kui valitud finantsjärelevalve asutus teatab teistele finantsjärelevalve asutustele, et ta teostab kolmanda riigi kindlustusandja lepinguriikides asuvate filiaalide solventtsuse üle järelevalvet.

(6) Kui Finantsinspeksioon või selle lepinguriigi finantsjärelevalve asutus, kus kolmanda riigi kindlustusandja filiaal asub, teeb ettepaneku käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud soodsamate tingimuste andmise lõpetamiseks, lõpevad soodsamad tingimused kõigil kolmanda riigi kindlustusandja lepinguriikide filiaalidel ühel ajal.

(7) Kui vastavalt kolmanda riigi kindlustusandja valikule teostab järelevalvet Finantsinspeksioon, võib ta kolmanda riigi kindlustusandja Eesti filiaali omavahendite vähenemisel alla miinimumkapitalinõude rakendada käesoleva seaduse §-s 95 sätestatud meetmeid. Kolmanda riigi kindlustusandja Eesti filiaali solventtsuse jätkuva halvenemise korral võib Finantsinspeksioon rakendada kõiki meetmeid, mis on vajalikud kindlustusvõtjate, kindlustatute ja soodustatud isikute kindlustuslepingutest tulenevate huvide kaitseks või edasikindlustuslepingutest tulenevate kohustuste täitmiseks.

(8) Kui vastavalt kolmanda riigi kindlustusandja valikule teostab järelevalvet lepinguriigi finantsjärelevalve asutus, on kolmanda riigi kindlustusandja Eesti filiaali suhtes käesoleva paragrahvi lõikes 7 kirjeldatud meetmete rakendamise õigus selle lepinguriigi finantsjärelevalve asutusel.

(9) Kui vastavalt käesoleva paragrahvi lõikele 3 teostab kolmanda riigi kindlustusandja lepinguriikide filiaalide solventtsuse üle järelevalvet Finantsinspeksioon, on ta kohustatud teavitama teiste asjasse puutuvate lepinguriikide finantsjärelevalve asutusi nimetatud kolmanda riigi kindlustusandja Eesti filiaali asutamise loa kehtetuks tunnistamisest.

(10) Kui Finantsinspeksioon saab teate lepinguriigi finantsjärelevalve asutuselt, et viimane on kolmanda riigi kindlustusandja filiaali asutamise loa kehtetuks tunnistanud põhjusel, et kolmanda riigi kindlustusandja omavahendite suurus ei vasta solventuskapitalinõudele, mis on arvatud lepinguriikides sõlmitud kindlustuslepingutest lähtudes, on Finantsinspeksioon kohustatud nimetatud kolmanda riigi kindlustusandja Eesti filiaali asutamise loa kehtetuks tunnistama.

7. jagu Kindlustusgrupi solventsus

§ 87. Mõisted

(1) Kindlustusgrupp käesoleva seaduse tähenduses on konsolideerimisgrupp, mille juhtiv ettevõtja on osalev kindlustusandja, kindlustusvaldusettevõtja või segafinantsvaldusettevõtja.

(2) Asjasse puutuv finantsjärelevalve asutus käesoleva seaduse tähenduses on kindlustusgruppi kuuluvale lepinguriigi kindlustusandjale tegevusloa andnud finantsjärelevalve asutus, kindlustusgruppi kuuluva lepinguriigi kindlustusvaldusettevõtja asukohajärgne finantsjärelevalve asutus või segafinantsvaldusettevõtja asukohajärgne finantsjärelevalve asutus.

(3) Kindlustusgrupi järelevalve teostaja on vastavalt käesoleva seaduse §-le 241 kindlustusgrupi üle järelevalve teostamise ja koordineerimise eest vastutav finantsjärelevalve asutus.

(4) Osalev ettevõtja, sealhulgas kindlustusandja, käesoleva seaduse tähenduses on emaettevõtja või ettevõtja, kes omab märkimisväärset osalust vähemalt ühes kindlustusandjas.

(5) Seotud ettevõtja, sealhulgas kindlustusandja, on tüdarettevõtja või ettevõtja, kelles osalev ettevõtja omab märkimisväärset osalust.

(6) Kindlustusvaldusettevõtja on emaettevõtja, kes ei ole segafinantsvaldusettevõtja, kuid kelle tüdarettevõtjad või enamik neist on kindlustusandjad.

(7) Segafinantsvaldusettevõtja on emaettevõtja, kes ei ole kindlustusandja, kindlustusvaldusettevõtja ega segafinantsvaldusettevõtja, kuid kelle tüdarettevõtjatest vähemalt üks on kindlustusandja.

(8) Segafinantsvaldusettevõtja on emaettevõtja, kes ei ole kindlustusandja, eriotstarbeline varakogum, krediidiasutus, investeerimisühing ega fondivalitseja, kuid kelle tüdarettevõtjatest vähemalt üks on mõne lepinguriigi kindlustusandja, eriotstarbeline varakogum, krediidiasutus, investeerimisühing või fondivalitseja ning kes moodustab koos oma tüdarettevõtjate ja teiste ettevõtjatega finantskonglomeraadi.

(9) Kindlustusvaldusettevõtjat ja segafinantsvaldusettevõtjat ei käsitata finantseerimisasutusena Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 575/2013, mis käsitleb krediidiasutuste suhtes kohaldatavaid usaldatavusnõudeid ja millega muudetakse määrust (EL) nr 648/2012 (ELT L 176, 27.06.2013, lk 1–337), artikli 4 lõike 1 punkti 26 ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2019/2033, mis käsitleb investeerimisühingute suhtes kohaldatavaid usaldatavusnõudeid ning millega muudetakse määrusi (EL) nr 1093/2010, (EL) nr 575/2013, (EL) nr 600/2014 ja (EL) nr 806/2014 (ELT L 314, 05.12.2019, lk 1–63), tähenduses.

[RT I, 11.10.2024, 1- jõust. 21.10.2024]

§ 88. Kindlustusgrupi solventsuse üldsätted

(1) Osalev kindlustusandja peab tagama, et kindlustusgrupil on igal hetkel kättesaadavad vähemalt käesoleva seaduse §-s 89 sätestatud kindlustusgrupi solventsuskapitalinõude ulatuses nõuetekohased omavahendid.

(2) Kindlustusgrupi solventsuse arvutamisel võetakse arvesse kõiki kindlustusandja seotud kindlustusandjaid.

(3) Kui kindlustusandja emaettevõtja on lepinguriigi kindlustusvaldusettevõtja või segafinantsvaldusettevõtja, peab see kindlustusandja tagama, et kindlustusgrupil on igal hetkel kättesaadavad vähemalt käesoleva seaduse §-s 89 sätestatud kindlustusgrupi solventsuskapitalinõude ulatuses nõuetekohased omavahendid.

(3¹) Kindlustusgrupp kehtestab kindlustusgrupi finantsseisundi halvenemise kindlaksmääramise ja sellest kindlustusgrupi finantsjärelevalve teostaja teavitamise korra.

[RT I, 17.11.2017, 3- jõust. 27.11.2017]

(3²) Kui kindlustusgrupil puuduvad omavahendid käesoleva seaduse §-s 89 sätestatud kindlustusgrupi solventsuskapitalinõude täitmiseks või selline oht võib ilmneda järgmise kolme kuu jooksul, peab käesoleva paragrahvi lõikes 1 või 3 nimetatud kindlustusandja sellest viivitamata teavitama kindlustusgrupi järelevalve teostajat. Kindlustusgrupi ja kindlustusgrupi järelevalve teostaja suhtes kohaldatakse vastavalt käesoleva seaduse § 93 lõigetes 2–4 ja §-s 94 kindlustusandja ning Finantsinspektsiooni kohta sätestatud.

[RT I, 17.11.2017, 3- jõust. 27.11.2017]

(4) Osalev kindlustusandja esitab kindlustusgrupi järelevalve teostajale kindlustusgrupi solventsuskapitalinõude arvutuse ja asjakohased andmed vähemalt kord aastas. Kui kindlustusgrupi ei juhi kindlustusandja, esitab arvutuse ja vastavad andmed kindlustusvaldusettevõtja või segafinantsvaldusettevõtja või kindlustusandja, kelle on määranud kindlustusgrupi järelevalve teostaja pärast konsulteerimist teiste asjasse puutuvate finantsjärelevalve asutuste ja kindlustusgrupiga.

(5) Kindlustusgrupi kuuluva kindlustusandja solventsuskapitalinõude ja kindlustusgrupi solventsuskapitalinõude arvutamisel võib kasutada sisemudelit, kui kindlustusgrupp on saanud sisemudeli kasutamise loa vastavalt käesoleva seaduse §-s 243 sätestatule.

(6) Kui kindlustusgrupi riskiprofiil hälbib eeldustest, mida kasutati kindlustusgrupi järelevalve teostajale esitatud kindlustusgrupi viimase solventsuskapitalinõude arvutamisel, tuleb solventsuskapitalinõue arvutada kohe uuesti ning esitada arvutus kindlustusgrupi järelevalve teostajale.

(7) Kui Finantsinspeksioon on kindlustusgrupi järelevalve teostaja ja tema hinnangul on kindlustusgrupi riskiprofiil pärast viimast kindlustusgrupi solventsuskapitalinõude arvutamist oluliselt muutunud, võib ta nõuda kindlustusgrupi solventsuskapitalinõude uuesti arvutamist.

(8) Finantsinspeksioon ja teised asjasse puutuvad finantsjärelevalve asutused hindavad, kas käesoleva seaduse § 89 lõikes 8 sätestatud kindlustusgrupi agregeeritud solventsuskapitalinõue vastab kindlustusgrupi riskiprofiilile, pidades silmas eelkõige kindlustusgrupi tasandil esinevaid riske.

(9) Kui kindlustusgrupi tegelik riskiprofiil erineb oluliselt kindlustusgrupi agregeeritud solventsuskapitalinõude arvutamisel kasutatud eeldustest, on kindlustusgrupi järelevalve teostajal õigus kehtestada lisakapitalinõue käesoleva seaduse §-s 244 sätestatud korras.

§ 89. Kindlustusgrupi solventsuse arvutamine

(1) Osalev kindlustusandja arvutab kindlustusgrupi solventsuse konsolideeritud andmete alusel ja lähtudes käesoleva paragrahvi lõigetes 3–5 sätestatud meetodist.

(2) Kui Finantsinspeksioon on kindlustusgrupi järelevalve teostaja, võib ta nõuda pärast konsulteerimist teiste asjasse puutuvate finantsjärelevalve asutuste ja kindlustusgrupiga kindlustusgrupi solventsuse arvutamist käesoleva paragrahvi lõigetes 6–9 sätestatud mahaarvamise ja agregeerimise meetodi kohaselt või käesolevas lõikes ja lõikes 1 nimetatud meetodite kombinatsioonina, lähtudes otsuse tegemisel komisjoni delegeeritud määruse (EL) nr 2015/35 artiklis 328 sätestatud kriteeriumitest.

(3) Kindlustusgrupi solventsus konsolideeritud andmete alusel on järgmiste suuruste vahe:

- 1) kindlustusgrupi nõuetekohased omavahendid, mille määramisel kohaldatakse komisjoni delegeeritud määruse (EL) nr 2015/35 artiklites 331–334 sätestatud;
- 2) kindlustusgrupi solventsuskapitalinõue konsolideeritud andmete alusel (edaspidi *kindlustusgrupi solventsuskapitalinõue*), mille arvutamisel kohaldatakse komisjoni delegeeritud määruse (EL) nr 2015/35 artiklites 335–338 sätestatud.

(4) Kindlustusgrupi solventsuskapitalinõude miinimum on järgmiste suuruste summa:

- 1) osaleva kindlustusandja miinimumkapitalinõue;
- 2) osaleva kindlustusandja proportsionaalne osa seotud kindlustusandja miinimumkapitalinõudest.

(5) Kindlustusgrupi solventsuskapitalinõude miinimumi täitmiseks vajalike nõuetekohaste põhiomavahendite suhtes kohaldatakse komisjoni delegeeritud määruse (EL) nr 2015/35 artiklis 82 sätestatud nõudeid.

(6) Mahaarvamise ja agregeerimise meetodi kohaselt on kindlustusgrupi solventsus järgmiste suuruste vahe:

- 1) kindlustusgrupi agregeeritud nõuetekohased omavahendid;
- 2) osaleva kindlustusandja osaluse väärtus seotud kindlustusandjas ja kindlustusgrupi agregeeritud solventsuskapitalinõude summa.

(7) Kindlustusgrupi agregeeritud nõuetekohased omavahendid on järgmiste omavahendite summa:

- 1) osaleva kindlustusandja solventsuskapitalinõudele vastavad omavahendid;
- 2) osaleva kindlustusandja proportsionaalne osa seotud kindlustusandja solventsuskapitalinõudele vastavatest omavahenditest.

(8) Kindlustusgrupi agregeeritud solventsuskapitalinõue on järgmiste suuruste summa:

- 1) osaleva kindlustusandja solventsuskapitalinõue;
- 2) osaleva kindlustusandja proportsionaalne osa seotud kindlustusandja solventsuskapitalinõudest.

(9) Kui osalev kindlustusandja omab kaudset osalust seotud kindlustusandjas, siis kaudse osaluse väärtuse määramisel võetakse arvesse järjestikuseid osalusi ja huve.

(10) Kui osalev kindlustusandja arvutab kindlustusgrupi solventsuse, kasutades käesoleva paragrahvi lõigetes 3–9 sätestatud meetodite kombinatsiooni, peab ta arvesse võtma komisjoni delegeeritud määruse (EL) nr 2015/35 artiklis 341 sätestatud.

(11) Kui kindlustusandja on kindlustusvaldusettevõtja või segafinantsvaldusettevõtja tütarettevõtja, tagab kindlustusgrupi järelevalve teostaja, et kindlustusgrupi solventsus arvutatakse kindlustusvaldusettevõtja või segafinantsvaldusettevõtja tasandil, sealjuures käsitatakse kindlustusvaldusettevõtjat või segafinantsvaldusettevõtjat kindlustusandjast emaettevõtjana, kelle suhtes kohaldatakse käesolevas seaduses kindlustusandja omavahendite ja solventsuskapitalinõude kohta sätestatud.

(12) Kui osalev kindlustusandja omab kindlustusvaldusettevõtja või segafinantsvaldusettevõtja vahendusel märkimisväärset osalust seotud kindlustusandjas või kolmanda riigi kindlustusandjas, võetakse tema kindlustusgrupi solventsuse arvutamisel arvesse ka nimetatud kindlustusvaldusettevõtja või segafinantsvaldusettevõtja seisund, kusjuures kindlustusvaldusettevõtjat või segafinantsvaldusettevõtjat käsitatakse kui kindlustusandjat ning tema suhtes kohaldatakse käesolevas seaduses kindlustusandja omavahendite ja solventsuskapitalinõude kohta sätestatud.

(13) Kui käesoleva paragrahvi lõikes 12 nimetatud kindlustusvaldusettevõtja või segafinantsvaldusettevõtja omab nõuetekohaseid omavahendeid, käsitatakse neid kuni käesoleva seaduse § 58 lõikes 1 sätestatud piirangute kohaselt leitud summani kindlustusgrupi nõuetekohaste omavahenditena. Kindlustusvaldusettevõtja või segafinantsvaldusettevõtja lisaomavahendeid võib võtta kindlustusgrupi solventsuse arvutamisel arvesse, kui selleks on saadud kindlustusgrupi järelevalve teostajalt nõusolek.

(14) Kui kindlustusgrupi solventsuse arvutamisel vajalik teave välisriigis asutatud kindlustusandja seotud ettevõtja kohta ei ole Finantsinspeksioonile ega teistele asjaomastele finantsjärelevalve asutustele kättesaadav, arvatakse sellise seotud ettevõtja bilansiline väärtus kindlustusgrupi omavahenditest maha ning omavahendite hulka ei või arvata ka sellise märkimisväärse osalusega seotud realiseerimata kasumit.

(15) Lisaks käesolevas paragrahvis sätestatule kohaldatakse komisjoni delegeeritud määruse (EL) nr 2015/35 artiklis 329 nimetatud seotud ettevõtjate suhtes samas artiklis sätestatut.

(16) Kui Finantsinspeksioon on kindlustusgrupi järelevalve teostaja, võib ta arvata osaleva kindlustusandja taotlusel või omal algatusel kindlustusgrupi solventsuse jaoks vajalikest omavahenditest maha kindlustusandja seotud krediidiastutuse, investeerimisühingu või finantseerimisasutuse mis tahes osaluse.

[RT I, 17.11.2017, 3- jõust. 27.11.2017]

§ 90. Osaleva kindlustusandja proportsionaalne osa seotud kindlustusandjas

(1) Osaleva kindlustusandja proportsionaalne osa seotud kindlustusandjas käesoleva jao tähenduses kajastab konsolideeritud aruannete koostamisel kasutatud protsendimäärasid, kui rakendatakse käesoleva seaduse § 89 lõigetes 3–5 sätestatud meetodit, ning märgitud kapitali osa, mida osalev kindlustusandja otseselt või kaudselt omab, kui rakendatakse nimetatud paragrahvi lõigetes 6–11 sätestatud meetodit.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatut ei kohaldata, kui seotud kindlustusandjal ei ole piisavalt omavahendeid oma solventsuskapitalinõude täitmiseks. Käesolevas lõikes sätestatud juhul tuleb arvesse võtta selle seotud kindlustusandja solventsuse kogu puudujääk.

(3) Kui Finantsinspeksiooni hinnangul on osaleva kindlustusandja vastutus piiratud ainult kindla kapitali osaga seotud kindlustusandjas, võib kindlustusgrupi järelevalve teostaja lubada arvesse võtta seotud kindlustusandja solventsuse puudujääki proportsionaalselt osalusega selles kindlustusandjas.

(4) Kui Finantsinspeksioon on kindlustusgrupi järelevalve teostaja ning asjasse puutuva finantsjärelevalve asutuse hinnangul on osaleva kindlustusandja vastutus piiratud ainult kindla kapitali osaga seotud kindlustusandjas, võib Finantsinspeksioon lubada arvesse võtta seotud kindlustusandja solventsuse puudujääki proportsionaalselt osalusega selles kindlustusandjas.

(5) Kindlustusgrupi järelevalve teostaja määrab pärast teiste asjasse puutuvate finantsjärelevalve asutuste ja kindlustusgrupiga konsulteerimist proportsionaalse osa, mida ei ole võimalik määrata käesoleva paragrahvi lõike 1 kohaselt, vaid järgmistel juhtudel:

- 1) kindlustusgruppi kuuluvad kindlustusandjad, kes ei ole omavahel otsese osaluse kaudu seotud;
- 2) Finantsinspeksioon on hinnanud, et hääleõiguse või osaluse otsest või kaudset omamist käsitatakse märkimisväärse osalusena, kuna seotud kindlustusandja üle omatakse olulist mõju;
- 3) kindlustusandja on Finantsinspeksiooni hinnangul ematettevõtja, sest omab valitsevat mõju mõne kindlustusgrupi kindlustusandja üle.

§ 91. Vastastikune finantseerimine ja omavahendite topeltkasutamise välistamine

(1) Kindlustusgrupi solventsuse arvutamisel ei arvata kindlustusgrupi solventsuskapitalinõude täitmiseks nõuetekohaste omavahendite koosseisu vastastikusel finantseerimisel saadud vara.

(2) Vastastikuse finantseerimisega käesoleva paragrahvi tähenduses on tegemist järgmistel juhtudel:

- 1) kindlustusandja või mõni tema seotud ettevõtja omab osalust ettevõtjas, kellele otseselt või kaudselt kuulub vara, mis sobib nimetatud kindlustusandja või tema seotud ettevõtja solventsuskapitalinõude täitmiseks vajalike omavahendite finantseerimiseks;
- 2) kindlustusandja või mõni tema seotud ettevõtja annab laenu ettevõtjale, kellele otseselt või kaudselt kuulub vara, mis sobib nimetatud kindlustusandja või tema seotud ettevõtja solventsuskapitalinõude täitmiseks vajalike omavahendite finantseerimiseks.

(3) Kindlustusgrupi solventsuse arvutamisel jäetakse välja järgmised summad:

- 1) osaleva kindlustusandja varade väärtus, mida kasutatakse seotud kindlustusandja solventsuskapitalinõude täitmiseks vajalike omavahendite finantseerimiseks;
- 2) seotud ettevõtja varade väärtus, mida kasutatakse selles kindlustusandjas osalust omava kindlustusandja või seotud kindlustusandja solventsuskapitalinõude täitmiseks vajalike omavahendite finantseerimiseks.

(4) Kindlustusgrupi solventsuse arutamisel võib arvesse võtta elukindlustuse ja edasikindlustusega tegeleva seotud kindlustusandja jaotamata kasumit ja seotud kindlustusandja märgitud, kuid sissemaksmata kapitali, kui need sobivad seotud kindlustusandja solventsuskapitalinõude katmiseks.

(5) Käesoleva paragrahvi lõiget 4 ei kohaldata, kui:

- 1) mis tahes märgitud, kuid sissemaksmata kapital ei ole osalust omava kindlustusandja võimalik kohustus;
- 2) osaleva kindlustusandja märgitud, kuid sissemaksmata kapital ei ole seotud kindlustusandja võimalik kohustus;
- 3) seotud kindlustusandja märgitud, kuid sissemaksmata kapital ei ole osaleva kindlustusandja ja tema seotud ettevõtja võimalik kohustus.

(6) Kui Finantsinspeksioon leiab, et seotud kindlustusandja solventsuskapitalinõude täitmiseks vajalikke, kuid käesoleva paragrahvi lõikes 4 nimetatud omavahendeid ei saa kasutada osaleva kindlustusandja solventsuskapitalinõude täitmiseks, võib neid omavahendeid kindlustusgrupi solventsuse arutamisel arvesse võtta niivõrd, kui need sobivad seotud kindlustusandja solventsuskapitalinõude täitmiseks.

(7) Lisaks käesolevas paragrahvis sätestatule kohaldatakse omavahendite hindamisele, nende arvesse võtmisele ja kohandamisele komisjoni delegeeritud määruse (EL) nr 2015/35 artikleid 330 ja 342.

(8) Käesoleva paragrahvi lõigetes 4 ja 6 nimetatud omavahendite summa ei või olla suurem kui seotud kindlustusandja solventsuskapitalinõue.

(9) Kindlustusgrupi solventsuse arutamisel võib seotud kindlustusandja lisaomavahendeid arvesse võtta ainult siis, kui seotud kindlustusandja on eelnevalt saanud finantsjärelevalve asutuse loa nende kaasamiseks omavahendite koosseisu.

§ 92. Kolmandate riikide seotud kindlustusandjad ja usaldatavusnõuete samaväärsus

(1) Kui kindlustusandja on osalev kolmanda riigi kindlustusandjas ning kindlustusgrupi solventsus arvutatakse käesoleva seaduse § 89 lõigetes 6–9 sätestatud arvutusmeetodi kohaselt, käsitatakse nimetatud kolmanda riigi kindlustusandjat seotud kindlustusandjana.

(2) Kui kolmanda riigi kindlustusandjate usaldatavusnõuded on samaväärsed käesolevas seaduses sätestatuga ning kolmanda riigi kindlustusandja omab kindlustustegevusega tegelemiseks tegevusluba, võetakse kindlustusgrupi solventsuse arutamisel arvesse kolmanda riigi seotud kindlustusandja solventsuskapitalinõue ja selle täitmiseks vajalikud omavahendid, nagu on sätestatud kolmanda riigi õiguses.

(3) Kui Finantsinspeksioon on kindlustusgrupi järelevalve teostaja, hindab ta osaleva kindlustusandja taotlusel või omal algatusel, kas kolmanda riigi kehtestatud kindlustusandjate usaldatavusnõuded on samaväärsed käesolevas seaduses sätestatud usaldatavusnõuetega.

(4) Finantsinspeksioon hindab käesoleva paragrahvi lõikes 3 sätestatud juhul samaväärsust koostöös Euroopa Kindlustus- ja Tööandjapensionide Järelevalve Asutusega vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1094/2010 artikli 33 lõikele 2.
[RT I, 14.04.2021, 1- jõust. 30.06.2021]

(5) Käesoleva paragrahvi lõikes 3 sätestatud hinnangu kujundamisel võtab Finantsinspeksioon aluseks komisjoni delegeeritud määruse (EL) nr 2015/35 artiklis 379 sätestatud kriteeriumid ning konsulteerib teiste asjasse puutuvate finantsjärelevalve asutustega. Finantsinspeksioon ei või teha otsust, mis oleks vastuolus selle kolmanda riigi suhtes varem tehtud otsusega, välja arvatud, kui see on vajalik, et arvesse võtta olulisi muudatusi, mis on tehtud käesoleva seaduse usaldatavusnõuete või kolmanda riigi kehtestatud kindlustusandjate usaldatavusnõuetes.

(6) Kui käesolevas paragrahvis sätestatud juhul on Finantsinspeksioon asjasse puutuv finantsjärelevalve asutus, kuid ta ei ole kindlustusgrupi järelevalve teostaja, ja kindlustusgrupi järelevalve teostaja otsus kolmanda riigi kehtestatud kindlustusandjate usaldatavusnõuete samaväärsuse kohta erineb Finantsinspeksiooni hinnangust, on Finantsinspeksioonil õigus kolme kuu jooksul otsusest teadasaamisest arvates pöörduda Euroopa Kindlustus- ja Tööandjapensionide Järelevalve Asutuse poole vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1094/2010 artiklile 19.

(7) Käesoleva paragrahvi lõikeid 3–6 ei kohaldata, kui otsuse kolmanda riigi kindlustusandjate usaldatavusnõuete samaväärsuse kohta on teinud Euroopa Komisjon koostöös Euroopa Kindlustus- ja Tööandjapensionide Järelevalve Asutusega.

(8) Kui Euroopa Komisjon on teinud otsuse, et kolmanda riigi kehtestatud kindlustusandjate usaldatavusnõuded on tähtajaliselt samaväärsed, kohaldatakse käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatud.

8. jagu

Finantsseisundi halvenemine ja selle taastamine

§ 93. Kindlustusandja omavahendite vähenemine

(1) Kui kindlustusandja omavahendid ei vasta käesoleva seaduse § 58 lõikes 2 sätestatud nõuetele või selline oht võib ilmnedda järgmise kolme kuu jooksul, peab kindlustusandja teavitama viivitamata Finantsinspeksiooni.

(2) Kui nõuetekohased omavahendid vähenevad alla solventsuskapitalinõude, nõuab Finantsinspeksioon kindlustusandjalt kõikide vajalike meetmete rakendamist, et taastada kuue kuu jooksul solventsuskapitalinõude mittetäitmise tuvastamisest arvates nõuetekohaste omavahendite suurus või muuta oma riskiprofiili, et tagada solventsuskapitalinõude täitmine.

(3) Kindlustusandja esitab Finantsinspeksioonile heakskiitmiseks kahe kuu jooksul solventsuskapitalinõude mittetäitmise tuvastamisest arvates finantsseisundi taastamise kava. Finantsinspeksioon hindab esitatud kava rakendatavust.

(4) Finantsinspeksioon võib käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud tähtaega pikendada kolme kuu võrra.

(5) Põhiomavahendite vähenemisel alla miinimumkapitalinõude on kindlustusandja kohustatud ühe kuu jooksul mittetäitmise tuvastamisest arvates esitama Finantsinspeksioonile lühiajalise finantseerimisskeemi. Finantsinspeksioon hindab esitatud finantseerimisskeemi teostatavust.

(6) Kindlustusandja on kohustatud kolme kuu jooksul miinimumkapitalinõude mittetäitmise tuvastamisest arvates taastama nõuetekohaste põhiomavahendite suuruse või muutma oma riskiprofiili, et tagada miinimumkapitalinõude täitmine.

(7) Finantsseisundi taastamise kava ja finantseerimisskeem peavad sisaldama vähemalt järgmist informatsiooni:

- 1) prognoositavad tulud ja kulud otsese kindlustuse ning sissetuleva ja väljamineva edasikindlustuse kaupa;
- 2) kindlustusandja bilansiprognosis;
- 3) hinnang kindlustusandja tehniliste eraldiste, solventsuskapitalinõude ja miinimumkapitalinõude katteks kavandatud rahaliste vahendite kohta;
- 4) kindlustusandja edasikindlustusprogramm;
- 5) hinnang tegevuskuludele, eraldi jooksvad üldkulud ja komisjonitasud.

(8) Kui finantsseisundi taastamise kava esitab edasikindlustusandja, peab see edasikindlustusprogrammi asemel sisaldama edasikindlustusandja retrotsessiooniprogrammi.

(9) Kindlustusandja finantsseisundi jätkuva halvenemise korral võib Finantsinspeksioon rakendada kõiki meetmeid, mis on vajalikud kindlustusvõtjate, kindlustatute ja soodustatud isikute kindlustuslepingutest tulenevate huvide kaitseks või edasikindlustuslepingutest tulenevate kohustuste täitmiseks.

(10) Kui käesoleva seaduse § 16 lõikes 6 nimetatud kindlustusandja nõuetekohased põhiomavahendid vähenevad alla § 82 lõike 3 kohaselt arvutatud elukindlustuse tinglikku miinimumkapitalinõuet või kahjukindlustuse tinglikku miinimumkapitalinõuet, võib Finantsinspeksioon kindlustusandja vastava tegevuse suhtes rakendada kõiki käesolevast seadusest tulenevaid meetmeid. Finantsinspeksiooni nõusolekul võib kindlustusandja käesolevas lõikes sätestatud juhul kasutada nõuetekohaste põhiomavahendite ülekandmist ühelt tegevuselt teisele.

§ 94. Kindlustusandja finantsseisundi taastamine eriolukordades

(1) Finantsinspeksioon võib käesoleva seaduse § 93 lõike 4 kohaselt pikendada tähtaega pikendada veel kuni seitse aastat, kui Euroopa Kindlustus- ja Tööandjapensionide Järelevalve Asutus on välja kuulutanud erakordselt ebasoodsa olukorra (edaspidi *eriolukord*), mis mõjutab kindlustusandjat, kellel on oluline turuosa või kelle komisjoni delegeeritud määruse (EL) nr 2015/35 I lisas sätestatud äriiini eriolukord puudutab.

(2) Finantsinspeksioon võib Euroopa Kindlustus- ja Tööandjapensionide Järelevalve Asutusele esitada taotluse eriolukorra väljakuulutamiseks, kui käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud kindlustusandja ei ole tõenäoliselt võimeline täitma käesoleva seaduse § 93 lõikes 2 sätestatud.

(3) Eriolukorraks peetakse järgmisi asjaolusid, millel on oluline mõju kindlustusandja finantsseisundile:

- 1) finantsturgude ettenägematu, järsk ja kiire langus;
- 2) madala intressimäära keskkond;
- 3) ulatusliku mõjuga katastroofisündmus.

(4) Finantsinspeksioon peab käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatu kohaldamisel arvesse võtma kõiki olulisi asjaolusid, sealhulgas kindlustusandja tehniliste eraldiste keskmist kestust ja komisjoni delegeeritud määruse (EL) nr 2015/35 artiklis 289 sätestatud.

(5) Käesolevas paragrahvis sätestatud juhul peab kindlustusandja iga kolme kuu järel esitama Finantsinspeksioonile ülevaate finantsseisundi parandamiseks rakendatavatest meetmetest ja tehtud edusammudest.

(6) Kui Finantsinspeksioon tuvastab ülevaate põhjal, et kindlustusandja ei ole teinud solventsuskapitalinõude mittetäitmise tuvastamise ja ülevaate esitamise vahelisel ajavahemikul olulisi edusamme, võib ta loobuda käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud pikendusest.

(7) Finantsinspeksioon teeb Euroopa Kindlustus- ja Tööandjapensionide Järelevalve Asutusega koostööd, kui hinnatakse eriolukorra asjakohasust või selle lõpetamist.

§ 95. Kindlustusandja varaga seotud tehingute keelamine ja piiramine

(1) Kui kindlustusandja ei vasta käesolevas peatükis sätestatud nõuetele või Finantsinspeksiooni hinnangul võib kindlustusandja finantsseisund vaatamata finantsseisundi taastamise kavale või finantseerimiskeemile veelgi halveneda, rakendatakse kindlustusandja suhtes käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatud meetmeid.

(2) Finantsinspeksioon võib ettekirjutusega keelata kindlustusandja varaga seotud tehingute või toimingute tegemise või piirata nende mahtu, teavitades sellest nende lepinguriikide finantsjärelevalve asutusi, kus kindlustusandja on asutanud filiaali või tegeleb piiriülese kindlustustegevusega. Finantsinspeksioon määrab kindlaks varad, mille suhtes vastavat meetet kohaldatakse.

(3) Kui Finantsinspeksioon on saanud teiselt lepinguriigi finantsjärelevalve asutuselt teate, et viimane keelab selle lepinguriigi kindlustusandja varaga seotud tehingute või toimingute tegemise või piirab nende mahtu, on Finantsinspeksioon lepinguriigi finantsjärelevalve asutuse nõudmisel kohustatud oma ettekirjutusega nimetatud kindlustusandja või tema Eesti filiaali suhtes rakendama samu meetmeid.

(4) Käesoleva paragrahvi lõikes 2 või 3 nimetatud ettekirjutusega vastuolus olev tehing on tühine.

4. peatükk Kindlustusandja juhtimissüsteem, aktsiad ja aktsionärid

1. jagu Kindlustusandja juhtimissüsteem

§ 96. Üldpõhimõtted

(1) Kindlustusandja asjakohase ja usaldusväärse juhtimise tagamiseks peab kindlustusandjal olema tõhus juhtimissüsteem. Juhtimissüsteem peab olema vastavuses kindlustusandja tegevuse olemuse, ulatuse ja keerukusega.

(2) Kindlustusandja juhtimissüsteem peab olema üles ehitatud selliselt, et oleks tagatud organisatsioonistruktuuri läbipaistvus, ülesannete asjakohane lahusus ja vastutusala selge jaotus. Kindlustusandja juhtimissüsteem peab toetama kindlustusandja tegevust puudutava teabe edastamist ja vahetamist.

(3) Juhtimissüsteem peab tagama kindlustusandja suutlikkuse täita riskijuhtimise, akтуаari, vastavuskontrolli ja siseauditi funktsioone (edaspidi *võtmefunktsioonid*) ning teisi olulise tähtsusega funktsioone ja tegevusi.

(4) Kindlustusandja lähtub võtmefunktsioonide rakendamisel komisjoni delegeeritud määruse (EL) nr 2015/35 artiklis 268 sätestatud üldpõhimõtetest.

(5) Kindlustusandja peab määrama iga võtmefunktsiooni korraldamise eest vastutava isiku (edaspidi *vastutav isik*).

(6) Vastutava isiku ja käesoleva seaduse § 103 lõikes 2 nimetatud siseaudiitori määramine ei vabasta juhatuse liikmeid juriidilise isiku juhtorgani liikme vastutusest.

(7) Kindlustusandja peab tagama oma tegevuse, sealhulgas eriolukordasid puudutavate kavade väljatöötamise, järjepidevuse ja reeglipärasuse, rakendades selleks asjakohaseid ja proportsionaalseid süsteeme, ressursse ja protseduure.

(7¹) Kindlustusandja järgib Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) 2022/2554, mis käsitleb finantssektori digitaalset tegevuskerksust ning millega muudetakse määrusi (EÜ) nr 1060/2009, (EL) nr 648/2012, (EL) nr 600/2014, (EL) nr 909/2014 ja (EL) 2016/1011 (ELT L 333, 27.12.2022, lk 1–79), sätestatud nõudeid, sealhulgas kasutab ja haldab võrgu- ja infosüsteeme määruses sätestatu kohaselt. [RT I, 11.10.2024, 1- jõust. 17.01.2025]

(8) Emaettevõtjast kindlustusandja, kindlustusvaldusettevõtja ja segafinantsvaldusettevõtja peavad tagama juhtimissüsteemi nõuete täitmise kindlustusgrupi tasandil.

(9) Kindlustusandja peab lisaks käesolevas paragrahvis nimetatud juhtimissüsteemi üldpõhimõtetele järgima komisjoni delegeeritud määruse (EL) nr 2015/35 artiklis 258 sätestatud.

§ 97. Riskijuhtimissüsteem

(1) Kindlustusandja riskijuhtimissüsteem hõlmab komisjoni delegeeritud määruse (EL) nr 2015/35 artiklis 259 sätestatud kindlustusandja strateegiaid, protsesse ja ettevõttesisest aruandlust, mis on vajalikud kõigi oluliste riskide, sealhulgas käesoleva seaduse § 61 lõikes 3 nimetatud riskide ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2009/138/EÜ artikli 210 lõike 3 tähenduses piiratud edasikindlustuslepingutest või -tegevusest tulenevate riskide tuvastamiseks, mõõtmiseks, pidevaks jälgimiseks, juhtimiseks ja aruandluse korraldamiseks, üksikult ja agregeerituna, võttes arvesse nende riskide esinemise võimalust ja vastastikust mõju.

(2) Riskijuhtimissüsteemi alla kuuluvad vähemalt komisjoni delegeeritud määruse (EL) nr 2015/35 artiklites 260, 261 ja 263–265 sätestatud tegevusvaldkonnad ning tegevused.

(3) Riskijuhtimissüsteem peab olema tõhus ning lõimitud kindlustusandja organisatsioonilise ülesehituse ja kindlustusandja otsustusprotsessiga.

(4) Riskijuhtimissüsteemi osana peab kindlustusandja kehtestama likviidsusplaani selliste rahavoogude prognoosimiseks, mille suhtes ta rakendab käesoleva seaduse §-s 46 sätestatud kattuvuse kohandamist ja §-s 47 sätestatud volatiilsuse kohandamist.

(5) Kui kindlustusandja rakendab kattuvuse kohandamist, peab ta regulaarselt hindama:

- 1) tehniliste eraldiste ja nõuetekohaste omavahendite tundlikkust kattuvuse kohandamise, sealhulgas alushinnavahe arvutamise eelduste suhtes ning varade sundmüügi võimalikku mõju nõuetekohastele omavahenditele;
- 2) tehniliste eraldiste ja nõuetekohaste omavahendite tundlikkust käesoleva seaduse § 46 lõike 1 punktis 1 nimetatud määratud vara koosseisu muutuste suhtes;
- 3) selle rakendamise loobumise mõju.

(6) Kui kindlustusandja rakendab volatiilsuse kohandamist, peab ta regulaarselt hindama:

- 1) tehniliste eraldiste ja nõuetekohaste omavahendite tundlikkust volatiilsuse kohandamise arvutamise eelduste suhtes ning varade sundmüügi võimalikku mõju nõuetekohastele omavahenditele;
- 2) selle rakendamise loobumise mõju.

(7) Kui kindlustusandja rakendab käesoleva seaduse § 45 lõikes 2 sätestatud riskivaba intressikõvera ekstrapoleerimist, peab ta riskijuhtimissüsteemi osana regulaarselt hindama tehniliste eraldiste ja nõuetekohaste omavahendite tundlikkust ekstrapoleerimisel kasutatud eelduste suhtes.

(8) Kindlustusandja esitab Finantsinspeksioonile kord aastas käesoleva paragrahvi lõigetes 5–7 sätestatud hinnangud. Kui kattuvuse kohandamise või volatiilsuse kohandamise rakendamise loobumine peaks põhjustama solventsuskapitalinõude mittetäitmise, peab kindlustusandja lisaks esitama analüüsi meetmete kohta, mida ta saaks rakendada, et taastada nõuetekohaste omavahendite tase või muuta riskiprofiili, et tagada solventsuskapitalinõude täitmine.

§ 98. Riskijuhtimise funktsioon

(1) Riskijuhtimissüsteemi tõhusa toimimise tagamiseks rakendab kindlustusandja riskijuhtimise funktsiooni.

(2) Riskijuhtimise funktsioon toetab kindlustusandja juhatust ja teisi funktsioone, et tuvastada kõik kindlustusandja seisukohast olulised riskid ning võimaldada nende riskide jälgimine ja mõõtmine. Riskijuhtimise funktsiooni täitmisel tuleb rakendada meetodeid ja protseduure, mis on vajalikud eelnimetatud eesmärkide saavutamiseks. Riskijuhtimisega seotud tegevused tuleb dokumenteerida.

(3) Riskijuhtimise funktsiooni rakendamisel lähtub kindlustusandja komisjoni delegeeritud määruse (EL) nr 2015/35 artiklis 269 sätestatud.

(4) Kui kindlustusandja kasutab solventsuskapitalinõude arvutamisel käesoleva seaduse §-s 71 sätestatud sisemudelit, hõlmab riskijuhtimine ka sisemudeli:

- 1) väljatöötamist ja rakendamist;
- 2) testimist ja valideerimist;
- 3) dokumenteerimist, kaasa arvatud selle edaspidiste muudatuste dokumenteerimist ja vajaduse korral sisemudeli muutmist;
- 4) toimimise analüüsimist ja sellekohaste aruannete koostamist;

5) toimimise kohta juhatuse teavitamist ja muudatusettepanekute tegemist ning edusammudest teavitamist, kui sisemudelit on eelnevalt kindlaksmääratud puuduste kõrvaldamiseks muudetud.

(5) Kui kindlustusandja kasutab tehniliste eraldiste või solventsuskapitalinõude arvutamisel välist krediitikvaliteedi hinnangut, peab ta analüüsima sellise hinnangu asjakohasust, kasutades võimaluse korral teisi hinnanguid, et vältida tuginemist ühele konkreetsele välisele krediitikvaliteedi hinnangule.

§ 99. Aktuaarifunktsioon

(1) Aktuaarifunktsioon hõlmab vähemalt:

- 1) tehniliste eraldiste hindamise koordineerimist;
- 2) tehniliste eraldiste arvutamisel kasutatavate eelduste ja meetodite ning arvutamise aluseks olevate mudelite asjakohasuse tagamist;
- 3) tehniliste eraldiste arvutamisel kasutatavate andmete piisavuse ja kvaliteedi hindamist;
- 4) parima hinnangu ja selle leidmisel kasutatud eelduste võrdlemist kogemustega;
- 5) juhatuse ja nõukogu liikmete (edaspidi koos *kindlustusandja juhid*) teavitamist tehniliste eraldiste arvutuse usaldusväärsuse ja nõuetekohasuse kohta;
- 6) tehniliste eraldiste arvutuse kontrollimist käesoleva seaduse §-s 50 sätestatud juhtudel;
- 7) arvamuse andmist kindlustusriskide hindamise üldise korralduse kohta;
- 8) arvamuse andmist edasikindlustusprogrammide asjakohasuse kohta;
- 9) osalemist käesoleva seaduse §-s 97 sätestatud riskijuhtimissüsteemi tõhusas rakendamises, sealhulgas kapitalinõuete aluseks olevate riskide modelleerimise ülesannete täitmisel.

(2) Aktuaarifunktsiooni täitev isik peab omama ja vajaduse korral olema võimeline tõendama kindlustus- ja finantsmatemaatilisi teadmisi ning kogemusi, mis vastavad kindlustusandja tegevusele omaste riskide laadile, ulatusele ja keerukusele.

(3) Kindlustusandja lähtub aktuaarifunktsiooni rakendamisel komisjoni delegeeritud määruse (EL) nr 2015/35 artiklis 272 sätestatust.

§ 100. Kindlustusandja oma riskide ja maksevõime hindamine

(1) Kindlustusandja hindab riskijuhtimissüsteemi osana oma riske ja maksevõimet, sealhulgas vähemalt:

- 1) oma üldist maksevõimet, arvesse võttes oma tegelikku riskiprofiili, kinnitatud riskitaluvuspiiri ja äristrateegiat, lähtudes komisjoni delegeeritud määruse (EL) nr 2015/35 artiklis 262 sätestatust;
- 2) omavahendite vastavust solventsuskapitalinõudele ja miinimumkapitalinõudele ning tehniliste eraldiste vastavust käesoleva seaduse 3. peatüki 1. ja 4. jaos sätestatule igal hetkel; [RT I, 17.11.2017, 3- jõust. 27.11.2017]
- 3) kas ja millisel määral hälbib tema tegelik riskiprofiil eeldustest, mida kasutati solventsuskapitalinõude arvutuses.

(2) Kindlustusandja peab oma üldise maksevõime hindamiseks kehtestama protseduurid, mis on vastavuses kindlustusandja äritegevusega seotud riskide olemuse, ulatuse ja keerukuse astmega ning võimaldavad kindlustusandjal tuvastada ja hinnata eesesisvaid lühi- ja pikaajalisi riske. Kindlustusandja esitab kasutatud meetodite kirjelduse oma üldise maksevõime hinnangus.

(3) Kui kindlustusandja rakendab käesoleva seaduse §-s 46 sätestatud kattuvuse kohandamist, §-s 47 sätestatud volatiilsuse kohandamist või §-s 267 sätestatud üleminekumeedet, peab ta käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 2 sätestatud hindamise tegema ka vastavat kohandamist või üleminekumeedet arvesse võtmata.

(4) Kindlustusandja peab oma riske ja maksevõimet hindama regulaarselt ning viivitamata pärast olulisi muutusi riskiprofiilis.

(5) Kui kindlustusandja kasutab solventsuskapitalinõude arvutamisel käesoleva seaduse §-s 71 sätestatud sisemudelit ning kindlustusandja tegelik riskiprofiil hälbib solventsuskapitalinõude arvutuses kasutatud eeldustest, peab kindlustusandja oma riskide ja maksevõime hindamisel sellega arvestama ning solventsuskapitalinõude uuesti arvutama.

(6) Kindlustusandja äristrateegia peab arvesse võtma kindlustusandja oma riskide ja maksevõime hindamise järeldusi.

§ 101. Sisekontrolli süsteem

(1) Kindlustusandja sisekontrolli süsteem hõlmab vähemalt juhtimise ja raamatupidamise protseduure, sisekontrolli põhimõtteid, aruandluse korraldamist kindlustusandja kõikidel tasanditel ning vastavuskontrolli funktsiooni rakendamist.

(2) Kindlustusandja sisekontrolli süsteemi rakendamisele kohaldatakse komisjoni delegeeritud määruse (EL) nr 2015/35 artiklites 266 ja 267 sätestatut.

§ 102. Vastavuskontrolli funktsioon

- (1) Vastavuskontrolli eesmärk on kindlustusandja ja tema tegevuse nõuetele vastavuse tagamine.
- (2) Vastavuskontrolli funktsioon hõlmab juhtimissüsteemi õigusaktidele vastavuse hindamist, õiguskeskkonna muutuste võimalike mõjude hindamist ja juhatuse nõustamist selleks, et kindlustusandja, selle juhid ja töötajad tegutseksid õigusaktide ning kindlustusandja juhtimisorganite kinnitatud eeskirjade ja heade tavadega kooskõlas.
- (3) Vastavuskontrolli funktsiooni rakendamisel lähtub kindlustusandja komisjoni delegeeritud määruse (EL) nr 2015/35 artiklis 270 sätestatust.

§ 103. Siseauditi funktsioon

- (1) Siseauditi funktsioon hõlmab juhtimissüsteemi asjakohasuse ja tõhususe hindamist.
- (2) Kindlustusandja nõukogu määrab siseauditi funktsiooni täitmise eest vastutava sõltumatu täitja (edaspidi *siseaudiitor*). Siseaudiitorile kohaldatakse audiitoritegevuse seaduses atesteeritud siseaudiitorile sätestatud nõudeid ja tegevuse õiguslikke aluseid. Siseaudiitor ei või täita muid ülesandeid, mis põhjustavad või võivad põhjustada huvide konflikti.
- (3) Siseaudiitor annab aru kindlustusandja nõukogule.
- (4) Siseauditi funktsiooni rakendamisel lähtub kindlustusandja komisjoni delegeeritud määruse (EL) nr 2015/35 artiklis 271 sätestatust.

§ 103¹. Kindlustuse turustamisega seotud isikute nõuetekohasuse tagamine

- (1) Kindlustusandja määrab kindlustuse turustamisega seotud isikute nõuetekohasuse tagamiseks isiku, kelle ülesanne on:
 - 1) tagada, et otseselt kindlustuse turustamisega tegelev kindlustusandja töötaja, kindlustuse turustamise eest vastutav juht ning füüsilisest isikust kindlustusagent sobib oma töökohale ja vastab sellele esitatud nõuetele;
 - 2) tagada käesoleva seaduse § 105 lõike 2 punktis 10 nimetatud korra rakendamine;
 - 3) säilitada ning ajakohastada käesoleva lõike punktides 1 ja 2 nimetatud toimingute kohta dokumente.
- (2) Kindlustusandja tagab käesoleva seaduse § 105 lõike 2 punktis 10 nimetatud korra rakendamisega otseselt kindlustuse turustamisega tegelevale kindlustusandja töötajale, füüsilisest isikust kindlustusagendile ja selle kindlustusagentuuri, kelle põhitegevus on kindlustuse turustamine, otseselt turustamisega tegelevale füüsilisele isikule 15 tunni ulatuses kindlustusalast koolitust aastas. Nimetatud isikud on kohustatud osalema kindlustusandja tagatud koolitusel ettenähtud ulatuses ja korras.
- (3) Kui kindlustusagent esindab mitut kindlustusandjat, tagab kindlustusandja käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud füüsilisele isikule koolitust vastavalt kindlustusagendi tegevuse ulatusele seoses selle kindlustusandjaga eeldusel, et isikule on tagatud kokku vähemalt 15 tunni ulatuses kindlustusalast koolitust aastas.
- (4) Käesoleva seaduse § 105 lõike 2 punktis 10 nimetatud korra rakendamisel võtab kindlustusandja arvesse turustatavate kindlustusteenuste omadusi, korras nimetatud isikute tegevuse ulatust ja töö iseloomu.
- (5) Kindlustusandja teavitab Finantsinspektsiooni selle nõudmisel käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud isiku nimest.
[RT I, 17.11.2017, 3- jõust. 01.10.2018]

§ 103². Kindlustusteenuse sihtturule pakkumise nõuded

- (1) Kindlustusteenus käesoleva seaduse tähenduses on käesoleva seaduse §-s 12, 13, 14 või lisa nimetatud kindlustuse või kindlustuste kombinatsioonis pakkumine klientidele.
- (2) Kindlustusteenuse väljatöötamine hõlmab kindlustusteenuse potentsiaalsete klientide (edaspidi *sihtturg*) kindlaksmääramist, sihtturuga seotud riskide hindamist, turustusstrateegia kavandamist kooskõlas sihtturuga ja vajalike meetmete võtmist, et kindlustusteenust pakutaks sihtturule.
- (3) Kindlustusandja peab iga kord enne kindlustusteenuse esmakordset sihtturule pakkumist või kindlustusteenuses oluliste muudatuste tegemist rakendama käesoleva seaduse § 105 lõike 2 punktis 11 nimetatud kindlustusteenuse väljatöötamise ja teenuses oluliste muudatuste tegemise korda. Kindlustusandja rakendab nimetatud korda proportsionaalselt ja kooskõlas kindlustusteenuse laadiga.

(4) Kindlustusandja jälgib korrapäraselt kindlustusteenuse vastavust sihtturu vajadustele ja turustusstrateegia asjakohasust, võttes muu hulgas arvesse kõiki asjaolusid, mis võivad oluliselt mõjutada sihtturgu seotud riskide realiseerumist.

(5) Teave kindlustusteenuse ja kindlustusteenuse väljatöötamise, sealhulgas sihtturu kohta, tuleb kättesaadavaks teha kõikidele kindlustusteenuse turustajatele.

(6) Kui kindlustusandja on kahjukindlustusteenuse väljatöötaja, peab ta koostama kahjukindlustuse teabedokumendi, järgides komisjoni rakendusmääruses (EL) nr 2017/1469, milles sätestatakse kindlustustoote teabedokumendi standardvorm (ELT L 209, 12.08.2017, lk 19–23), sätestatud nõudeid.

(7) Käesoleva paragrahvi lõikes 6 nimetatud teabedokument on eraldiseisev dokument, mis on koostatud selgelt ja kergesti loetavana ega tohi olla eksitav. Värvilisena koostatud teabedokument ei tohi mustvalgelt trükituna või mustvalge koopiana olla vähem arusaadav.

(8) Käesolevas paragrahvis sätestatud ei kohaldata, kui kindlustusteenusena pakutakse võlaõigusseaduse § 427 lõikes 2 või 3 nimetatud kindlustuslepingut.
[RT I, 17.11.2017, 3- jõust. 01.10.2018]

§ 104. Kindlustustegevusega seotud tegevuse edasiandmine

(1) Kindlustusandja võib käesolevas paragrahvis ja komisjoni delegeeritud määruse (EL) nr 2015/35 artiklis 274 sätestatud ulatuses ja korras teisele isikule edasi anda kindlustustegevusega seotud tegevuse.

(2) Tegevuse edasiandmine teisele isikule ei vabasta kindlustusandjat kindlustustegevusega seotud vastutusest ja kindlustusandjal peab säilima pädevus selle edasiantud tegevuse üle järelevalve teostamiseks.

(3) Võtmefunktsiooni ja teise olulise tähtsusega funktsiooni või tegevuse võib kindlustusandja teisele isikule edasi anda üksnes juhul, kui see:

- 1) ei kahjusta pideva ja rahuldava teenuse pakkumist;
- 2) ei kahjusta oluliselt juhtimissüsteemi toimimist;
- 3) ei too kaasa operatsiooniriski põhjendamatu suurenemist;
- 4) ei takista kindlustusandja üle vajalikul tasemel järelevalve teostamist.

(4) Isikule, kellele kindlustusandja on kindlustustegevusega seotud tegevuse edasi andnud, kohaldatakse käesoleva seaduse §-des 217–220¹ kindlustusandja kohta sätestatud.
[RT I, 13.03.2019, 2- jõust. 15.03.2019]

(5) Võtmefunktsiooni täitmise edasiandmisel teisele isikule tuleb kindlustusandjas määrata isik, kes vastutab selle võtmefunktsiooni täitmise korraldamise eest ja kes vastab käesoleva seaduse §-s 106 sätestatud nõuetele.

(6) Kindlustusandja teavitab enne võtmefunktsiooni ja teise olulise tähtsusega funktsiooni või tegevuse edasiandmist Finantsinspektsiooni, teatades võtmefunktsiooni edasiandmise korral käesoleva paragrahvi lõikes 5 sätestatud isiku nime.

(7) Kindlustusandja esitab Finantsinspektsiooni nõudmisel:

- 1) tegevuse edasiandmise lepingu ärakirja, mis sisaldab muu hulgas isikuandmete töötlemise nõudeid, arvestades käesoleva seaduse §-des 217–220¹ sätestatud;
[RT I, 13.03.2019, 2- jõust. 15.03.2019]
- 2) analüüsi selle kohta, kuidas tegevuse edasiandmine vastab käesoleva paragrahvi lõikes 3 sätestatule.

(8) Kindlustusandjal peab olema õigus lõpetada tegevuse edasiandmine mõistliku etteteatamistähtajaga.

§ 105. Kindlustusandja sise-eeskirjad

(1) Kindlustusandja kehtestab sise-eeskirjad, mis peavad tagama kindlustusandja tegevuse ning selle juhtide ja töötajate tegevuse vastavuse õigusaktidele, põhikirjale ja kindlustusandja juhtimisorganite otsustele. Sise-eeskirjad peavad olema kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis.

(2) Sise-eeskirjadega määratakse muu hulgas:

- 1) kindlustusandja juhtimissüsteem, sealhulgas iga võtmefunktsiooni ning teise olulise tähtsusega funktsiooni ja tegevuse rakendamise, kindlustusandja oma riski ja maksevõime hindamise ning kindlustustegevusega seotud tegevuse edasiandmise korrad ja teistele valdkondadele esitatavad nõuded kooskõlas komisjoni delegeeritud määrusega (EL) nr 2015/35;
- 2) nõuded info- ja kommunikatsioonitehnoloogilise korralduse, infoturbe tagamise ja talitluspidevuse kohta, mis peavad olema kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) 2022/2554 sätestatud info- ja kommunikatsioonitehnoloogia riskide juhtimise nõuetega;
[RT I, 11.10.2024, 1- jõust. 17.01.2025]

¹) õiguslikud, tehnilised ja organisatsioonilised meetmed, et tuvastada, maandada ja vältida investeerimisriskiga elukindlustuslepingu pakkumisel kindlustusandja, sealhulgas selle juhatuse liikme ja töötaja

või kontrollsuhet omava isiku huvide konflikti kindlustusandja kliendi huvidega ning klientide omavahelist huvide konflikti;

[RT I, 17.11.2017, 3- jõust. 03.01.2018]

3) kindlustusandja huvide ning kindlustusandja juhtide ja töötajate isiklike majanduslike huvide konflikti vältimise kord, sealhulgas huvide konflikti vältimise kord konsolideerimisgrupi sees, kui kindlustusandja kuulub konsolideerimisgruppi;

4) kindlustuslepingute sõlmimise, kahjude käsitlemise ja hüvitamise kord, investeerimiskahjudega elukindlustuslepingu ja selle alusvara sobivuse hindamise kord ning kindlustusvõtjatele või soodustatud isikutele lisakasumi määramise ja jaotamise kord;

5) kindlustuslepingute kohta esitatava lepingueelse teabe ja lepingu kestel esitatava teabe esitamise kord;

6) sisemised protseduurireeglid rahvusvahelise sanktsiooni seaduse alusel kehtestatud rahvusvaheliste sanktsioonide rakendamiseks, sealhulgas juhuks, kui avastatakse rahvusvahelise sanktsiooni seaduses või selle alusel antud õigusaktis sätestatud tunnustele vastav olukord;

7) kindlustusandja juhatuse liikmete ja teiste töötajate tasustamise põhimõtted ning tasustamisega seotud huvide konflikti maandamise ja vältimise meetmed, samuti nende põhimõtete ja meetmete järgimise kontrollimise protseduur;

8) Finantsinspeksioonile andmete esitamise ja teabe avalikustamise kord;

9) kindlustusandja finantsseisundi halvenemise kindlaksmääramise ja sellest Finantsinspeksioonile teavitamise kord;

10) kindlustuse turustamise eest vastutava juhi, otseselt kindlustuse turustamisega tegeleva kindlustusandja töötaja, füüsilisest isikust kindlustusagendi ja kindlustusagentuuri juhatuse liikme ning otseselt kindlustuse turustamisega tegeleva füüsilise isiku teadmiste ja oskuste hindamise ning nimetatud isikutele kindlustusalase koolituse tagamise kord;

[RT I, 17.11.2017, 3- jõust. 01.10.2018]

11) kindlustusteenuse väljatöötamise ja teenuses oluliste muudatuste tegemise kord käesoleva seaduse §-s 103² sätestatud nõuete rakendamiseks.

[RT I, 17.11.2017, 3- jõust. 01.10.2018]

(3) Elukindlustusega tegeleva kindlustusandja sise-eeskirjadega määratakse lisaks käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatud rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise seaduses sätestatud protseduurireeglid ja nende täitmise kontrollimise sisekontrolli eeskirjad.

(4) Kui kindlustusandja rakendab käesoleva seaduse §-s 47 sätestatud volatiilsuse kohandamist, peab ta riskijuhtimise funktsiooni sise-eeskirjas muu hulgas määrama sellise kohandamise rakendamise kriteeriumid.

(4¹) Kindlustusandja kehtestab oma töötajatele käesolevas seaduses sätestatud nõuete rikkumisest teavitamise korra ja loob vastavalt tööalasest Euroopa Liidu õiguse rikkumisest teavitaja kaitse seaduse §-le 8 teavituskanali, mis võimaldab asutusesisest õigusrikkumisest teavitamist. Õigusrikkumisest teavitamisel kohaldatakse teavitaja kaitset tööalasest Euroopa Liidu õiguse rikkumisest teavitaja kaitse seaduse ja selle alusel kehtestatud õigusaktide tähenduses.

[RT I, 30.05.2024, 1- jõust. 01.09.2024]

(5) Kindlustusandja peab hindama sise-eeskirjade ajakohasust vähemalt kord aastas ning vajaduse korral neid muutma.

§ 105¹. Intsidendist ja küberohust teavitamine

(1) Kindlustusandja teavitab tõsisest info- ja kommunikatsioonitehnoloogiaga seotud intsidendist Finantsinspeksiooni ning Riigi Infosüsteemi Ametit Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2022/2554 artiklis 19 sätestatu kohaselt.

(2) Kindlustusandja kasutab käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud juhul esialgse teate ja raportite edastamisel Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2022/2554 artikli 20 alusel kehtestatud teavitusvormi ja lähtub kehtestatud tähtaegadest, välja arvatud juhul, kui tehnilistel põhjustel ei ole võimalik esialgset teadet edastada asjakohast vormi kasutades.

(3) Kui kindlustusandja otsustab Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2022/2554 artikli 19 lõike 2 kohaselt teavitada Finantsinspeksiooni olulisest küberohust, edastab kindlustusandja teavituse ühtlasi Riigi Infosüsteemi Ametile.

[RT I, 11.10.2024, 1- jõust. 17.01.2025]

§ 106. Kindlustusandja juhtidele ja töötajatele esitatavad nõuded

(1) Kindlustusandja juhid, vastutavad isikud ja võtmefunktsioonide täitjad peavad vastama sobivuse ja nõuetekohasuse nõuetele vastavalt komisjoni delegeeritud määruse (EL) nr 2015/35 artiklis 273 sätestatule.

(2) Kindlustusandja juhiks ja vastutavaks isikuks ei või olla isik:

- 1) kelle tegevus või tegevusetus on kaasa toonud kindlustusandja, kindlustusvahendaja, krediidiastutuse, makseastutuse, e-raha asutuse, fondivalitseja, fondi või väärtpapierituru kutselise osalise pankroti või tegevusloa kehtetuks tunnistamise finantsjärelevalve asutuse algatusel;
- 2) kellele on määratud karistus esimese astme kuriteo eest ja tema karistusandmed ei ole karistusregistri seaduse kohaselt karistusregistrist kustutatud;
- 3) kellele on määratud karistus majanduslase, ametialase, varavastase või avaliku usalduse vastase süüteo eest ja tema karistusandmed ei ole karistusregistri seaduse kohaselt karistusregistrist kustutatud;
- 4) kelle suhtes kehtib seaduses või kohtulahendis ettenähtud ärikeeld, teataval ametikohal töötamise või tegutsemisalal tegutsemise keeld või ettevõtluskeeld;
- 5) kelle tegevus on näidanud, et ta ei ole suuteline korraldama kindlustusandja tegevust selliselt, et kindlustusvõtjate, kindlustatute ja soodustatud isikute huvid oleksid piisavalt kaitstud;
- 6) kes on esitanud finantsjärelevalve asutusele valeinformatsiooni või jätnud olulise informatsiooni esitamata.

(2¹) Otseselt kindlustuse turustamisega tegeval kindlustusandja töötajal peab olema laitmatu ärialane maine. Isiku maine ei ole laitmatu eelkõige käesoleva paragrahvi lõike 2 punktides 1–4 sätestatud juhtudel.
[RT I, 17.11.2017, 3- jõust. 01.10.2018]

(3) Välisriigi kodaniku puhul on käesoleva paragrahvi lõike 2 punktides 1–4 sätestatud asjaolude välistamise tõendamiseks aktsepteeritav tema päritoluriigi karistusregistri tõend või pädeva kohtu- või haldusorgani väljastatud samaväärne dokument tingimusel, et selle väljastamisest ei ole möödunud rohkem kui kolm kuud.

(4) Kui isiku päritoluriigis ei väljastata käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud dokumenti, on aktsepteeritav ka vastava välisriigi pädeva notari, kohtu- või haldusorgani dokument, mis tõendab isiku poolt notari, kohtu- või haldusorgani või muu pädeva organi ees antud vande tõesust tingimusel, et selle dokumendi väljastamisest ei ole möödunud rohkem kui kolm kuud.

(5) Kindlustusandja juhid ja töötajad on kohustatud tegutsema nendelt oodatava ettenägelikkuse ja pädevusega ning vastavalt nende ametikohale esitatavatele nõuetele, lähtudes kindlustusandja ja selle kindlustusvõtjate, kindlustatute ja soodustatud isikute huvidest.

§ 107. Kindlustusandja juhi valimine ja vastutava isiku määramine

(1) Kindlustusandja juhi valimisel ja vastutava isiku määramisel peab valitav või määratav isik kindlustusandjale esitama:

- 1) hariduskäigu kirjelduse ning viimase viie aasta töö- ja ametikohtade täieliku loetelu;
- 2) kinnituse, et puuduvad käesolevas seaduses sätestatud asjaolud, mis välistavad tema õiguse olla kindlustusandja juht või vastutav isik.

(2) Kindlustusandjal on õigus nõuda käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud isikult andmeid tema majanduslike huvide kohta käesoleva seaduse § 105 lõike 2 punkti 3 alusel kehtestatud majanduslike huvide konflikti vältimise korras sätestatud ulatuses.

(3) Kindlustusandja tagab, et kindlustusandja juht ja vastutav isik vastavad käesolevas seaduses ja komisjoni delegeeritud määruses (EL) nr 2015/35 sätestatud nõuetele.

(4) Kindlustusandja teavitab Finantsinspektsiooni kindlustusandja juhi või vastutava isiku valimise või määramise kavatsusest, esitades Finantsinspektsioonile käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud andmed ja dokumendid ning juhatuse liikme puhul tema vastutusvaldkonna kirjelduse vähemalt 30 päeva enne nimetatud otsuse tegemist. Kindlustusandja teavitab Finantsinspektsiooni kavatsusest pikendada kindlustusandja juhi või vastutava isiku ametiaega, esitades käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud andmed ja dokumendid vähemalt kümme päeva enne nimetatud otsuse tegemist.

(4¹) Käesoleva paragrahvi lõikes 4 sätestatud tähtaegu ei kohaldata, kui dokumentide tähtjaks esitamine ei ole mõjuval põhjusel võimalik.

[RT I, 21.06.2024, 3- jõust. 01.07.2024]

(5) Käesoleva paragrahvi lõikes 4 sätestatud tähtaega ei kohaldata tegevusloa taotlemise ajal.

(6) Eriotstarbelise varakogumi juhi valimisele kohaldatakse komisjoni delegeeritud määruse (EL) nr 2015/35 artiklis 322 sätestatud.

§ 108. Kindlustusandja juhi tagasikutsumine ja vastutava isiku töölt kõrvaldamine

(1) Finantsinspektsioonil on õigus kindlustusandjalt ettekirjutusega nõuda kindlustusandja juhi tagasikutsumist või vastutava isiku töölt kõrvaldamist, kui:

- 1) kindlustusandja juht või vastutav isik ei vasta käesoleva seaduse nõuetele;
- 2) kindlustusandja juht või vastutav isik on rikkunud käesolevas seaduses või muudes tema ametialast tegevust reguleerivates õigusaktides sätestatud nõudeid;
- 3) kindlustusandja juhi valimisel või vastutava isiku määramisel esitati eksitavaid, puudulikke või ebaõigeid andmeid või dokumente;

4) kindlustusandja juhi või vastutava isiku tegevus on näidanud, et ta ei ole suuteline korraldama vastavalt kindlustusandja juhtimist või võtmefunktsioonide täitmist selliselt, et kindlustusvõtjate, kindlustatute, soodustatud isikute ja teiste võlausaldajate õigustatud huvid oleksid piisavalt kaitstud.

(2) Kui kindlustusandja ei ole täielikult või tähtaegselt täitnud käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud ettekirjutust, on Finantsinspeksioonil muu hulgas õigus nõuda kindlustusandja juhi tagasikutsumist või vastutava isiku töölt kõrvaldamist kohtu poolt.

(3) Kindlustusandja teavitab Finantsinspeksiooni kindlustusandja juhi tagasikutsumise või vastutava isiku töölt kõrvaldamise algatamisest enne volituste tähtaja lõppemist vähemalt kümme päeva enne nimetatud küsimuse otsustamist. Eeltoodud tähtaega ei kohaldata, kui eelnev teavitamine ei ole mõjuval põhjusel võimalik. Kui kindlustusandja juht või vastutav isik asendatakse teisega, kuna ta ei vasta enam nõuetele, tuleb Finantsinspeksiooni teavitada ka selle põhjusest.

(4) Kindlustusandja juhi või vastutava isiku tagasiastumisest teavitab kindlustusandja Finantsinspeksiooni esimesel võimalusel.

(5) Käesoleva paragrahvi lõikes 3 sätestatud tähtaega ei kohaldata tegevusloa taotlemise ajal.

§ 109. Kindlustusandja juhtide ja töötajate tegevuspiirangud

(1) Kindlustusandja juhatuse ja nõukogu liikmeks ei või olla tema siseaudiitor või audiitor.

(2) Kindlustusandja juhatuse liige ei või olla teise kindlustusandja, kindlustusmaakleri, liisinguandja, krediiasutuse, makseasutuse, e-raha asutuse, krüptovarateenuse osutaja, varapõhise tokeni emitendi, ühisrahastusteenuse osutaja, fondivalitseja või investeerimisühingu juhatuse liige ega töötaja, välja arvatud selle kindlustusandjaga samasse konsolideerimisgruppi kuuluva ettevõtja juhatuse liige või töötaja.
[RT I, 21.06.2024, 3- jõust. 01.07.2024]

§ 110. Kindlustusandja juhatuse liikmete ja töötajate tasustamise põhimõtted

(1) Kindlustusandja lähtub juhatuse liikmete ja töötajate tasustamise ning tööga kaasnevate hüvede, sealhulgas lahkumis- ja pensionihüvitiste ning muude soodustuste määramise aluste ja põhimõtete (edaspidi *tasustamise põhimõtted*) kehtestamisel ja rakendamisel käesolevas paragrahvis ja komisjoni delegeeritud määruse (EL) nr 2015/35 artiklis 275 sätestatust.

(2) Tasustamise põhimõtted peavad olema selged, läbipaistvad ja kooskõlas riskijuhtimise põhimõtetega ning arvesse võtma kindlustusandja suutlikkust tulla toime väliskeskkonna muutustega, nendes tuleb lähtuda kindlustusandja äristrateegiast ja väärtustest, arvestades kindlustusandja majandustulemusi ning kindlustusvõtjate, kindlustatute ja soodustatud isikute huve.

(3) Kindlustuslepingute sõlmimisega tegelevate kindlustusandja töötajate tasustamise põhimõtted, sealhulgas nende tegevusele seatud eesmärgid ja eesmärkide täitmise hindamiskriteeriumid, peavad olema kujundatud selliselt, et need ei ohustaks töötaja kohustust lähtuda klientide huvidest ega ajendaks teda soovitava kliendi kindlustushuve ja nõudmistele mittevastavat kindlustuslepingut.

(3¹) Kui kindlustusandja pakub käesoleva seaduse § 222 lõikes 1 nimetatud investeerimisriskiga elukindlustuslepingut või sellega komplektis käesoleva seaduse § 182¹ lõikes 1 nimetatud kõrvallepingut, peab ta tasustamise põhimõtete kehtestamisel ning lepingu sõlmimisega seoses pakutavate tasude ja muude hüvede hindamisel võtma muu hulgas arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2016/97, mis käsitleb kindlustustoodete turustamist (uuesti sõnastatud) (ELT L 26, 02.02.2016, lk 19–59), artikli 29 lõike 4 alusel vastu võetud komisjoni delegeeritud määruses sätestatust.
[RT I, 17.11.2017, 3- jõust. 01.10.2018]

(4) Kindlustusandja juhatuse liikmele või töötajale majandustulemustelt ja tehingutelt makstavate tasude (edaspidi *tulemustasu*) määramise põhimõtted peavad olema objektiivsed ja põhjendatud ning määrama eelnevalt kindlaks perioodi, mille eest tulemustasu makstakse.

(5) Kindlustusandja juhatuse liikme lepingus või vastutava isiku töölepingus tuleb ette näha kindlustusandja õigus vähendada väljamaksmisele kuuluvaid tulemustasusid, peatada tulemustasude väljamaksmine või nõuda väljamakstud tulemustasude osalist või täielikku tagastamist kolme aasta jooksul tulemustasu maksamise otsuse tegemisest arvates.

(6) Kindlustusandja võib kohaldada käesoleva paragrahvi lõikes 5 nimetatud õigust, kui:

- 1) kindlustusandja üldised majandustulemused on eelneva perioodiga võrreldes märkimisväärselt halvenenud;
- 2) kindlustusandja juhatuse liige ei täida enam tulemuskriteeriume või
- 3) tulemustasu määramisel on tuginetud andmetele, mis osutusid olulisel määral ebatäpseks või ebaõigeks.

(7) Kindlustusandja juhatuse liikme tasustamisele ei kohaldata tulundusühistuseaduse § 57 lõigetes 2–5 ja äriseadustiku § 314 lõigetes 2–5 sätestatud.
[RT I, 20.02.2019, 2- jõust. 02.03.2019]

§ 111. Filiaali juhataja

Eesti kindlustusandja välisriigi filiaali juhataja ja kolmanda riigi kindlustusandja Eesti filiaali juhataja suhtes kohaldatakse käesoleva seaduse §-des 106–109 sätestatud.

§ 112. Kindlustusvaldusettevõtja ja segafinantsvaldusettevõtja juhid

(1) Kindlustusvaldusettevõtja ja segafinantsvaldusettevõtja juhid on kindlustusvaldusettevõtja nõukogu ning juhatuse liikmed.

(2) Kindlustusvaldusettevõtja ja segafinantsvaldusettevõtja juhile kohaldatakse käesoleva seaduse §-des 106–109 kindlustusandja juhtide kohta sätestatud.

2. jagu Kindlustusandja aktsiad ja osad ning aktsionärid ja liikmed

[RT I, 20.02.2019, 2- jõust. 02.03.2019]

§ 113. Kindlustusandja aktsiad

Kindlustusandja ei või välja lasta eelisaktsiaid.

§ 114. Kindlustusandja aktsiakapitalile ja osakapitalile esitatavad nõuded

[RT I, 20.02.2019, 2- jõust. 02.03.2019]

(1) Kindlustusandja aktsiakapital või osakapital peab olema vähemalt kolm miljonit eurot, kui kindlustusandjal on õigus tegeleda:

[RT I, 20.02.2019, 2- jõust. 02.03.2019]

- 1) edasikindlustusega;
- 2) elukindlustusega;
- 3) käesoleva seaduse § 12 lõike 1 punktides 10–15 sätestatud kahjukindlustuse liikidega.

(2) Kui kindlustusandjal on õigus tegeleda vaid käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 3 nimetatata kahjukindlustuse liikidega, peab tema aktsiakapital või osakapital olema vähemalt kaks miljonit eurot.

[RT I, 20.02.2019, 2- jõust. 02.03.2019]

(3) Kaptiivedasikindlustusandja aktsiakapital või osakapital peab olema vähemalt üks miljon eurot.

[RT I, 20.02.2019, 2- jõust. 02.03.2019]

(4) Kindlustusandja aktsiakapital või osakapital peab kindlustusandja asutamisel olema tasutud rahalise sissemaksena.

[RT I, 20.02.2019, 2- jõust. 02.03.2019]

§ 115. Aktsiakapitali ja osakapitali suurendamine

[RT I, 20.02.2019, 2- jõust. 02.03.2019]

(1) Kui aktsiakapitali suurendatakse fondiemissiooni teel, siis võib selle korraldada kindlustusandja aktsiate ülekursi, puhaskasumist moodustatud muude reservide, eelmiste aastate jaotamata kasumi või puhaskasumi arvel.

(2) Kavandatavast aktsiakapitali suurendamisest ja emissiooni üksikasjadest on kindlustusandja kohustatud Finantsinspeksioonile teatama kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis vähemalt seitse päeva enne vastavate otsuste vastuvõtmist.

(3) Kindlustusandjale ei kohaldata äriseadustiku §-s 346 sätestatud.

(4) Osakapitali suurendamisele kohaldatakse äriseadustiku §-des 192, 192¹, 194 ja 195, § 196 lõike 1 punktides 1–5 ja 7 ning lõigetes 3–3² ja 4 ning §-des 196¹ ja 196² sätestatud.

[RT I, 20.02.2019, 2- jõust. 02.03.2019]

§ 116. Aktsiakapitali ja osakapitali vähendamine

[RT I, 20.02.2019, 2- jõust. 02.03.2019]

(1) Kindlustusandja aktsiakapitali või osakapitali võib vähendada üksnes tingimusel, et pärast aktsiakapitali või osakapitali vähendamise otsuse vastuvõtmist vastab kindlustusandja aktsiakapital või osakapital käesoleva

seaduse §-s 114 sätestatud nõuetele ning tema omavahendite summa ja põhiomavahendite summa ei ole väiksem, kui on sätestatud käesoleva seaduse § 58 lõikes 2.
[RT I, 20.02.2019, 2- jõust. 02.03.2019]

(2) Kavandatavast aktsiakapitali või osakapitali vähendamisest on kindlustusandja kohustatud Finantsinspeksioonile teatama kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis vähemalt üks kuu enne vastava otsuse vastuvõtmist.
[RT I, 20.02.2019, 2- jõust. 02.03.2019]

(3) Kui kindlustusandja soovib aktsiakapitali või osakapitali vähendada muul eesmärgil kui kahjumi katmiseks, võib ta otsustada aktsiakapitali või osakapitali vähendamise, kui Finantsinspeksioon on andnud selleks nõusoleku. Finantsinspeksioon otsustab nõusoleku andmise või sellest keeldumise 20 päeva jooksul eelnimetatud teate saamisest arvates.
[RT I, 20.02.2019, 2- jõust. 02.03.2019]

(4) Finantsinspeksioon võib keelduda käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud nõusoleku andmisest, kui aktsiakapitali või osakapitali vähendamine kahjustab kindlustusandja maksevõimelisust või muul viisil kindlustusvõtjate, kindlustatute, soodustatud isikute või teiste võlausaldajate huve.
[RT I, 20.02.2019, 2- jõust. 02.03.2019]

(5) Kindlustusandjale ei kohaldata äriseadustiku §-des 199 ja 358 sätestatud võlausaldajatele teatamist, § 200 lõike 1 esimeses lauses ja § 359 lõike 1 esimeses lauses sätestatud tähtaega, § 200 lõiget 2 ega § 359 lõiget 2. Kindlustusandja juhatus avaldab teate aktsiakapitali või osakapitali vähendamise ja uue suuruse kohta üleriigilise levikuga päevalehes 15 päeva jooksul vähendamise otsuse vastuvõtmisest arvates.
[RT I, 20.02.2019, 2- jõust. 02.03.2019]

§ 116¹. Kindlustusühistu kasumi jaotamine

(1) Kindlustusühistu kasum jaotatakse üldkoosoleku otsusel.

(2) Liikmetele ei tohi teha väljamakseid, kui kindlustusühistu omavahendite summa ja põhiomavahendite summa ei vasta käesolevas seaduses või selle alusel kehtestatud õigusaktides sätestatud nõuetele.

(3) Väljamakse võib liikmele teha rahas või liikme nõusolekul tasaarvestada järgmise kindlustusmakse või muu maksega.
[RT I, 20.02.2019, 2- jõust. 02.03.2019]

§ 117. Olulist osalust omandavatele ja omavatele isikutele esitatavad nõuded

(1) Kindlustusandjas võib olulise osaluse omandada, seda omada ja suurendada ning kindlustusandja üle kontrolli saavutada, seda omada ja suurendada iga isik:

- 1) kes on laitmatu ärialase mainega ning kelle tegevus seoses omandamisega vastab kindlustusandja kindla ja usaldusväärse juhtimise põhimõtetele;
- 2) kes pärast osaluse omandamist või suurendamist valib, nimetab või määrab kindlustusandja juhiks isiku, kes vastab käesoleva seaduse §-s 106 sätestatud nõuetele;
- 3) kelle finantsseisund on piisavalt tugev ja jätkusuutlik, et tagada kindlustusandja korrapärane ja usaldusväärne tegevus, ning kelle raamatupidamise aruanded võimaldavad nende olemasolu korral adekvaatselt hinnata tema finantsseisundit;
- 4) kes on võimeline tagama, et kindlustusandja on suuteline järgima käesolevas seaduses sätestatud usaldatavusnõudeid, juriidilise isiku puhul ka nõuet, et konsolideerimisgrupil, mille osaks kindlustusandja saab, on olemas struktuur, mis võimaldab teostada tõhusat järelevalvet, vahetada teavet ja teha koostööd finantsjärelevalve asutuste vahel;
- 5) kelle suhtes ei ole põhjendatud kahtlust, et osaluse omandamine, omamine või suurendamine või kontroll kindlustusandja üle on seotud rahapesu või terrorismi rahastamisega või selle katsega või suurendab selliseid riske.

(2) Eriotstarbelises varakogumis olulist osalust omavatele isikutele kohaldatakse komisjoni delegeeritud määruse (EL) nr 2015/35 artiklis 323 sätestatud nõudeid.

§ 118. Osaluse omandamisest teavitamine ja esitatavad andmed

(1) Isik, kes kavatses omandada kindlustusandjas olulise osaluse või suurendada osalust nii, et see ületab 20, 30 või 50 protsenti kindlustusandja aktsiakapitalist või aktsiatega esindatud häälte arvust, või teha tehingu, mille tulemusel muutuks kindlustusandja tema kontrollitavaks äriühinguks (edaspidi *omandaja*), peab enne omandamist teavitama Finantsinspeksiooni ning esitama käesoleva paragrahvi lõikes 4 nimetatud andmed ja dokumendid.

(2) Käesolevas jaos sätestatud kohaldatakse ka juhul, kui isik omandab mõne muu sündmuse tõttu või muu tehingu tulemusel kindlustusandjas olulise osaluse või tema osalus suureneb üle 20, 30 või 50 protsendi kindlustusandja aktsiakapitalist või aktsiatega esindatud häälte arvust või kui kindlustusandja muutub selle tulemusel tema kontrollitavaks äriühinguks. Sellisel juhul on isik kohustatud teavitama pärast kindlustusandja üle kontrolli saamisest või olulise osaluse omandamisest või osaluse suurenemisest teadasaamist viivitamata Finantsinspektsiooni.

(3) Finantsinspektsioon teavitab omandajat kahe tööpäeva jooksul käesoleva paragrahvi lõikes 1 või 2 nimetatud teate või lõikes 8 nimetatud lisaandmete ja -dokumentide kättesaamisest ning käesoleva seaduse §-s 119 sätestatud menetlustähtaja võimalikust lõppkuupäevast.

(4) Finantsinspektsioonile teatatakse selle äriühingu nimi, milles oluline osalus omandatakse või seda suurendatakse või mis muudetakse omandaja poolt kontrollitavaks, samuti selles äriühingus omandatava osaluse suurus ning esitatakse järgmised andmed ja dokumendid:

- 1) omandatava äriühingu kirjeldus, mis sisaldab väljavõtet aktsiaraamatust, andmeid omandatavate ja omandajale kuuluvate aktsiate liigi ja häälte arvu kohta ning vajaduse korral muud informatsiooni;
 - 2) füüsilisest isikust omandaja elulookirjeldus, mis sisaldab muu hulgas omandaja nime, elukohta, senist haridus-, töö- ja teenistuskäiku ning isikukoodi või selle puudumise korral sünniaega;
 - 3) andmed füüsilisest isikust omandaja osaluste kohta teistes juriidilistes isikutes või varakogumites ja andmed nende kohta, kelle üle omandaja omab kontrolli;
 - 4) juriidilisest isikust omandaja või varakogumit valitseva juriidilise isiku nimetus, asukoht, registrikood, registritunnistuse kinnitatud ärakiri ja põhikirja olemasolu korral selle ärakiri ning andmed osaluse kohta teistes isikutes või varakogumites ning nende kohta, kelle üle omandaja omab kontrolli;
 - 5) juriidilisest isikust omandaja omanike või liikmete nimekiri ning andmed igale omanikule või liikmele juriidilistes isikutes või varakogumites kuuluvate aktsiate hulga või kuuluva osa suuruse ja häälte arvu kohta ning andmed nende kontrollitavate äriühingute kohta väärtpaberituru seaduse § 10 lõike 1 tähenduses;
 - 6) juriidilisest isikust omandaja juhatuse ja nõukogu iga liikme andmed, mis sisaldavad tema nime, isikukoodi või selle puudumise korral sünniaega, senist haridus-, töö- ja teenistuskäiku, ning dokumendid, mis kinnitavad tema usaldusväärset kogemusi, kompetentsust ja laitmatut ärialast mainet;
 - 7) kinnitus, et osaluse omandaja või osaluse omandamise tulemusel kindlustusandja juhiks saav isik vastab käesolevas seaduses või muudes õigusaktides sätestatud nõuetele ja talle ei ole määratud karistust majanduslase, ametialase, varavastase või avaliku usalduse vastase süüteo eest või tema karistusandmed on karistusregistri seaduse kohaselt karistusregistrist kustutatud;
 - 8) kirjeldus omandaja tegevuse kohta ettevõtluses ning omandajaga seotud isikute majanduslike ja mittemajanduslike huvide kirjeldus;
 - 9) kinnitus, et käesoleva lõike punktis 6 nimetatud isiku puhul ei ole esinenud ega esine asjaolusid, mis seaduse kohaselt välistavad tema õiguse olla kindlustusandja juht;
 - 10) olemasolu korral omandaja kolme viimase majandusaasta aruanded;
 - 11) võimaluse korral füüsilisest isikust omandaja ja temaga seotud äriühingute finantsseisundi hindamiseks vajalikud reitingud ning avalikkusele mõeldud aruanded, juriidilisest isikust omandaja puhul tema ja konsolideerimisgrupi suhtes väljastatud krediidireitingud;
 - 12) konsolideerimisgrupi koosseisu kuuluva omandaja puhul konsolideerimisgrupi struktuuri kirjeldus koos andmetega sinna kuuluvate äriühingute osaluse suuruse kohta ning konsolideerimisgrupi kolme viimase majandusaasta aruanded ja vandeaudiitori aruanded;
 - 13) füüsilisest isikust omandaja varanduslikku seisutõendavad dokumendid kolme viimase aasta kohta;
 - 14) andmed ja dokumendid nende rahaliste ja mitterahaliste vahendite päritolu kohta, mille eest kavatakse oluline osalus omandada või seda suurendada või kontrolli saavutada;
 - 15) osaluse omandamisega seotud asjaolud vastavalt väärtpaberituru seaduse §-dele 9, 10 ja 72¹;
 - 16) pärast osaluse omandamist omatava olulise osaluse suurus ja selle omamisega seotud asjaolud vastavalt väärtpaberituru seaduse §-dele 9, 10 ja 72¹;
 - 17) kindlustusandjat kontrollitavaks äriühinguks muutumise korral äriplaan ning muud kontrolli saamise ja teostamisega seotud asjaolud;
- [RT I, 31.12.2016, 3- jõust. 10.01.2017]

18) ülevaade kindlustusandjas rakendatavast strateegiast, kui ta omandamise tulemusel ei muutu kontrollitavaks äriühinguks.

(5) Käesoleva paragrahvi lõike 4 punktis 7 sätestatud juhul on välisriigi isiku puhul aktsepteeritav tema päritoluriigi karistusregistri tõend või pädeva kohtu- või haldusorgani väljastatud samaväärne dokument tingimusel, et selle väljastamisest ei ole möödunud rohkem kui kolm kuud.

(6) Käesoleva paragrahvi lõike 4 punktis 10 sätestatud juhul, kui viimase majandusaasta lõppemisest on möödunud rohkem kui üheksa kuud, esitatakse Finantsinspektsioonile auditeeritud vahearuanne majandusaasta esimese poolaasta kohta. Aruannetele tuleb lisada vandeaudiitori aruanne, kui selle koostamine on õigusaktiga ette nähtud.

(7) Finantsinspektsioonile esitatavad andmed ja dokumendid peavad olema eesti keeles. Finantsinspektsiooni nõusolekul võib nimetatud andmed ja dokumendid esitada ka mõnes muus keeles.

(8) Finantsinspektsioon võib nõuda täiendavat informatsiooni ja dokumente, mis on käesoleva seaduse §-s 117 sätestatud nõuetele vastavuse hindamiseks vajalikud. Sealjuures täpsustatakse, millist lisateavet tuleb Finantsinspektsioonile esitada.

(9) Finantsinspeksioon võib loobuda käesoleva paragrahvi lõigetes 4–6 nimetatud andmete või dokumentide nõudmisest osaliselt või täies mahus.

(10) Kui olulist osalust soovib omandada kolmanda riigi kindlustusandja, krediidasutus, investeerimisühing, fondivalitseja, investeerimisfond või muu finantsjärelevalve alla kuuluv isik, tuleb lisaks käesoleva paragrahvi lõikes 4 nimetatud dokumentidele esitada Finantsinspeksioonile kolmanda riigi finantsjärelevalve asutuse tõend selle kohta, et nimetatud riigi isik omab kehtivat tegevusluba, on laitmatu ärialase mainega ja tal ei ole kehtivaid järelevalvelisi karistusi, ning kinnitus, et nimetatud isik täidab kehtivaid nõudeid.

§ 119. Menetlus ja menetlustähtajad

(1) Finantsinspeksioon hindab omandaja vastavust käesoleva seaduse §-s 117 esitatud nõuetele ning otsustab osaluse omandamise lubamise või keelamise 60 tööpäeva jooksul (edaspidi *menetlustähtaeg*) Finantsinspeksiooni poolt hindamiseks vajalike andmete ja dokumentide saamist kinnitava § 118 lõikes 3 sätestatud teate esitamisest arvates.

(2) Finantsinspeksioon võib jätta teate läbi vaatamata, kui see on olulise puudusega, näiteks juhul, kui teade ei sisalda käesoleva seaduse § 118 lõikes 4 nõutud andmeid.

(3) Finantsinspeksioonil on õigus käesoleva seaduse § 118 lõikes 8 nimetatud informatsiooni ja dokumente nõuda 50 tööpäeva jooksul menetlustähtaja algusest arvates.

(4) Finantsinspeksiooni poolt lisainformatsiooni ja -dokumentide esmakordse nõudmise ning omandajalt nõutud informatsiooni ja dokumentide saamise vaheliseks perioodiks menetlustähtaeg peatub, kuid peatumine ei kesta kauem kui 20 tööpäeva. Lisainformatsiooni ja -dokumentide järgmise nõudmise korral menetlustähtaeg ei peatu.

(5) Kui omandaja üle ei teostata finantsjärelevalvet või omandaja üle teostab järelevalvet kolmanda riigi finantsjärelevalve asutus, võib Finantsinspeksioon käesoleva paragrahvi lõikes 4 nimetatud menetlustähtaja peatamist pikendada kuni 30 tööpäevani.

(6) Finantsinspeksioon teeb olulise osaluse omandamise ja suurendamise ning kindlustusandja kontrollitavaks äriühinguks muutmise hindamisel koostööd teise lepinguriigi finantsjärelevalve asutusega, kui omandaja on:

- 1) lepinguriigis tegevusloa saanud kindlustusandja, krediidasutus, fondivalitseja, investeerimisfond, investeerimisühing või muu finantsjärelevalve alla kuuluv isik;
- 2) lepinguriigis tegevusloa saanud kindlustusandja, krediidasutuse, fondivalitseja, investeerimisfondi, investeerimisühingu või muu finantsjärelevalve alla kuuluva isiku emattevõtja või
- 3) isik, kelle kontrollitavaks äriühinguks on teises lepinguriigis tegevusloa saanud kindlustusandja, krediidasutus, fondivalitseja, investeerimisfond, investeerimisühing või muu finantsjärelevalve alla kuuluv isik.

(7) Käesoleva paragrahvi lõikes 6 nimetatud koostöö raames konsulteerib Finantsinspeksioon teiste finantsjärelevalve asutustega. Finantsinspeksioon edastab viivitamata teistele finantsjärelevalve asutustele kõik andmed, mis on olulised olulise osaluse omandamise ja suurendamise ning kindlustusandja kontrollitavaks äriühinguks muutmise hindamisel.

(8) Kui ühes ja samas kindlustusandjas soovib olulist osalust ühel ajal omandada rohkem kui üks isik, kohtleb Finantsinspeksioon neid isikuid võrdsete asjaolude korral võrdsetl.

§ 120. Osaluse omandamise tingimused, keelamise alused ja omandamise otsus

(1) Finantsinspeksioonil on õigus määrata omandajale tähtaeg, mille jooksul tal on õigus olulist osalust omandada, seda suurendada või muuta kindlustusandja kontrollitavaks äriühinguks. Finantsinspeksioon võib ettenähtud tähtaega pikendada, kuid tähtaeg ei või kokku ületada 12 kuud. Omandaja on kohustatud nimetatud tähtaja jooksul olulise osaluse omandamise, selle suurendamise või kindlustusandja kontrollitavaks äriühinguks muutmise tehingu teostamisest või teostamata jätmise otsusest teavitama viivitamata Finantsinspeksiooni.

(2) Olulise osaluse võib omandada, seda suurendada või kindlustusandja kontrollitavaks äriühinguks muuta, kui Finantsinspeksioon ei keela oma ettekirjutusega olulise osaluse omandamist, selle suurendamist või kindlustusandja kontrollitavaks äriühinguks muutmist, lähtudes käesoleva seaduse §-s 119 ja käesoleva paragrahvi lõikes 3 sätestatust.

(3) Finantsinspeksioon võib oma ettekirjutusega keelata olulise osaluse omandamise ja suurendamise ning kindlustusandja kontrollitavaks äriühinguks muutmise, kui on põhjendatud kahtlus, et:

- 1) omandaja ei vasta käesoleva seaduse §-s 117 sätestatud nõuetele;
- 2) omandaja ei ole ettenähtud tähtpäevaks Finantsinspeksioonile esitanud käesolevas seaduses sätestatud või Finantsinspeksiooni poolt käesoleva seaduse alusel nõutud andmeid või dokumente;
- 3) Finantsinspeksioonile esitatud andmed või dokumendid ei vasta õigusaktides sätestatud nõuetele või need on ebaõiged, eksitavad või puudulikud või esitatud andmete või dokumentide alusel ei saa kõrvaldada

Finantsinspektsiooni kahtlust omandamise ebasobivusest või sellest, et omandamine ei vasta käesolevas seaduses sätestatud nõuetele;

4) kindlustusandja muutuks kolmandas riigis elava või asuva isiku kontrollitavaks äriühinguks ning selle isiku üle ei teostata tema elu- või asukohariigis piisavat järelevalvet või selle kolmanda riigi finantsjärelevalve asutusel ei ole õiguslikku alust või võimalust teha Finantsinspektsiooniga koostööd.

(4) Finantsinspektsioon esitab omandajale otsuse olulise osaluse omandamise lubamise kohta või keelava ettekirjutuse kahe tööpäeva jooksul pärast otsuse vastuvõtmist, kuid enne menetlustähtaja lõppu. Kui omandaja üle teostab finantsjärelevalvet teise lepinguriigi finantsjärelevalve asutus, tuleb otsuses muu hulgas märkida tema hinnang olulise osaluse omandamise või suurendamise või kindlustusandja kontrollitavaks äriühinguks muutmise kohta.

(5) Kui käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud asjaolud ilmnevad pärast olulise osaluse omandamist või suurendamist või kindlustusandja kontrollitavaks äriühinguks muutmist, võib Finantsinspektsioon teha ettekirjutuse, mille kohaselt arvatakse osaluse omandamine või kindlustusandja kontrollitavaks äriühinguks muutmine käesoleva seadusega vastuolus olevaks.

(6) Finantsinspektsioonil on õigus oma ettekirjutusega iga kord keelata omandajal või isikul, kes kindlustusandjas olulist osalust omab või kelle kontrollitavaks äriühinguks kindlustusandja on, kindlustusandjas hääleõiguse või muude kontrolli võimaldavate õiguste teostamise või piirata seda, kui esinevad käesoleva paragrahvi lõikes 3 või 5 sätestatud asjaolud. Käesolevas lõikes nimetatud ettekirjutuse võib Finantsinspektsioon teha, olenemata käesoleva paragrahvi lõikes 3 või 5 sätestatud ettekirjutuse tegemisest.

(7) Finantsinspektsioon võib käesoleva paragrahvi lõikes 6 nimetatud ettekirjutuse avalikustada oma veebilehel, sealhulgas võib omandaja ise nõuda ettekirjutuse avalikustamist.

(8) Kui omandaja või isik, kes omab kindlustusandjas olulist osalust või kelle kontrollitavaks äriühinguks kindlustusandja on, on teises lepinguriigis registreeritud kindlustusandja, krediidasutus, fondivalitseja, investeerimisfond, investeerimisühing, muu finantsjärelevalve alla kuuluv isik või eelnimetatud isikuga ühte konsolideerimisgruppi kuuluv isik, teatab Finantsinspektsioon käesoleva paragrahvi lõikes 5 või 6 nimetatud ettekirjutuse tegemisest selle lepinguriigi pädevale finantsjärelevalve asutusele.

(9) Käesoleva paragrahvi lõigetes 3, 5 ja 6 sätestatud Finantsinspektsiooni ettekirjutuste järgimine on kohustuslik ka kindlustusandjale, tema aktsiaraamatu pidajale või muule isikule, kes korraldab hääleõiguste teostamist.

§ 121. Osaluse ebaseadusliku omandamise tagajärjed

(1) Olulise osaluse omandamise või selle suurendamise tehingu tagajärjel ei omanda isik aktsiatega kaasnevat hääleõigust ning aktsiatega esindatud hääli ei arvata üldkoosoleku kvoorumisse, kui:

- 1) tehing on vastuolus Finantsinspektsiooni ettekirjutusega;
- 2) Finantsinspektsioon on teinud käesoleva seaduse § 120 lõikes 5 või 6 nimetatud ettekirjutuse;
- 3) tehingust ei ole Finantsinspektsiooni vastavalt käesoleva seaduse §-le 118 teavitatud;
- 4) tehing on tehtud pärast käesoleva seaduse § 120 lõikes 1 nimetatud tähtaja möödumist või enne, kui olulise osaluse omandamine oli käesoleva seaduse alusel lubatud.

(2) Niisuguse tehingu tulemusel, mille puhul esineb mõni käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud asjaolu, ei teki isikul õigusi, mis muudaksid kindlustusandja tema kontrollitavaks äriühinguks.

(3) Kui niisuguse tehingu tulemusel, mille puhul esineb mõni käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud asjaolu, omandatud või suurendatud osalust esindavad hääled arvati üldkoosoleku kvoorumisse ja need mõjutasid üldkoosoleku otsuse vastuvõtmist, on üldkoosoleku otsus tühine. Kohus võib Finantsinspektsiooni avalduse alusel tuvastada üldkoosoleku otsuse tühisuse. Otsuse tühisusele ei saa tugineda, kui otsuse alusel on tehtud kanne äriregistrisse ja kande tegemisest on möödunud kaks aastat.

(4) Kui teostati tehingust, millega kindlustusandja pidi muutuma isiku kontrollitavaks äriühinguks ja mille puhul esineb mõni käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud asjaolu, tulenevaid kontrolli võimaldavaid õigusi, võib kohus Finantsinspektsiooni avalduse alusel tunnistada selliste õiguste teostamise tühiseks. Õiguste teostamise tühisusele ei saa tugineda, kui õiguste teostamise kohta on tehtud kanne avalikku registrisse ja kande tegemisest on möödunud kaks aastat.

§ 122. Osaluse muutumisest teavitamine

(1) Kui isik kavatseb võõrandada aktsiaid ulatuses, millega ta kaotab olulise osaluse kindlustusandjas või vähendab oma osalust alla mõne käesoleva seaduse § 118 lõikes 1 nimetatud määra või loobub kontrollist kindlustusandja üle (edaspidi *võõrandaja*), peab ta kavatsusest Finantsinspektsiooni viivitamata teavitama, näidates teates ära tema omatavate, võõrandatavate ja pärast tehingut talle jäävate aktsiate arvu.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud kohaldatakse ka juhul, kui isik kaotab mõne muu sündmuse või tehingu tulemusel kontrolli kindlustusandja üle või kindlustusandjas olulise osaluse või tema oluline osalus väheneb alla mõne käesoleva seaduse § 118 lõikes 1 nimetatud määra. Sellisel juhul teavitab isik pärast olulise osaluse või kontrolli kaotamisest või osaluse vähenemisest teadasaamist viivitamata Finantsinspektsiooni.

(3) Kindlustusandja on käesoleva seaduse § 118 lõigetes 1 ja 2 ning käesoleva paragrahvi lõigetes 1 ja 2 nimetatud tehingutest teadasaamise korral kohustatud sellest viivitamata teavitama Finantsinspeksiooni.

(4) Kindlustusandja esitab Finantsinspeksioonile nelja kuu jooksul majandusaasta algusest arvates andmed isikute kohta, kellel majandusaasta lõpu seisuga oli kindlustusandjas oluline osalus, näidates ära igale isikule kuuluva osaluse suuruse ja selle omamisega seotud asjaolud vastavalt väärtpaberituru seaduse §-dele 9, 10 ja 72¹.

§ 122¹. Oluline osalus kindlustusühistus

Käesoleva seaduse §-de 117–122 kohaldamisel kindlustusühistu suhtes kohaldatakse kindlustusandja aktsiakapitali ja aktsia kohta sätestatud kindlustusühistu osakapitali ning osa suhtes.
[RT I, 20.02.2019, 2- jõust. 02.03.2019]

5. peatükk Aruandlus, avalikustamine ja audiitorkontroll

§ 123. Solventsuse ja finantsseisundi aruanne ning järelevalvelised ja täiendavad aruanded

(1) Kindlustusandja koostab solventsuse ja finantsseisundi aruande komisjoni delegeeritud määruse (EL) nr 2015/35 artiklites 290–298 sätestatust lähtuvalt.

(2) Kindlustusandja koostab ja esitab Finantsinspeksioonile regulaarsed järelevalvelised aruanded komisjoni delegeeritud määruse (EL) nr 2015/35 artiklites 304–314 sätestatust lähtuvalt.

(3) Kindlustusgrupi juhtiv ettevõtja koostab kindlustusgrupi solventsuse ja finantsseisundi aruande komisjoni delegeeritud määruse (EL) nr 2015/35 artiklites 359–364 sätestatust lähtuvalt.

(4) Kindlustusgrupi juhtiv ettevõtja koostab ja esitab kindlustusgrupi järelevalve teostajale kindlustusgrupi regulaarsed järelevalvelised aruanded komisjoni delegeeritud määruse (EL) nr 2015/35 artiklites 372–375 sätestatust lähtuvalt.

(5) Pensionilepingute järelevalveliste aruannete sisu, vormi ja esitamise korra kehtestab [valdkonna eest vastutav minister](#)määrusega.

(6) [Valdkonna eest vastutav ministervõib](#) määrusega kehtestada kindlustusandjale lisaks käesoleva paragrahvi lõigetes 1–5 nimetatud aruannetele täiendavaid aruandeid, nende sisu, vormi ja esitamise korra.

(7) Finantsinspeksioonil on õigus nõuda lisateavet ja -aruandeid, mis on vajalikud järelevalve teostamiseks käesolevas seaduses sätestatud ulatuses, samuti kindlustusandja osutatavate teenuste kohta teavet ja aruandeid, mis on vajalikud Finantsinspeksiooni ülesannete Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1094/2010 kohaseks täitmiseks.

(8) Kindlustusandja esitab aruannetes tõese, täpse ja täieliku teabe kindlustusandja, ning kui see on asjakohane, kindlustusgrupi majandustegevuse, solventsuse ja finantsseisundi kohta.

(9) Kindlustusandja avalikustatavate ja Finantsinspeksioonile esitatavate aruannete õigsuse eest vastutab kindlustusandja juhatus, kui seaduses ei ole sätestatud teisiti.

(10) Eriotstarbeline varakogum esitab Finantsinspeksioonile aruande komisjoni delegeeritud määruse (EL) nr 2015/35 artiklis 325 sätestatud korras.

(11) Kindlustusandja avalikustab käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud solventsuse ja finantsseisundi aruande ning esitab Finantsinspeksioonile lõikes 2 nimetatud regulaarsed järelevalvelised aruanded 14 nädala jooksul pärast majandusaasta lõppu ja kvartaliaruanded viie nädala jooksul pärast kvartali lõppu.
[RT I, 07.07.2015, 1- jõust. 01.01.2019]

(12) Kindlustusgrupi juhtiv ettevõtja avalikustab käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud kindlustusgrupi solventsuse ja finantsseisundi aruande ning esitab kindlustusgrupi järelevalve teostajale lõikes 4 nimetatud kindlustusgrupi regulaarsed järelevalvelised aruanded 20 nädala jooksul pärast majandusaasta lõppu.
[RT I, 07.07.2015, 1- jõust. 01.01.2019]

§ 124. Regulaarsete järelevalveliste aruannete esitamise erisused

(1) Finantsinspeksioon võib vähendada sagedamini kui kord aastas esitatava regulaarse järelevalvelise aruande esitamise sagedust vähemalt korrale aastas, kui teabe sagedamini esitamine on ebamõistlikult koormav,

arvestades kindlustusandja tegevuse olemust, ulatust ja keerukust. Käesolevat lõiget ei kohaldata käesoleva seaduse § 82 lõikes 9 sätestatud teabe esitamisele.

(2) Finantsinspeksioon võib vähendada regulaarse järelevalvelise aruande esitamist või vabastada kindlustusandja kirjepõhiselt koostatava aruande esitamisest, kui:

- 1) teabe esitamine on ebamõistlikult koormav, arvestades kindlustusandja tegevuse olemust, ulatust ja keerukust;
- 2) teave ei ole järelevalve seisukohast oluline ja kindlustusandja on suuteline esitada seda Finantsinspeksiooni nõudmisel;
- 3) see ei kahjusta lepinguriikide finantsüsteemide stabiilsust.

(3) Finantsinspeksioon võib käesoleva paragrahvi lõigetes 1 ja 2 sätestatud erisusi kohaldada kindlustusandjate suhtes nii, et erandi alla kuuluvate kindlustusandjate turuosa kokku ei ole suurem kui 20 protsenti elu- või kahjukindlustusturust, sealjuures peab Finantsinspeksioon erisuse rakendamisel esmatähtsaks väiksemaid ettevõtjaid.

[RT I, 04.12.2019, 1- jõust. 14.12.2019]

(4) Finantsinspeksioon lähtub käesoleva paragrahvi lõikes 3 sätestatud turuosa määramisel Euroopa Kindlustus- ja Tööandjapensionide Järelevalve Asutuse suunisest, võttes kahjukindlustusandjate puhul arvesse kindlustusmaksete kogusummad ning elukindlustusandjate puhul tehnilised eraldised koos edasikindlustusandja ja eriotstarbelise varakogumi osaga.

(5) Kindlustusandja tegevuse olemuse, ulatuse ja keerukuse hindamisel võtab Finantsinspeksioon kindlustusandja kohta arvesse järgmised asjaolud:

- 1) kindlustusmaksete, tehniliste eraldiste ja varade maht;
- 2) kahjude ja hüvitiste volatiilsus;
- 3) investeringutest tulenevad tururiskid;
- 4) riskikontsentratsiooni tase;
- 5) nende kindlustustegevuse liikide arv, millega tegelemiseks on kindlustusandjal tegevusluba;
- 6) varade juhtimise võimalik mõju finantsstabiilsusele;
- 7) Finantsinspeksioonile teabe esitamise põhimõtted, sealhulgas asjakohaste süsteemide ja struktuuride kirjeldus;
- 8) juhtimissüsteemi asjakohasus;
- 9) solventsuskapitalinõude ja miinimumkapitalinõude täitmiseks vajalike nõuetekohaste omavahendite tase;
- 10) kas kindlustusandja on kaptiivkindlustusandja või kaptiivedasikindlustusandja.

(6) Käesoleva paragrahvi lõikeid 1 ja 2 kohaldatakse kindlustusgruppi kuuluvale kindlustusandjale ainult juhul, kui kindlustusandja põhjendab, et selliste erisuste rakendamata jätmine ei ole vastavuses kindlustusgrupi tegevuse olemuse, ulatuse ja keerukusega.

(7) Kui Finantsinspeksioon on kindlustusgrupi järelevalve teostaja, võib ta kohaldada kindlustusgrupi regulaarse järelevalvelise aruande esitamisele käesoleva paragrahvi lõigetes 1 ja 2 sätestatud erisusi, kui sellest on kasu kõikidele kindlustusgruppi kuuluvatele kindlustusandjatele tulenevalt kindlustusgrupi tegevuse olemusest, ulatusest ja keerukusest.

§ 125. Kindlustusandja solventsuse ja finantsseisundi aruande avalikustamine

(1) Solventsuse ja finantsseisundi aruande avalikustamisele kohaldatakse komisjoni delegeeritud määruse (EL) nr 2015/35 artiklites 300 ja 301 sätestatud.

(2) Aruande allkirjastab koos kuupäeva märkimisega kindlustusandja juhatus.

(3) Kindlustusandja võib aruandes viidata solventsust ja finantsseisundit puudutava teabe korral juba varem õigusaktide alusel avalikustatud teabele. Viide peab olema täpne ja viidatud teave ebamõistlike pingutusteta kontrollitav.

(4) Kindlustusandja ei ole kohustatud komisjoni delegeeritud määruse (EL) nr 2015/35 artiklis 299 sätestatud korras avalikustama:

- 1) teavet, mille avalikustamine annaks kindlustusandja hinnangul tema konkurentidele märkimisväärse põhjendamatu eelise;
- 2) teavet, mis on saadud kindlustusvõtjalt või muudelt isikutelt ning mida kindlustusandja on õigusaktide kohaselt kohustatud hoidma konfidentsiaalsena.

(5) Kindlustusandja on kohustatud aruandes põhjendama käesoleva paragrahvi lõike 4 alusel teabe avalikustamata jätmist.

(6) Käesoleva paragrahvi lõiget 4 ei kohaldata komisjoni delegeeritud määruse (EL) nr 2015/35 artiklis 297 nimetatud teabe avalikustamisele.

(7) Komisjoni delegeeritud määruse (EL) nr 2015/35 artikli 302 alusel on kindlustusandja kohustatud avalikustama teabe kõigi oluliste muutuste kohta, mis mõjutavad aruandes avalikustatud teabe ajakohasust. Seejuures tuleb avalikustada vähemalt:

1) nõuetekohaste põhiomavahendite puudujääk, selle tekkimise põhjused, tagajärjed ja rakendatud parandusmeetmed, kui kindlustusandja ei täida või Finantsinspektsiooni hinnangul ei suuda täita käesoleva seaduse § 93 lõikes 5 sätestatud nõuet;

2) nõuetekohaste omavahendite puudujääk, selle tekkimise põhjused, tagajärjed ja rakendatud parandusmeetmed, kui kindlustusandja ei täida käesoleva seaduse § 93 lõikes 3 sätestatud nõuet.

(8) Kui kindlustusandja ei taasta kuue kuu jooksul solventsuskapitalinõude mittetäitmise tuvastamisest arvates nõuetekohaste omavahendite suurust või ei muuda oma riskiprofiili, peab ta viivitamata avalikustama nõuetekohaste omavahendite puudujäägi, selle tekkimise põhjused, tagajärjed ning rakendatud ja kavandatavad parandusmeetmed.

(9) Kui kindlustusandja ei taasta kolme kuu jooksul miinimumkapitalinõude mittetäitmise tuvastamisest arvates nõuetekohaste põhiomavahendite suurust või ei muuda oma riskiprofiili, peab ta viivitamata avalikustama nõuetekohaste põhiomavahendite puudujäägi, selle tekkimise põhjused, tagajärjed ning rakendatud ja kavandatavad parandusmeetmed.

(10) Kindlustusandja võib lisaks käesolevas paragrahvis sätestatule avalikustada aruandes kindlustusandja solventsuse ja finantsseisundiga seotud muud teavet või muid selgitusi.

§ 126. Kindlustusgrupi solventsuse ja finantsseisundi aruande ning muu teabe avalikustamine

(1) Kindlustusgrupi solventsuse ja finantsseisundi aruande avalikustamisele kohaldatakse käesoleva seaduse § 125 lõikeid 3–10 ning komisjoni delegeeritud määruse (EL) nr 2015/35 artikleid 360–364.

(2) Kindlustusgrupi juhtiv ettevõtja võib kindlustusgrupi järelevalve teostaja nõusolekul esitada solventsuse ja finantsseisundi kohta ühtse aruande, mis sisaldab:

- 1) kindlustusgrupi solventsuse ja finantsseisundi aruannet;
- 2) iga kindlustusgruppi kuuluva tüarettevõtja kohta avalikustatavat teavet vastavalt käesoleva seaduse § 125 lõigetele 3–10.

(3) Kui Finantsinspektsioon on kindlustusgrupi järelevalve teostaja, konsulteerib ta enne käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud nõusoleku andmist Finantsinspektsiooni seaduse § 47⁶ kohaselt määratud kindlustusgrupi kolleegiumiga (edaspidi *kindlustusgrupi kolleegium*) ning arvestab kindlustusgrupi kolleegiumi esitatud seisukohti.

(4) Käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud ühtse aruande koostamisele ja esitamisele kohaldatakse komisjoni delegeeritud määruse (EL) nr 2015/35 artikleid 365–371.

(5) Kui Finantsinspektsiooni hinnangul ei hõlma kindlustusgrupi solventsuse ja finantsseisundi aruande kindlustusgruppi kuuluva Eesti kindlustusandja kohta piisavalt teavet, mida Finantsinspektsioon nõuab samaväärselt kindlustusandjalt ning mis on järelevalve seisukohalt oluline, võib ta nõuda, et kindlustusgruppi kuuluv Eesti kindlustusandja avalikustaks vajaliku lisateabe.

§ 127. Majandusaasta aruande ja vahearuanete avalikustamine

(1) Kindlustusandja on kohustatud avalikustama majandusaasta aruande, kasumi jaotamise või kahjumi katmise ettepaneku ja otsuse ning vandeaudiitori aruande kahe nädala jooksul pärast nende kinnitamist aktsionäride või ühistu liikmete üldkoosolekul, kuid mitte hiljem kui neli kuud pärast majandusaasta lõppu kindlustusandja veebilehel, ning tegema need kättesaadavaks oma asukohas ja tegevuskohas.
[RT I, 20.02.2019, 2- jõust. 02.03.2019]

(2) Kindlustusandja majandusaasta on kalendriaasta.

(3) Kindlustusandja koostab ja avalikustab raamatupidamise vahearuanded majandusaasta 3, 6, 9 ja 12 kuu kohta kahe kuu jooksul pärast aruandeperioodi lõppu.

(4) Kindlustusandja veebilehel peavad olema kättesaadavad vähemalt viimase viie aasta majandusaasta aruanded ja vähemalt viimase kolme aasta raamatupidamise vahearuanded.

(5) Välisriigi kindlustusandja filiaal Eestis peab välisriigi kindlustusandja kohta avalikustama käesoleva paragrahvi lõikes 4 sätestatud aruanded, mis on koostatud kooskõlas asukohariigi õigusaktidega ja tõlgitud inglise või eesti keelde.

§ 128. Pensionilepingute ning elukindlustuse ja kahjukindlustuse raamatupidamise arvestuse lahusus

(1) Kindlustusandja, kes sõlmib pensionilepinguid, korraldab raamatupidamisarvestust nii, et oleks tagatud eraldi arvestus pensionilepingutele ja muudele elukindlustuslepingutele vastavate varade, kohustiste, tulude ja kulude ning pensionilepingute tulemi kohta.

(2) Kindlustusandja esitab majandusaasta aruande koostamisel oma raamatupidamise aastaaruande lisas pensionilepingute aruande.

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud aruande vormi ja koostamise juhendi kehtestab [valdkonna eest vastutav minister](#)määrusega.

(4) Kindlustusandja selgitab oma raamatupidamise aastaaruande lisas pensionilepingute ja teiste kindlustuslepingute vahel kulude jaotamise põhimõtteid.

(5) Käesoleva paragrahvi lõigetes 1–4 sätestatud kohaldatakse ka kindlustusandja suhtes, kelle Eesti filiaal sõlmib pensionilepinguid. Filiaali pensionilepingute aruanne peab olema tõlgitud eesti keelde ja avaldatud filiaali veebilehel.

(6) Käesoleva seaduse § 16 lõikes 6 nimetatud kindlustusandja korraldab Finantsinspektsiooni heaks kiidetud jaotuspõhimõtete alusel raamatupidamisarvestust nii, et oleks tagatud eraldi arvestus elukindlustuse ja kahjukindlustuse varade, kohustiste, tulude ja kulude ning majandustulemuste kohta.

(7) Elukindlustuslepingutest tekkinud kasum jaotatakse üksnes elukindlustusvõtjate vahel, nagu tegeleks kindlustusandja ainult elukindlustusega.

(8) Eraldi raamatupidamisarvestus peab tagama, et elu- ja kahjukindlustuslepingute kindlustusvõtjate, kindlustatute ja soodustatud isikute huvid ei oleks vähem kaitstud, kui need oleksid juhul, kui kindlustusandja tegeleks üksnes elu- või kahjukindlustusega.

§ 129. Audiitorkontroll

(1) Kindlustusandja raamatupidamise aastaaruanne peab olema kontrollitud audiitorettevõtja poolt.

(2) [Valdkonna eest vastutav minister](#)võib määrusega kehtestada käesoleva seaduse § 123 lõigetes 1 ja 3 nimetatud solventsuse ja finantsseisundi aruande auditeerimise kohustuse ja korra, et tagada neis aruannetes avaldatud kindlustusandja omavahendite ja kapitalinõuete vastavuse usaldusväarsus.

(3) Kindlustusandjat auditeerival audiitorettevõtjal peavad kindlustusandja auditeerimiseks olema piisavad teadmised ja kogemused.

(4) Audiitorettevõtja nimetamisest teavitab kindlustusandja viivitamata Finantsinspektsiooni kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis, esitades käesoleva seaduse § 17 lõike 1 punktis 8 sätestatud andmed. Kui audiitorettevõtja ei vasta Finantsinspektsiooni arvamuse kohaselt käesoleva paragrahvi lõikes 3 sätestatud nõuetele, peab kindlustusandja nimetama uue audiitorettevõtja.

(5) Audiitorettevõtja peab kindlustusandja audiitorkontrolli kaasama isiku, kes vastab käesoleva seaduse § 99 lõikes 2 sätestatud nõuetele.

(6) Finantsinspektsioon võib taotleda kohtult üldkoosoleku nimetatud kindlustusandja audiitorettevõtja asendamist äriseadustiku §-s 329¹ või tulundusühistuseaduse §-s 66¹ sätestatud korras. Sama taotluse võivad esitada ka kindlustusandja aktsionärid või liikmed, kes ühiselt esindavad vähemalt viit protsenti kindlustusandja aktsiakapitalist või hääleõigusest.

[RT I, 20.02.2019, 2- jõust. 02.03.2019]

(7) Lisaks käesoleva paragrahvi lõikes 6 sätestatule võib Finantsinspektsioon taotleda äriseadustiku §-s 329¹ või tulundusühistuseaduse §-s 66¹ sätestatud korras kohtult audiitorettevõtja määramist, kui:

[RT I, 20.02.2019, 2- jõust. 02.03.2019]

- 1) üldkoosolek ei ole audiitorettevõtjat seaduses sätestatud korras nimetanud;
- 2) üldkoosoleku nimetatud audiitorettevõtja loobus audiitorkontrolli tegemisest ning üldkoosolek ei ole seaduses sätestatud korras nimetanud uut audiitorettevõtjat;
- 3) audiitorettevõtja on kaotanud Finantsinspektsiooni usalduse.

(8) Audiitorettevõtja peab Finantsinspektsiooni viivitamata koos põhjendustega teavitama kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis kindlustusandja audiitorkontrolli käigus selgunud asjaoludest, mis:

- 1) ohustavad või võivad ohustada kindlustusandja solventsust ja usaldusväarsust;
- 2) viitavad võimalikule või toimunud õigusrikkumisele või tegevusloa andmise tingimuste rikkumisele;
- 3) võivad põhjustada, et vandeaudiitor annab märkustega aruande või eitava vandeaudiitori aruande või jätab hinnangu andmata vastavalt audiitortegevuse seadusele;
- 4) viitavad võimalusele, et kindlustusandja ei suuda täita kapitalinõudeid või et kindlustusvõtjate, kindlustatute või soodustatud isikute huvid ei ole muul viisil piisavalt kaitstud.

(9) Audiitorettevõtja peab Finantsinspektsiooni viivitamata teavitama kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis ka kõigist talle tööülesannete täitmisel teatavaks saanud kindlustusandjaga märkimisväärses seoses olevat äriühingut puudutavatest käesoleva paragrahvi lõikes 8 nimetatud asjaoludest.

(10) Kindlustusühistule ei kohaldata tulundusühistuseaduse § 65 lõikes 2 ja §-des 67–70 sätestatud.

6. peatükk

Kindlustusportfelli üleandmine

§ 130. Kindlustusportfell

Kindlustusportfell käesoleva seaduse tähenduses on kindlustuslepingute kogum koos nendest tulenevate õiguste ja kohustustega.

§ 131. Kindlustusportfelli üleandmise tingimused

(1) Eesti kindlustusandja ja kolmanda riigi kindlustusandja (edaspidi käesolevas peatükis koos *üleandja*) võivad käesolevas seaduses sätestatud tingimustel oma kindlustusportfelli üle anda teisele kindlustusandjale (edaspidi käesolevas peatükis *vastuvõtja*).

(1¹) Kindlustusportfelli vastuvõtja ei saa olla kindlustusühistu, mille põhikirjas on ette nähtud, et kõik kindlustusvõtjad peavad olema kindlustusühistu liikmed.

[RT I, 20.02.2019, 2- jõust. 02.03.2019]

(2) Eesti kindlustusandja võib üle anda kogu oma kindlustusportfelli, oma filiaali kindlustusportfelli või osa neist. Kolmanda riigi kindlustusandja võib üle anda kogu oma Eesti filiaali kindlustusportfelli või osa sellest.

(3) Kindlustusportfelli osalisele üleandmisele kohaldatakse käesolevas peatükis kindlustusandja kogu kindlustusportfelli üleandmise kohta sätestatud.

(4) Vastuvõtja võib olla lepinguriigi kindlustusandja. Edasikindlustusandja kindlustusportfelli üleandmisel võib vastuvõtjaks olla lepinguriigi edasikindlustusandja või kindlustusandja.

(5) Kolmanda riigi kindlustusandja Eesti filiaali kindlustusportfelli või osa sellest võib üle anda ka selle kolmanda riigi kindlustusandja teise lepinguriigi filiaalile.

(6) Kolmanda riigi kindlustusandja teise lepinguriigi filiaali kindlustusportfelli või osa sellest võib üle anda ka selle kolmanda riigi kindlustusandja Eesti filiaalile.

(7) Vastuvõtjal peab olema tegevusluba, mis on vajalik seda laadi lepingute sõlmimiseks, nagu on ülevõetavas kindlustusportfellis.

(8) Kindlustusportfelli võib üle anda ka üleandja erirežiimi või sundlõpetamise ajal.

(9) Kindlustusportfell antakse üle käesoleva seaduse §-s 132 sätestatud kindlustusportfelli üleandmise lepinguga, välja arvatud käesoleva paragrahvi lõigetes 5 ja 6 sätestatud juhul.

(10) Kindlustusportfelli üleandmiseks on vajalik Finantsinspektsiooni kindlustusportfelli üleandmise luba. Kindlustusportfelli üleandmise luba tuleb taotleda käesoleva seaduse §-s 133 sätestatud korras ja pärast kindlustusportfelli üleandmise lepingu sõlmimist, kui lepingu sõlmimine on käesoleva paragrahvi lõike 9 kohaselt nõutav, kuid enne kindlustusportfelli üleandmist.

(11) Kui kindlustusportfelli üleandmist toetatakse Tagatisfondi seaduse alusel Tagatisfondi pensionilepingute osafondi arvel, arvestatakse kindlustusportfelli üleandmisel Tagatisfondi seaduses sätestatud.

(12) Edasikindlustusandja kindlustusportfelli üleandmise korral ei kohaldata käesoleva seaduse § 132 lõike 1 teist lauset ja lõiget 5, § 135 lõike 1 teist lauset ja lõikeid 2–4, § 136 lõikeid 2–6 ning § 137 lõikeid 4 ja 6.

§ 132. Kindlustusportfelli üleandmise leping

(1) Kindlustusportfelli üleandmiseks sõlmivad üleandja ja vastuvõtja lepingu (edaspidi käesolevas peatükis *leping*), milles sätestatakse mõlema poole õigused ja kohustused. Leping ei või olla sõlmitud äramuutva tingimusega ega kahjustada kindlustusvõtjate, kindlustatute ja soodustatud isikute huve.

(2) Kui üleandja suhtes on kehtestatud erirežiim või algatatud sundlõpetamine, sõlmib lepingu erirežiimihaldur või sõlmivad lepingu likvideerijad.

(3) Lepingust tekivad õigused ja kohustused pärast kindlustusportfelli üleandmise loa andmist, kui lepingus või loas ei ole sätestatud hilisemat tähtaega.

(4) Kindlustusportfelli üleandmisel lähevad selles sisalduvatest kindlustuslepingutest tulenevad üleandja õigused ja kohustused, sealhulgas tagasinõuetest tulenevad õigused, üle vastuvõtjale. Kindlustuslepingu või kohustuse üleminekuks ei ole vaja kindlustusvõtja, kindlustatud isiku ega soodustatud isiku nõusolekut.

(5) Käesoleva paragrahvi lõike 1 teist lauset ei kohaldata kindlustusportfelli üleandmisel kindlustusandja erirežiimi ajal.

§ 133. Kindlustusportfelli üleandmise loa taotlemine

(1) Kindlustusportfelli üleandmise loa taotlemiseks tuleb üleandjal ja vastuvõtjal esitada Finantsinspektsioonile ühine kirjalik taotlus ning järgmised andmed ja dokumendid:

- 1) üleandja ja vastuvõtja ärinimi ja asukoha aadress;
- 2) kindlustusandja filiaali nimi, kui on tegemist Eesti kindlustusandja välisriigi filiaali või teise lepinguriigi kindlustusandja Eesti filiaali kindlustusportfelli üleandmisega;
- 3) kindlustustegevuse liik või alaliik, millele vastav kindlustusportfelli osa üle antakse, või loetelu kindlustuslepingutest, mis üle antakse, kui tegemist on kindlustusportfelli osalise üleandmisega;
- 4) üleantavale kindlustusportfellile vastavate tehniliste eraldiste loetelu ja suurus;
- 5) pärast kindlustusportfelli osalist üleandmist üleandjale jäävatele kindlustuslepingutele vastavate tehniliste eraldiste loetelu ja suurus kindlustustegevuse liikide või alaliikide kaupa, millele vastavad kindlustuslepingud kindlustusportfelli osalisel üleandmisel üle antakse;
- 6) käesoleva seaduse §-s 132 sätestatud tingimustele vastav leping, kui lepingu sõlmimine on käesoleva seaduse § 131 lõike 9 kohaselt nõutav;
- 7) vastuvõtja solventsuskapitalinõude arvutus.

(2) Taotluse menetlemise ajal toimunud muudatustest käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud andmetes ja dokumentides tuleb taotlejal viivitamata teavitada Finantsinspektsiooni.

§ 134. Kindlustusportfelli üleandmise loa taotluse menetlemine ja loa andmise otsus

(1) Otsuse kindlustusportfelli üleandmise loa andmise või sellest keeldumise kohta teeb Finantsinspektsioon ühe kuu jooksul kõigi nõuetekohaste andmete ja dokumentide saamisest arvates, kuid mitte hiljem kui kolm kuud pärast loa taotluse esitamist.

(2) Finantsinspektsioon võib jätta taotluse läbi vaatamata, kui see on esitatud oluliste puudustega.

(3) Finantsinspektsioon võib keelduda kindlustusportfelli üleandmise loa andmisest, kui:

- 1) loa taotlemisel esitatud andmed või dokumendid ei vasta käesolevas seaduses või selle alusel kehtestatud õigusaktis sätestatud nõuetele, on ebaõiged, eksitavad või puudulikud;
- 2) kindlustusportfelli üleandmine võib kahjustada kindlustusvõtjate, kindlustatute või soodustatud isikute huve;
- 3) kindlustusportfelli üleandmine võib kahjustada üleandja või vastuvõtja finantsseisundit;
- 4) pärast kindlustusportfelli üleandmist ei vasta vastuvõtja omavahendid või kattevara käesolevas seaduses sätestatud nõuetele;
- 5) käesoleva seaduse §-s 136 või 137 nimetatud teise lepinguriigi finantsjärelevalve asutus ei anna oma nõusolekut kindlustusportfelli üleandmise loa andmiseks;
- 6) vastuvõtjal ei ole käesoleva seaduse § 131 lõikes 7 nimetatud tegevusluba.

(4) Finantsinspektsioon keeldub kindlustusportfelli üleandmise loa andmisest, kui Konkurentsiamet on keelanud koondumise ja kindlustusportfelli üleandmine on käsitatav koondumisena konkurentsiseaduse tähenduses.

(5) Finantsinspektsioon võib kindlustusportfelli üleandmise loa andmisel kehtestada üleandjale ja vastuvõtjale kohustuslikke kõrvaltingimusi, lähtudes käesoleva paragrahvi lõigetes 3 ja 4 sätestatud asjaoludest.

(6) Kindlustusportfelli üleandmise loa andmise kohta arvamuse ja vastuväidete esitamise võimalus haldusmenetluse seaduse tähenduses on üksnes üleandjal ja vastuvõtjal.

(7) Otsuse kindlustusportfelli üleandmise loa andmise või sellest keeldumise kohta toimetab Finantsinspektsioon üleandjale ja vastuvõtjale viivitamata kätte.

§ 135. Kindlustusportfelli üleandmisest teavitamine

(1) Pärast kindlustusportfelli üleandmise loa saamist on üleandja kohustatud avaldama kindlustusportfelli üleandmise kohta teate vähemalt ühes üleriigilise levikuga päevalehes ja oma veebilehel. Finantsinspektsioon võib nõuda teate uuesti avaldamist, kui selle avaldamise koht, viis või sisu ei taga Finantsinspektsiooni hinnangul õiget ja ammendavat teavitamist.

(2) Finantsinspektsiooni nõusolekul võib käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud teate avaldada muul viisil.

(3) Kui üle antakse osa kindlustusportfelist, on üleandja kohustatud pärast kindlustusportfelli üleandmise loa saamist edastama kindlustusvõtjatele ja teistele isikutele, kellele kindlustusandja täidab kindlustuslepingut, kirjalikku teatesitamist võimaldavas vormis teate kindlustusportfelli üleandmise kohta. Käesoleva lõike

esimest lauset ei kohaldata, kui üle antakse kõik samale kindlustustegevuse liigile või alaliigile vastavad kindlustuslepingud.

(4) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud teade tuleb avaldada lisaks Eestile ka teistes lepinguriikides, kus asub üleantavate kindlustuslepingute kindlustusrisk.

§ 136. Kohustus teha koostööd lepinguriigi finantsjärelevalve asutusega

(1) Kui üleantavas kindlustusportfellis on Eesti kindlustusandja teise lepinguriigi filiaali sõlmitud kindlustuslepingud või Eesti kindlustusandja piiriülese kindlustustegevuse käigus sõlmitud kindlustuslepingud ja vastuvõtjaks on teise lepinguriigi kindlustusandja, annab Finantsinspeksioon kindlustusportfelli üleandmise loa üksnes pärast asjaomase lepinguriigi finantsjärelevalve asutuselt kinnituse saamist, et pärast kindlustusportfelli vastuvõtmist on vastuvõtval kindlustusandjal solventsuskapitalinõude täitmiseks vajalikud nõuetekohased omavahendid.

(2) Kui üleantavas kindlustusportfellis on Eesti kindlustusandja teise lepinguriigi filiaali sõlmitud kindlustuslepingud, annab Finantsinspeksioon kindlustusportfelli üleandmise loa üksnes siis, kui filiaali asukoha lepinguriigi finantsjärelevalve asutus nõustub kindlustusportfelli üleandmisega.

(3) Finantsinspeksioon annab kindlustusportfelli üleandmise loa üksnes siis, kui nende lepinguriikide finantsjärelevalve asutused, kus asub üleantavate kindlustuslepingute kindlustusrisk, nõustuvad kindlustusportfelli üleandmisega.

(4) Kui käesolevas paragrahvis nimetatud lepinguriigi finantsjärelevalve asutus ei ole oma nõusolekust või nõusoleku andmisest keeldumisest teatanud Finantsinspeksioonile kolme kuu jooksul Finantsinspeksioonilt vastava teabe saamisest arvates, loetakse ta kindlustusportfelli üleandmisega nõustunuks.

(5) Kui üleandja on teise lepinguriigi kindlustusandja ja üleantavas kindlustusportfellis on selle kindlustusandja Eesti filiaali kindlustuslepingud või kui üleantavate kindlustuslepingute kindlustusrisk asub Eestis, annab Finantsinspeksioon oma nõusoleku kindlustusportfelli üleandmiseks või keeldub nõusoleku andmisest kolme kuu jooksul selle lepinguriigi finantsjärelevalve asutuselt taotluse saamisest arvates. Kui Finantsinspeksioon ei teata nõusoleku andmisest või sellest keeldumisest, loetakse, et kindlustusportfelli üleandmiseks on nõusolek antud.

(6) Käesoleva paragrahvi lõikeid 1, 3 ja 4 kohaldatakse ka juhul, kui üleantavas kindlustusportfellis on Eestis sõlmitud lepingud ning vastuvõtjaks on teise lepinguriigi kindlustusandja.

(7) Käesoleva paragrahvi lõiget 5 kohaldatakse ka juhul, kui teise lepinguriigi kindlustusandja üleantavate kindlustuslepingute kindlustusrisk ei asu Eestis, kuid vastuvõtjaks on Eesti kindlustusandja.

§ 137. Kolmanda riigi kindlustusandja Eesti filiaali kindlustusportfelli üleandmise erisused

(1) Finantsinspeksioon annab kolmanda riigi kindlustusandja Eesti filiaali kindlustusportfelli (edaspidi käesolevas paragrahvis *kindlustusportfell*) Eesti kindlustusandjale üleandmiseks loa üksnes tingimusel, et ta on tema käsutuses olevate andmete, ja juhul kui käesoleva seaduse §-s 86 sätestatud korras on valitud finantsjärelevalve asutus, siis asjaomase finantsjärelevalve asutuse andmete põhjal veendunud, et pärast kindlustusportfelli vastuvõtmist on vastuvõtval kindlustusandjal solventsuskapitalinõude täitmiseks vajalikud nõuetekohased omavahendid.

(2) Kui kindlustusportfelli vastuvõtjaks on teise lepinguriigi kindlustusandja, annab Finantsinspeksioon kindlustusportfelli üleandmise loa üksnes pärast selle lepinguriigi finantsjärelevalve asutuselt kinnituse saamist, et pärast kindlustusportfelli vastuvõtmist on vastuvõtval kindlustusandjal solventsuskapitalinõude täitmiseks vajalikud nõuetekohased omavahendid.

(3) Kui kindlustusportfell antakse üle kolmanda riigi kindlustusandja teises lepinguriigis asutatud filiaalile, annab Finantsinspeksioon kindlustusportfelli üleandmise loa üksnes pärast nimetatud lepinguriigi või käesoleva seaduse §-s 86 sätestatud korras valitud lepinguriigi finantsjärelevalve asutuselt saadud kinnitust, et:

1) käesolevas lõikes kirjeldatud kindlustusportfelli üleandmine on lubatud selle lepinguriigi seaduste kohaselt, kus vastuvõtja on asutatud, ning asjaomane finantsjärelevalve asutus on nõus kindlustusportfelli üleandmisega;

2) pärast kindlustusportfelli vastuvõtmist on vastuvõtjal solventsuskapitalinõude täitmiseks vajalikud nõuetekohased omavahendid.

(4) Finantsinspeksioon annab kindlustusportfelli üleandmise loa üksnes siis, kui selle lepinguriigi finantsjärelevalve asutus, kus asub üleantava kindlustuslepingu kindlustusrisk, nõustub kindlustusportfelli üleandmisega.

(5) Kui käesolevas paragrahvis nimetatud lepinguriigi finantsjärelevalve asutus ei ole oma nõusolekust või nõusoleku andmisest keeldumisest teatanud Finantsinspeksioonile kolme kuu jooksul taotluse saamisest arvates, loetakse ta kindlustusportfelli üleandmisega nõustunuks.

(6) Kolmanda riigi kindlustusandja teise lepinguriigi filiaali kindlustusportfelli üleandmisel Eesti kindlustusandjale või selle kolmanda riigi kindlustusandja Eesti filiaalile, või kui Finantsinspeksioon on valitud käesoleva seaduse §-s 86 sätestatud korras järelevalve teostajaks, annab Finantsinspeksioon oma nõusoleku kindlustusportfelli üleandmiseks või keeldub nõusoleku andmisest kolme kuu jooksul teise lepinguriigi finantsjärelevalve asutuselt teabe saamisest arvates. Kui Finantsinspeksioon ei teata nõusoleku andmisest või sellest keeldumisest, loetakse, et kindlustusportfelli üleandmiseks on nõusolek antud.

7. peatükk

Kindlustusandja ümberkujundamine, jagunemine ja ühinemine

§ 138. Kindlustusandja ümberkujundamine

(1) Aktsiaseltsist või Euroopa äriühingust kindlustusandja võib kujundada ümber aktsiaseltsiks või Euroopa äriühinguks.

[RT I, 20.02.2019, 2- jõust. 02.03.2019]

(2) Kindlustusandja, välja arvatud Euroopa äriühingust kindlustusandja, piiriülene ümberkujundamine ei ole lubatud.

[RT I, 11.10.2024, 1- jõust. 21.10.2024]

§ 139. Kindlustusandja jagunemine

Kindlustusandja jagunemine on keelatud.

§ 140. Kindlustusandja ühinemine

(1) Kindlustusandja ühinemine toimub äriseadustikus sätestatud korras, arvestades käesolevas peatükis sätestatud erisusi.

(2) Kindlustusandja ühinemisel ei kohaldata äriseadustiku § 393 lõikes 2 ning §-des 399 ja 433⁸ sätestatud, samuti § 400 lõigetes 1 ja 2 sätestatud tähtaja nõuet.

(3) Aktsiaseltsist või Euroopa äriühingust kindlustusandja võib ühineda Eesti või teise lepinguriigi õiguse alusel asutatud aktsiaseltsist või Euroopa äriühingust kindlustusandjaga. Elukindlustusega tegelev kindlustusandja võib ühineda üksnes elukindlustusega tegeleva kindlustusandjaga ja kahjukindlustusega tegelev kindlustusandja üksnes kahjukindlustusega tegeleva kindlustusandjaga. Kindlustusandjad võivad ühineda ka uue kindlustusandja asutamise teel.

[RT I, 20.02.2019, 2- jõust. 02.03.2019]

(4) Lisaks käesoleva paragrahvi lõikes 3 sätestatule võib kindlustusandja ühineda ühendava ühinguna endaga samasse konsolideerimisgruppi kuuluva lepinguriigi ettevõtjaga, kes tegeleb kindlustuslepingute sõlmimise vahendamise, kindlustuslepingutest tulenevate kahjude käsitlemise, infosüsteemide haldamise või muu kindlustustegevusega seotud tegevusega (edaspidi käesolevas peatükis *tugiettevõtja*).

(5) Ühendava kindlustusandja ühinemisel ühendatava kindlustusandjaga või tugiettevõtjaga jätkatakse tegevust ühendava kindlustusandja tegevusloa alusel. Kindlustusandjate ühinemisel uue kindlustusandja asutamise teel tuleb taotleda tegevusluba käesoleva seaduse 2. peatükis sätestatud korras.

(6) Käesoleva paragrahvi lõigetes 3 ja 4 sätestatud ühinemiseks tuleb esitada Finantsinspeksioonile käesoleva seaduse §-s 143 sätestatud taotlus ühinemisloa saamiseks.

§ 141. Ühinemisleping, ühinemiskava ja ühinemisaruanne

(1) Kindlustusandjate ning kindlustusandja ja tugiettevõtja ühinemisleping ei või olla sõlmitud edasilükkava või äramuutva tingimusega, välja arvatud, kui selliseks tingimuseks on Finantsinspeksioonilt ühinemisloa saamine. Ühinemislepingust tekivad õigused ja kohustused pärast ühinemisloa saamist, kui lepingus või ühinemisloas ei ole sätestatud hilisemat tähtaega.

(2) Ühinemises osalevate ettevõtjate juhatused peavad kolme päeva jooksul pärast ühinemislepingu sõlmimist teavitama sellest Finantsinspeksiooni ja esitama ühinemisega seotud toimingute kohta ühinemiskava.

(3) Ühinemiskava sisaldab ühinemise ajagraafikut, ühinemise raames planeeritavaid protsesse ja tegevusi ning kindlustusandja ühinemise järgset struktuuri.

§ 142. Audiitorettevõtja määramine ja audiitorettevõtja aruanne

(1) Kindlustusandjate ühinemisel määrab Finantsinspeksioon ühinevate kindlustusandjate ettepanekul vähemalt ühe ühise audiitorettevõtja kõikidele ühinemises osalevatele kindlustusandjatele.

(2) Kindlustusandja ühinemisel tugiettevõtjaga määrab Finantsinspeksioon neile kindlustusandja ettepanekul vähemalt ühe ühise audiitorettevõtja.

(3) Kui käesoleva paragrahvi lõikes 1 või 2 nimetatud ühinemine toimub piiriülevalt, peavad Finantsinspeksiooni määrataval audiitorettevõtjal olema piiriülese ühinemise lepingu auditi tegemiseks vajalikud teadmised ja kogemused.

(4) Finantsinspeksioon kehtestab tema poolt määratud audiitorettevõtja tasustamise korra ja tasu suuruse.

(5) Finantsinspeksioon võib jätta ühise audiitorettevõtja määramata, kui selle on juba määranud lepinguriigi ühineva kindlustusandja asukohariigi kohus või haldusasutus.

(6) Ühine audiitorettevõtja koostab ühinemislepingu ja -aruande kontrollimise kohta aruande, andes lisaks äriseadustiku §-s 396 sätestatud oma arvamuse selle kohta, kas ühendava või asutatava kindlustusandja tehnilised eraldised ja kattevara vastavad õigusaktidest tulenevatele nõuetele.
[RT I, 10.01.2019, 1- jõust. 20.01.2019]

(7) Finantsinspeksioon ei määra audiitorettevõtjat ja audiitorettevõtja ei pea ühinemislepingut kontrollima, kui:
1) ühendatava kindlustusandja aktsiad kuuluvad ühendavale kindlustusandjale ja kindlustusandjaid auditeerib sama audiitorettevõtja või
2) tugiettevõtja aktsiad kuuluvad ühendavale kindlustusandjale ning tugiettevõtjat ja ühendavat kindlustusandjat auditeerib sama audiitorettevõtja.

§ 143. Ühinemisloa taotlus

(1) Ühinemisloa saamiseks esitab ühendav kindlustusandja ning käesoleva seaduse § 140 lõike 3 kolmandas lauses sätestatud juhul esitavad ühinevad kindlustusandjad ühiselt Finantsinspeksioonile taotluse koos järgmiste andmete ja dokumentidega:

- 1) ühinemisleping või selle notariaalselt kinnitatud ärakiri;
- 2) ühinemisaruanne;
- 3) ühinemisotsused, kui nende tegemine on nõutav;
- 4) audiitorettevõtja aruanne;
- 5) käesoleva seaduse §-s 18 sätestatud tingimustele vastav tegevuskava ühinemisele järgneva kolme aasta kohta;

- 6) käesoleva seaduse § 17 lõike 1 punktides 7 ja 11 sätestatud andmed ja dokumendid;
- 7) Konkurentsiameti otsus koondumiseks loa andmise kohta, kui kohustus selle taotlemiseks tuleneb konkurentsiseadusest, või kindlustusandja kinnitus, et ta on taotlenud Konkurentsiametilt luba koondumiseks ning on selle saanud konkurentsiseaduse § 27 lõike 5 alusel.

(2) Kindlustusandja ühinemisel tugiettevõtjaga esitab kindlustusandja käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 5 sätestatu asemel käesoleva seaduse § 18 lõike 1 punktides 3 ja 4 nimetatud andmed ning sama paragrahvi lõike 2 punktides 1, 5 ja 6 nimetatud andmed järgneva kolme aasta kohta.

(3) Finantsinspeksioon võib nõuda käesoleva paragrahvi lõigetes 1 ja 2 nimetatud andmete ja dokumentide täpsustamiseks ja kontrollimiseks lisadokumente ja -informatsiooni.

(4) Kõikidest olulistest muudatustest käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 5 nimetatud tegevuskavas ja lõikes 2 nimetatud andmetes ühinemise ajal ja aasta jooksul pärast ühinemisloa andmist tuleb viivitamata teavitada Finantsinspeksiooni kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis.

(5) Ühinemisloa andmisele järgneval aastal esitab ühendav kindlustusandja või asutatav kindlustusandja Finantsinspeksiooni nõudmisel tegevuskava täitmise aruande.

§ 144. Ühinemisloa andmise või sellest keeldumise otsus

(1) Finantsinspeksioon annab ühinemisloa, kui kindlustusandja solventsuskapitalinõue ja kattevara vastavad pärast ühinemist käesolevas seaduses sätestatud nõuetele ning kindlustusvõtjate, kindlustatute ja soodustatud isikute huvid on piisavalt kaitstud.

(2) Finantsinspeksioon võib keelduda ühinemisloa andmisest, kui:

- 1) ühinemisloa taotlemisel esitatud andmed või dokumendid ei vasta käesolevas seaduses või selle alusel kehtestatud õigusaktis sätestatud nõuetele, on ebaõiged, eksitavad või puudulikud;

- 2) kindlustusandja ei esitanud tähtaegselt Finantsinspeksioonile ühinemisloa taotlemisel esitamisele kuuluvaid või muid Finantsinspeksiooni nõutud andmeid, dokumente või teavet;
- 3) ühendava kindlustusandja juhid ei vasta käesolevas seaduses sätestatud nõuetele;
- 4) ühendava kindlustusandja finantsseisund ei vasta käesolevas seaduses sätestatud nõuetele;
- 5) ühinemine võib kahjustada kindlustusvõtjate, kindlustatute või soodustatud isikute õigustatud huve.

(3) Otsuse ühinemisloa andmise või sellest keeldumise kohta teeb Finantsinspeksioon ühe kuu jooksul kõigi nõuetekohaste andmete ja dokumentide saamisest arvates, kuid mitte hiljem kui kolme kuu möödumisel loa taotluse esitamisest.

§ 145. Ühinemisest teatamine

Ühinemises osalev kindlustusandja peab avaldama teate ühinemisloa saamise kohta viivitamata vähemalt ühes üleriigilise levikuga päevalehes ja oma veebilehel.

8. peatükk

Kindlustusandja erirežiim ja piiriülesed saneerimismeetmed

§ 146. Erirežiim

(1) Erirežiim on makseraskustes oleva või Finantsinspeksiooni hinnangul finantsseisundi tõttu tõenäoliselt makseraskustesse sattuva Eesti kindlustusandja või kolmanda riigi kindlustusandja Eesti filiaali esindamiseks või tema tegevuseks kehtestatud tavalisest erinev kord, mille eesmärk on välja selgitada makseraskuste põhjused ja iseloom ja maksevõime taastamise võimalused ning võtta tarvitusele abinõud kindlustusvõtjate, kindlustatute ja soodustatud isikute huvide kaitsmiseks.

(2) Õigus otsustada erirežiimi kehtestamine Eesti kindlustusandja suhtes on üksnes Finantsinspeksioonil.

(3) Erirežiimi kehtestamine Eesti kindlustusandja suhtes hõlmab kõiki tema välisriikide filiaale.

(4) Finantsinspeksioonil on õigus otsustada kolmanda riigi kindlustusandja Eesti filiaali suhtes erirežiimi kehtestamine, kui kolmanda riigi finantsjärelevalve asutusega ei ole kokku lepitud teisiti.

§ 147. Saneerimismeetmed

(1) Saneerimismeetmed käesoleva seaduse tähenduses on teise lepinguriigi haldusasutuse või kohtu toimingud, mille eesmärk on säilitada või taastada selle lepinguriigi kindlustusandja või selles lepinguriigis asutatud kolmanda riigi kindlustusandja filiaali maksevõime ning mis võivad mõjutada kolmandate isikute varasemaid õigusi ja millega võib kaasneda kindlustushüvitiste, muude maksete või täitemenetluse peatamine või nõuete vähendamine.

(2) Õigus otsustada saneerimismeetmete rakendamine teise lepinguriigi kindlustusandja või teises lepinguriigis asutatud kolmanda riigi kindlustusandja filiaali suhtes on üksnes selle lepinguriigi volitatud haldusasutusel või kohtul (edaspidi käesolevas peatükis *lepinguriigi volitatud asutus*).

(3) Saneerimismeetmete rakendamine teise lepinguriigi kindlustusandja suhtes hõlmab kõiki tema lepinguriikide filiaale.

(4) Saneerimismeetmete rakendamise otsus jõustub Eestis päeval, kui nimetatud otsus jõustub selle otsuse teinud lepinguriigis.

(5) Saneerimismeetmete rakendamise otsus ja selle tagajärjed kehtivad Eestis samadel tingimustel ning samas ulatuses nagu selle otsuse teinud lepinguriigis.

§ 148. Erirežiimi kehtestamise alused

Finantsinspeksioon võib kehtestada erirežiimi, kui:

1) kindlustusandja või kolmanda riigi kindlustusandja Eesti filiaal tulenevalt oma finantsseisundist ei täida tähtaegselt või nõuetekohaselt oma kohustust kindlustusvõtja, kindlustatu, soodustatud isiku või muu õigustatud isiku vastu;

2) kindlustusandja või kolmanda riigi kindlustusandja Eesti filiaali finantsseisund on selline, et Finantsinspeksiooni arvamuse kohaselt ei ole ta suuteline igal hetkel või nõuetekohaselt oma kohustusi täitma.

§ 149. Erirežiimi kehtestamise otsus ja selle tagajärjed

(1) Erirežiimi kehtestamise otsuses tuleb märkida:

1) erirežiimi jõustumine, kestus ja kehtestamise põhjused;

2) kindlustusandja või kolmanda riigi kindlustusandja Eesti filiaali võetud kohustuste täitmise kord erirežiimi ajal;

3) erirežiimihalduri nimi, isikukood või selle puudumise korral sünniaeg ning tema õigused ja kohustused, sealhulgas erirežiimihalduri poolt Finantsinspeksioonile perioodiliste aruannete esitamise tähtajad ja kord;

4) muud erirežiimi kehtestamisel tähtsust omavad asjaolud.

(2) Erirežiimi kestus ei või ületada kuut kuud.

(3) Erirežiimi kehtestamise otsuse toimetab Finantsinspeksioon viivitamata kindlustusandjale või kolmanda riigi kindlustusandja Eesti filiaalile kätte.

(4) Erirežiimi ajal on kindlustusandjal või kolmanda riigi kindlustusandja Eesti filiaalil keelatud sõlmida uusi kindlustuslepinguid ja pikendada olemasolevaid, suurendada kindlustussummasid ning teha kindlustuslepingu alusel väljamakseid, kui erirežiimi kehtestamise otsuses ei ole sätestatud teisiti.

(5) Erirežiimi kehtestamise otsus ei mõjuta niisuguse käsutustehingu kehtivust, mis on tehtud asjaõigusseaduse §-s 314¹ nimetatud finantstagatise kokkuleppes tuleneva õiguse teostamiseks või kohustuse täitmiseks, samuti makse- ja arveldussüsteemide seaduses sätestatud arveldussüsteemi või süsteemiühenduse vahendusel tehtavaid tasaarvestusi.

[RT I, 01.03.2023, 3- jõust. 11.03.2023]

(6) Asjaõigusseaduse §-s 314¹ sätestatud finantstagatise seadmine ja finantstagatise eseme käsutamine pärast erirežiimi kehtestamist on kehtiv, kui see toimub erirežiimi väljakuulutamise päeval ning finantstagatise kokkuleppe teine pool tõendab, et ta ei teadnud ega pidanudki teadma erirežiimi kehtestamisest.

(7) Erirežiimi kehtestamise otsus jõustub kõikides teistes lepinguriikides päeval, kui nimetatud otsus jõustub Eestis.

(8) Erirežiimi kehtestamise otsus ja selle tagajärjed on kehtivad kõikides teistes lepinguriikides samadel tingimustel ning samas ulatuses nagu Eestis.

(9) Käesoleva paragrahvi lõigetes 7 ja 8 sätestatud kohaldatakse ka kolmandates riikides, kui Finantsinspeksiooni ja kolmanda riigi finantsjärelevalve asutuse vahel ei ole kokku lepitud teisiti.

§ 150. Erirežiimi kehtestamise otsusest teavitamine

(1) Finantsinspeksioon saadab erirežiimi kehtestamise otsuse viivitamata vastava kande tegemiseks äriregistrile ja sellesarnastele teadaolevatele registritele lepinguriikides, kus on asutatud Eesti kindlustusandja filiaalid. Äriregister otsustab kande tegemise viivitamata, kuid mitte hiljem kui kolme tööpäeva möödumisel Finantsinspeksiooni teabe saamisest. Äriregistrisse kantakse erirežiimi jõustumine, kestus ja erirežiimihalduri nimi, isikukood või selle puudumise korral sünniaeg.

(2) Finantsinspeksioon edastab erirežiimi kehtestamise otsuse viivitamata kõigi teiste lepinguriikide finantsjärelevalve asutustele, selgitades otsuse tagajärgi, erirežiimihalduri pädevust ja muid Finantsinspeksiooni hinnangul tähtsust omavaid asjaolusid.

(3) Teate erirežiimi kehtestamise kohta avaldab Finantsinspeksioon kahe tööpäeva jooksul otsuse vastuvõtmisest arvates vähemalt ühes üleriigilise levikuga päevalehes ja oma veebilehel ning esimesel võimalusel Euroopa Liidu Teatajas.

(4) Käesoleva paragrahvi lõikes 3 sätestatud teavitamine ei mõjuta erirežiimi kehtestamise otsuse jõustumist.

§ 151. Saneerimismeetmete rakendamisest teavitamine

(1) Kui lepinguriigi finantsjärelevalve asutus teavitab Finantsinspeksiooni selle lepinguriigi kindlustusandja või selles lepinguriigis asutatud kolmanda riigi kindlustusandja filiaali suhtes saneerimismeetmete rakendamisest, avaldab Finantsinspeksioon vastava eestikeelse teate viie tööpäeva jooksul nimetatud teabe saamisest arvates vähemalt ühes üleriigilise levikuga päevalehes ja oma veebilehel.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud teates tuleb muu hulgas märkida lepinguriigi volitatud asutus, saneerimismeetmete suhtes kohaldatav õigus, ja kui on nimetatud saneerimismeetmeid rakendav isik (edaspidi käesolevas peatükis *saneerimishaldur*), siis tema isiku- ja kontaktandmed.

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud teavitamine ei mõjuta saneerimismeetmete rakendamist, kui lepinguriigi õigusaktides ei ole ette nähtud teisiti või volitatud asutus ei ole sätestanud teisiti.

§ 152. Erirežiimi ja saneerimismeetmete suhtes kohaldatav õigus

(1) Erirežiimi kohaldatakse Eesti kindlustusandja või kolmanda riigi kindlustusandja Eesti filiaali suhtes vastavalt Eesti õigusele, kui käesolevast paragrahvist ei tulene teisiti.

(2) Saneerimismeetmeid kohaldatakse teise lepinguriigi kindlustusandja või teises lepinguriigis asutatud kolmanda riigi kindlustusandja filiaali suhtes vastavalt selle lepinguriigi õigusele, kui käesolevast paragrahvist ei tulene teisiti.

(3) Erirežiimi ja saneerimismeetmete tagajärjed poolleiolevale varalisele vaidlusele, milles kindlustusandja või kolmanda riigi kindlustusandja filiaal, kelle suhtes on kohaldatud erirežiimi või saneerimismeetmeid, on menetlusosaliseks, määratakse asja menetleva riigi õiguse alusel.

(4) Erirežiimi ja saneerimismeetmete rakendamisel töösuhtele ja töölepingule kohaldatakse selle riigi õigust, mida kohaldatakse töölepingule.

(5) Erirežiimi ja saneerimismeetmete rakendamisel lepingule, millest tuleneb kinnisasja omandamise või kasutamise õigus, kohaldatakse kinnisasja asukoha riigi õigust.

(6) Erirežiimi ja saneerimismeetmete rakendamisel kindlustusandja või kolmanda riigi kindlustusandja filiaali õigustele seoses avalikku registrisse kantava kinnisasja, laeva või õhusõidukiga, sealhulgas pärast kindlustusandja või kolmanda riigi kindlustusandja filiaali suhtes erirežiimi kehtestamist või saneerimismeetmete rakendamist tehtud kinnisasja, laeva või õhusõiduki käsutustehingu kehtivus, kohaldatakse kinnisasja asukoha riigi õigust või selle riigi õigust, kelle järelevalve all vastavat registrit peetakse.

(7) Erirežiimi ja saneerimismeetmete rakendamisel reguleeritud väärtpaberituruse osaliste õigustele ja kohustustele kohaldatakse selle riigi õigust, mida kohaldatakse reguleeritud väärtpaberiturule.

(8) Erirežiimi ja saneerimismeetmete rakendamisel kindlustusandja või kolmanda riigi kindlustusandja filiaali õigusele kasutada registreeritud väärtpaberit pärast tema suhtes erirežiimi kehtestamist või saneerimismeetmete rakendamist kohaldatakse rahvusvahelise eraõiguse seaduse §-s 23¹ sätestatud.

(9) Erirežiimi kehtestamine või saneerimismeetmete rakendamine ei mõjuta võlausaldaja õigust oma nõuet kindlustusandja või kolmanda riigi kindlustusandja filiaali nõudega tasaarvestada, kui tasaarvestus on lubatud kindlustusandja või kolmanda riigi kindlustusandja filiaali nõudele kohaldatava õiguse kohaselt.

(10) Erirežiimi kehtestamine või saneerimismeetmete rakendamine ei mõjuta võlausaldaja või kolmanda isiku asjaõigust, mis koormab erirežiimi kehtestamise algatamise ajal teises lepinguriigis või saneerimismeetmete rakendamise algatamise ajal Eestis asuvat kindlustusandja või kolmanda riigi kindlustusandja filiaali eset, sealhulgas:

- 1) pandiõigusest tulenevat eseme müügiõigust;
- 2) nõude rahuldamise eesõigust, mis tuleneb näiteks pandiõigusest või tagatisloovutamise kokkuleppest;
- 3) õigust asi välja nõuda igauhelt, kes seda õigusliku aluseta valdab;
- 4) õigust eseme viljadele.

(11) Käesoleva paragrahvi lõikes 10 sätestatud kohaldatakse ka nimetatud lõikes sätestatud asjaõiguse omandamise õigusele, mis on kantud avalikku registrisse ja mis kehtib kolmandate isikute kohta.

(12) Erirežiimi kehtestamine või saneerimismeetmete rakendamine kindlustusandja või kolmanda riigi kindlustusandja filiaali suhtes ei mõjuta selle kindlustusandja või kolmanda riigi kindlustusandja filiaali omandatava vallasasja müüja omandireservatsioonist tulenevaid õigusi, kui erirežiimi kehtestamise või saneerimismeetmete rakendamise ajal asus vallasasi lepinguriigis, kus erirežiimi kehtestamist või saneerimismeetmete rakendamist ei otsustatud.

(13) Erirežiimi kehtestamine või saneerimismeetmete rakendamine vallasasja müüva kindlustusandja või kolmanda riigi kindlustusandja filiaali suhtes ei anna pärast asja valduse üleandmist õigust müügilepingu tühistamiseks või lõpetamiseks ega takista asja omandamist ostja poolt, kui erirežiimi kehtestamise või saneerimismeetmete rakendamise ajal asus vallasasi lepinguriigis, kus erirežiimi kehtestamist või saneerimismeetmete rakendamist ei otsustatud.

§ 153. Erirežiimihaldur ja saneerimishaldur ning nende pädevus

(1) Erirežiimihaldur peab vastama käesoleva seadusega kindlustusandja juhatuse liikme suhtes kehtestatud nõuetele.

(2) Erirežiimihaldur on erirežiimi ajal Eesti kindlustusandja või kolmanda riigi kindlustusandja Eesti filiaali seaduslik esindaja. Erirežiimi ajaks peatuvad Eesti kindlustusandja juhatuse, nõukogu, üldkoosoleku, prokuristi ja muu esindaja ning filiaali juhataja või kolmanda riigi kindlustusandja Eesti filiaali juhataja ja muu esindaja volitused, kui erirežiimi kehtestamise otsusega ei ole ette nähtud teisiti. Erirežiimihalduril on õigus peatada Eesti kindlustusandja juhatuse, nõukogu ja üldkoosoleku ning filiaali juhataja või kolmanda riigi kindlustusandja Eesti filiaali juhataja otsuse täitmine.

(3) Erirežiimihaldur on kohustatud kahe tööpäeva jooksul pärast enda määramist:

1) paigutama Eesti kindlustusandja ja tema välisriigi filiaali või kolmanda riigi kindlustusandja Eesti filiaali asukohta ning igasse nende tegevuskohta teate erirežiimihalduri määramise kohta, tuues teates ära isikute nimed, kelle volitused kindlustusandja ja tema filiaali või kolmanda riigi kindlustusandja Eesti filiaali nimel tehinguid sooritada on peatunud;

2) avaldama käesoleva lõike punktis 1 sätestatud sisuga teate vähemalt ühes üleriigilise levikuga päevalehes; 3) teavitama registrisse sellekohase märke tegemiseks väärtpaberite keskdepositooriumi ja pensioniregistri pidajat, kinnistusraamatu pidajat ja laevakinnistusraamatu pidajat, samuti teadaolevaid nendesarnaste registrite pidajaid teistes lepinguriikides, kus on asutatud Eesti kindlustusandja filiaalid, isikutest, kes ei oma enam volitusi kindlustusandja nimel käsutada kindlustusandja vara või volituse alusel valitsetavat vara, ja isikutest, kellele on need volitused antud.

[RT I, 26.06.2017, 1- jõust. 06.07.2017]

(4) Erirežiimihaldur võib Eesti kindlustusandja või kolmanda riigi kindlustusandja Eesti filiaali kindlustusportfelli või osa sellest üle anda teisele kindlustusandjale käesoleva seaduse 6. peatükis sätestatud korras.

(5) Erirežiimihaldur saab Eesti kindlustusandja või kolmanda riigi kindlustusandja Eesti filiaali arvel tasu, mis on vastavuses tema töö iseloomu ja mahuga, kuid mis ei ole suurem sellest, mida saavad tegutseva kindlustusandja juhatuse liikmed või kolmanda riigi kindlustusandja Eesti filiaali juhataja keskmiselt. Erirežiimihalduri tasu määrab Finantsinspeksioon.

(6) Erirežiimihaldur on kohustatud oma tegevuses lähtuma eelkõige kindlustusvõtjate, kindlustatute, soodustatud isikute ja teiste võlausaldajate ning seejärel Eesti kindlustusandja või kolmanda riigi kindlustusandja Eesti filiaali huvidest.

(7) Erirežiimihaldur on kohustatud lisaks erirežiimi kehtestamise otsuses nimetatud tegevusaruannetele esitama Finantsinspeksioonile kõik viimase nõutud andmed ja dokumendid.

(7¹) Kolmanda riigi kindlustusandja Eesti filiaali esindav erirežiimihaldur teeb koostööd kolmanda riigi kindlustusandja teiste lepinguriikide filiaale esindavate halduritega.

[RT I, 17.11.2017, 3- jõust. 27.11.2017]

(8) Saneerimishalduri volitusi Eestis tõendab tema ametisse nimetamise otsuse kinnitatud ärakiri või lepinguriigi volitatud asutuse väljastatud muu tõend koos eestikeelse tõlkega.

(9) Saneerimishalduril on õigus kasutada Eestis neid volitusi, mis tal on teises lepinguriigis. Lisaks sellele võib ta määrata ametisse isikuid, kes teda saneerimismeetmete rakendamisel abistavad või vajaduse korral esindavad. Oma õiguste teostamisel, vara realiseerimisel ja töötajate teavitamisel peab saneerimishaldur järgima Eesti õigusaktides sätestatud. Saneerimishalduril ei ole õigust kasutada oma õiguste teostamisel sunnimeetmeid ega teha otsuseid küsimustes, mis on kohtuvaidluse esemeks.

(10) Saneerimishaldur on kohustatud viivitamata pärast saneerimismeetmete rakendamist teise lepinguriigi kindlustusandja või teises lepinguriigis asutatud kolmanda riigi kindlustusandja filiaali suhtes taotlema kande tegemist Eestis peetavatesse asjakohastesse avalikesse registritesse Eesti õiguses sätestatud tingimustel ja ulatuses. Registreerimiskulusid käsitatakse menetlusega seotud kuludena.

[RT I, 17.11.2017, 3- jõust. 27.11.2017]

§ 154. Erirežiimi lõppemine

(1) Finantsinspeksioon peab tegema erirežiimihalduri esitatud tegevusaruannete, andmete ja dokumentide alusel otsuse, kas Eesti kindlustusandja või kolmanda riigi kindlustusandja Eesti filiaal suudab tegevust jätkata või tuleb tema tegevusluba või filiaali asutamise luba osaliselt või täielikult kehtetuks tunnistada, tema tegevus ümber korraldada või Eesti kindlustusandja suhtes pankrotiavaldus esitada.

(2) Finantsinspeksioon otsustab erirežiimi lõpetamise erirežiimi kehtestamise otsuses määratud tähtjal. Erirežiimihaldur võib taotleda erirežiimi lõpetamist enne määratud tähtpäeva.

(3) Finantsinspeksioon otsustab erirežiimi lõpetamise ja annab nõusoleku Eesti kindlustusandja või kolmanda riigi kindlustusandja Eesti filiaali tegevuse jätkamiseks, kui:

1) erirežiimihalduri aruande kohaselt on tema makseraskused kõrvaldatud ja kindlustusvõtjate, kindlustatute, soodustatud isikute ja muude õigustatud isikute varalised huvid on kaitstud ning

2) Finantsinspeksiooni arvamus kohaselt ei esine Eesti kindlustusandja puhul käesoleva seaduse §-s 23 loetletud tegevusloa või kolmanda riigi kindlustusandja filiaali puhul § 39 lõikes 3 loetletud filiaali asutamise loa kehtetuks tunnistamise aluseid.

(4) Käesoleva paragrahvi lõike 3 kohaselt tehtud otsuse alusel saab Eesti kindlustusandja või kolmanda riigi kindlustusandja Eesti filiaal tagasi oma vara käsutamise õiguse ja juhtorganite liikmete volitused jätkuvad.

(5) Kui Eesti kindlustusandja või kolmanda riigi kindlustusandja Eesti filiaal ei vasta pärast erirežiimi tähtaja lõppu käesolevas seaduses sätestatud tingimustele, otsustab Finantsinspeksioon Eesti kindlustusandja tegevusloa või kolmanda riigi kindlustusandja Eesti filiaali asutamise loa kehtetuks tunnistamise käesoleva seaduse §-s 23 või § 39 lõikes 3 sätestatud alusel või Eesti kindlustusandja suhtes pankrotiavalduse esitamise käesoleva seaduse § 166 lõikes 3 sätestatud alusel.

(6) Erirežiimi lõpetamisest teavitab Finantsinspeksioon äriregistrit ja erirežiimihaldur käesoleva seaduse § 153 lõike 3 punktis 3 nimetatud registreid registrisse kantud märke mahavõtmiseks.

9. peatükk **Kindlustusandja lõpetamine**

1. jagu **Kindlustusandja lõpetamise alused** **ja piiriülene lõpetamismenetlus**

§ 155. Eesti kindlustusandja lõpetamise alused

Kindlustusandja lõpetatakse:

- 1) vabatahtlikult käesoleva seaduse §-s 161 sätestatu kohaselt kindlustusandja aktsionäride või ühistu liikmete üldkoosoleku otsusel seaduses ja põhikirjas sätestatud alusel;
[RT I, 20.02.2019, 2- jõust. 02.03.2019]
- 2) sundlõpetamise korras käesoleva seaduse §-s 162 sätestatu kohaselt Finantsinspeksiooni algatusel kohtumääruse alusel;
- 3) maksejõuetuse korral vastavalt käesoleva peatüki 3. jaos ja pankrotiseaduses sätestatule.

§ 156. Eesti kindlustusandja lõpetamisest teavitamine

(1) Finantsinspeksioon edastab kindlustusandja või tema välisriigi filiaali vabatahtliku lõpetamise loa, kindlustusandja sundlõpetamise otsuse, pankrotimääruse või kohtu määruse pankrotimenetluse lõpetamiseks raugemise tõttu viivitamata teiste lepinguriikide finantsjärelevalve asutustele, selgitades otsuse või määruse tagajärgi, likvideerijate, pankrotihalduri või ajutise pankrotihalduri pädevust ja muid Finantsinspeksiooni hinnangul tähtsust omavaid asjaolusid.

(2) Finantsinspeksioon on kohustatud teise lepinguriigi finantsjärelevalve asutusele viimase järelepärimisel esitama teavet kindlustusandja likvideerimis- või pankrotimenetluse käigu kohta.

(3) Likvideerijad, pankrotihaldur või ajutine pankrotihaldur avaldavad teate kindlustusandja lõpetamise kohta esimesel võimalusel Euroopa Liidu Teatajas. Teates tuleb muu hulgas ära märkida Finantsinspeksiooni nimetus ja kontaktandmed, viited kohaldatavale õigusele ning likvideerimis- või pankrotimenetlust läbiviiva isiku nimi ja kontaktandmed.

(4) Likvideerijad, pankrotihaldur või ajutine pankrotihaldur saadavad igale teadaolevale võlausaldajale, kelle harilik viibimis-, elu- või asukoht on teises lepinguriigis, kirjaliku teate kindlustusandja lõpetamise kohta koos järgmise teabega:

- 1) menetlustähtajad ja tagajärjed nendest tähtaegadest mittekinnipidamise korral;
- 2) nõuete või nõuetega seotud andmete ja dokumentide vastuvõtmiseks õigustatud isiku nimi ja kontaktandmed;
- 3) teave selle kohta, kas võlausaldaja on kohustatud esitama nõude ka siis, kui tema nõudel on eesõigus või kui tema nõue on tagatud asjaõigusega;
- 4) likvideerimis- või pankrotimenetluse mõju kindlustuslepingutele, sealhulgas kindlustuslepingute lõpetamise kuupäev ning kindlustatute kindlustuslepingutest tulenevad õigused ja kohustused.

(5) Käesoleva paragrahvi lõikes 4 nimetatud teate pealkiri on „Nõude esitamise kutse. Kehtestatud tähtajad” ja see tuleb esitada kõigis lepinguriikide ametlikes keeltes. Teates sisalduv teave esitatakse eesti keeles. Kui võlausaldaja nõue tuleneb kindlustuslepingust, antakse käesoleva paragrahvi lõikes 4 nimetatud teave selle lepinguriigi ametlikus keeles või ühes ametlikest keeltest, kus on võlausaldaja harilik viibimiskoht või elu- või asukoht.

(6) Võlausaldajad, kelle harilik viibimiskoht või elu- või asukoht on teises lepinguriigis, võivad esitada oma nõuded selle lepinguriigi ametlikus keeles või ühes ametlikest keeltest. Sellisel juhul peab võlausaldaja esitatud nõudel olema eestikeelne pealkiri „Nõude esitamine”.

(7) Likvideerijad, pankrotihaldur või ajutine pankrotihaldur on kohustatud võlausaldajaid regulaarselt teavitama nendest likvideerimis- või pankrotimenetluse käigus ilmnevatest asjaoludest, mille teadmine on võlausaldajatele nende huvide kaitsmiseks vajalik.

§ 157. Teise lepinguriigi kindlustusandja lõpetamismenetlus

(1) Lõpetamismenetlus käesoleva seaduse tähenduses on teise lepinguriigi kindlustusandja või selles lepinguriigis asutatud kolmanda riigi kindlustusandja filiaali võlausaldajaid puudutav ning selle lepinguriigi volitatud haldusasutuse või kohtu (edaspidi käesolevas jaos *lepinguriigi volitatud asutus*) sekkumist eeldav menetlus.

(2) Lõpetamismenetlus võib olla vabatahtlik või kohustuslik või tuleneda teise lepinguriigi kindlustusandja või selles lepinguriigis asutatud kolmanda riigi kindlustusandja filiaali maksejõuetusest ning selle käigus viiakse läbi lõpetamiseks vajalikud tehingud ja toimingud, sealhulgas kompromissi tegemine või muu sellesarnase kokkuleppe sõlmimine.

(3) Teise lepinguriigi kindlustusandja või teises lepinguriigis asutatud kolmanda riigi kindlustusandja filiaali lõpetamismenetluse algatamise võib otsustada üksnes selle lepinguriigi volitatud asutus.

(4) Lõpetamismenetluse algatamise otsus jõustub Eestis kohe, kui nimetatud otsus jõustub selle otsuse teinud lepinguriigis.

(5) Lõpetamismenetluse algatamise otsus ja selle tagajärjed kehtivad Eestis samadel tingimustel ja samas ulatuses nagu otsuse teinud lepinguriigis.

§ 158. Teise lepinguriigi kindlustusandja lõpetamismenetluse algatamisega seotud teave

(1) Kui teise lepinguriigi finantsjärelevalve asutus teavitab Finantsinspektsiooni selles lepinguriigis asutatud kindlustusandja või kolmanda riigi kindlustusandja filiaali lõpetamismenetluse algatamisest, avaldab Finantsinspektsioon vastava eestikeelse teate viie tööpäeva jooksul nimetatud teabe saamisest arvates vähemalt ühes üleriigilise levikuga päevalehes.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud teates tuleb muu hulgas märkida lepinguriigi volitatud asutus, lõpetamismenetluse suhtes kohaldatav õigus, ja kui on nimetatud lõpetamismenetlust läbiviiv isik (edaspidi käesolevas jaos *lõpetamishaldur*), siis tema isiku- ja kontaktandmed.

§ 159. Lõpetamishaldur ja tema pädevus

(1) Lõpetamishalduri volitusi Eestis tõendab tema ametisse nimetamise otsuse kinnitatud äraakiri või lepinguriigi volitatud asutuse väljastatud muu tõend koos eestikeelse tõlkega.

(2) Lõpetamishalduril on õigus kasutada Eestis neid volitusi, mis tal on lõpetamismenetluse otsuse teinud lepinguriigis. Lisaks sellele võib ta määrata ametisse isikuid, kes teda lõpetamise protsessis abistavad või vajaduse korral esindavad. Oma õiguste teostamisel, vara realiseerimisel ja töötajate teavitamisel peab lõpetamishaldur järgima Eesti õigusaktides sätestatud. Tal ei ole õigust kasutada oma õiguste teostamisel sunnimeetmeid ega teha otsuseid küsimustes, mis on kohtuvaidluse esemeks.

(3) Lõpetamishaldur on kohustatud viivitamata pärast lõpetamismenetluse lõppemist taotlema lepinguriigi kindlustusandja või kolmanda riigi kindlustusandja lepinguriigi filiaali suhtes kande tegemist Eestis peetavatesse asjakohastesse avalikesse registritesse Eesti õiguses sätestatud tingimustel ja ulatuses.

§ 160. Kindlustusandja lõpetamise ja lõpetamismenetluse suhtes kohaldatav õigus

(1) Eesti kindlustusandja lõpetamisel ja teise lepinguriigi kindlustusandja suhtes lõpetamismenetluse algatamisel kohaldatakse kindlustusandja päritoluriigi õigust, kui käesolevast paragrahvist ei tulene teisiti.

(2) Kohaldatava õiguse määramisel kohaldatakse käesoleva seaduse § 152 lõigetes 3–13 erirežiimi või saneerimismeetmete kohta sätestatud.

(3) Käesoleva paragrahvi lõigetes 1 ja 2 sätestatud juhul määratakse vastava riigi õigusega kindlaks:

- 1) kindlustusandja varade koosseis ja pärast kindlustusandja lõpetamise või lõpetamismenetluse alustamist omandatud varade õiguslik staatus;
- 2) kindlustusandja lõpetamist või lõpetamismenetlust korraldava lõpetamishalduri, pankrotihalduri, ajutise pankrotihalduri või likvideerijate õigused ja kohustused;
- 3) tasaarvestuse kasutamise tingimused;
- 4) kindlustusandja lõpetamise või lõpetamismenetluse mõju lepingutele, milles kindlustusandja on pooleks;
- 5) kindlustusandja lõpetamise või lõpetamismenetluse mõju võlausaldaja algatatud menetlustele, välja arvatud kindlustusandjalt võõrandatud vara või õigust käsitlevad kohtuasjad, mis on Eesti kohtu menetluses;
- 6) kindlustusandja vastu esitatavad nõuded ja pärast kindlustusandja lõpetamise või lõpetamismenetluse alustamist tekkinud nõuete menetlemise tingimused;
- 7) nõuetest teatamise, nende kontrollimise ja tunnustamise kord;

- 8) vara müügist laekuva raha jaotamine, nõuete rahuldamisjärgud ning võlausaldaja õigused juhul, kui tema nõue on asjaõigusliku tagatise realiseerimise või tasaarvestuse tulemusel üksnes osaliselt rahuldatud;
- 9) kindlustusandja lõpetamise või lõpetamismenetluse lõpetamise tingimused ja mõju, sealhulgas kompromissi puhul;
- 10) võlausaldajate õigused pärast kindlustusandja lõpetamise või lõpetamismenetluse lõppemist;
- 11) kindlustusandja lõpetamise või lõpetamismenetluse käigus tehtud kulutuste kandja;
- 12) kõiki võlausaldajaid kahjustavate õigustoimingute kehtetuks või tagasivõidetavaks tunnistamist käsitlevad eeskirjad.

(4) Käesoleva paragrahvi lõike 3 punkti 12 ei kohaldata, kui nimetatud õigustoimingust kasu saanud isik tõendab, et selle õigustoimingu suhtes kohaldatakse muu riigi kui käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud riigi õigust ning selle õiguse kohaselt ei ole alust õigustoimingu vaidlustamiseks.

(5) Käesoleva seaduse § 152 lõigetes 7, 9, 10, 12 ja 13 sätestatud tehingute tagasivõitmisele kohaldatakse kindlustusandja päritoluriigi õigust.

(6) Käesolevas paragrahvis sätestatud kohaldatakse ka kolmanda riigi kindlustusandja Eesti filiaali vabatahtliku lõpetamise ja sundlõpetamise ning kolmanda riigi kindlustusandja teise lepinguriigi filiaali lõpetamismenetluse suhtes.

(7) Teise lepinguriigi selle kindlustusandja lõpetamismenetluse suhtes, kelle Eesti filiaal on sõlminud pensionilepinguid, kohaldatakse käesolevas paragrahvis sätestatud, arvestades käesoleva seaduse §-st 171 tulenevate erisustega.

2. jagu

Kindlustusandja vabatahtlik lõpetamine ja sundlõpetamine

§ 161. Kindlustusandja vabatahtlik lõpetamine

(1) Kindlustusandja võib vabatahtlikult lõpetada üksnes tingimusel, et kindlustusportfell on kehtestatud korras üle antud, kindlustuslepingud lõpetatud või kõik kindlustuslepingutest tulenevad kohustused täidetud ning tema varad on piisavad kõigi võlausaldajate õigustatud nõuete täielikuks rahuldamiseks.

(2) Kindlustusandja lõpetamise otsustamiseks üldkoosolekul esitab juhatus üldkoosolekule ülevaate kindlustusandja jooksva aasta majandustegevusest ja kindlustusandja varalisest seisundist. Ülevaates peab näitama, millise tähtaja jooksul ja milliste vahendite arvel kindlustusandja rahuldab täielikult kõigi võlausaldajate õigustatud nõuded.

(3) Kindlustusandja juhatus on kooskõlastatult nõukoguga kohustatud vähemalt 20 päeva enne üldkoosoleku päeva esitama Finantsinspeksioonile taotluse kindlustusandja vabatahtliku lõpetamise loa saamiseks koos tõenditega, et kindlustusandja vastab käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud tingimustele.

(4) Finantsinspeksioon annab kindlustusandja vabatahtliku lõpetamise loa üksnes juhul, kui käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud tingimused on täidetud.

(5) Vabatahtlikule lõpetamisele ei kohaldata käesoleva seaduse §-s 163 ja § 164 lõike 1 punktis 5 sätestatud.

(6) Käesolevas paragrahvis sätestatud kohaldatakse ka Eesti kindlustusandja välisriigi filiaali ja kolmanda riigi kindlustusandja Eesti filiaali vabatahtliku lõpetamise korral.

§ 162. Kindlustusandja sundlõpetamine

(1) Finantsinspeksioon võib teha kohtule avalduse kindlustusandja sundlõpetamiseks, kui ta on kindlustusandja tegevusloa täielikult kehtetuks tunnistanud.

(2) Kindlustusandja sundlõpetamise otsustab kohus viivitamata, kuid mitte hiljem kui kolmandal tööpäeval pärast avalduse esitamist.

(3) Sundlõpetamise otsus tuleb viivitamata täita. Kaebuse esitamine ja menetlemine ei peata likvideerijate tegevust.

(4) Kui likvideerimismenetluse käigus ilmneb, et kindlustusandja varast ei jätku kõigi võlausaldajate tunnustatud nõuete täielikuks rahuldamiseks, peavad likvideerijad peatama oma tegevuse ja esitama pankrotiavalduse, teatades sellest eelnevalt Finantsinspeksioonile kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis.

(5) Käesolevas paragrahvis sätestatud kohaldatakse ka kolmanda riigi kindlustusandja Eesti filiaali sundlõpetamise korral.

§ 163. Likvideerijatele esitatavad nõuded

(1) Likvideerijateks valitakse või määratakse vähemalt kolm kindlustusalal kogemusi omavat isikut, kellest vähemalt üks peab vastama kindlustusandja juhatuse liikme suhtes kehtestatud nõuetele.

(2) Likvideerijad peavad oma kohustuste täitmisel säilitama erapooletuse.

(3) Finantsinspeksioonil on õigus sekkuda likvideerijate tegevusse ja nõuda kohtu kaudu uute likvideerijate määramist, kui on andmeid, et likvideerijate tegevus ei vasta seadusele või võlausaldajate nõudeid ei rahuldata objektiivselt.

(4) Likvideerijad saavad likvideeritava kindlustusandja või kolmanda riigi kindlustusandja Eesti filiaali arvel tasu, mis vastab nende ülesannetele, kuid mis ei ole suurem sellest, mida saavad tegutseva kindlustusandja juhatuse liikmed või kolmanda riigi kindlustusandja Eesti filiaali juhataja keskmiselt. Likvideerijate abilised, sealhulgas eksperdid ja audiitorid, ei saa tasu rohkem kui tegutseva kindlustusandja või kolmanda riigi kindlustusandja Eesti filiaali vastavatel ametikohtadel töötavad isikud keskmiselt.

§ 164. Likvideerijate kohustused ja õigused

(1) Likvideerijad on kohustatud:

1) teostama kindlustusandja või kolmanda riigi kindlustusandja Eesti filiaali kõigi varade täieliku inventuuri lõpetamisotsuse jõustumise päeva seisuga;

2) avaldama kindlustusandja või kolmanda riigi kindlustusandja Eesti filiaali likvideerimismenetluse teate vähemalt ühes üleriigilise levikuga päevalehes;

3) teatama kõigile teadaolevatele võlausaldajatele likvideerimismenetlusest kirjalikult;

4) teatama kindlustusandja või kolmanda riigi kindlustusandja Eesti filiaali likvideerimisest väärtpaberite keskdepositooriumile ja pensioniregistri pidajale, kinnistusraamatu pidajale, laevakinnistusraamatu pidajale ja vajaduse korral, või kui seda näevad ette teise lepinguriigi õigusaktid, nendesarnaste registrite pidajatele teistes lepinguriikides, kus on asutatud Eesti kindlustusandja filiaalid;

[RT I, 26.06.2017, 1- jõust. 06.07.2017]

5) andma kindlustusportfelli käesolevas seaduses kehtestatud korras üle, lõpetama kindlustuslepingud või täitma kõik kindlustuslepingutest tulenevad kohustused;

6) esitama tegevusaruanded ja lõppbilansi.

(2) Likvideerijate volitusi teises lepinguriigis tõendab Eesti kindlustusandja vabatahtliku lõpetamise loa või sundlõpetamise otsuse kinnitatud ärakiri koos loa või otsuse tõlkega lepinguriigi ametlikku keelde või ühte ametlikest keeltest.

(3) Likvideerijatel on õigus kasutada teises lepinguriigis neid volitusi, mis neil on Eestis. Lisaks sellele võivad nad määrata ametisse isikuid, kes neid likvideerimismenetluse käigus abistavad või vajaduse korral esindavad. Oma õiguste teostamisel, kindlustusandja vara realiseerimisel ja töötajate teavitamisel peavad likvideerijad järgima vastava lepinguriigi õigusaktides sätestatud. Neil ei ole õigust kasutada oma õiguste teostamisel sunnimeetmeid ega teha otsuseid küsimustes, mis on kohtuvaidluse esemeks.

(3¹) Kolmanda riigi kindlustusandja Eesti filiaali määratud likvideerija teeb koostööd kolmanda riigi kindlustusandja teiste lepinguriikide filiaalide määratud likvideerijatega.

[RT I, 17.11.2017, 3- jõust. 27.11.2017]

(4) Käesolevas paragrahvis sätestatud kohaldatakse pankrotiseaduse §-s 29 sätestatud juhul ajutise pankrotihalduri suhtes.

3. jagu Kindlustusandja pankrot

§ 165. Pankrotiseaduse kohaldamine kindlustusandja pankroti korral

Kindlustusandja suhtes pankrotiavalduse esitamine ja menetlemine, pankroti väljakuulutamise ning pankrotimenetlus toimuvad pankrotiseaduses sätestatud korras, arvestades käesolevas peatükis sätestatud erisusi.

§ 166. Kindlustusandja suhtes pankrotiavalduse esitamine

(1) Kindlustusandjale pankrotihoiatust ei esitata.

(2) Kindlustusandja suhtes võivad pankrotiavalduse esitada Finantsinspeksioon või likvideerijad.

(3) Finantsinspeksioonil on õigus esitada kindlustusandja suhtes pankrotiavaldus, kui esineb vähemalt üks järgmistest tingimustest:

- 1) kindlustusandja varast ei jätku võlausaldajate kõigi nõuete rahuldamiseks või tehniliste eraldiste katteks;
- 2) Finantsinspeksiooni hinnangul on kindlustusandja muutunud või muutumas maksejõuetuks tulenevalt oma finantsseisundist.

(4) Finantsinspeksiooni poolt pankrotiavalduse esitamisele ei kohaldata pankrotiseaduse §-s 10 sätestatud.

(5) Likvideerijad esitavad kindlustusandja suhtes pankrotiavalduse käesoleva seaduse § 162 lõikes 4 sätestatud tingimustel.

§ 167. Pankrotiavalduse menetlemine ja pankroti väljakuulutamine

(1) Kohus võtab Finantsinspeksiooni poolt kindlustusandja suhtes esitatud pankrotiavalduse menetlusse ja vaatab selle läbi ning kuulutab pankroti välja või jätab pankrotiavalduse rahuldamata kolme tööpäeva jooksul avalduse saamisest arvates.

(2) Kohus keeldub määrusega Finantsinspeksiooni esitatud pankrotiavaldust menetlusse võtmast, kui pankrotiavalduses ei ole põhistatud käesoleva seaduse § 166 lõikes 3 sätestatud tingimus. Finantsinspeksiooni esitatud pankrotiavalduse suhtes ei kohaldata pankrotiseaduse § 14 lõikes 1 sätestatud pankrotiavalduse menetlusse võtmisest keeldumise aluseid.

(3) Finantsinspeksiooni poolt kindlustusandja suhtes pankrotiavalduse esitamisel ei nimetata ajutist pankrotihaldurit ega kohaldata pankrotiseaduse §-de 16–26, 29 ja 30 sätteid.

(4) Likvideerijate poolt kindlustusandja suhtes pankrotiavalduse esitamisel peab kohus ajutise halduri nimetamise otsustamiseks eelistungi, kuhu kutsutakse Finantsinspeksioon ja likvideerijad. Eelistungil annab Finantsinspeksioon arvamuse kindlustusandja suhtes esitatud pankrotiavalduse kohta.

(5) Käesoleva paragrahvi lõikes 4 nimetatud eelistungi toimumise aja otsustab kohus seitsme tööpäeva jooksul pankrotiavalduse saamisest arvates ning edastab kutsed Finantsinspeksioonile ja likvideerijatele.

(6) Kohus vaatab likvideerijate poolt kindlustusandja suhtes esitatud pankrotiavalduse läbi ja kuulutab pankroti välja, jätab avalduse rahuldamata või lõpetab menetluse raugemise tõttu pankrotiseaduse §-s 29 nimetatud alustel viie tööpäeva jooksul ajutise halduri nimetamisest arvates.

(7) Kui pankrotiavalduse on esitanud Finantsinspeksioon, kohaldatakse pankrotiseaduse § 31 lõiget 3.

§ 168. Ajutise pankrotihalduri ja pankrotihalduri nimetamine ning vabastamine

(1) Kui pankrotiavalduse esitavad likvideerijad, nimetab ajutise pankrotihalduri kohus Finantsinspeksiooni ettepanekul.

(2) Kindlustusandja pankrotihalduri nimetab kohus Finantsinspeksiooni ettepanekul. Kindlustusandja pankrotihalduri puhul ei kohaldata pankrotiseaduse §-s 61 sätestatud.

(3) Lisaks pankrotiseaduse § 22 lõikes 5 ja § 68 lõikes 1 sätestatule tuleb ajutise pankrotihalduri kirjalik aruanne ja arvamus ning pankrotihalduri kirjalik teade ja tegevusaruanne esitada ka Finantsinspeksioonile.

(4) Lisaks pankrotiseaduse §-s 68 sätestatule vabastab kohus pankrotihalduri Finantsinspeksiooni ettepanekul.

(5) Kui pankrotihaldur vabastatakse, nimetatakse uus pankrotihaldur käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatud korras.

§ 169. Pankrotihalduri kohustused ja õigused

(1) Lisaks pankrotiseaduse §-s 55 sätestatule pankrotihaldur:

- 1) avaldab kindlustusandja pankrotiteate vähemalt ühes üleriigilise levikuga päevalehes ja kindlustusandja veebilehel;
- 2) võimaldab Finantsinspeksioonil, liikluskindlustuse seaduse §-s 10 nimetatud liikluskindlustuse fondil ja Tagatisfondil tutvuda kindlustusandja pankrotimenetlust puudutava dokumentatsiooniga;
- 3) teatab vajaduse korral, või kui seda näevad ette teise lepinguriigi õigusaktid, kindlustusandja pankrotimäärusest äriregistri pidajale, kinnistusraamatu pidajale või nendesarnaste registreeritud pidajatele lepinguriigis, kus on asutatud Eesti kindlustusandja filiaal.

(2) Kindlustusandja teadaolevate võlausaldajate teavitamise suhtes ei kohaldata pankrotiseaduse § 34 lõiget 2.

(3) Teise lepinguriigi pankrotihalduri volitusi Eestis tõendab tema ametisse nimetamise otsuse kinnitatud ärakiri või lepinguriigi volitatud asutuse väljastatud muu tõend koos eestikeelse tõlkega.

(4) Teise lepinguriigi pankrotihalduril on õigus kasutada Eestis neid volitusi, mis tal on pankroti väljakuulutamise otsuse teinud lepinguriigis. Lisaks sellele võib ta määrata ametisse isikuid, kes teda

pankrotimenetluse käigus abistavad või vajaduse korral esindavad. Oma õiguste teostamisel, kindlustusandja vara realiseerimisel ja töötajate teavitamisel peab pankrotihaldur järgima Eesti õigusaktides sätestatud. Tal ei ole õigust kasutada oma õiguste teostamisel sunnimeetmeid ega teha otsuseid küsimustes, mis on kohtuvaidluse esemeks.

§ 170. Pankrotitoimkond

(1) Kindlustusandja pankrotitoimkonnas on viis liiget, kellest kolm nimetab Finantsinspeksioon.

(2) Kindlustusandja pankrotimenetluses ei kohaldata pankrotiseaduse § 74 lõikes 7 sätestatud.

§ 171. Kindlustuslepingutest tulenevad nõuded

(1) Kindlustuslepingutest tulenevad nõuded, mida pankrotihaldurile ei ole esitatud määratud tähtaja jooksul, tehakse kindlaks ja loetakse kaitstuks kindlustusandja dokumentide alusel.

(1¹) Kindlustuslepingust tulenev nõue käesoleva jao tähenduses on summa, mille ulatuses on kindlustusandja kohustatud oma kohustust täitma vastavalt võlaõigusseaduse § 422 lõikele 1. Kindlustuslepingust tulenev nõue on ka tagasi maksmata kindlustusmaks sõlmimata või üles öeldud kindlustuslepingu korral, kui selline tehing on tehtud enne lõpetamismenetluse algatamist.

[RT I, 17.11.2017, 3- jõust. 27.11.2017]

(2) Kindlustuslepingutest tulenevad nõuded rahuldatakse neile lepingutele vastava kattevara arvel eelisjärjekorras enne pankrotiseaduse § 146 lõikes 1 ja § 153 lõikes 1 nimetatud nõudeid.

(3) Kui kindlustuslepingutele vastavast kattevarast ei piisa kindlustuslepingutest tulenevate nõuete rahuldamiseks, rahuldatakse ülejäänud osa nendest nõuetest kindlustusandja muu vara arvel eelisjärjekorras enne pankrotiseaduse § 153 lõikes 1 nimetatud nõudeid.

(4) Elukindlustuslepingu kindlustusvõtja, kindlustatu või soodustatud isiku nõue rahuldatakse tema kindlustuslepingule vastava tehnilise eraldise ulatuses.

(5) Pensionilepingutele vastav kattevara ei kuulu kindlustusandja pankrotivara hulka ja selle arvel rahuldatakse üksnes pensionilepingute kindlustusvõtjate ja soodustatud isikute nõuded nende pensionilepingutele vastavate tehniliste eraldiste ulatuses.

(6) Kui pensionilepingutele vastavast kattevarast ei piisa käesoleva paragrahvi lõikes 5 nimetatud nõuete rahuldamiseks, rahuldatakse ülejäänud osa nendest nõuetest koos teiste kindlustuslepingute kindlustusvõtjate, kindlustatute ja soodustatud isikute nõuetega kindlustusandja pankrotivara arvel. Pensionilepingute kindlustusvõtjate ja soodustatud isikute nõudeid ei rahuldata kindlustusandja teistele elukindlustuslepingutele vastava kattevara arvel.

(7) Pensionilepingu kindlustusvõtja nõude alusel väljamaksmisele kuuluv summa kantakse üksnes kindlustusvõtja valitud uuele kindlustusandjale kindlustusvõtja uue pensionilepingu kindlustusmaksiks.

(8) Käesoleva paragrahvi lõigetes 4–7 sätestatud kohaldatakse ka teise lepinguriigi kindlustusandja pankroti korral tema Eesti filiaali sõlmitud pensionilepingute kindlustusportfelli suhtes.

(9) Investeerimisriskiga elukindlustuslepingutele vastava kattevara alusvara osa, mille puhul investeerimisrisk on kindlustusvõtjal, ei kuulu kindlustusandja pankrotivara hulka ja selle arvel rahuldatakse üksnes nimetatud investeerimisriskiga elukindlustuslepingute kindlustusvõtjate või soodustatud isikute nõuded.

(10) Kahjukindlustuslepingu lõppemisel rahuldatakse kindlustusvõtja, kindlustatu või soodustatud isiku nõue kindlustuslepingu alusel väljamaksmisele kuuluva kindlustushüvitise ulatuses ja kindlustusmaks osas, mille suhtes kindlustusrisk ei ole kantud.

(11) Käesoleva paragrahvi lõikeid 1 ja 3–9 ei kohaldata edasikindlustusandja pankroti korral tema edasikindlustuslepingute suhtes.

§ 172. Tehingu tagasivõitmine ja pankrotivara müük

(1) Kindlustusandja pankrotimenetluse käigus ei kuulu tagasivõitmisele tehingud, mis on tehtud:

- 1) seoses kindlustusandja kindlustusportfelli üleandmisega enne kindlustusandja pankroti väljakuulutamist;
- 2) kindlustusandja erirežiimi ajal.

(2) Pankrotitoimkonna nõusolekul on pankrotihalduril õigus müüa korraga kogu kindlustusandja vara. Pankrotitoimkond annab oma nõusoleku üksnes juhul, kui müügist saadud tulust jätkub kõigi võlausaldajate nõuete rahuldamiseks.

§ 173. Kindlustusandja pankrotimenetluse lõppemise erisused

Kompromissotsuse võib kindlustusandja pankrotimenetluse käigus teha ja pankrotimenetluse võlausaldajate nõusolekul lõpetada ainult Finantsinspektsiooni nõusolekul.

10. peatükk Kindlustusmaakleri ja kindlustusagendi tegevus

[RT I, 17.11.2017, 3- jõust. 01.10.2018]

1. jagu Üldsätted

§ 174. Kindlustusmaakler ja kindlustusagent

(1) Kindlustusmaakler on isik, kes tegeleb tasu eest maaklerilepingu alusel kindlustuse turustamisega eesmärgiga soovitada ja vahendada kliendile sõltumatu analüüsi alusel kindlustuslepingut, mis vastab kõige paremini kliendi kindlustushuvile ja nõudmistele.
[RT I, 17.11.2017, 3- jõust. 01.10.2018]

(2) Kindlustusagent on isik, kes tegeleb tasu eest agendilepingu alusel kindlustuse turustamisega ühe või mitme kindlustusandja jaoks ja huvides või sõlmib kindlustuslepinguid nende nimel ja arvel.
[RT I, 17.11.2017, 3- jõust. 01.10.2018]

(2¹) Käesoleva paragrahvi lõigetes 1 ja 2 nimetatud tasu on vastavalt maakleritasu või agenditasu ning igasugune muu majanduslik kasu, sealhulgas muu rahaline või mitterahaline hüve, mida vahendaja saab või mida talle pakutakse seoses kindlustuse turustamisega.
[RT I, 17.11.2017, 3- jõust. 01.10.2018]

(3) Kindlustusmaakler ja kindlustusagent (edaspidi koos *vahendaja*) peavad olema kantud vahendajate nimekirja. Eesti vahendaja registrijärgne asukoht või elukoht on Eestis.
[RT I, 02.12.2022, 2- jõust. 12.12.2022]

(4) [Kehtetu -RT I, 17.11.2017, 3- jõust. 01.10.2018]

§ 175. Kindlustuse turustamise sätete kohaldamise erisus

[RT I, 17.11.2017, 3- jõust. 01.10.2018]

(1) Kindlustusagendi tegevusele kohaldatakse lisaks käesoleva paragrahvi sätetele üksnes käesoleva seaduse § 5, § 174 lõikeid 2 ja 2¹, § 176, § 177 lõikeid 1 ja 2, § 179 lõiget 4, § 180 lõiget 3, § 181 lõikeid 1 ja 6, § 181¹, § 182¹ lõikeid 3 ja 4, § 195 lõiget 1, § 198 lõike 2 punkte 1–4, 8 ja 11–14 ning lõiget 2¹ ja §-e 217–220¹, 223–238, 254, 258 ning 261–264, kui on täidetud kõik järgmised tingimused:

[RT I, 11.10.2024, 1- jõust. 17.01.2025]

1) kindlustuse turustamine ei ole kindlustusagendi peamine tegevusala;

[RT I, 17.11.2017, 3- jõust. 01.10.2018]

2) tegemist ei ole krediitiasutuse ega investeerimisühinguga;

[RT I, 17.11.2017, 3- jõust. 01.10.2018]

3) kindlustusleping sõlmitakse kindlustusagendi pakutava kauba või tema osutatava teenusega kaasnevate riskide kindlustamiseks ning see katab selle kauba rikke, kahjustumise või kadumise riski või reisiteenuse korral pagasi kahjustumise või kadumise riski või reisiteenusega seotud muid riske;

[RT I, 17.11.2017, 3- jõust. 01.10.2018]

4) [kehtetu -RT I, 17.11.2017, 3- jõust. 01.10.2018]

5) kindlustusleping ei hõlma elu- ega vastutuskindlustuse kindlustusriske, välja arvatud, kui need täiendavad pakutava toote või teenusega seotud riske hõlmavat peamist kindlustuskaitset;

[RT I, 17.11.2017, 3- jõust. 01.10.2018]

6) kindlustuslepingu kindlustusmaks ei ületa proportsionaalses arvestuses 600 eurot aastas või erandina käesoleva lõike punktis 3 nimetatud teenuse puhul kuni kolmekuulise kindlustuslepingu korral 200 eurot isiku kohta.

[RT I, 17.11.2017, 3- jõust. 01.10.2018]

(1¹) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud tingimustele vastavale kindlustusagendile kohaldatakse lisaks käesolevas paragrahvis sätestatud kohustust teavitada klienti mõistliku aja jooksul enne kindlustuslepingu sõlmimist ja vajaduse korral enne sõlmitud kindlustuslepingu muutmist sellest, mis liiki tasu või hüve ta seoses sõlmitava või muudetava kindlustuslepinguga saab.

[RT I, 17.11.2017, 3- jõust. 01.10.2018]

(2) Selle kindlustusagendi tegevusele, kes tegutseb käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud tingimustel ja vahendab ühel ajal mitme kindlustusandja konkureerivaid kindlustuslepinguid, kohaldatakse lisaks käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud sätetele käesoleva seaduse § 198 lõike 2 punkti 10.

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud kindlustusagendi nimel otseselt kindlustuse turustamisega tegeleva füüsilisel isikul peavad olema käesoleva seaduse §-s 178 sätestatud kindlustusalased teadmised, mille omandamise võimaldamise eest vastutab kindlustusandja, kelle kindlustuslepinguid ta turustab ning kes rakendab selleks § 105 lõike 2 punktis 10 nimetatud korda.

[RT I, 17.11.2017, 3- jõust. 01.10.2018]

§ 176. Kindlustuse turustamise ulatus

[RT I, 17.11.2017, 3- jõust. 01.10.2018]

(1) Vahendaja kasutamisel võib kindlustusandja sõlmida kindlustuslepinguid üksnes vahendajate nimekirja kantud vahendaja vahendusel.

[RT I, 17.11.2017, 3- jõust. 01.10.2018]

(2) Vahendaja, kes tegutseb Eestis, võib vahendada Eestis kindlustustegevuseks õigust omava kindlustusandja kindlustuslepingu sõlmimist.

(3) Vahendaja, kes tegutseb välisriigis, võib vahendada vastavas välisriigis kindlustustegevuseks õigust omava kindlustusandja kindlustuslepingu sõlmimist.

(4) Kui Eesti ei ole kindlustusrisiki asukohariik käesoleva seaduse § 9 tähenduses, võib vahendaja vahendada kliendile kindlustatava riski asukohariigis kindlustustegevuseks luba omava kindlustusandja kindlustuslepingut, kui nimetatud riigi õigusaktid seda lubavad.

§ 177. Vahendaja hoolsuskohustus ja tasustamise põhimõtted

(1) Vahendaja on kohustatud tegutsema lähtuvalt kliendi kindlustushuvist ja seaduses esitatud nõuetest, kindlustuslepingu keerukusastmele vastava hoolsuse ning vahendajalt eeldatava ettenägelikkuse ja pädevusega.

(1¹) Vahendaja võtab vajalikud meetmed, et tal oleks olemas käesoleva seaduse § 103²lõikes 5 sätestatud teave kindlustusteenuse kohta. Käesolevas lõikes sätestatud ei kohaldata võlaõigusseaduse § 427 lõigetes 2 ja 3 nimetatud kindlustuslepingute korral.

[RT I, 17.11.2017, 3- jõust. 01.10.2018]

(2) Vahendaja nimel otseselt kindlustuse turustamisega tegelevate füüsiliste isikute tasustamise põhimõtted, sealhulgas nende tegevusele seatud eesmärgid ja eesmärkide täitmise hindamiskriteeriumid, peavad olema kujundatud selliselt, et need ei ohustaks vahendaja kohustust tegutseda kliendi huvist lähtuvalt ega ajendaks vahendajat soovitada kliendi kindlustushuvile ja nõudmistele mittevastavat kindlustuslepingut.

[RT I, 17.11.2017, 3- jõust. 01.10.2018]

(3) Kui vahendaja turustab käesoleva seaduse § 222 lõikes 1 nimetatud investeerimisriskiga elukindlustuslepingut või sellega kompleksis käesoleva seaduse § 182¹lõikes 1 nimetatud kõrvallepingut, peab ta tasustamise põhimõtete kehtestamisel ja lepingu turustamisega seoses pakutavate või saadavate tasude hindamisel võtma muu hulgas arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2016/97 artikli 29 lõike 4 alusel vastu võetud komisjoni delegeeritud määruses sätestatud.

[RT I, 17.11.2017, 3- jõust. 01.10.2018]

§ 178. Nõuded kindlustusalastele teadmistele

[RT I, 17.11.2017, 3- jõust. 01.10.2018]

(1) Käesolevas seaduses sätestatud juhtudel peavad vahendaja nimel otseselt kindlustuse turustamisega tegeleva füüsilisel isikul ja vahendaja juhatuse liikmel olema oma tegevuse ulatusele vastavad kindlustusalased teadmised ja finantsalane kompetentsus.

[RT I, 17.11.2017, 3- jõust. 01.10.2018]

(2) Kindlustusalased teadmised käesoleva peatüki tähenduses hõlmavad teadmisi:

[RT I, 17.11.2017, 3- jõust. 01.10.2018]

1) kindlustusturust ning elukindlustuslepingu vahendamisel finantsteenuste turust ja Eesti pensionisüsteemi põhimõtetest;

[RT I, 17.11.2017, 3- jõust. 01.10.2018]

2) vahendatava kindlustustegevuse liigi või alaliigi olemusest;

3) kliendi kindlustushuvi ja kindlustuslepingule esitatavate nõudmiste väljaselgitamisest;

4) [kehtetu -RT I, 17.11.2017, 3- jõust. 01.10.2018]

5) vahendaja tegevusega seotud üldistest eetikanormidest ning huvide konflikti tuvastamise, vältimise ja maandamise põhimõtetest;

[RT I, 17.11.2017, 3- jõust. 01.10.2018]

6) turustatava kindlustuslepingu tingimustest, sealhulgas kindlusriskidest ning lepinguga seotud piirangutest ja välistustest, ning elukindlustuslepingu korral garanteeritud hüvitise suuruse kujunemisest;

[RT I, 17.11.2017, 3- jõust. 01.10.2018]

7) [kehtetu -RT I, 17.11.2017, 3- jõust. 01.10.2018]

8) [kehtetu -RT I, 17.11.2017, 3- jõust. 01.10.2018]

9) nõuete käsitlemisest kindlustusjuhtumi toimumisel;

[RT I, 17.11.2017, 3- jõust. 01.10.2018]

9¹) kaebuste menetlemisest;

[RT I, 17.11.2017, 3- jõust. 01.10.2018]

10) kindlustust ja kindlustuse turustamist, sealhulgas isikuandmete kaitset, reguleerivatest seadustest.

[RT I, 17.11.2017, 3- jõust. 01.10.2018]

(2¹) Kui vahendaja turustab käesoleva seaduse § 222 lõikes 1 nimetatud investeerimisriskiga elukindlustuslepingut, peavad käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud isikutel olema lisaks käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatud teadmised kliendi kantavate finantsriskide ja investeerimisvõimaluste kohta.

[RT I, 17.11.2017, 3- jõust. 01.10.2018]

(3) Vahendaja nimel otseselt kindlustuse turustamisega tegelev füüsiline isik ja vahendaja juhatuse liige peavad hoidma oma teadmisi ning oskusi pidevalt tasemel, mis tagab käesolevas seaduses sätestatud kindlustuse turustamise nõuete täitmise.

[RT I, 17.11.2017, 3- jõust. 01.10.2018]

(4) Käesolevas paragrahvis sätestatu tagamiseks rakendab kindlustusmaakler käesoleva seaduse § 186 lõike 2 punktis 16 nimetatud korda, võttes arvesse turustatavate kindlustusteenuste omadusi, isikute tegevuse ulatust ja töö iseloomu. Kindlustusmaakler dokumenteerib nimetatud korra rakendamisega seotud üksikasjad ning säilitab ja ajakohastab neid dokumente.

[RT I, 17.11.2017, 3- jõust. 01.10.2018]

(5) Kindlustuse turustamisega tegelev füüsiline isik on kohustatud osalema kindlustusmaakleri tagatud koolitusel ettenähtud ulatuses ja korras.

[RT I, 17.11.2017, 3- jõust. 01.10.2018]

§ 179. Vahendaja kohustuslik vastutuskindlustusleping

(1) Kindlustuse turustamisest tuleneva kohustuse rikkumisega tekitatud kahju hüvitamise tagamiseks peab vahendaja sõlmima kohustusliku vastutuskindlustuslepingu järgmistel tingimustel:

[RT I, 17.11.2017, 3- jõust. 01.10.2018]

1) kindlustusjuhtumiks on vahendaja või tema esindaja poolt kindlustuse turustamisest tuleneva kohustuse rikkumisega varalise kahju tekitamine turustatud kindlustuslepingu järgsele kindlustusvõtjale, kindlustatule või soodustatud isikule;

[RT I, 17.11.2017, 3- jõust. 01.10.2018]

2) kindlustussumma on vähemalt 1 564 610 eurot ühe kindlustusjuhtumi kohta ja 2 315 610 eurot aastas kõigi esitatud nõuete kohta;

[RT I, 11.10.2024, 1- jõust. 21.10.2024]

3) kindlustuskaitse kehtib vähemalt Euroopa Majanduspiirkonnas;

4) kindlustuskaitse kehtib kahjude kohta, mille tekkimise põhjuseks olnud sündmus või tegu leidis aset kindlustusperioodi jooksul või mille nõue esitatakse kindlustusperioodi jooksul, kui kindlustusleping katab vahendaja varalise vastutuse kuni lepingust tuleneva nõude aegumistähtaaja möödumiseni;

5) kindlustuslepingule kohaldatakse Eesti õigust.

(2) Käesoleva seaduse alusel sõlmitud vastutuskindlustusleping ei pea katma kahju, mis:

1) tekib kindlustuse turustamisest tuleneva kohustuse tahtliku rikkumise tõttu;

[RT I, 17.11.2017, 3- jõust. 01.10.2018]

2) on vahendaja vastutuskindlustuslepinguid sõlmivate kindlustusandjate kindlustustingimuste kohaselt tavaliselt välistatud tulenevalt rahvusvahelisest kindlustus- ja edasikindlustuspraktikast.

(3) Vastutuskindlustuslepingu asemel võib vahendaja käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud kahju hüvitamise tagamiseks sõlmida kindlustusandjaga või krediidi- või finantseerimisasutusega garantiilepingu, mis peab olema samaväärne käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatuga.

(4) Vahendaja kohustusliku vastutuskindlustuslepingu sõlmimise kohustust ei ole kindlustusagendil. Tema poolt käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 1 sätestatud kahju tekitamise eest vastutab kahjustatud isiku ees kindlustusandja, kelle kindlustuslepingut kindlustusagent vahendas.

§ 180. Vahendaja vara lahusus

(1) Kindlustusmaakler on kohustatud hoidma kliendi poolt vahendajale makstud kindlustusandjale kuuluvad kindlustusmaksed eraldi kontol.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud kontrol olevaid vahendeid ei või kindlustusmaakler kasutada oma majandustegevuses, need ei kuulu vahendaja pankrotivarasse ja neile ei saa pöörata sissenõuet täitemenetluses kindlustusmaakleri vastu.

(3) Kliendi poolt vahendajale tasutud kindlustusmaksed loetakse kindlustusandjale tasutuks olenemata sellest, kas vahendaja on need kindlustusandjale edastanud või mitte. Kui kindlustusandja maksab kindlustushüvitist vahendaja kaudu, loetakse hüvitis väljamakstuks, kui kindlustatu või soodustatud isik on hüvitise kätte saanud.

(4) Käesoleva paragrahvi lõigetes 1 ja 2 sätestatud kohaldatakse ka juhul, kui kindlustusmaks on tasunud kolmas isik võlaõigusseaduse §-s 455 sätestatu kohaselt.
[RT I, 17.11.2017, 3- jõust. 01.10.2018]

§ 181. Kliendi isikuandmete töötlemine ja teavitamise vorm

(1) Kindlustusagendile kohaldatakse käesoleva seaduse §-des 217–220¹ kindlustusandja suhtes sätestatud.
[RT I, 13.03.2019, 2- jõust. 15.03.2019]

(2) [Kehtetu -RT I, 13.03.2019, 2- jõust. 15.03.2019]

(3) [Kehtetu -RT I, 13.03.2019, 2- jõust. 15.03.2019]

(4) Kindlustusmaaklerile kohaldatakse käesoleva seaduse § 218 lõike 1 punktis 1 kindlustusandja suhtes sätestatud.

(5) Kindlustusmaakleril on õigus isikuandmeid säilitada kuni kliendiga sõlmitud lepingust või seadusest tuleneva nõude aegumistähtaja möödumiseni, kui seaduses ei sätestata teisiti.

(6) Käesoleva seaduse §-des 192 ja 198 nimetatud teave tuleb kliendile esitada vastavalt võlaõigusseaduse §-s 430 sätestatule. Muu hulgas esitatakse käesoleva seaduse § 192 lõike 2 punktides 2 ja 5¹ ning § 198 lõike 2 punktis 5 ja lõikes 2¹ sätestatud hinnang investeerimisriskiga elukindlustuslepingu sobivuse kohta ning kahjukindlustuse teabedokument püsival andmekandjal, arvestades võlaõigusseaduse § 55¹ lõikes 7 ja § 430 lõigetes 1, 2 ja 4 sätestatud.
[RT I, 17.03.2023, 2- jõust. 01.11.2023]

(7) [Kehtetu -RT I, 17.11.2017, 3- jõust. 01.10.2018]

§ 181¹. Nõuded vahendaja digitaalsele tegevuskerksusele

(1) Vahendaja järgib Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) 2022/2554 sätestatud nõudeid.

(2) Tõsistest info- ja kommunikatsioonitehnoloogiaga seotud intsidentidest ja küberohtudest teavitamisele kohaldatakse käesoleva seaduse §-s 105¹ sätestatud.

(3) Käesolevas paragrahvis sätestatud ei kohaldata mikroettevõtjast ja väikeettevõtjast vahendajale ega keskmise suurusega vahendajale.
[RT I, 11.10.2024, 1- jõust. 17.01.2025]

§ 182. Vahendaja tegevuse edasiandmine ning kolmanda isiku abi kasutamine

(1) Käesolevast seadusest tulenevate kohustuste paremaks täitmiseks võib vahendaja oma tegevusega seotud tegevusi edasi anda (edaspidi *tegevuse edasiandmine*), kui on täidetud käesolevast seadusest tulenevad nõuded ja kui:

- 1) ei kahjustata kliendi huve;
- 2) ei takistata vahendaja tegevust ja tema kohustuste täitmist vajalikul tasemel;
- 3) ei takistata vahendaja üle järelevalve teostamist;
- 4) on tagatud, et isikul, kellele tegevus edasi antakse, on vajalikud teadmised ja oskused, mis võimaldavad võetud kohustusi täita;
- 5) ei põhjustata olukorda, kus vahendaja ei tegele realselt kindlustuse turustamisega.

[RT I, 17.11.2017, 3- jõust. 01.10.2018]

(2) Vahendaja on kohustatud hindama igakülgset ja põhjalikult tegevuse edasiandmise vajalikkust ja vastavust käesolevas paragrahvis sätestatule.

(3) Tegevuse edasiandmisel peab vahendaja selle isiku valikul, kellele tegevus edasi antakse, hindama tema pädevust ja sobivust edasiantud tegevuse täitmiseks.

(4) Vahendajal on õigus isikult, kellele ta on oma tegevuse edasi andnud, saada edasiantud tegevuse kohta ammendavat teavet ning edasiantud tegevusega seoses anda samale isikule kohustuslikke juhiseid.

(5) Vahendaja esitab Finantsinspektsiooni nõudmisel tegevuse edasiandmise lepingu olemasolul selle koopia ja analüüsi selle kohta, kuidas tegevuse edasiandmine vastab käesolevas paragrahvis sätestatud nõuetele.

(6) Kindlustusmaakler jääb tegevuse edasiandmise korral täielikult vastutavaks edasiantud tegevuse nõuetekohase täitmise eest. Tegevuse edasiandnud kindlustusagendile käesolevas seaduses sätestatud nõuete täitmise eest vastutab kindlustusandja, kelle esindajana kindlustusagent tegutseb.

(7) Kindlustuse turustamist ei või edasi anda.
[RT I, 17.11.2017, 3- jõust. 01.10.2018]

(8) Kindlustusmaakleril on lubatud kasutada kindlustuse turustamisel kolmanda isiku abi üksnes siis, kui on täidetud kõik järgmised tingimused:

[RT I, 17.11.2017, 3- jõust. 01.10.2018]

1) kolmas isik on kindlustusmaakler või kindlustusmaakleri kindlustuse turustamiseks vajalik ekspert;

[RT I, 17.11.2017, 3- jõust. 01.10.2018]

2) täidetud on käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud tingimused;

3) kliendi juhistest, kindlustusrisiki eripärast, kindlustusandjate pakkumuste vähesusest või nende puudumisest või muust sarnasest põhjusest tulenevalt ei ole kolmanda isiku abi kasutamata võimalik mõistlikke jõupingutusi tehes ja kindlustusmaaklerilt oodatavat hoolsust rakendades turustada kliendi kindlustushuvile ja nõudmistele vastavat kindlustuslepingut.

[RT I, 17.11.2017, 3- jõust. 01.10.2018]

(9) Kindlustusagendil on lubatud kasutada kindlustuse turustamisel kolmanda isiku abi üksnes järgmistel tingimustel:

[RT I, 17.11.2017, 3- jõust. 01.10.2018]

1) kolmas isik on kindlustusagent või kindlustusagendi kindlustuse turustamiseks vajalik ekspert;

[RT I, 17.11.2017, 3- jõust. 01.10.2018]

2) täidetud on käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud tingimused.

§ 182¹. Kindlustuslepingu kompleksis pakkumise nõuded

(1) Kui vahendaja pakub kindlustuslepinguga kompleksis sama lepingu alusel või kindlustuslepinguga koos sõlmitava eraldi lepingu alusel (edaspidi *komplektis pakkumine*) lisaks muud toodet või teenust, peab ta teavitama klienti, kas ta pakub kliendile kindlustuslepingut ja toote pakkumise või teenuse osutamisega seotud lepingut (edaspidi *kõrvalleping*) ka eraldi, esitades viimasel juhul kliendile kindlustuslepingu ja kõrvallepingu asjakohase kirjelduse koos kulude ja tasude ülevaatega.

(2) Kui kliendile pakutakse käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud juhul kindlustuslepingut ja kõrvallepingut eraldi, kuid mitte samadel tingimustel kui kompleksis, peab vahendaja esitama kliendile selgituse, kuidas kindlustusleping ja kõrvalleping kombineerituna mõjutavad riske ja kindlustuskaitse ulatust võrreldes eraldi kindlustuslepingu sõlmimisega.

(3) Kui vahendaja pakub mis tahes toote pakkumise või teenuse osutamisega seotud lepinguga (edaspidi *põhileping*) kompleksis lisaks kindlustuslepingut, ei tohi vahendaja teha põhilepingu pakkumist sõltuvaks kindlustuslepingu sõlmimisest ning kliendil peab olema võimalik sõlmida üksnes põhileping.

(4) Käesoleva paragrahvi lõikes 3 sätestatud ei kohaldata, kui kindlustuslepingut pakutakse kompleksis väärtpaberituruseaduse § 43 lõikes 1 sätestatud investeerimisteenuse või -tegevusega, võlaõigusseaduse § 402 lõikes 2 nimetatud elamukinnisvaraga seotud tarbijakrediidilepingu või võlaõigusseaduse § 709 lõikes 4 nimetatud maksekontoga.

(5) Käesolevas paragrahvis sätestatud ei kohaldata, kui kindlustuslepingut pakutakse kompleksis teise kindlustuslepinguga või kui ühe kindlustuslepinguga on kaetud erinevad kindlustusriskid.

(6) Käesolevas paragrahvis sätestatud ei kohaldata edasikindlustuse turustamisel.
[RT I, 17.11.2017, 3- jõust. 01.10.2018]

2. jagu Kindlustusmaakler

§ 183. Kindlustusmaakleri ärinimi ja kaubamärk

(1) Kindlustusmaakleri ärinimes peab sisalduma sõna „kindlustusmaakler” eesti keeles või võõrkeeles.

(2) Juriidilise isiku, kes ei ole kindlustusmaakler, ärinimi ega kaubamärk ei või sisaldada eesti keeles ega võõrkeelses vastes sõna „kindlustusmaakler” eraldi sõnana ega sõnaühendis.

(3) Kindlustusmaakler võib oma kaubamärgis kasutada sõna „kindlustus” tingimusel, et sellise kaubamärgi kasutamine ei ole eksitav ning kaubamärki kasutatakse koos viitega kindlustusmaakleri tegevusele.
[RT I, 17.11.2017, 3- jõust. 01.10.2018]

(4) Käesoleva paragrahvi lõiget 2 ei kohaldata kindlustusmaaklereid ühendava mittetulundustühingu suhtes.

§ 184. Kindlustusmaakleri lojaalsuskohustus

(1) Kindlustusmaakler peab oma tegevuses rakendama kõiki meetmeid, mis tagavad kliendi huvide parima kaitse.

(2) Kindlustusmaakler peab vältima kliendi huvidega vastuolus olevaid kindlustusmaakleri tegevusest väljuvaid tegevusi ning vältimatu huvide konflikti puhul tegutsema kliendi huvidest lähtudes.

(3) Kindlustusmaakleril on keelatud samal ajal osutada kindlustuse turustamist mitmele kliendile sama eseme kindlustamiseks sama riski vastu, kui nende klientide huvide vastuolu on selle eseme kindlustamisega seoses mõistlikult eeldatav.

[RT I, 17.11.2017, 3- jõust. 01.10.2018]

(4) Kindlustusmaakleril on keelatud sõlmida kindlustusandjaga kokkuleppeid või täita kindlustusandja juhiseid, mille alusel kindlustusandja annab kindlustusmaaklerile õiguse määrata iseseisvalt kindlustusmakse suurus sõltuvalt teise kindlustusandja või teiste kindlustusandjate kindlustusmaksete suuruselt.

§ 185. Kindlustusmaakleri tegevuse ulatus

(1) Kindlustusmaakleri põhitegevus peab olema käesoleva seaduse § 174 lõikes 1 sätestatud kindlustusmaakleri tegevus. Kindlustusmaakleri tegevus on põhitegevus, kui kindlustusmaakler saab sellest suurema osa oma tulust.

(2) Kindlustusmaakler võib kindlustusmaakleri tegevuse kõrval tegeleda ka muu tegevusega, kui see:

- 1) ei kahjusta kindlustusmaakleri tegevust ega ole sellise kahjustamise ohtu;
- 2) ei kahjusta klientide huve ega ole huvide kahjustamise ohtu;
- 3) on juriidilisest isikust kindlustusmaakleril tema põhitegevusest struktuuriliselt ning isikuliselt eraldiseisev ja sõltumatu;
- 4) on vastavuses kindlustusmaakleri teadmiste ja oskustega, ei kahjusta tema finantsseisundit ega sea kahtluse alla tema sõltumatust ja objektiivsust;
- 5) ei ole kindlustusagendi tegevus.

(3) Muu tegevusega tegelemisel peab kindlustusmaakler tagama, et kindlustusmaakleri tegevuses kogutud andmeid ei kasutata muus tegevuses ilma kliendi eelneva nõusolekuta.

§ 185¹. Kindlustusteenuse sihtturule pakkumise nõuded

(1) Kindlustusmaaklerile kohaldatakse käesoleva seaduse §-s 103² kindlustusandja kohta sätestatud, kui kindlustusmaakler on kindlustusteenuse väljatöötaja Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2016/97 artikli 25 lõike 2 alusel vastu võetud komisjoni delegeeritud määruse tähenduses.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud juhul peab kindlustusmaakler iga kord, enne kui kindlustusteenust pakutakse sihtturule esimest korda või kindlustusteenuses tehakse olulisi muudatusi, rakendama käesoleva seaduse § 186 lõike 2 punktis 17 nimetatud kindlustusteenuse väljatöötamise ja teenuses oluliste muudatuste tegemise korda. Kindlustusmaakler rakendab nimetatud korda proportsionaalselt ja kooskõlas kindlustusteenuse laadiga.

[RT I, 17.11.2017, 3- jõust. 01.10.2018]

§ 186. Kindlustusmaakleri sise-eeskirjad

(1) Kindlustusmaakler on kohustatud kehtestama sise-eeskirjad, mis tagavad kindlustusmaakleri ning selle juhtide ja töötajate tegevuse vastavuse õigusaktidele ja põhikirjale.

(2) Kindlustusmaakleri sise-eeskirjadega määratakse muu hulgas:

- 1) maaklerilepingu sõlmimise kord;
- 2) kliendi kindlustushuvi väljaselgitamise kord;
- 3) kliendile piisava arvu kindlustuspakkumuste esitamise ja talle parima kindlustuspakkumuse soovitamise kord;
- 4) kindlustusmaakleri tasustamisega seotud huvide konflikti maandamise ja vältimise kord;
- 5) kliendile kindlustuslepingute kohta esitatava lepingueelse teabe ja lepingu kestel esitatava teabe esitamise kord;

5¹) kindlustusmaakleri suurust ja struktuuri ning äritegevuse iseloomu, ulatust ja keerukust arvesse võttes õiguslikud, tehnilised ja organisatsioonilised meetmed, et tuvastada, maandada ja vältida kindlustuse turustamisel kindlustusmaakleri, sealhulgas selle juhatuse liikme ja töötaja või kontrollisuhet omava isiku huvide konflikti kindlustusmaakleri kliendi huvidega ja klientide omavahelist huvide konflikti;

[RT I, 17.11.2017, 3- jõust. 03.01.2018]

6) kindlustusmaakleri huvide ning kindlustusmaakleri juhtide ja töötajate isiklike majanduslike huvide konflikti vältimise kord, sealhulgas huvide konflikti vältimise kord konsolideerimisgrupi sees, kui kindlustusmaakler kuulub konsolideerimisgruppi;

7) kindlustusmaakleri juhatuse liikmete ja töötajate tasustamise alused ning meetmed tasustamisega seotud huvide konflikti maandamiseks ja vältimiseks, samuti nende põhimõtete järgimise kontrollimise protseduur;

8) kindlustusmaaklerile kindlustuslepingu turustamisel esitatavate nõuete täitmise tagamise kord vastavalt käesoleva seaduse §-s 192 sätestatule;

[RT I, 17.11.2017, 3- jõust. 01.10.2018]

9) vara lahususe nõude täitmise kord vastavalt käesoleva seaduse §-s 180 sätestatule;

10) kindlustusmaakleri tegevusega seotud tegevuste edasiandmise ja kliendi käsundi täitmisel kolmanda isiku abi kasutamise kord vastavalt käesoleva seaduse §-s 182 sätestatule;

11) kindlustuse turustamise ja muu tegevuse lahususe tagamise kord vastavalt käesoleva seaduse §-s 185 sätestatule;

[RT I, 17.11.2017, 3- jõust. 01.10.2018]

12) kliendi ees lojaalsus- ja hoolsuskohustuse täitmise tagamise kord;

13) nõuded info- ja kommunikatsioonitehnoloogilise korralduse, infoturbe tagamise ja talitluspidevuse kohta, mis peavad asjakohasel juhul olema kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) 2022/2554 sätestatud info- ja kommunikatsioonitehnoloogia riskide juhtimise nõuetega;

[RT I, 11.10.2024, 1- jõust. 17.01.2025]

14) sisemised protseduureeglid rahvusvahelise sanktsiooni seaduse alusel kehtestatud rahvusvaheliste sanktsioonide rakendamiseks, sealhulgas tegevusjuhised juhiks, kui avastatakse rahvusvahelise sanktsiooni seaduses või selle alusel antud õigusaktides sätestatud tunnustele vastav olukord;

15) Finantsinspeksioonile andmete esitamise ja teabe avalikustamise kord;

16) kindlustuse turustamisega vahetult seotud isiku ja kindlustusmaakleri juhatuse liikme teadmiste ja oskuste hindamise ning turustamisega vahetult seotud isikule aastas vähemalt 15 tunni ulatuses kindlustusalase koolituse tagamise kord;

[RT I, 17.11.2017, 3- jõust. 01.10.2018]

17) kindlustusteenuse väljatöötamise ja teenuses oluliste muudatuste tegemise kord käesoleva seaduse § 185¹ rakendamiseks.

[RT I, 17.11.2017, 3- jõust. 01.10.2018]

(3) Kindlustusmaakler kehtestab oma töötajatele käesolevas seaduses sätestatud nõuete rikkumisest teavitamise korra ja loob vastavalt tööalasest Euroopa Liidu õiguse rikkumisest teavitaja kaitse seaduse §-le 8 teavituskanali, mis võimaldab sõltumatut õigusrikkumisest teavitamist. Õigusrikkumisest teavitamisel kohaldatakse teavitaja kaitset tööalasest Euroopa Liidu õiguse rikkumisest teavitaja kaitse seaduse ja selle alusel kehtestatud õigusaktide tähenduses.

[RT I, 30.05.2024, 1- jõust. 01.09.2024]

§ 187. Kindlustusmaakleri vahendajate nimekirja kandmine

(1) Vahendajate nimekirja kandmiseks esitab kindlustusmaakler Finantsinspeksioonile kirjaliku avalduse ning järgmised andmed ja dokumendid:

1) kindlustusmaakleri põhikiri, tegutseva äriühingu puhul ka üldkoosoleku otsus põhikirja muutmise kohta ja põhikirja muudetud tekst;

2) äriühingust kindlustusmaakleri asutamise puhul asutamislepingu või -otsuse notariaalselt kinnitatud ärakiri ja krediidasutuse teatis aktsia- või osakapitali sissemaksmise kohta;

3) aktsionäride või osanike nimekiri, milles on toodud iga aktsionäri või osaniku nimi, registrikood või isikukood või selle puudumise korral sünniaeg ning andmed iga aktsionäri või osaniku sissemakse suuruse, aktsiate või osade ja hääle arvu kohta;

4) selle kindlustusandja ärinimi, kelles kindlustusmaakler omab olulist osalust, ja osaluse suurus;

4¹) kindlustusmaakleriga märkimisväärses seoses oleva isiku nimi, registrikood või isikukood või selle puudumise korral sünniaeg;

[RT I, 17.11.2017, 3- jõust. 01.10.2018]

4²) teave selle kohta, et kindlustusmaakleris vähemalt kümneprotsendilise osaluse omamine või märkimisväärne seos kindlustusmaakleril mis tahes isikuga ei takista tema üle vajalikul tasemel järelevalve teostamist;

[RT I, 17.11.2017, 3- jõust. 01.10.2018]

5) andmed kindlustuse turustamise eest vastutava juhatuse liikme kohta, mis sisaldavad nimetatud isiku nime, isikukoodi või selle puudumise korral sünniaega, elukohta, hariduskäigu kirjeldust ning viimase viie aasta töö- ja ametikohtade täielikku loetelu;

[RT I, 17.11.2017, 3- jõust. 01.10.2018]

6) kinnitus, et kindlustusmaakleri juhatuse liige vastab seaduses sätestatud nõuetele ja puuduvad käesoleva seaduse § 191 lõigetes 2 ja 4 nimetatud asjaolud, mis välistavad juhatuse liikmeks olemise õiguse;

7) kinnitus, et kindlustusmaakleri juhatuse liikmel, kes vastutab kindlustuse turustamise eest, on kindlustusalase või muu finantsteenuse alase töö kogemus ja käesoleva seaduse §-s 178 sätestatud kindlustusalased teadmised;

[RT I, 17.11.2017, 3- jõust. 01.10.2018]

8) käesolevas seaduses sätestatud tingimustele vastav kehtiv kindlustusmaakleri vastutuskindlustuslepingu või kindlustusandja või krediidi- või finantseerimisasutuse garantiilepingu pakkumus;

9) kindlustusmaakleri teenuse osutamise sise-eeskirjad või nende projekt;

10) füüsilisest isikust taotleja kohta käesoleva seaduse § 188 lõikes 4 nimetatud andmed;

[RT I, 17.11.2017, 3- jõust. 01.10.2018]

11) äriühingust taotleja kohta käesoleva seaduse § 188 lõikes 5 nimetatud andmed.

[RT I, 17.11.2017, 3- jõust. 01.10.2018]

(2) Taotleja peab viivitamata teavitama Finantsinspektsiooni muudatustest käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud andmetes ja dokumentides muudatuse tinginud asjaolust teadasaamisest või andmete ja dokumentide muutmisest arvates.

§ 188. Kindlustusmaakleri vahendajate nimekirja kandmise ja sellest keeldumise otsus

(1) Finantsinspektsioon kannab taotleja vahendajate nimekirja, kui esitatud andmed ja dokumendid on nõuetekohased ning esitatu põhjal saab veenduda, et kindlustusmaakleril on kindlustuse turustamiseks piisavad vahendid ja suutlikkus ning klientide huvid on piisavalt kaitstud.

[RT I, 17.11.2017, 3- jõust. 01.10.2018]

(2) Otsuse vahendajate nimekirja kandmise või sellest keeldumise kohta teeb Finantsinspektsioon kolme kuu jooksul kõigi nõutud andmete ja dokumentide esitamisest arvates. Taotlejat teavitatakse tehtud otsusest viivitamata.

[RT I, 02.12.2022, 2- jõust. 12.12.2022]

(3) Finantsinspektsioon kannab taotleja vahendajate nimekirja viivitamata pärast vastava otsuse tegemist ja käesoleva seaduse §-s 179 sätestatud tingimustele vastava kehtiva vastutuskindlustuslepingu või garantiilepingu koopia saamist.

(4) Füüsilisest isikust taotleja kohta kantakse vahendajate nimekirja nimi, isikukood või selle puudumise korral sünniaeg ja kontaktandmed, sealhulgas elektronposti aadress.

[RT I, 17.11.2017, 3- jõust. 01.10.2018]

(5) Äriühingust taotleja kohta kantakse vahendajate nimekirja ärinimi, registrikood, asukoha aadress, kontaktandmed, sealhulgas elektronposti aadress ja veebilehe aadress selle olemasolul, ning kindlustuse turustamise eest vastutava juhatuse liikme nimi.

[RT I, 17.11.2017, 3- jõust. 01.10.2018]

§ 189. Kindlustusmaakleri vahendajate nimekirja kandmisest keeldumise alused

Finantsinspektsioon võib keelduda kindlustusmaakleri vahendajate nimekirja kandmisest, kui:

1) taotleja ei vasta käesolevas seaduses sätestatud nõuetele;

2) taotleja juhatuse liige ei vasta käesolevas seaduses või selle alusel kehtestatud õigusaktides sätestatud nõuetele;

3) taotlejal puudub kehtiv käesoleva seaduse tingimustele vastav vastutuskindlustuslepingu või kindlustusandja või krediidi- või finantseerimisasutuse garantiilepingu pakkumus;

4) taotleja esitatud vastutuskindlustuslepingu või kindlustusandja või krediidi- või finantseerimisasutuse garantiilepingu pakkumuses märgitud tingimused ei taga Finantsinspektsiooni hinnangul piisaval määral kindlustusmaakleri tekitatud varalise kahju hüvitamist;

5) selle kolmanda riigi, kus on asutatud isik, kellega kindlustusmaakleril on märkimisväärne seos, õigusaktidest tulenevad nõuded või õigusaktide rakendamine takistaksid kindlustusmaakleri üle vajalikul tasemel järelevalve teostamist.

[RT I, 17.11.2017, 3- jõust. 01.10.2018]

§ 190. Kindlustusmaakleri vahendajate nimekirjast kustutamine

(1) Finantsinspektsioon kustutab kindlustusmaakleri vahendajate nimekirjast järgmistel juhtudel:

1) kindlustusmaakler taotleb enda vahendajate nimekirjast kustutamist;

2) füüsilisest isikust kindlustusmaakleri surma korral või juriidilisest isikust kindlustusmaakleri lõppemisel.

(2) Finantsinspektsioon võib keelduda käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 1 sätestatud alusel kindlustusmaakleri kustutamisest vahendajate nimekirjast, kui tema hinnangul võib kustutamine kahjustada klientide huve.

(3) Finantsinspektsioon võib kustutada kindlustusmaakleri vahendajate nimekirjast, kui:

1) kindlustusmaakler ei vasta käesolevas seaduses või selle alusel kehtestatud õigusaktides sätestatud nõuetele;

2) kindlustusmaakleri juhatuse liige ei vasta käesolevas seaduses või selle alusel kehtestatud õigusaktis sätestatud nõuetele;

3) kindlustusmaakler on korduvalt või olulisel määral rikkunud käesolevat seadust, tema tegevus või tegevusetus ei vasta heale äritavale või klientide huvid ei ole maakleri tegevusest või tegevusetusest tulenevate riskide eest piisavalt kaitstud.

§ 191. Kindlustusmaakleri juhtidele ja töötajatele esitatavad nõuded

(1) Kindlustusmaakleri juhatuse liikmel ja otseselt kindlustuse turustamisega tegeval füüsilisel isikul peavad olema laitmatu ärialane maine ja käesoleva seaduse §-s 178 sätestatud kindlustusalased teadmised.
[RT I, 17.11.2017, 3- jõust. 01.10.2018]

- (2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud isiku ärialane maine ei ole laitmatu eeskätt, kui:
- 1) tema tegevus või tegevusetus on kaasa toonud kindlustusandja, kindlustusvahendaja, krediidasutuse, makseasutuse, e-raha asutuse, fondivalitseja, investeerimisfondi või väärtpaberituru kutselise osalise pankroti või tegevusloa kehtetuks tunnistamise finantsjärelevalve asutuse algatusel;
 - 2) talle on määratud karistus esimese astme kuriteo eest ja tema karistusandmed ei ole karistusregistri seaduse kohaselt karistusregistrist kustutatud;
 - 3) talle on määratud karistus majandusalase, ametialase, varavastase või avaliku usalduse vastase süüteo eest ja tema karistusandmed ei ole karistusregistri seaduse kohaselt karistusregistrist kustutatud;
 - 4) tema suhtes kehtib seaduses või kohtulahendis ettenähtud ärikeeld, teataval ametikohal töötamise või tegutsemisalal tegutsemise keeld või ettevõtluskeeld;
 - 5) tema tegevus on näidanud, et ta ei ole suuteline korraldama kindlustusmaakleri tegevust selliselt, et klientide huvid oleksid piisavalt kaitstud;
 - 6) ta on esitanud Finantsinspeksioonile valeinformatsiooni või jätnud olulise informatsiooni esitamata.

(3) Otseselt kindlustuse turustamisega tegeva füüsilise isiku laitmatu ärialase maine kontrollimise kohustus on kindlustusmaakleril.
[RT I, 17.11.2017, 3- jõust. 01.10.2018]

(4) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud isikuna tegutsedes ei või samal ajal tegutseda füüsilisest isikust kindlustusagendina või äriühingust kindlustusagendi juhatuse liikmena või olla kindlustusagendi töötaja.

(5) Kindlustusmaakleri juhatuse liikmel, kes vastutab kindlustuse turustamise eest, peab lisaks käesoleva paragrahvi lõigetes 1, 2 ja 4 sätestatud olema kindlustusalase või muu finantsteenuse alase töö kogemus.
[RT I, 17.11.2017, 3- jõust. 01.10.2018]

(6) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud isik ei või teha tehinguid ega sõlmida kokkuleppeid, millest tulenevalt ei ole kindlustusmaakleril võimalik täita käesoleva seaduse §-s 177 sätestatud hoolsuskohustust või §-s 184 sätestatud lojaalsuskohustust.

(7) Finantsinspeksioon teavitab kindlustusmaakleri nimekirja kandmisel ja edaspidi lepinguriigi finantsjärelevalveasutust käesoleva paragrahvi lõigetes 1 ja 5 sätestatud, kui see on asjakohane kindlustuse turustamise järelevalvega seotud ülesannete täitmiseks.
[RT I, 02.12.2022, 2- jõust. 12.12.2022]

§ 192. Kindlustusmaaklerile kindlustuslepingu turustamisel esitatavad nõuded

[RT I, 17.11.2017, 3- jõust. 01.10.2018]

(1) Kindlustusmaakler peab mõistliku aja jooksul enne maaklerilepingu sõlmimist:

[RT I, 17.11.2017, 3- jõust. 01.10.2018]

- 1) teatama kliendile oma ärinime ja kontaktandmed;
- 2) teatama kliendile, et ta tegutseb kliendi huvidest lähtuvalt, turustades talle kindlustuslepinguid sõltumatu analüüsi alusel;
[RT I, 17.11.2017, 3- jõust. 01.10.2018]
- 3) viitama vahendajate nimekirjale, kuhu ta on Finantsinspeksiooni poolt kantud, ning võimalusele tema kohta tehtud kannet kontrollida;
- 4) teatama kliendile kindlustusandja nime, kui ta omab selles kindlustusandjas olulist osalust, samuti kindlustusandja või kindlustusandja emettevõtja nime, kes otseselt või kaudselt omab kümne või enama protsendi ulatuses tema aktsiaid, osasid või aktsiate või osadega määratud hääli või muud õigust, mis annab võimaluse mõjutada tema juhtimist;
- 5) avaldama kliendile maakleritasu arvutamise alused;
- 6) avaldama kliendile, kas teda tasustab klient või kliendi eest kindlustusandja;
- 7) esitama kliendile oma kehtiva vastutuskindlustuslepingu järgse kindlustusandja või garantiilepingu järgse garantiidandja ärinime ja kontaktid;
- 8) tegema kliendile teatavaks kindlustusmaakleri tegevuse kohta kaebuse esitamise korra, sealhulgas kindlustusmaakleri tegevuse üle järelevalvet teostava pädeva asutuse aadressi.
[RT I, 17.11.2017, 3- jõust. 01.10.2018]

(2) Kindlustusmaakler peab iga kord enne kindlustuslepingu sõlmimist ja vajaduse korral ka enne sõlmitud kindlustuslepingu muutmist mõistliku aja jooksul:

[RT I, 17.11.2017, 3- jõust. 01.10.2018]

- 1) selgitama kliendi antud teabe alusel välja tema kindlustushuvi ja nõudmised kindlustuslepingule;

2) hindama investeerimisriskiga elukindlustuslepingu turustamisel käesoleva seaduse §-s 222 sätestatud ulatuses ja korras lepingu sobivust kliendile, välja arvatud § 222¹ lõigetes 2 ja 3 sätestatud juhtudel;
[RT I, 17.11.2017, 3- jõust. 01.10.2018]

3) esitada kliendile investeerimisriskiga elukindlustuslepingu, välja arvatud täiendava kogumispensioni kindlustuslepingu korral põhiteabedokumendi vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1286/2014, mis käsitleb kombineeritud jae- ja kindlustuspõhiste investeerimistoodete (PRIIPid) põhiteabedokumente (ELT L 352, 09.12.2014, lk 1–23), artiklitele 13 ja 14, seejuures ei ole lubatud rõhutada investeerimisriskiga elukindlustuslepingu sõlmimisest saadavat võimalikku kasu, kui samal ajal ei viidata selgelt selle lepingu sõlmimisega seotud riskidele;
[RT I, 22.02.2017, 1- jõust. 01.01.2018]

3¹) esitada kliendile investeerimisriskiga täiendava kogumispensioni kindlustuslepingu korral andmed kindlustuslepingu aluseks oleva alusvara olemuse ja sellega seotud riskide kohta, mis võimaldavad kindlustusvõtjal teha igakülgset kaalutud investeerimisotsuse, seejuures ei ole lubatud rõhutada investeerimisriskiga elukindlustuslepingu sõlmimisest saadavat võimalikku kasu, kui samal ajal ei viidata selgelt selle lepingu sõlmimisega seotud riskidele;
[RT I, 22.02.2017, 1- jõust. 01.01.2018]

4) pensionilepingu turustamisel teavitama klienti kogumispensionide seaduse §-s 50 sätestatud andmetest ja põhimõtetest;
[RT I, 17.11.2017, 3- jõust. 01.10.2018]

5) esitada kliendile piisava hulga kindlustusandjate pakkumuste hulgast vähemalt kolme kindlustusandja pakkumused, välja arvatud, kui tulenevalt kliendi juhised, kindlustusrisiki eripärast, kindlustusandjate pakkumuste vähesusest või muust sellesarnasest põhjusest ei ole see mõistlikke pingutusi tehes ja kindlustusmaaklerilt oodatavat hoolsust rakendades võimalik;

5¹) esitada kliendile kahjukindlustuse korral käesoleva lõike punktis 5 nimetatud iga pakkumusega koos käesoleva seaduse § 103² lõikes 6 nimetatud teabedokumendi;
[RT I, 17.11.2017, 3- jõust. 01.10.2018]

6) soovitada kliendile käesoleva lõike punktis 5 nimetatud pakkumuste põhjal kindlustuslepingut, mis vastab kõige paremini tema kindlustushuvile ja nõudmistele;

7) põhjendada kliendile antud nõuandeid ja soovitusi põhjalikkusega, mis vastab kindlustuslepingu keerukusele ja kliendi tüübile, sealhulgas põhjendada kliendile käesoleva lõike punktis 5 nimetatud juhul vähem kui kolme kindlustusandja pakkumuse esitamist, et klient saaks teha kindlustuslepingu sõlmimise kohta teadliku otsuse;
[RT I, 17.11.2017, 3- jõust. 01.10.2018]

8) tutvustama kliendile sõlmitava kindlustuslepingu tingimusi, sealhulgas kindlustusmaksete suurust ning lepinguga seotud piiranguid ja välistusi;

9) teavitama klienti hüvitamise põhimõtetest kindlustusjuhtumi toimumisel ja viitama, kuhu võib kindlustuslepingu alusel esitada nõude;

9¹) esitada kliendile kliendi poolt koos kindlustusmaksetega maksmisele kuuluvate tasude ning kõigi teiste kindlustusandja poolt väljamaksmisele kuuluvaid summasid mõjutavate tasude liigid ja nende suurused;
[RT I, 17.11.2017, 3- jõust. 01.10.2018]

9²) teavitama elukindlustuslepingu turustamisel klienti võlaõigusseaduse § 428 lõike 2 punktides 1–3, 4³, 5 ja 6 ning lõikes 2¹ sätestatud teabest;
[RT I, 17.11.2017, 3- jõust. 01.10.2018]

9³) teavitama klienti kindlustusühistu kindlustuslepingu turustamisel kindlustusühistu liikmesusega seotud asjaoludest, sealjuures, kui kindlustusühistu põhikirja kohaselt peab klient olema selle liige, tegema kindlaks kliendi liikmesuse ning teavitama teda sellest, et kindlustuslepingu saab sõlmida üksnes pärast kindlustusühistu liikmeks astumist;
[RT I, 20.02.2019, 2- jõust. 02.03.2019]

9⁴) esitada kliendile sidevahendi kaudu kindlustuslepingu turustamisel võlaõigusseaduse § 54¹ lõikes 5 sätestatud teabe sama paragrahvi lõike 8 kohaselt;
[RT I, 17.03.2023, 2- jõust. 01.11.2023]

10) teavitama klienti maakleritasu suurusest, sealhulgas kindlustusandjalt saadava maakleritasu suurusest iga turustatava kindlustuslepingu kohta eraldi;
[RT I, 17.11.2017, 3- jõust. 01.10.2018]

11) huvide konflikti olukorras avaldama kliendile võimaliku huvide konflikti üldise laadi ja konflikti allika;

12) [kehtetu -RT I, 20.02.2019, 2- jõust. 02.03.2019]

13) esitada kliendile teabe kohtuvälise lahendamise üksuse kohta, kelle poole klient võib pöörduda kindlustuslepingut puudutava vaidluse lahendamiseks;

[RT I, 17.11.2017, 3- jõust. 01.10.2018]

14) konsulteerima klienti muudes kindlustuslepinguga seotud küsimustes.

(2¹) Kliendile ei pea esitama käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud teavet, mis juba sisaldub sama lõike punktis 5¹ nimetatud teabedokumendis.
[RT I, 17.11.2017, 3- jõust. 01.10.2018]

(2²) Investeeringisriskiga elukindlustuslepingu turustamisel ei või kindlustusmaakler piirduda ainult temaga märkimisväärses seoses olevate kindlustusandjate pakkumustega ega investeerimisriskiga elukindlustuslepingu alusvara puhul vaid selliste väärtpaperite pakkumisega, mille on emiteerinud kindlustusmaakleriga märkimisväärses seoses olevad ettevõtjad.
[RT I, 17.11.2017, 3- jõust. 01.10.2018]

(3) Käesoleva paragrahvi lõikeid 1–2¹ ei kohaldata võlaõigusseaduse § 427 lõigetes 2 ja 3 nimetatud kindlustuslepingute turustamisele.
[RT I, 17.11.2017, 3- jõust. 01.10.2018]

§ 193. Kindlustusmaakleri aruandlus

(1) Kindlustusmaakler ja välisriigi kindlustusmaakleri Eesti filiaal peavad Finantsinspeksioonile esitama aruandeid.

(2) Kindlustusmaakleri ja välisriigi kindlustusmaakleri Eesti filiaali aruannete sisu, vormi ning esitamise korra kehtestab [valdkonna eest vastutav minister](#)määrusega.

(3) Finantsinspeksioonil on õigus nõuda täiendavalt aruandeid ja teavet, mis on vajalikud järelevalve teostamiseks käesolevas seaduses sätestatud ulatuses, samuti aruandeid ja teavet kindlustusmaakleri osutatavate teenuste kohta, mis on vajalikud Finantsinspeksiooni ülesannete täitmiseks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1094/2010 alusel.

(4) Kindlustusmaakleri juhatuse liikmed vastutavad kindlustusmaakleri majandustegevuse ja finantsseisundi kohta avalikustatava ja Finantsinspeksioonile esitatava teabe õigsuse ja õigeaegse esitamise eest.

(5) Kindlustusmaakler teeb majandusaasta aruande kättesaadavaks oma asukohas ja veebilehel selle olemasolul kahe nädala jooksul pärast üldkoosolekul kinnitamist, kuid hiljemalt majandusaastale järgneva aasta 1. mail.

3. jagu Kindlustusagent

§ 194. Kindlustusagendi ärinimi ja kaubamärk

(1) Äriühingust kindlustusagendi (edaspidi *kindlustusagentuur*) ärinimes peab sisalduma sõna „kindlustus” eesti keeles või võõrkeeles.

(2) Käesoleva paragrahvi lõiget 1 ei kohaldata kindlustusagentuurile, kelle jaoks kindlustuse turustamine on kõrvaltegevus.
[RT I, 17.11.2017, 3- jõust. 01.10.2018]

(3) Kindlustusagent võib oma kaubamärgis kasutada sõna „kindlustus” tingimusel, et sellise kaubamärgi kasutamine ei ole eksitav ning kaubamärki kasutatakse koos viitega kindlustusagendi tegevusele.
[RT I, 17.11.2017, 3- jõust. 01.10.2018]

§ 195. Kindlustusagendi vahendajate nimekirja kandmine ja sellest keeldumine

(1) Kindlustusagendi kannab vahendajate nimekirja kindlustusandja, keda ta esindab, või seaduses sätestatud juhtudel Finantsinspeksioon.

(2) Kindlustusandja võib vahendajate nimekirja kanda üksnes kindlustusagendi, kes ei ole sama kindlustustegevuse liigi või alaliigi kindlustuslepingute turustamisel juba kantud vahendajate nimekirja teise kindlustusandja kindlustusagendina ja kes vastab käesolevas seaduses kindlustusagendile kehtestatud nõuetele.
[RT I, 17.11.2017, 3- jõust. 01.10.2018]

(3) Kindlustusandja kannab kindlustusagendi vahendajate nimekirja viivitamata pärast agendilepingu sõlmimist.

(4) Kindlustusagent on kohustatud enne agendilepingu sõlmimist teavitama kindlustusandjat järgmistest andmetest:

- 1) kindlustusagendis vähemalt kümneprotsendilist osalust omava aktsionäri või osaniku nimi, registrikood või isikukood või selle puudumise korral sünniaeg ning iga aktsionäri või osaniku sissemakse suurus, aktsiate või osa ja häälte arv;
- 2) selle kindlustusandja ärinimi, kelles kindlustusagent omab olulist osalust, ja osaluse suurus;
- 3) kindlustusagendiga märkimisväärses seoses oleva isiku nimi, registrikood või isikukood või selle puudumise korral sünniaeg;
- 4) teave selle kohta, et kindlustusagendis vähemalt kümneprotsendilise osaluse omamine või märkimisväärne seos kindlustusagendiga ei takista tema üle vajalikul tasemel järelevalve teostamist;
- 5) füüsilisest isikust kindlustusagendi kohta käesoleva paragrahvi lõikes 5 nimetatud andmed;
- 6) kindlustusagentuuri kohta käesoleva paragrahvi lõikes 6 nimetatud andmed.

[RT I, 17.11.2017, 3- jõust. 01.10.2018]

(5) Füüsilisest isikust kindlustusagendi kohta kantakse vahendajate nimekirja nimi, isikukood või selle puudumise korral sünniaeg ja kontaktandmed, sealhulgas elektronposti aadress.

[RT I, 17.11.2017, 3- jõust. 01.10.2018]

(6) Kindlustusagentuuri kohta kantakse vahendajate nimekirja ärinimi, registrikood, asukoha aadress, kontaktandmed, sealhulgas elektronposti aadress, ja veebilehe aadress selle olemasolul ning kindlustuse turustamise eest vastutava juhatuse liikme nimi.

[RT I, 17.11.2017, 3- jõust. 01.10.2018]

§ 196. Vahendajate nimekirja kantud kindlustusagendi andmete muutmine ja kindlustusagendi vahendajate nimekirjast kustutamine

(1) Kindlustusandja on kohustatud vahendajate nimekirja kantud ebaõiged andmed viivitamata muutma või need kustutama pärast andmete muutmise või kustutamise aluseks oleva teabe laekumist. Vahendajate nimekirja tehtud kannete õigsuse eest vastutab kande teinud kindlustusandja.

(2) Kindlustusandja, keda kindlustusagent esindab, kustutab kindlustusagendi vahendajate nimekirjast järgmistel juhtudel:

- 1) agendilepingu lõppemise korral;
- 2) füüsilisest isikust kindlustusagendi surma korral või kindlustusagentuuri lõppemisel.

(3) Finantsinspeksioon võib kustutada kindlustusagendi vahendajate nimekirjast, kui:

- 1) kindlustusagent ei vasta käesolevas seaduses või selle alusel antud õigusaktides kindlustusagendile kehtestatud nõuetele;
- 2) kindlustusagentuuri juhatuse liige ei vasta käesolevas seaduses või selle alusel antud õigusaktides kindlustusagentuuri juhatuse liikmele kehtestatud nõuetele;
- 3) kindlustusagent on korduvalt või olulisel määral rikkunud käesolevat seadust, tema tegevus või tegevusetus ei vasta heale äritavale või klientide, kindlustatute või soodustatud isikute huvid ei ole piisavalt kaitstud;
- 4) isik, kellega kindlustusagendil on märkimisväärne seos, on asutatud sellises kolmandas riigis, mille õigusaktidest tulenevad nõuded või õigusaktide rakendamine takistavad kindlustusagendi üle vajalikul tasemel järelevalve teostamist.

[RT I, 17.11.2017, 3- jõust. 01.10.2018]

(4) Kui Finantsinspeksioon kustutab kindlustusagendi vahendajate nimekirjast, tuginedes käesoleva paragrahvi lõikele 3, siis lõpeb agendileping kande kustutamisest arvates.

§ 197. Kindlustusagendi juhtidele ja töötajatele esitatavad nõuded

(1) Füüsilisest isikust kindlustusagendil, kindlustusagentuuri juhatuse liikmel ja otseselt kindlustuse turustamisega tegeval füüsilisel isikul peavad olema laitmatu ärialane maine ning käesoleva seaduse §-s 178 sätestatud kindlustusalased teadmised.

[RT I, 17.11.2017, 3- jõust. 01.10.2018]

(2) Kui kindlustusagentuuri põhitegevus on kindlustuse turustamine, peab turustamise eest vastutaval juhatuse liikmel olema lisaks käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatule kindlustusalase või muu finantsteenuse alase töö kogemus.

[RT I, 17.11.2017, 3- jõust. 01.10.2018]

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud isiku ärialane maine ei ole laitmatu eeskätt, kui:

- 1) tema tegevus või tegevusetus on kaasa toonud kindlustusandja, kindlustusvahendaja, krediidiastutuse, makseastutuse, e-raha astutuse, fondivalitseja, investeerimisfondi või väärtpaberiturukutselise osalise pankroti või tegevusloa kehtetuks tunnistamise finantsjärelevalve astutuse algatusel;
- 2) talle on määratud karistus esimese astme kuriteo eest ja tema karistusandmed ei ole karistusregistri seaduse kohaselt karistusregistrist kustutatud;
- 3) talle on määratud karistus majandusalase, ametialase, varavastase või avaliku usalduse vastase süüteo eest ja tema karistusandmed ei ole karistusregistri seaduse kohaselt karistusregistrist kustutatud;
- 4) tema suhtes kehtib seaduses või kohtulahendis ettenähtud ärikeeld, teataval ametikohal töötamise või tegutsemisalal tegutsemise keeld või ettevõtluskeeld;
- 5) tema tegevus on näidanud, et ta ei ole suuteline korraldama kindlustusagentuuri tegevust selliselt, et klientide, kindlustatute ja soodustatud isikute huvid oleksid piisavalt kaitstud;
- 6) ta on esitanud Finantsinspeksioonile valeinformatsiooni või jätnud olulise informatsiooni esitamata.

(4) Kindlustusagentuuri juhatuse liikme ja otseselt kindlustuse turustamisega tegeva füüsilise isiku laitmatu ärialase maine kontrollimise kohustus on kindlustusagentuuril.

[RT I, 17.11.2017, 3- jõust. 01.10.2018]

(5) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud isik ei või tegutseda samal ajal füüsilisest isikust kindlustusmaaklerina või äriühingust kindlustusmaakleri juhatuse liikmena ega tohi olla kindlustusmaakleri töötaja.

(6) Kui kindlustuse turustamine on kindlustusagentuuri kõrvaltegevus, peab käesoleva paragrahvi lõigetes 1, 3 ja 5 sätestatud tingimustele vastama juhatuse liige, kes vastutab kindlustuse turustamise eest.
[RT I, 17.11.2017, 3- jõust. 01.10.2018]

(7) Käesoleva seaduse §-s 178 sätestatud kindlustusalaste teadmiste omandamise võimaluse peab käesolevas paragrahvis nimetatud isikutele tagama kindlustusandja, kelle kindlustuslepinguid need isikud vahendavad.
[RT I, 17.11.2017, 3- jõust. 01.10.2018]

(8) Finantsinspeksioon teavitab kindlustusagendi nimekirja kandmisel ja edaspidi lepinguriigi finantsjärelevalveasutust käesoleva paragrahvi lõigetes 1 ja 2 sätestatud, kui see on asjakohane kindlustuse turustamise järelevalvega seotud ülesannete täitmiseks.
[RT I, 02.12.2022, 2- jõust. 12.12.2022]

§ 198. Kindlustusagendile kindlustuslepingu turustamisel esitatavad nõuded

[RT I, 17.11.2017, 3- jõust. 01.10.2018]

(1) Kindlustusagendil on lubatud samal ajal tegutseda mitme kindlustus- või edasikindlustusandja huvides või neid esindada üksnes tingimusel, et turustatavad kindlustuslepingud ei ole konkureerivad. Eeldatakse, et kindlustuslepingud ei ole konkureerivad, kui need sõlmitakse kindlustustegevuse eri liikides või alaliikides.
[RT I, 17.11.2017, 3- jõust. 01.10.2018]

(2) Kindlustusagent peab iga kord enne kindlustuslepingu sõlmimist ja vajaduse korral ka enne sõlmitud kindlustuslepingu muutmist mõistliku aja jooksul:

[RT I, 17.11.2017, 3- jõust. 01.10.2018]

- 1) teatama kliendile oma ärinime ja kontaktandmed;
- 2) teatama kliendile, et ta tegutseb kindlustusandja esindajana, ja viitama vahendajate nimekirjale, kuhu ta on kindlustusandja poolt kantud, ning võimalusele tema kohta tehtud kannet kontrollida;
- 3) teatama kliendile turustatavate kindlustuslepingute liigid ja kindlustusandjalt, keda ta esindab, saadud volituse ulatuse;

[RT I, 17.11.2017, 3- jõust. 01.10.2018]

- 4) selgitama kliendi antud teabe põhjal välja tema kindlustushuvi ja nõudmised kindlustuslepingule, soovitada enda pakutavate kindlustuslepingute hulgast kliendi kindlustushuvile ja nõudmistele kõige paremini vastavat kindlustuslepingut ning andma kliendile piisavaid selgitusi vastavalt kindlustuslepingu keerukusele ja kliendi tüübile, et klient saaks teha kindlustuslepingu sõlmimise kohta teadliku otsuse;

[RT I, 17.11.2017, 3- jõust. 01.10.2018]

- 5) hindama investeerimisriskiga elukindlustuslepingu turustamisel käesoleva seaduse §-s 222 sätestatud ulatuses ja korras lepingu sobivust või asjakohasust kliendile, välja arvatud §-s 222¹ sätestatud juhtudel, ning teavitama klienti, kas kindlustusagent kasutab § 222 lõikes 3 sätestatud võimalust;

[RT I, 17.11.2017, 3- jõust. 01.10.2018]

- 6) [kehtetu -RT I, 17.11.2017, 3- jõust. 01.10.2018]

6¹) [kehtetu -RT I, 17.11.2017, 3- jõust. 01.10.2018]

- 7) pensionilepingu turustamisel teavitama klienti kogumispensionide seaduse §-s 50 nimetatud andmetest ja põhimõtetest;

[RT I, 17.11.2017, 3- jõust. 01.10.2018]

- 8) esitama kliendile võlaõigusseaduse § 428 lõike 1 punktides 3–9 ning elukindlustuslepingu turustamisel sama paragrahvi lõike 2 punktides 1–4¹, 4³, 5 ja 6 ning lõikes 2¹ sätestatud teabe;

[RT I, 17.11.2017, 3- jõust. 01.10.2018]

- 9) [kehtetu -RT I, 17.11.2017, 3- jõust. 01.10.2018]

9¹) esitama kliendile sidevahendi kaudu kindlustuslepingu turustamisel võlaõigusseaduse § 54¹ lõikes 5 sätestatud teabe sama paragrahvi lõike 8 kohaselt;

[RT I, 17.03.2023, 2- jõust. 01.11.2023]

- 10) teavitama klienti agenditasu suurusest, sealhulgas kindlustusandjalt saadava agenditasu suurusest, ja tasustamise alustest iga turustatava kindlustuslepingu kohta eraldi;

[RT I, 17.11.2017, 3- jõust. 01.10.2018]

- 11) viitama kindlustusandjale, kes on võtnud täieliku vastutuse kindlustusagendi tegevuse eest;

- 12) tegema kliendile teatavaks kindlustusagendi tegevuse kohta kaebuse esitamise korra, sealhulgas kindlustusagendi tegevuse üle järelevalvet teostava pädeva asutuse aadressi;

[RT I, 17.11.2017, 3- jõust. 01.10.2018]

- 13) huvide konflikti olukorras avaldama kliendile võimaliku huvide konflikti üldise laadi ja konflikti allika;

- 14) konsulteerima klienti muudes kindlustuslepinguga seotud küsimustes.

(2¹) Kahjukindlustuse korral peab kindlustusagent esitama kliendile lisaks käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatud käesoleva seaduse § 103² lõikes 6 nimetatud teabedokumendi. Kliendile ei pea esitama lõikes 2 nimetatud teavet, mis juba sisaldub teabedokumendis.

[RT I, 17.11.2017, 3- jõust. 01.10.2018]

(3) Kindlustusagentuur, kelle põhitegevus on kindlustuse turustamine, on kohustatud kehtestama sise-eeskirjad, mis tagavad kindlustusagendi ning selle juhtide ja töötajate tegevuse sobivuse käesoleva paragrahvi lõigetes 2 ja 2¹ nimetatud kohustuste täitmiseks.
[RT I, 17.11.2017, 3- jõust. 01.10.2018]

(3¹) Käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud sise-eeskirjadega määratakse muu hulgas kindlustusagentuuri suurus ja struktuuri ning äritegevuse iseloomu, ulatust ja keerukust arvesse võttes õiguslikud, tehnilised ja organisatsioonilised meetmed, et tuvastada, maandada ja vältida kindlustuslepingu vahendamisel kindlustusagentuuri, sealhulgas selle juhatuse liikme ja töötaja või kontrollsuhet omava isiku huvide konflikti kindlustusagentuuri kliendi huvidega ning klientide omavahelist huvide konflikti.
[RT I, 17.11.2017, 3- jõust. 03.01.2018]

(4) Käesoleva paragrahvi lõikeid 2–3¹ ei kohaldata võlaõigusseaduse § 427 lõikes 2 või 3 nimetatud kindlustuslepingu turustamisel.
[RT I, 17.11.2017, 3- jõust. 01.10.2018]

4. jagu

Eesti vahendaja tegevus välisriigis

§ 199. Vahendaja tegevuse alused välisriigis

(1) Eestis vahendajate nimekirja kantud vahendaja võib välisriigis tegeleda kindlustuse turustamisega (edaspidi käesolevas jaos *vahendus*), asutades selleks filiaali või tegeledes piiriülese vahendusega.
[RT I, 17.11.2017, 3- jõust. 01.10.2018]

(2) Piiriülene vahendus on käesoleva jao tähenduses Eesti vahendaja vahendustegevus välisriigis selleks filiaali asutamata.

(3) Vahendaja peab välisriigis vahendusega tegelemisel järgima käesolevas seaduses ning selle alusel antud õigusaktides ja välisriigi õigusaktides sätestatud nõudeid.

(4) Vahendaja vahendustegevusele lepinguriigis kohaldatakse käesoleva seaduse §-des 200, 205, 206 ja 208 sätestatud.

(5) Vahendaja vahendustegevusele kolmandas riigis kohaldatakse käesoleva seaduse §-des 201–204 ja 207 sätestatud.

(6) Eesti vahendaja välisriigi filiaali juhataja suhtes kohaldatakse käesoleva seaduse §-s 191 või 197 juhatuse liikme kohta sätestatud.
[RT I, 17.11.2017, 3- jõust. 01.10.2018]

(7) Kui vahendajat alaliselt esindama volitatud isik tegeleb välisriigis vahendusega püsivalt, loetakse volitatud isiku tegevus Eesti vahendaja välisriigi filiaali tegevuseks ning sellise tegevuse jätkamiseks peab vahendaja käesoleva seaduse §-de 200 ja 201 kohaselt asutama filiaali, välja arvatud juhul, kui vahendaja valib püsiva tegevuskoha jaoks õiguspäraselt mõne muu õigusliku vormi.
[RT I, 17.11.2017, 3- jõust. 01.10.2018]

§ 200. Eesti äriühingust vahendaja filiaal lepinguriigis

(1) Äriühingust vahendaja, kes soovib asutada oma filiaali lepinguriigis, esitab Finantsinspeksioonile järgmised andmed ja dokumendid:

- 1) vahendaja ärinimi, aadress Eestis ja asjaolu, kas on tegemist kindlustusmaakleri või kindlustusagendiga;
 - 2) selle lepinguriigi nimi, kus vahendaja soovib filiaali asutada;
 - 3) filiaali asukoha aadress;
 - 4) käesoleva seaduse § 187 lõike 1 punktis 5 nimetatud andmed vahendaja nimel tegutsemiseks piisavat esindusõigust omava filiaali juhataja kohta, mille õigsust kinnitab nimetatud filiaali juhataja oma allkirjaga;
 - 5) nende kindlustuslepingu liikide loetelu, mille vahendamist vahendaja lepinguriigis kavandab;
 - 6) kindlustusagendi puhul kindlustusandjate nimed, keda kindlustusagent esindab.
- [RT I, 17.11.2017, 3- jõust. 01.10.2018]

(1¹) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktides 1–5 nimetatud andmed ja dokumendid esitatakse koos vandetõlgi tehtud või notari kinnitatud tõlkega Finantsinspeksiooni ja filiaali asukoha lepinguriigi finantsjärelevalve asutuse vaheliseks suhtlemiseks sobivas keelde.
[RT I, 17.11.2017, 3- jõust. 01.10.2018]

(2) Finantsinspeksioon edastab ühe kuu jooksul käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud andmete ja dokumentide saamisest arvates selle lepinguriigi finantsjärelevalve asutusele, kus äriühingust vahendaja soovib filiaali asutada, käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud andmed ja dokumendid, sealhulgas andmed vahendaja nimekirja kandmise kohta.

(3) Finantsinspeksioon teavitab vahendajat, kui lepinguriigi finantsjärelevalve asutus on kinnitanud, et on andmed ja dokumendid kätte saanud.
[RT I, 17.11.2017, 3- jõust. 01.10.2018]

(4) Äriühingust vahendaja võib asutada teises lepinguriigis filiaali, kui ta on saanud Finantsinspeksiooni kaudu filiaali asukoha lepinguriigi finantsjärelevalve asutusele selle veebilehe aadressi, kus on teave üldiste nõuete kohta, mida vahendaja peab selles liikmesriigis vahendusega tegelemiseks järgima, või ühe kuu möödumisel päevast, kui ta sai Finantsinspeksioonilt käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud teavituse andmete ja dokumentide kättesaamise kinnitamise kohta.
[RT I, 17.11.2017, 3- jõust. 01.10.2018]

(5) [Kehtetu -RT I, 17.11.2017, 3- jõust. 01.10.2018]

(5¹) Finantsinspeksioon võib teha otsuse käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud andmete ja dokumentide lepinguriigi finantsjärelevalve asutusele edastamisest keeldumise kohta, kui:

- 1) esitatud andmed või dokumendid ei vasta käesolevas seaduses sätestatud nõuetele või need on ebaõiged, eksitavad või puudulikud;
- 2) vahendaja finantsseisund ja organisatsiooniline ülesehitus ei ole piisavad lepinguriigis vahendusega tegelemiseks;
- 3) filiaali juhataja ei vasta käesoleva seaduse §-s 191 või 197 sätestatud nõuetele;
- 4) kindlustusandja, keda kindlustusagent esindab, ei ole lepinguriigis filiaali asutanud ning tegemist ei ole selle kindlustusandja päritoluriigiga.

[RT I, 17.11.2017, 3- jõust. 01.10.2018]

(5²) Andmete ja dokumentide edastamisest keeldumise otsuse toimetab Finantsinspeksioon ühe kuu jooksul käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud andmete ja dokumentide saamisest arvates äriühingust vahendajale kätte.

[RT I, 17.11.2017, 3- jõust. 01.10.2018]

(6) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktides 1 ja 3–6 nimetatud andmete muutumisest ning dokumentide muutmisest teavitab äriühingust vahendaja vähemalt üks kuu enne muudatuste jõustumist Finantsinspeksiooni, kes edastab nimetatud teabe lepinguriigi finantsjärelevalve asutusele ühe kuu jooksul vahendajalt teavituse saamisest arvates.

[RT I, 17.11.2017, 3- jõust. 01.10.2018]

(7) Finantsinspeksioon teavitab lepinguriigi finantsjärelevalve asutust äriühingust vahendaja vahendajate nimekirjast kustutamisest ning tema suhtes rakendatud sunnimeetmetest ja sanktsioonidest.

§ 201. Eesti äriühingust vahendaja filiaal kolmandas riigis

(1) Eesti äriühingust vahendaja, kes soovib asutada filiaali kolmandas riigis, esitab Finantsinspeksioonile sellekohase kirjaliku avalduse ning järgmised andmed ja dokumendid:

- 1) selle riigi nimi, kus vahendaja soovib filiaali asutada, koos viitega vastava riigi õigusaktidele, mille kohaselt vahendaja filiaali asutamine on lubatud;
- 2) filiaali asukoha aadress;
- 3) käesoleva seaduse § 187 lõike 1 punktis 5 nimetatud andmed vahendaja nimel tegutsemiseks piisavat esindusõigust omava filiaali juhataja kohta, mille õigsust kinnitab nimetatud filiaali juhataja oma allkirjaga;
- 4) nende kindlustuslepingu liikide loetelu, mille vahendamist vahendaja kolmandas riigis kavandab.

(2) Äriühingust kindlustusmaakler, kes soovib asutada filiaali kolmandas riigis, esitab Finantsinspeksioonile käesoleva seaduse §-s 179 nimetatud kehtiva vahendaja vastutuskindlustuslepingu või kindlustusandja, krediidi- või finantseerimisasutuse garantiilepingu koopia. Kindlustuskaitse või garantii peab kehtima kolmandas riigis, kus kindlustusmaakler soovib filiaali asutada.

(3) Äriühingust vahendaja on kohustatud viivitamata teavitama Finantsinspeksiooni käesoleva paragrahvi lõigetes 1 ja 2 nimetatud andmete muutumisest ning dokumentide muutmisest.

§ 202. Filiaali asutamise loa taotluse menetlemine ja loa andmise otsus

(1) Filiaali asutamise loa taotluse menetlemisele, esitatud andmete kontrollimisele ja taotleja finantsseisundi, organisatsioonilise ülesehituse ja tehniliste süsteemide ning filiaali asutamiseks vahendite piisavuse kontrollimisele kohaldatakse käesoleva seaduse §-des 179, 191 ja 197 sätestatud.

(2) Otsuse filiaali asutamise loa andmise või sellest keeldumise kohta teeb Finantsinspeksioon kahe kuu jooksul pärast kõigi nõuetekohaste andmete ja dokumentide esitamist, kuid mitte hiljem kui kolme kuu möödumisel loa taotluse saamisest.

(3) Finantsinspeksioon lisab vahendaja kohta vahendajate nimekirjas esitatud andmetele selle kolmanda riigi nime, kus vahendaja on filiaali asutanud.

§ 203. Filiaali asutamise loa andmisest keeldumine

Finantsinspeksioon võib keelduda filiaali asutamise loa andmisest, kui:

- 1) loa taotlemisel esitatud andmed või dokumendid ei vasta käesolevas seaduses või selle alusel kehtestatud õigusaktis sätestatud nõuetele või need on ebaõiged, eksitavad või puudulikud;
- 2) filiaali juhataja ei vasta kindlustusmaakleri filiaali korral käesoleva seaduse §-s 191 ja kindlustusagentuuri filiaali korral §-s 197 juhatuse liikmele kehtestatud nõuetele;
- 3) vahendaja finantsseisund ja organisatsiooniline ülesehitus ei ole piisavad kolmandas riigis vahendusega tegelemiseks;
- 4) filiaali asutamine võib kahjustada klientide, kindlustatute või soodustatud isikute huve, äriühingust vahendaja finantsseisundit või tegevuse usaldusväärsust;
- 5) kindlustusmaakleril puudub käesoleva seaduse §-s 179 nimetatud leping või see ei vasta käesolevas seaduses sätestatud nõuetele;
- 6) kolmanda riigi finantsjärelevalve asutusel ei ole õiguslikku alust või võimalusi Finantsinspeksiooniga koostöö tegemiseks ja seetõttu ei ole Finantsinspeksioonil võimalik teostada filiaali üle vajalikul tasemel järelevalvet;
- 7) vahendaja on korduvalt või olulisel määral rikkunud käesolevat seadust, tema tegevus ei vasta heale äritavale või talle on määratud karistus majanduslasel, ametialasel, varavastasel või avaliku usalduse vastase süüteo eest ja tema karistusandmed ei ole karistusregistri seaduse kohaselt karistusregistrist kustutatud.

§ 204. Filiaali asutamise loa kehtetuks tunnistamine ja vahendaja nimekirjast kustutamine

(1) Finantsinspeksioon võib tunnistada filiaali asutamise loa kehtetuks ja kustutada vahendaja vahendajate nimekirjast, kui vahendaja:

- 1) on filiaali asutamise loa taotlemisel esitanud valeandmeid, millel oli loa andmise otsustamisel oluline tähtsus, samuti juhul, kui Finantsinspeksioonile on esitatud valeandmeid;
- 2) on korduvalt või olulisel määral rikkunud kolmanda riigi õigusaktides sätestatud nõudeid ja see võib kahjustada klientide huve;
- 3) filiaal ei vasta kehtivatele filiaali asutamise loa andmise tingimustele;
- 4) ei esita filiaali kohta nõuetekohaseid aruandeid;
- 5) ei ole ettenähtud tähtpäevaks või ulatuses täitnud Finantsinspeksiooni ettekirjutust seoses filiaali tegevusega;
- 6) on vahendajate nimekirjast kustutatud.

(2) Filiaali asutamise loa kehtetuks tunnistamise ja vahendaja vahendajate nimekirjast kustutamise otsuse toimetab Finantsinspeksioon lisaks äriühingust vahendajale kolmanda riigi finantsjärelevalve asutusele viivitamata kätte pärast vastava otsuse tegemist.

(3) Pärast filiaali asutamise loa kehtetuks tunnistamisest ja vahendaja vahendajate nimekirjast kustutamisest teadasaamist lõpetab äriühingust vahendaja vahendustegevuse Finantsinspeksiooni määratud tähtpäevaks.

(4) Finantsinspeksioon on kohustatud teavitama kolmanda riigi finantsjärelevalve asutust äriühingust vahendaja suhtes rakendatud sunnimeetmetest ja sanktsioonidest.

§ 205. Ettekirjutus filiaali kaudu lepinguriigis vahendusega tegelemise lõpetamiseks

(1) Lisaks filiaali kaudu tegutsemise keelamisele käesoleva seaduse §-des 190 ja 196 sätestatud vahendajate nimekirjast kustutamise korral võib Finantsinspeksioon oma ettekirjutusega keelata äriühingust vahendajal tegutsemise filiaali kaudu ka juhul, kui lepinguriigi finantsjärelevalve asutus on Finantsinspeksiooni teavitanud äriühingust vahendaja poolt lepinguriigi õigusakti rikkumisest.

(2) Finantsinspeksioon toimetab käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud ettekirjutuse äriühingust vahendajale viivitamata kätte.

§ 206. Piiriülene vahendus lepinguriigis

(1) Vahendaja, kes soovib tegeleda piiriülse vahendusega esimest korda ühes või mitmes lepinguriigis, esitab Finantsinspeksioonile sellekohase taotluse ning järgmised andmed:

- 1) vahendaja ärinimi, aadress ja asjaolu, kas on tegemist kindlustusmaakleri või kindlustusagendiga;
- 2) selle lepinguriigi nimi, kus ta soovib piiriülse vahendusega tegeleda;
- 3) nende kindlustuslepingu liikide loetelu, mille vahendamist ta lepinguriigis kavandab;
- 4) kindlustusagendi puhul kindlustusandjate nimed, keda kindlustusagent esindab.

[RT I, 17.11.2017, 3- jõust. 01.10.2018]

(2) Finantsinspeksioon teavitab ühe kuu jooksul käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud taotluse ja andmete saamisest arvates lepinguriigi finantsjärelevalve asutust vahendaja kavatsusest tegeleda piiriülese vahendusega ning edastab talle käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud andmed ja andmed vahendaja kandmise kohta vahendajate nimekirja.

(3) Finantsinspeksioon teavitab vahendajat, kui lepinguriigi finantsjärelevalve asutus on kinnitanud, et on käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud andmed kätte saanud, misjärel võib vahendaja alustada piiriülest vahendust selles lepinguriigis.

[RT I, 17.11.2017, 3- jõust. 01.10.2018]

(4) Finantsinspeksioon teavitab käesoleva paragrahvi lõikes 3 sätestatud teavitusega samal ajal vahendajat ka lepinguriigi finantsjärelevalve asutuse veebilehe aadressist, kus on teave üldiste nõuete kohta selles liikmesriigis piiriülese vahendusega tegelemiseks, ning kohustusest neid nõudeid järgida.

[RT I, 17.11.2017, 3- jõust. 01.10.2018]

(5) [Kehtetu -RT I, 17.11.2017, 3- jõust. 01.10.2018]

(6) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktides 1, 3 ja 4 nimetatud andmete muutumise korral teavitab vahendaja muudatustest vähemalt üks kuu enne muudatuste jõustumist Finantsinspeksiooni, kes edastab nimetatud teabe lepinguriigi finantsjärelevalve asutusele ühe kuu jooksul vahendajalt teavituse saamisest arvates.

[RT I, 17.11.2017, 3- jõust. 01.10.2018]

(7) Finantsinspeksioon on kohustatud teavitama lepinguriigi finantsjärelevalve asutust vahendaja vahendajate nimekirjast kustutamise ja tema suhtes rakendatud sanktsioonidest.

(8) Finantsinspeksioon lisab vahendaja kohta vahendajate nimekirjas esitatud andmetele selle lepinguriigi nime, kus vahendaja piiriülese vahendusega tegeleb.

§ 207. Piiriülene vahendus kolmandas riigis

(1) Eesti vahendaja, kes soovib tegeleda piiriülese vahendusega kolmandas riigis, esitab Finantsinspeksioonile sellekohase kirjaliku taotluse ning järgmised andmed ja dokumendid:

- 1) selle kolmanda riigi nimi, kus ta soovib piiriülese vahendusega tegeleda, koos viitega kolmanda riigi õigusaktide sätetele, mille kohaselt on vahendaja piiriülene vahendus selles riigis lubatud;
- 2) nende kindlustuslepingu liikide loetelu, mille vahendamist ta kolmandas riigis kavandab;
- 3) käesoleva seaduse §-s 179 sätestatud lepingu sõlmimise kohustuse korral lepingu koopia, millest nähtub, et see kehtib ka kolmandas riigis.

(2) Otsuse piiriülese vahenduse loa andmise või sellest keeldumise kohta teeb Finantsinspeksioon kahe kuu jooksul kõigi nõuetekohaste andmete ja dokumentide saamisest arvates, kuid mitte hiljem kui kolme kuu möödumisel taotluse saamisest.

(3) Finantsinspeksioon lisab vahendaja kohta vahendajate nimekirjas esitatud andmetele selle kolmanda riigi nime, kus vahendajal on õigus piiriülese vahendusega tegeleda.

(4) Finantsinspeksioon võib keelduda piiriülese vahenduse loa andmisest, kui:

- 1) piiriülese vahenduse loa taotlemisel esitatud andmed või dokumendid ei vasta käesolevas seaduses või selle alusel kehtestatud õigusaktis sätestatud nõuetele ja taotleja ei ole puudusi määratud lisatähtaja jooksul kõrvaldanud;
- 2) piiriülese vahenduse loa taotlemisel esitatud andmed või dokumendid on ebaõiged või eksitavad;
- 3) vahendaja tegevus kolmandas riigis võib oluliselt kahjustada klientide huve või vahendaja usaldusväärust;
- 4) vahendaja vastutuskindlustusleping või kindlustusandja või krediidi- või finantseerimisasutuse garantiileping ei vasta käesoleva seaduse §-s 179 sätestatud nõuetele või ei kehti selles kolmandas riigis;
- 5) kolmanda riigi finantsjärelevalve asutusel ei ole õiguslikku alust, võimalusi või valmisolekut piisavaks ja tõhusaks koostööks Finantsinspeksiooniga ning seetõttu ei ole Finantsinspeksioonil võimalik teostada vahendaja üle vajalikul tasemel järelevalvet;
- 6) vahendajale on määratud karistus majandusalase, ametialase, varavastase või avaliku usalduse vastase süüteo eest ja tema karistusandmed ei ole karistusregistri seaduse kohaselt karistusregistrist kustutatud.

(5) Vahendaja on kohustatud viivitamata teavitama Finantsinspeksiooni käesoleva paragrahvi lõike 1 punktides 2 ja 3 nimetatud asjaolude muutumisest.

(6) Finantsinspeksioon võib tunnista piiriülese vahenduse loa kehtetuks, kui:

- 1) vahendaja on selle taotlemisel esitanud valeandmeid, millel oli piiriülese vahenduse loa andmise otsustamisel oluline tähtsus;
- 2) vahendaja ei ole Finantsinspeksiooni teavitanud piiriülese vahendusega seotud asjaolude muutumisest;
- 3) vahendaja on korduvalt või olulisel määral rikkunud tema tegevust reguleerivates õigusaktides sätestatud;
- 4) vahendaja ei vasta kehtivatele piiriülese vahenduse loa andmise tingimustele;
- 5) vahendaja ei ole ettenähtud tähtpäevaks või ulatuses täitnud Finantsinspeksiooni ettekirjutust seoses piiriülese vahendusega;
- 6) vahendaja on vahendajate nimekirjast kustutatud.

(7) Piiriülese vahenduse loa kehtetuks tunnistamise otsuse toimetab Finantsinspeksioon lisaks vahendajale kolmanda riigi finantsjärelevalve asutusele kätte.

§ 208. Ettekirjutus piiriülese vahenduse lõpetamiseks lepinguriigis

(1) Lisaks piiriülese vahendusega tegelemise keelamisele käesoleva seaduse §-des 190 ja 196 sätestatud vahendajate nimekirjast kustutamise korral võib Finantsinspeksioon oma ettekirjutusega keelata vahendajal piiriülese vahendusega tegelemise ka juhul, kui lepinguriigi finantsjärelevalve asutus on Finantsinspeksiooni teavitanud vahendaja poolt lepinguriigi õigusakti rikkumisest.

(2) Finantsinspeksioon toimetab käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud ettekirjutuse vahendajale viivitamata kätte.

5. jagu

Välisriigi vahendaja tegevus Eestis

§ 209. Välisriigi vahendaja tegevuse alused Eestis

(1) Isik, kes päritoluriigi õigusaktide kohaselt võib tegeleda kindlustuse turustamisega (edaspidi käesolevas jaos *vahendus*), võib vahendusega tegeleda ka Eestis, asutades selleks filiaali või tegeledes piiriülese vahendusega. [RT I, 17.11.2017, 3- jõust. 01.10.2018]

(2) Piiriülene vahendus käesoleva jao tähenduses on välisriigi vahendaja vahendustegevus Eestis selleks filiaali asutamata.

(3) Välisriigi vahendaja peab Eestis vahendusega tegelemisel järgima käesolevas seaduses ja selle alusel kehtestatud õigusaktides ning välisriigi õigusaktides sätestatud nõudeid.

(4) Lepinguriigi vahendaja vahendustegevusele Eestis kohaldatakse käesoleva seaduse §-des 193 ja 214 sätestatud.

(5) Kolmanda riigi vahendaja vahendustegevusele Eestis kohaldatakse käesoleva seaduse §-des 193, 210–213 ja 215 sätestatud.

(6) Kolmanda riigi vahendaja Eesti filiaali juhataja suhtes kohaldatakse käesoleva seaduse §-s 191 või 197 juhatuse liikme kohta sätestatud. [RT I, 17.11.2017, 3- jõust. 01.10.2018]

§ 210. Kolmanda riigi äriühingust vahendaja filiaal Eestis

(1) Kolmanda riigi äriühingust vahendaja, kes soovib Eestis filiaali asutada, esitab Finantsinspeksioonile kirjaliku avalduse ning järgmised andmed ja dokumendid:

- 1) vahendaja ärinimi ja aadress;
- 2) filiaali ärinimi ja aadress Eestis;
- 3) käesoleva seaduse § 187 lõike 1 punktis 5 nimetatud andmed vahendaja nimel tegutsemiseks piisavat esindusõigust omava filiaali juhataja kohta, mille õigsust kinnitab nimetatud filiaali juhataja oma allkirjaga;
- 4) äriseadustiku § 386 lõike 2 punktides 1, 3 ja 5 sätestatud andmed ja dokumendid;

4¹) äriühingu põhikirja või ühingulepingu asukohariigi seaduste kohaselt tõestatud ärakiri, kui põhikirja või ühinguleping tuleb registrile esitada ka ühingu asukohariigis; [RT I, 11.10.2024, 1- jõust. 21.10.2024]

- 5) vahendaja kahe viimase majandusaasta auditeeritud aruanded;
- 6) nende kindlustuslepingu liikide loetelu, mille vahendamist Eestis filiaali luba taotleb isik kavandab;
- 7) käesoleva seaduse §-s 179 nimetatud kehtiva vahendaja kohustusliku vastutuskindlustuslepingu või kindlustusandja või krediidi- või finantseerimisasutuse garantiilepingu koopia.

(2) Lisaks käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud andmetele tuleb kolmanda riigi äriühingust vahendajal Finantsinspeksioonile esitada päritoluriigi finantsjärelevalve asutuse:

- 1) nõusolek filiaali asutamiseks Eestis;
- 2) kinnitus, et tal on päritoluriigis õigus vahendustegevuseks ning tema tegevus on korrektne ja kooskõlas avaliku huviga.

(3) Käesolevas paragrahvis nimetatud võõrkeelsed andmed ja dokumendid esitab kolmanda riigi äriühingust vahendaja koos vandetõlgi tehtud eestikeelse tõlkega. [RT I, 07.07.2015, 1- jõust. 01.01.2020]

(4) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktides 1–4, 6 ja 7 nimetatud andmete muutumisest ja dokumentide muutumisest teavitab kolmanda riigi äriühingust vahendaja Finantsinspeksiooni vähemalt üks kuu ette.

§ 211. Filiaali asutamise loa taotluse menetlemine ja loa andmise otsus

(1) Filiaali asutamise loa taotluse menetlemisele, esitatud andmete kontrollimisele ja taotleja finantsseisundi, organisatsioonilise ülesehituse ja tehniliste süsteemide ning filiaali asutamiseks vahendite piisavuse kontrollimisele kohaldatakse käesoleva seaduse §-des 179, 191 ja 197 sätestatud.

(2) Otsuse filiaali asutamise loa andmise või sellest keeldumise kohta teeb Finantsinspeksioon kahe kuu jooksul kõigi vajalike andmete ja dokumentide saamisest arvates, kuid mitte hiljem kui kolme kuu möödumisel taotluse esitamisest.

(3) Finantsinspeksioon kannab kolmanda riigi vahendaja Eesti filiaali ärinime, äriregistri registrikoodi, asukoha aadressi Eestis ja vahenduse eest vastutava filiaali juhataja nime vahendajate nimekirja.

§ 212. Filiaali asutamise loa andmisest keeldumine

Finantsinspeksioon võib keelduda filiaali asutamise loa andmisest, kui:

- 1) loa taotlemisel esitatud andmed või dokumendid ei vasta käesolevas seaduses või selle alusel kehtestatud õigusaktis sätestatud nõuetele või need on ebaõiged, eksitavad või puudulikud;
- 2) filiaali juhataja ei vasta kindlustusmaakleri filiaali korral käesoleva seaduse §-s 191 ja kindlustusagentuuri filiaali korral §-s 197 juhatuse liikmele kehtestatud nõuetele;
- 3) äriühingust vahendaja finantsseisund ja organisatsiooniline ülesehitus ei ole piisavad vahendusega tegelemiseks Eestis või ei võimalda täita õigusaktides sätestatud või tegutseda klientide huvides;
- 4) filiaali asutamine võib kahjustada klientide huve;
- 5) vahendajal puudub käesoleva seaduse § 210 lõike 1 punktis 7 nimetatud leping või see ei vasta käesolevas seaduses sätestatud nõuetele;
- 6) kolmanda riigi finantsjärelevalve asutusel ei ole õiguslikku alust, võimalusi või valmisolekut piisavaks ja tõhusaks koostööks Finantsinspeksiooniga ning seetõttu ei ole Finantsinspeksioonil võimalik teostada filiaali üle vajalikul tasemel järelevalvet.

§ 213. Filiaali asutamise loa kehtetuks tunnistamine

(1) Finantsinspeksioon võib tunnistada filiaali asutamise loa kehtetuks ja kustutada vahendaja vahendajate nimekirjast, kui äriühingust vahendaja:

- 1) on filiaali asutamise loa taotlemisel esitanud valeandmeid, millel oli loa andmise otsustamisel oluline tähtsus;
- 2) on korduvalt või olulisel määral rikkunud Eesti õigusaktides sätestatud nõudeid ja see võib kahjustada klientide huve;
- 3) filiaal ei vasta kehtivatele filiaali asutamise loa andmise nõuetele;
- 4) ei esita filiaali kohta nõuetekohaseid aruandeid;
- 5) ei ole ettenähtud tähtpäevaks või ulatuses täitnud Finantsinspeksiooni ettekirjutust seoses filiaali tegevusega.

(2) Filiaali asutamise loa kehtetuks tunnistamise ja vahendaja vahendajate nimekirjast kustutamise otsuse toimetab Finantsinspeksioon lisaks äriühingust vahendajale kolmanda riigi finantsjärelevalve asutusele viivitamata kätte.

(3) Pärast filiaali asutamise loa kehtetuks tunnistamisest ja vahendaja filiaali vahendajate nimekirjast kustutamisest teadasaamist lõpetab äriühingust vahendaja hiljemalt Finantsinspeksiooni määratud tähtpäevaks vahendustegevuse Eestis.

(4) Finantsinspeksioon on kohustatud teavitama kolmanda riigi finantsjärelevalve asutust filiaali suhtes rakendatud sunnimeetmetest ja sanktsioonidest.

(5) Finantsinspeksioon võib keelduda filiaali asutamise loa kehtetuks tunnistamisest, kui filiaali klientidel on nõudeid filiaali või filiaali asutanud kolmanda riigi vahendaja vastu.

§ 214. Lepinguriigi äriühingust vahendaja filiaali asutamine Eestis

(1) Lepinguriigis registreeritud äriühingust vahendaja, kes soovib asutada filiaali Eestis, teavitab sellest oma päritoluriigi finantsjärelevalve asutuse kaudu Finantsinspeksiooni, esitades sellekohase taotluse ja järgmised andmed:

- 1) filiaali ärinimi ja asukoha aadress Eestis;
- 2) vahendaja nimel tegutsemiseks piisavat esindusõigust omava filiaali juhataja nimi;
- 3) nende kindlustuslepingu liikide loetelu, mille vahendamist filiaali kaudu kavandatakse.

(1¹) Finantsinspeksioon kinnitab lepinguriigi finantsjärelevalve asutusele viivitamata, kui on käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud andmed ja dokumendid kätte saanud.

[RT I, 17.11.2017, 3- jõust. 01.10.2018]

(2) Finantsinspeksioon teavitab ühe kuu jooksul käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud taotluse ja andmete kättesaamisest arvates päritoluriigi finantsjärelevalve asutuse kaudu vahendajat veebilehe aadressist, kus on teave üldiste nõuete kohta, mida lepinguriigi vahendaja peab Eestis vahendusega tegelemiseks järgima.
[RT I, 17.11.2017, 3- jõust. 01.10.2018]

(3) Lepinguriigi vahendaja võib Eestis filiaali asutada pärast käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud teabe saamist või ühe kuu möödumisel päevast, kui ta sai lepinguriigi finantsjärelevalve asutuselt teavituse käesoleva paragrahvi lõikes 1¹ nimetatud kinnituse kohta.
[RT I, 17.11.2017, 3- jõust. 01.10.2018]

(4) Finantsinspeksioon kannab vahendajate nimekirja lepinguriigi vahendaja Eesti filiaali ärinime, äriregistri registrikoodi, asukoha aadressi Eestis ja vahenduse eest vastutava filiaali juhataja nime.

(5) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud andmete muutumisest ja dokumentide muutmisest peab lepinguriigi äriühingust vahendaja lepinguriigi finantsjärelevalve asutuse kaudu teavitama Finantsinspeksiooni vähemalt üks kuu ette. Finantsinspeksioon võib ühe kuu jooksul muudatusest teadasaamisest arvates muuta käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud tingimusi või kehtestada tingimused, kui seda ei olnud varem tehtud.

§ 215. Kolmanda riigi vahendaja piiriülene vahendus Eestis

(1) Kolmanda riigi vahendaja, kes soovib tegeleda piiriülese vahendusega Eestis, esitab Finantsinspeksioonile kirjaliku taotluse ning järgmised andmed ja dokumendid:

- 1) vahendaja ärinimi ja aadress;
- 2) vahendaja kahe viimase majandusaasta auditeeritud aruanded;
- 3) nende kindlustuslepingu liikide loetelu, mille vahendamist ta Eestis kavandab;
- 4) käesoleva seaduse §-s 179 sätestatud tingimustele vastav ja Eestis kehtiv vastutuskindlustusleping või kindlustusandja või krediidi- või finantseerimisasutuse garantiileping.

(2) Lisaks käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud andmetele ja dokumentidele tuleb kolmanda riigi vahendajal Finantsinspeksioonile esitada päritoluriigi finantsjärelevalve asutuse nõusolek vahendaja piiriülese tegevusega tegelemiseks Eestis ja kinnitus, et vahendajal on päritoluriigis õigus vahendustegevuseks.

(3) Finantsinspeksioon võib keelduda piiriülese vahenduse loa andmisest, kui:

- 1) piiriülese vahenduse loa taotlemisel esitatud andmed või dokumendid ei vasta käesolevas seaduses või selle alusel kehtestatud õigusaktis sätestatud nõuetele ja taotleja ei ole puudusi kõrvaldanud Finantsinspeksiooni antud lisatähtaja jooksul;
- 2) piiriülese vahenduse loa taotlemisel esitatud andmed või dokumendid on ebaõiged või eksitavad;
- 3) vahendaja finantsseisund ja organisatsiooniline ülesehitus ei ole piisavad, et täita Eestis vahenduse kohta kehtivaid nõudeid, või ei võimalda täita õigusaktides sätestatud või tegutseda klientide huvides;
- 4) vahendaja tegevus Eestis võib kahjustada klientide huve;
- 5) vahendaja vastutuskindlustusleping või kindlustusandja või krediidi- või finantseerimisasutuse garantiileping ei vasta käesoleva seaduse §-s 179 sätestatud tingimustele või ei kehti Eestis;
- 6) kolmanda riigi finantsjärelevalve asutusel ei ole õiguslikku alust, võimalusi või valmisolekut piisavaks ja tõhusaks koostööks Finantsinspeksiooniga ning seetõttu ei ole Finantsinspeksioonil võimalik teostada vahendaja üle vajalikul tasemel järelevalvet.

(4) Otsuse piiriülese vahenduse loa andmise või sellest keeldumise kohta teeb Finantsinspeksioon kahe kuu jooksul kõigi vajalike nõuetekohaste andmete ja dokumentide saamisest arvates, kuid mitte hiljem kui kolme kuu möödumisel piiriülese vahenduse loa taotluse esitamisest.

(5) Finantsinspeksioon kannab kolmanda riigi vahendaja ärinime ja tema asukoha aadressi päritoluriigis vahendajate nimekirja.

(6) Vahendaja on kohustatud Finantsinspeksiooni viivitamata teavitama käesoleva paragrahvi lõike 1 punktides 1, 3 ja 4 ning lõikes 2 nimetatud andmete muutumisest.

(7) Finantsinspeksioon võib tunnistada piiriülese vahenduse loa kehtetuks ja kustutada vahendaja vahendajate nimekirjast, kui vahendaja:

- 1) on piiriülese vahenduse loa taotlemisel esitanud valeandmeid, millel oli loa andmise otsustamisel oluline tähtsus;
- 2) ei ole Finantsinspeksiooni teavitanud andmete muutumisest;
- 3) ei ole ettenähtud tähtpäevaks või ulatuses täitnud Finantsinspeksiooni ettekirjutust seoses piiriülese vahendusega;
- 4) on korduvalt või olulisel määral rikkunud tema tegevust reguleerivates õigusaktides sätestatud;
- 5) ei vasta kehtivatele piiriülese vahenduse loa andmise nõuetele;
- 6) taotleb talle antud piiriülese vahenduse loa kehtetuks tunnistamist.

(8) Piiriülese vahenduse loa kehtetuks tunnistamise ja vahendaja vahendajate nimekirjast kustutamise otsuse toimetab Finantsinspeksioon lisaks vahendajale kolmanda riigi finantsjärelevalve asutusele viivitamata kätte.

(9) Pärast piiriülese vahenduse loa kehtetuks tunnistamisest ja vahendaja vahendajate nimekirjast kustutamisest teadasaamist lõpetab vahendaja hiljemalt Finantsinspeksiooni määratud tähtpäevaks vahendustegevuse Eestis.

(10) Finantsinspeksioon võib keelduda vahendaja taotlusel piiriülese vahenduse loa kehtetuks tunnistamisest, kui klientidel on nõudeid vahendaja vastu või piiriülese vahenduse loa kehtetuks tunnistamine kahjustaks klientide huve.

(11) Kõik käesolevas paragrahvis nimetatud võõrkeelsed andmed ja dokumendid esitab kolmanda riigi vahendaja koos vandetõlgi tehtud eestikeelse tõlkega.
[RT I, 07.07.2015, 1- jõust. 01.01.2020]

§ 215¹. Lepinguriigi vahendaja piiriülene vahendus Eestis

Kui teise lepinguriigi finantsjärelevalve asutus on esitanud Finantsinspeksioonile teate lepinguriigi vahendaja kavatsusest tegeleda Eestis piiriülese vahendusega koos ettenähtud andmetega, kinnitab Finantsinspeksioon lepinguriigi finantsjärelevalve asutusele viivitamata, et on andmed kätte saanud.
[RT I, 17.11.2017, 3- jõust. 01.10.2018]

11. peatükk

Kindlustusandja kohustused seoses klientide kaitsega

§ 216. Sootegur kindlustusrisiki hindamisel

(1) Erinevused naiste ja meeste kindlustusmaksetes ja -hüvitistes ei või olla põhjustatud sooteguri kasutamisest kindlustusriskide hindamisel.

(2) Rasedus ega emadus ei või mõjutada kindlustusmaksete ja -hüvitiste suurust.

§ 217. Andmesubjekt ja tema nõusolek isikuandmete töötlemiseks

(1) Käesolevat paragrahvi ja käesoleva seaduse §-e 218–220¹ kohaldatakse selliste andmesubjektidele, kellele kindlustusandja osutab kindlustustegevusega seotud teenust, sealhulgas kindlustusvõtja, kindlustuslepingus kindlustusvõtjaga võrdsustatud isik, kindlustatud isik, soodustatud isik, kahjustatud isik või isik, kellega kindlustusandja peab läbirääkimisi kindlustuslepingu sõlmimiseks, ning kindlustusjuhtumi põhjustajatele ja tunnistajatele.
[RT I, 13.03.2019, 2- jõust. 15.03.2019]

(2) [Kehtetu -RT I, 13.03.2019, 2- jõust. 15.03.2019]

(3) [Kehtetu -RT I, 13.03.2019, 2- jõust. 15.03.2019]

§ 218. Isikuandmete töötlemine

[RT I, 13.03.2019, 2- jõust. 15.03.2019]

(1) Isikuandmete, välja arvatud eriliiki isikuandmete töötlemine on kindlustustegevuses lisaks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) 2016/679 füüsiliste isikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise ning direktiivi 95/46/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta (isikuandmete kaitse üldmäärus) (ELT L 119, 04.05.2016, lk 1–88) sätestatule lubatud:

1) kindlustusvõtja ja temaga seotud isikuid puudutava kindlustusrisiki hindamiseks ja kindlustuslepingu sõlmimiseks vajalike muude toimingute tegemiseks, sealhulgas automatiseeritud töötlusel põhinevate üksikotsuste tegemiseks;

2) andmesubjekti kasuks sõlmitud lepingu täitmiseks, lepingu täitmise tagamiseks või tagasinõuete esitamiseks, kui käesolevas seaduses ei ole sätestatud teisiti.

(2) Terviseandmete töötlemine on lubatud, kui:

1) kindlustusandjal on seadusest tulenev kohustus sõlmida kindlustusleping;

2) see on muul juhul vajalik kindlustusandja kindlustuslepingu täitmise kohustuse ja selle ulatuse kindlaksmääramiseks ning tagasinõuete esitamiseks, kui kindlustusjuhtumiks on andmesubjekti surm või kui kindlustuslepingu täitmise kohustuse ja selle ulatuse kindlaksmääramine ning tagasinõuete esitamine eeldab andmete töötlemist andmesubjekti terviseseisundi või puude kohta.

(3) Süüteo toimepanemist või selle ohvriks langemist puudutavate andmete töötlemine enne avalikku kohtuistungit või õigusrikkumise asjas otsuse langetamist või asja menetluse lõpetamist on lubatud kindlustusandja kindlustuslepingu täitmise kohustuse ja selle ulatuse kindlaksmääramiseks ning tagasinõuete esitamiseks.

[RT I, 13.03.2019, 2- jõust. 15.03.2019]

§ 219. Isikuandmete edastamine

(1) Riigi- või kohaliku omavalitsuse asutus, tervishoiuteenuse osutaja, kindlustusandja või muu kolmas isik on kohustatud kindlustusandja nõudel edastama isikuandmed või võimaldab nendele juurdepääsu, kui:

- 1) isikuandmed, sealhulgas käesoleva seaduse § 218 lõigetes 2 ja 3 nimetatud isikuandmed, on kindlustusandjale vajalikud kindlustuslepingu täitmiseks ja selle täitmise tagamiseks või tagasinõuete esitamiseks;
- 2) punktis 1 nimetatata eriliiki isikuandmete, sideandmete ning maksu- ja pangasaladust puudutavate andmete edastamine või nendele juurdepääsu võimaldamine kindlustusandjale ei ole lubatud, välja arvatud, kui andmete avaldamise õigus või kohustus tuleneb seadusest või muust õigusaktist.

[RT I, 13.03.2019, 2- jõust. 15.03.2019]

(2) Kindlustusandja edastab edasikindlustusandja nõudel kindlustusjuhtumiga seotud isikuandmed, sealhulgas käesoleva seaduse § 218 lõigetes 2 ja 3 nimetatud isikuandmed, või võimaldab nendele juurdepääsu, kui isikuandmed on edasikindlustusandjale vajalikud kindlustuslepingu täitmise kohustuse ja selle ulatuse kindlaksmääramiseks.

[RT I, 13.03.2019, 2- jõust. 15.03.2019]

(3) Isikuandmete kaitse seaduse §-s 10 sätestatud tingimuste täitmisel on kindlustusandjal õigus lisaks nimetatud paragrahvis sätestatud krediitvõimelisuse hindamisele edastada teisele kindlustusandjale tema taotlusel kindlustusrisiki hindamiseks ja kindlustuslepingu täitmise kohustuse ning selle ulatuse kindlaksmääramiseks isikuandmeid andmesubjekti kohta, kes on:

[RT I, 13.03.2019, 2- jõust. 15.03.2019]

- 1) esitanud lepingueelsete läbirääkimiste käigus ebaõigeid andmeid kindlustusandja nõutud oluliste asjaolude kohta;
- 2) põhjutanud tahtlikult kindlustusjuhtumi toimumise või esitanud ebaõigeid andmeid kindlustusjuhtumi oluliste asjaolude kohta.

(4) Käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud isikuandmete töötlemisel kohaldatakse vastavalt isikuandmete kaitse seaduse § 10 lõiget 1 ja lõike 2 punkte 1–3.

[RT I, 13.03.2019, 2- jõust. 15.03.2019]

(5) [Kehtetu -RT I, 13.03.2019, 2- jõust. 15.03.2019]

§ 220. Isikuandmete säilitamise tähtaeg

[Kehtetu -RT I, 13.03.2019, 2- jõust. 15.03.2019]

§ 220¹. Saladuses hoidmise kohustus

(1) Kindlustusandja on kohustatud hoidma saladuses talle kindlustustegevuse käigus teatavaks saanud andmeid, mis puudutavad kliendi isikuandmeid, majanduslikku seisundit ning äri- või ametisaladusi.

(2) Kindlustusandja aktsionärid, juhid, töötajad ja muud isikud, kellel on juurdepääs käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud andmetele, on kohustatud hoidma neile teatavaks saanud andmeid tähtajatult saladuses, kui käesolevas paragrahvis ei ole sätestatud teisiti.

(3) Saladuses hoidmise kohustus laieneb kindlustusagendile, kindlustusagentuurile, kindlustusmaaklerile ja volitatud töötlejale ning nende juhtidele ja töötajatele.

(4) Kindlustusandjal on õigus avaldada klienti puudutavaid andmeid kolmandatele isikutele, kui:

- 1) kindlustusandja õigus või kohustus andmete avaldamiseks tuleneb käesolevast seadusest või muust õigusaktist;
- 2) klient on andnud selleks nõusoleku.

(5) Saladuses hoidmise kohustus ei puuduta andmeid, mis pärinevad avalikult kättesaadavatest allikatest.

[RT I, 13.03.2019, 2- jõust. 15.03.2019]

§ 221. Kliendi kindlustushuvi ja nõudmiste väljaselgitamisega ning kliendile teabe esitamisega seotud kohustused

[RT I, 17.03.2023, 2- jõust. 01.11.2023]

(1) Kindlustusandja peab iga kord enne kindlustuslepingu sõlmimist ja äratuntava vajaduse korral ka enne sõlmitud kindlustuslepingu muutmist selgitama kliendi antud teabe põhjal välja tema kindlustushuvi ja nõudmised kindlustuslepingule, soovitava enda pakutavate kindlustuslepingute hulgast kliendi kindlustushuvile ja nõudmistele kõige paremini vastavat kindlustuslepingut ning andma kliendile piisavaid selgitusi vastavalt kindlustuslepingu keerukusele ja kliendi tüübile, et klient saaks teha kindlustuslepingu sõlmimise kohta teadliku otsuse.

[RT I, 17.11.2017, 3- jõust. 01.10.2018]

(1¹) Kindlustusandja peab esitama kindlustuslepingut sõlmida soovivale isikule käesolevas seaduses ja võlaõigusseaduse § 54¹ lõigetes 5 ja 8, § 55¹ lõikes 7 ja §-s 428 sätestatud teabe ning kindlustuslepingu kehtivuse ajal käesolevas seaduses ja võlaõigusseaduse §-s 429 sätestatud teabe, järgides võlaõigusseaduse §-s 430 sätestatud teavitamise vorminõudeid.
[RT I, 17.03.2023, 2- jõust. 01.11.2023]

(2) Käesoleva paragrahvi lõiget 1 ei kohaldata kindlustuslepingu sõlmimisel kindlustusmaakleri vahendusel ning võlaõigusseaduse § 427 lõigetes 2 ja 3 nimetatud kindlustuslepingute sõlmimisel.

§ 221¹. Investeeringutoote pakkumise ja nõustamisega seotud kohustused

(1) Kui kindlustusandja on Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1286/2014 artikli 4 punktis 3 nimetatud kombineeritud jae- ja kindlustuspõhise investeeringutoote koostaja või müüja sama artikli punktide 4 ja 5 tähenduses või kui ta annab soovitusi sellise toote kohta, on ta kohustatud järgima nimetatud määruses sätestatud nõudeid.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud kohaldatakse ka eriotstarbelisele varakogumile.
[RT I, 22.02.2017, 1- jõust. 01.01.2018]

§ 221². Üleeuroopalise personaalse pensionitoote pakkumise ja turustamisega seotud kohustused

(1) Kui kindlustusandja on Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2019/1238 üleeuroopalise personaalse pensionitoote (PEPP) kohta (ELT L 198, 25.07.2019, lk 1–63) artikli 2 punktis 2 nimetatud üleeuroopalise personaalse pensionitoote pakkuja või turustaja sama artikli punkti 15 või 16 tähenduses, on ta kohustatud järgima nimetatud määruses sätestatud nõudeid.

(2) Kui vahendaja on Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2019/1238 artikli 2 punktis 2 nimetatud üleeuroopalise personaalse pensionitoote turustaja sama artikli punkti 16 tähenduses, on ta kohustatud järgima nimetatud määruses sätestatud nõudeid.
[RT I, 17.03.2023, 5- jõust. 27.03.2023]

§ 222. Investeeringurisikiga elukindlustuslepingu sobivuse ja asjakohasuse hindamine

[RT I, 17.11.2017, 3- jõust. 01.10.2018]

(1) Investeeringurisikiga elukindlustusleping on leping, mille alusel väljamaksmisele kuuluv summa sõltub täielikult või osaliselt, otseselt või kaudselt alusvara väärtusest või investeeringutulemustest üldiselt. Investeeringurisikiga elukindlustuslepinguks ei peeta käesoleva seaduse tähenduses lepingut, mille alusel tehakse väljamakseid üksnes surma, vigastuse, haiguse või puude korral, ning töandja pensionifondi valitsemisega seotud lepingut.

(2) Kindlustusandja peab enne investeeringurisikiga elukindlustuslepingu sõlmimist hindama lepingu, sealhulgas selle alusvara sobivust kindlustusvõtjale (edaspidi *sobivuse hindamine*), et soovitada kindlustusvõtjale sobivat, tema riskitaluvusele ja kahju kandmise võimele vastavat investeeringurisikiga elukindlustuslepingut. Sobivuse hindamiseks peab kindlustusandja koguma teavet kindlustusvõtja teadmiste ja kogemuste kohta investeeringisvaldkonnas ning rahaliste võimaluste ja investeeringiseesmärkide kohta.

(3) Investeeringurisikiga elukindlustuslepingu korral ei pea täitma soovitusi andmise nõuet.

(4) Kindlustusandja peab juhul, kui soovitusi ei anta, hindama enne investeeringurisikiga elukindlustuslepingu sõlmimist lepingu, sealhulgas selle alusvara asjakohasust kindlustusvõtjale (edaspidi *asjakohasuse hindamine*). Asjakohasuse hindamiseks peab kindlustusandja koguma teavet kindlustusvõtja teadmiste ja kogemuste kohta investeeringisvaldkonnas.

(5) Kindlustusandja hoiatab kindlustusvõtjat, kui:

1) saadud andmete alusel on põhjust arvata, et investeeringurisikiga elukindlustusleping ei ole kindlustusvõtja jaoks asjakohane;

2) kindlustusvõtja esitatud teave ei ole piisav või kindlustusvõtja on jätnud teabe esitamata, mistõttu ei ole võimalik hinnata investeeringurisikiga elukindlustuslepingu asjakohasust ning kindlustusvõtja huvid võivad olla seetõttu vähem kaitstud.

(6) Kindlustusandja võib käesoleva paragrahvi lõikes 5 nimetatud hoiatuse esitada kindlustusvõtjale standardvormis.

(7) Kindlustusandja ei või kaasa aidata sobivuse või asjakohasuse hindamiseks vajaliku teabe esitamata jätmisele.

(8) Kindlustusandjal on õigus sobivuse või asjakohasuse hindamisel tugineda kindlustusvõtja esitatavale teabele, välja arvatud juhul, kui kindlustusandja teadis või pidi teadma, et teave on aegunud, ebatäpne või mittetäielik.

(9) Kui kindlustusandja pakub investeerimisriskiga elukindlustuslepingut komplektis muu toote või teenusega või annab investeerimise nõustamise käigus soovitusi sellise komplekti kohta, peab ta käesolevas paragrahvis sätestatu kohaselt hindama kogu komplekti asjakohasust või sobivust.

(10) Kindlustusandja dokumenteerib ja säilitab investeerimisriskiga elukindlustuslepingu sobivuse või asjakohasuse hindamisega seotud asjaolud kuni kindlustuslepingust tulenevate nõuete aegumistähtaaja möödumiseni vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2016/97 artikli 30 lõike 6 alusel vastu võetud komisjoni delegeeritud määruses sätestatule.

(11) Kindlustusandja, kes sõlmib investeerimisriskiga elukindlustuslepinguid, peab tagama alusvara investeerimise vastavalt kindlustusvõtjaga kokkulepitud tingimustele.

(12) Käesolevas paragrahvis ja käesoleva seaduse §-s 222¹ sätestatud kohaldatakse pensionilepingutest üksnes investeerimisriskiga pensionilepingu suhtes kogumispensionide seaduse tähenduses.
[RT I, 17.11.2017, 3- jõust. 01.10.2018]

§ 222¹. Investeerimisriskiga elukindlustuslepingu sobivuse ja asjakohasuse hindamata jätmine

(1) Kindlustusandja ei pea hindama käesoleva seaduse § 222 kohaselt investeerimisriskiga elukindlustuslepingu asjakohasust, kui on täidetud järgmised tingimused:

- 1) kindlustusvõtja on ise pöördunud kindlustusandja poole sooviga sõlmida selline leping ja kindlustusandja on kindlustusvõtjat hoiatanud, et sellisel juhul ei nõuta investeerimisriskiga elukindlustuslepingu asjakohasuse hindamist ning kindlustusvõtja huvid võivad olla seetõttu vähem kaitstud;
- 2) investeerimisriskiga elukindlustuslepingu alusvarast tulenev risk on seotud vähem keeruka väärtpaberiga väärtpaberituru seaduse tähenduses ja investeerimisriskiga elukindlustuslepingu struktuur ei raskenda kindlustusvõtjal alusvarast tulenevate riskide mõistmist või investeerimisriskiga elukindlustusleping ei ole keerukas Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2016/97 artikli 30 lõike 6 alusel vastu võetud komisjoni delegeeritud määruse tähenduses.

(2) Kindlustusandja ei pea hindama investeerimisriskiga elukindlustuslepingu sobivust ega asjakohasust kindlustusvõtjale, kui tegemist on täiendava kogumispensioniga kindlustuslepinguga, mille on kindlustusvõtjale valinud ning mille alusel tasub kindlustusvõtja eest kindlustusmakseid üksnes tema tööandja.

(3) Kindlustusandja ei pea hindama investeerimisriskiga elukindlustuslepingu sobivust ega asjakohasust, kui kindlustusvõtja on kutseline investor väärtpaberituru seaduse § 6 lõigete 2–2² tähenduses.
[RT I, 17.11.2017, 3- jõust. 01.10.2018]

12. peatükk Kindlustustegevuse ja kindlustuse turustamise järelevalve

[RT I, 17.11.2017, 3- jõust. 01.10.2018]

1. jagu Järelevalve

§ 223. Finantsinspeksiooni järelevalve alused ja ulatus

(1) Finantsinspeksioon teostab järelevalvet Eestis kindlustustegevuse ja kindlustuse turustamisega tegeleva isiku, samuti kindlustusandjas olulist osalust omava isiku ja kolmanda isiku, kellele on käesoleva seaduse §-s 104 või 182 sätestatud tingimustel tegevus edasi antud, tegevuse vastavuse üle käesolevas seaduses ja Finantsinspeksiooni seaduse § 2 lõikes 1 ja § 6 lõike 1 punktis 7 nimetatud seadustes või muudes õigusaktides nende suhtes kehtestatud nõuetele. Finantsinspeksioonil on Euroopa Liidu määrustes sätestatud nõuete kohase täitmise üle järelevalve teostamisel kõik käesolevas seaduses ja Finantsinspeksiooni seaduses sätestatud õigused.
[RT I, 07.12.2021, 3- jõust. 17.12.2021]

(2) Järelevalve eesmärk on tagada kõigi kindlustusandjate ja vahendajate asutamise, tegevuse ja lõpetamise vastavus seadustele ja teistele õigusaktidele, pidades silmas kindlustusvõtjate, kindlustatute ning soodustatud isikute huvide ja õiguste kaitset.

(3) Eesti kindlustusandja ja vahendaja teises lepinguriigis asutatud filiaali ning piiriülese kindlustustegevuse ja kindlustuse turustamise üle teostab järelevalvet Finantsinspeksioon.
[RT I, 17.11.2017, 3- jõust. 01.10.2018]

(3¹) Finantsinspeksiooni ja teise lepinguriigi finantsjärelevalve asutuse kokkuleppel võib Eesti vahendaja teises lepinguriigis asutatud filiaali üle järelevalvet teostada selle lepinguriigi finantsjärelevalve asutus Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2016/97 IV–VII peatükis sätestatud nõuete ulatuses.
[RT I, 17.11.2017, 3- jõust. 01.10.2018]

(3²) Finantsinspeksioon teavitab käesoleva paragrahvi lõikes 3¹ nimetatud kokkuleppes viivitamata kõnealust Eesti vahendajat ning Euroopa Kindlustus- ja Tööandjapensionide Järelevalve Asutust.
[RT I, 02.12.2022, 2- jõust. 12.12.2022]

(4) Eesti kindlustusandja või vahendaja kolmandas riigis asutatud filiaali või piiriülese kindlustustegevuse või kindlustuse turustamise üle teostab järelevalvet Finantsinspeksioon, kui kolmanda riigi finantsjärelevalve asutuse ja Finantsinspeksiooni vahel ei ole kokku lepitud teisiti.
[RT I, 17.11.2017, 3- jõust. 01.10.2018]

(5) Teise lepinguriigi kindlustusandja või vahendaja Eestis asutatud filiaali või piiriülese kindlustustegevuse või kindlustuse turustamise üle teostab järelevalvet lepinguriigi finantsjärelevalve asutus.
[RT I, 17.11.2017, 3- jõust. 01.10.2018]

(5¹) Finantsinspeksioon teostab teise lepinguriigi filiaali üle järelevalvet käesoleva seaduse §-s 177, § 181 lõikes 6, §-des 182, 182¹, 184–186, 192 ja 198 sätestatud teenuse osutamise seotud järelevalve ulatuses.
[RT I, 02.12.2022, 2- jõust. 12.12.2022]

(6) Kolmanda riigi kindlustusandja või vahendaja Eestis asutatud filiaali või piiriülese kindlustustegevuse või kindlustuse turustamise üle teostab järelevalvet Finantsinspeksioon, kui kolmanda riigi finantsjärelevalve asutuse ja Finantsinspeksiooni vahel ei ole kokku lepitud teisiti.
[RT I, 17.11.2017, 3- jõust. 01.10.2018]

(7) Finantsinspeksioon võib käesolevas seaduses sätestatud riikliku järelevalve teostamiseks kohaldada korraüksuse §-s 31 sätestatud riikliku järelevalve erimeetmeid.

§ 224. Finantsinspeksiooni ülesanded ja õigused

(1) Järelevalve teostamiseks Finantsinspeksioon:

- 1) otsustab käesolevas seaduses sätestatud lubade andmise, muutmise ja kehtetuks tunnistamise;
- 2) kontrollib osaluste omandamise, suurendamise ja vähendamise seonduvat;
- 3) teostab käesolevas seaduses sätestatud registreerimisi ja kooskõlastamisi;
- 4) kontrollib ja hindab kindlustusandja ning kindlustusmaakleri kehtestatud sise-eeskirju;
- 4¹) kontrollib ja hindab kindlustusandja ning vahendaja kindlustusalaste koolitusnõuete ja isikute teadmiste ning oskuste hindamise protsessi vastavust käesolevas seaduses sätestatule;
[RT I, 17.11.2017, 3- jõust. 01.10.2018]
- 5) kontrollib ja hindab kindlustusandja juhtimissüsteemi vastavust käesolevas seaduses sätestatule;
- 6) kontrollib kindlustusandja ja vahendaja raamatupidamise korraldamist;
- 7) kontrollib ja hindab kindlustusandja omavahendite ning kapitalinõuete vastavust käesolevas seaduses sätestatule;
- 8) kontrollib ja hindab kindlustusandja sisemudeli kasutamise korral selle vastavust käesolevas seaduses sätestatule;
- 9) kontrollib ja hindab kindlustusandja tehniliste eraldiste vastavust käesolevas seaduses sätestatule;
- 10) kontrollib ja hindab kindlustusandja investeerimise põhimõtete täitmist;
- 11) kontrollib abistamisteenuste kindlustuse tegevusluba omava kindlustusandja käsutuses olevate abistamisteenuste osutamiseks vajalike vahendite olemasolu ja piisavust;
- 12) kontrollib kindlustusriskide hindamise ning kahjude käsitlemise ja hüvitamise protseduurireeglite piisavust;
- 13) kontrollib kindlustusandja edasikindlustusprogrammi vastavust käesoleva seadusega kehtestatud nõuetele ja kindlustusriskide iseloomule;
- 14) hindab kindlustusandja suutelisust võtta oma hinnangutes arvesse majandustingimuste muutusi;
- 15) teeb vajaduse korral kindlustusandjale ja vahendajale täitmiseks kohustuslikke ettekirjutusi ning määrab väärteokaristusi;
- 16) täidab muid seadustest ja nende alusel antud õigusaktidest tulenevaid ülesandeid, samuti ülesandeid, mis lähtuvad kindlustusvõtjate, kindlustatute ja soodustatud isikute huvide kaitsest.

(1¹) Finantsinspeksioonil on õigus rakendada Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1286/2014 artiklites 17 ja 24 sätestatud meetmeid. Finantsinspeksioon avalikustab nimetatud artiklite kohaste meetmete alusel tehtud otsuse kohta teate oma veebilehel vastavalt nimetatud määruse artikli 17 lõikele 5 ja artiklile 29.
[RT I, 22.02.2017, 1- jõust. 01.01.2018]

(1²) Finantsinspeksioon avalikustab oma veebilehel kindlustuse turustamisega seotud kohustuse rikkumisega seoses teate:

- 1) väärteoasjas tehtud jõustunud lahendi kohta;
- 2) ettekirjutuse kohta, millega nõutakse käesoleva seaduse § 103¹ lõikes 1, 2 või 3, § 103² lõikes 2, 3, 4, 5, 6 või 7, § 105 lõike 2 punktis 2¹, 10 või 11, § 106 lõikes 1, 2, 2¹ või 5, § 110 lõikes 3 või 3¹, §-s 175, 177, 178, 179 või 180, § 182¹ lõikes 1, 2 või 3, § 184 lõikes 1 või 2, § 185¹ lõikes 2, § 186 lõike 2 punktis 5¹, 16

või 17, § 191 lõikes 1, 2 või 3, §-s 192, § 197 lõikes 1, 3, 4 või 6, §-s 198 või 222, reklaamiseaduse § 4 lõikes 1 või võlaõigusseaduse § 54¹ lõikes 5 või 8, § 55¹ lõikes 7, §-s 428, 429 või 430 sätestatuga seotud rikkumise kõrvaldamist;

3) ettekirjutuse kohta, millega peatatakse käesoleva seaduse § 228 lõike 2 punkti 12¹ kohaselt juhatuse liikme volitused;

4) kindlustusmaakleri või kindlustusagendi vahendajate nimekirjast kustutamise otsuse kohta.
[RT I, 17.11.2017, 3- jõust. 01.10.2018]

(1³) Käesoleva paragrahvi lõike 1² punktides 2–4 sätestatud teade avalikustatakse 30 päeva möödumisel haldusakti kätetoimetamisest.

[RT I, 17.11.2017, 3- jõust. 01.10.2018]

(1⁴) Teates märgitakse vähemalt rikkumise liik ja laad, rikkumise eest vastutava isiku andmed ning teave lahendi või haldusakti jõustumise kohta. Teave on Finantsinspeksiooni veebilehel avalikult kättesaadav vähemalt viie aasta jooksul. Käesolevas paragrahvis sätestatu ei piira Finantsinspeksiooni seaduses sätestatud teabe, dokumentide, väärteloasjas tehtud lahendi, haldusakti või -lepingu avalikustamise õigusi.

[RT I, 17.11.2017, 3- jõust. 01.10.2018]

(1⁵) Finantsinspeksioonil on õigus lükata käesoleva paragrahvi lõikes 1² sätestatud teate avalikustamine edasi, avalikustada see anonüümselt või jätta avalikustamata, kui:

1) asjasse puutuva isiku identiteedi või isikuandmete avalikustamine ei ole Finantsinspeksiooni hinnangul proportsionaalne;

2) avalikustamine ohustab finantssektori stabiilsust või pooleliolevat menetlust.

[RT I, 17.11.2017, 3- jõust. 01.10.2018]

(1⁶) Finantsinspeksioonil on õigus avalikkust hoiatada, kui kindlustuse turustaja on rikkunud investeerimisriskiga elukindlustuslepingu turustamisel huvide konflikti, kindlustuslepingu sobivuse või asjakohasuse hindamise, lepinguelse teabe esitamise, kompleksis pakkumise, kindlustusteenuse väljatöötamise või tasustamise nõudeid, märkides ära rikkumise eest vastutava isiku ja rikkumise laadi.

[RT I, 17.11.2017, 3- jõust. 01.10.2018]

(1⁷) Finantsinspeksioonil on õigus rakendada Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2019/1238 artiklites 63 ja 67 sätestatud meetmeid. Finantsinspeksioon avalikustab nimetatud artiklite kohaste meetmete alusel tehtud otsuse kohta teate oma veebilehel vastavalt nimetatud määruse artikli 63 lõikele 4 ja artiklile 67.

[RT I, 17.03.2023, 5- jõust. 27.03.2023]

(2) Finantsinspeksioon teostab käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud kontrolle ja hindamisi korrapäraselt.

(3) Finantsinspeksioonil on Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2022/2554 nõuete kohase täitmise üle järelevalve teostamisel kõik nimetatud määruses, käesolevas seaduses ja Finantsinspeksiooni seaduses sätestatud õigused. Finantsinspeksioon avalikustab nimetatud määruses sätestatud kohustuse rikkumise kohta tehtud otsuse oma veebilehel määruse artiklis 54 sätestatu kohaselt.

[RT I, 11.10.2024, 1- jõust. 17.01.2025]

§ 225. Sobivuskontroll

(1) Kui seadus annab Finantsinspeksioonile õiguse hinnata isiku ärialast mainet (edaspidi *sobivuskontroll*), võib Finantsinspeksioon seda teha igal ajal.

(2) Sobivuskontrolli korral on menetlusosaliseks kindlustusandja või kindlustusmaakler või üheks neist saada sooviv isik, kes korraldab suhtlemise füüsilise isikuga, kelle suhtes sobivuskontrolli teostatakse.

(3) Sobivuskontrolli käigus peab kindlustusandja või kindlustusmaakler või üheks neist saada sooviv isik esitama tähtaegselt tõesed, täielikud ja asjakohased vastused Finantsinspeksiooni küsimustele ning esitama nõutud dokumendid. Vastasel juhul võib Finantsinspeksioon tunnistada isiku, kelle kohta sobivuskontroll tehti, seaduses sätestatud nõuetele mittevastavaks.

§ 226. Menetlusosalise õigused ja kohustused kindlustusandja järelevalvemenetluses

(1) Finantsinspeksioon selgitab vajaduse korral menetlusosalisele tema õigusi ja kohustusi järelevalvemenetluses.

(2) Menetlusosalisel on õigus tutvuda andmetega, mis Finantsinspeksioon on tema kohta kogunud, ning teha nendest koopiaid ja väljavõtteid. Finantsinspeksioonil on õigus andmete esitamisest keelduda, kui see kahjustab või võib kahjustada kolmanda isiku õigustatud huve või kui andmetega tutvumine takistab järelevalve eesmärkide saavutamist või ohustab tõe väljaselgitamist kriminaalmenetluses.

(3) Menetlusosalisel on õigus järelevalvemenetluses esitada tunnistajale küsimusi kirjalikult Finantsinspektiooni kaudu. Finantsinspektioonil on õigus põhjendatult keelduda küsimuste tunnistajale edastamisest küsimuste asjasse puutumatusel korral või tunnistaja õiguste või huvide rikkumise vältimiseks.

§ 227. Finantsinspektiooni õigused informatsiooni saamisel

(1) Finantsinspektioonil on järelevalve teostamiseks õigus nõuda tasuta teavet, dokumente ja suulisi või kirjalikke selgitusi järelevalve teostamisel tähtsust omavate asjaolude kohta järgmistelt isikutelt:

- 1) kindlustusandja, kindlustusandja juht ja töötaja;
- 2) vahendaja, vahendaja juht ja töötaja;
- 3) kindlustusandjaga või vahendajaga samasse konsolideerimisgruppi kuuluva äriühingu juht ja töötaja;
- 4) siseaudiitor;
- 5) kindlustusandja aktsionär või liige või vahendaja aktsionär või osanik;
[RT I, 20.02.2019, 2- jõust. 02.03.2019]
- 6) kindlustusandja või vahendaja likvideerija, pankrotihaldur või erirežiimihaldur;
- 7) riigiasutus ja kohaliku omavalitsüksuse asutus ning riigi andmekogu vastutav ja volitatud töötaja;
- 8) isik, kellele on käesoleva seaduse §-s 104 või 182 sätestatud tingimustel tegevus edasi antud;
- 9) muu isik põhjendatud vajaduse korral.

(2) Järelevalvetegevuse eesmärgil on Finantsinspektioonil õigus:

- 1) teostada kohapealset kontrolli temale edastatud informatsiooni kontrollimiseks kindlustusandja ja temaga samasse konsolideerimisgruppi kuuluva äriühingu üle, samuti vahendaja ja temaga samasse konsolideerimisgruppi kuuluva äriühingu või isiku üle, kellele on käesoleva seaduse §-s 104 või 182 sätestatud tingimuste kohaselt tegevus edasi antud, ning nõuda järelevalve teostamiseks vajalike andmete ja dokumentide esitamist ettenähtud vormingus;
- 2) küsida arvamust välisekspertidelt.

(3) Finantsinspektioon võib vajaduse korral oma korraldusega kohustada isikut järelevalve teostamisel tähtsust omavate asjaolude kohta suuliste või kirjalike selgituste andmiseks ilmuma Finantsinspektiooni määratud ajal Finantsinspektiooni ametiruumidesse.

(4) Järelevalve teostamise eesmärgil on Finantsinspektioonil õigus saada teavet järelevalve subjekti või tema tegevuse kohta tema teadmata. Finantsinspektioonil on õigus keelata isikul, kelle poole teabe saamiseks pöördui, teavitada järelevalve subjekti Finantsinspektiooni teabepäringust ja Finantsinspektioonile teabe andmisest.

(5) Kui Eesti kindlustusandjat ei ole käesoleva seaduse § 239 lõike 2 punkti 1 või 3 kohaselt kaasatud kindlustusgrupi järelevalvesse, on Finantsinspektioonil õigus küsida kindlustusgrupi juhtivalt ettevõtjalt teavet, mis on vajalik kindlustusandja üle järelevalve teostamiseks.

(6) Kui kindlustusandjat ei ole käesoleva seaduse § 239 lõike 2 punkti 1 või 3 kohaselt kaasatud kindlustusgrupi järelevalvesse, peab kindlustusgrupi juhtiv ettevõtja esitama kindlustusandjale tegevusloa andnud finantsjärelevalve asutusele tema nõudmisel teabe, mis on vajalik kindlustusandja üle järelevalve teostamiseks.

§ 228. Ettekirjutus

(1) Finantsinspektioonil on õigus teha ettekirjutus, kui:

- 1) järelevalve teostamisel on avastatud käesoleva seaduse või Finantsinspektiooni seaduse § 2 lõikes 1 või § 6 lõike 1 punktis 7 nimetatud seaduste või nende alusel antud õigusaktide rikkumisi või on selliste rikkumiste oht;
- 2) esineb kindlustusandja või vahendaja tegevust, kindlustusvõtjate, kindlustatute või soodustatud isikute huve või kindlustusturu kui terviku usaldusväarsust või läbipaistvust ohustavaid või ohustada võivaid asjaolusid, samuti vajadus ohtu ennetada või ära hoida.

(2) Finantsinspektioonil on õigus ettekirjutusega:

- 1) keelata teatud tehingute või toimingute tegemine või piirata nende mahtu;
- 2) nõuda välisriigis tegutsevalt kindlustusandjalt või vahendajalt välisriigis kehtivate õigusaktide nõuete rikkumise lõpetamist;
- 3) nõuda kindlustusandja juhatuse liikmete ja vastutavate isikute tulemustasude vähendamist, nende maksmise peatamist või tehtud maksete tagastamist, kui esineb käesoleva seaduse § 110 lõikes 6 sätestatud alus;
- 4) nõuda kindlustusandja tehniliste eraldiste suuruse, tehniliste eraldiste arvutamisel kasutatavate meetodite sobivuse ja rakendatavuse ning alusandmete adekvaatsuse tõendamist;
- 5) nõuda kindlustusandja tehniliste eraldiste suurendamist;
- 6) nõuda kindlustusandja stressitesti või muu sellesarnase tundlikkusanalüüsi tegemist;
- 7) nõuda kindlustusandja juhtimissüsteemi muutmist, et oleks tagatud selle vastavus käesolevas seaduses sätestatud nõuetele;
- 8) määrata kindlustusandjale lisakapitalinõue;
- 9) keelata teise lepinguriigi kindlustusandjal Eestis või Eesti kindlustusandjal lepinguriigis kindlustustegevusega tegelemine;
- 10) keelata lepinguriigi vahendajal Eestis või Eesti vahendajal lepinguriigis kindlustuse turustamisega tegelemine;

[RT I, 17.11.2017, 3- jõust. 01.10.2018]

- 11) nõuda kindlustusandja ja vahendaja sise-eeskirjade, protseduurireeglite ja tasustamise põhimõtete muutmist;
 - 12) nõuda kindlustusandja või vahendaja nõukogult juhatuse liikme tagasikutsumist;
 - 12¹) nõuda investeerimisriskiga elukindlustuslepingu turustamise nõuete rikkumisel rikkumise eest vastutava juhatuse liikme volituste peatamist;
- [RT I, 17.11.2017, 3- jõust. 01.10.2018]
- 13) nõuda kindlustusandja vastutava isiku töölt kõrvaldamist;
 - 14) teha kindlustusandja või vahendaja üldkoosolekule ettepanek nõukogu liikme tagasikutsumiseks;
 - 15) teha kindlustusandja või vahendaja üldkoosolekule ettepanek vahetada audiitorettevõtja;
 - 16) nõuda kindlustusandjalt finantsseisundi taastamise kava või lühiajalise finantseerimiskeemi esitamist;
 - 17) nõuda pensionilepingute kindlustusportfelli üleandmist kooskõlas käesolevas seaduses sätestatuga, kui kindlustusandja ei täida käesoleva seaduse §-s 53 kehtestatud nõudeid, ei esita Finantsinspeksioonile nõuetekohaseid aruandeid või ei täida muid pensionilepingute ja nende sõlmimise suhtes õigusaktidega kehtestatud nõudeid;
 - 18) nõuda kindlustusmaaklerilt muu tegevuse lõpetamist, kui sellise tegevusega rikutakse kindlustusmaakleri klientide huve või on sellise rikkumise oht või rikutakse käesoleva seaduse §-s 185 sätestatud muid tingimusi;
 - 19) esitada muid nõudmisi kindlustusandja või vahendaja tegevust reguleerivate õigusaktide täitmiseks.

§ 229. Juhtimisorganite kokkukutsumine

- (1) Finantsinspeksioonil on õigus kindlustusvõtjate, kindlustatute ja soodustatud isikute huvide kaitseks teha kindlustusandjale või vahendajale ettekirjutus:
 - 1) kindlustusandja või vahendaja juhatuse või nõukogu koosoleku või üldkoosoleku kokkukutsumiseks;
 - 2) Finantsinspeksiooni arvamuse kohaselt vajaliku küsimuse kindlustusandja või vahendaja juhatuse, nõukogu või üldkoosoleku päevakorda võtmiseks.
- (2) Finantsinspeksioonil on õigus kokku kutsuda üldkoosolek ja määrata koosoleku päevakord, kui ei ole täidetud käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud ettekirjutust. Üldkoosoleku korraldamise kulud kannab kindlustusandja.
- (3) Kindlustusandja peab teadaolevast üldkoosoleku toimumisest teatama Finantsinspeksioonile vähemalt kolm nädalat ette. Erakorralise üldkoosoleku toimumisest peab teatama vähemalt üks nädal ette.
- (4) Finantsinspeksioonil on õigus saata kindlustusandja või vahendaja juhatuse või nõukogu koosolekule või üldkoosolekule oma esindaja. Finantsinspeksiooni esindajal on õigus koosolekul esitada oma seisukohti, teha ettepanekuid ja nõuda nende kandmist koosoleku protokollis.

§ 230. Kindlustustegevusega seotud tegevuse ja vahendaja tegevuse edasiandmise järelevalve

- (1) Isik, kellele kindlustusandja on käesoleva seaduse §-s 104 sätestatud korras kindlustustegevusega seotud tegevuse edasi andnud, peab tegema Finantsinspeksiooniga koostööd ning tagama, et kindlustusandjal, audiitorettevõtjal ja Finantsinspeksioonil on juurdepääs andmetele ning dokumentidele, mis on seotud edasiantud tegevusega.
- (2) Isik, kellele vahendaja on käesoleva seaduse §-s 182 sätestatud korras tegevuse edasi andnud, peab tegema Finantsinspeksiooniga koostööd ning tagama, et tegevuse edasi andnud vahendajal, audiitorettevõtjal ja Finantsinspeksioonil on juurdepääs andmetele ning dokumentidele, mis on seotud edasiantud tegevusega.
- (3) Finantsinspeksioonil on õigus teha ettekirjutus, millega nõutakse konkreetsele isikule mõne kindlustustegevusega seotud tegevuse või kindlustusmaakleri tegevuse edasiandmise lepingu lõpetamist või kõigi kindlustusandja või kindlustusmaakleri poolt sõlmitud tegevuste edasiandmise lepingute lõpetamist.
- (4) Finantsinspeksioon võib teha käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud ettekirjutuse, kui rikutakse käesoleva seaduse §-s 104 või 182 sätestatud tingimusi.

§ 231. Kohapealne kontroll

- (1) Finantsinspeksioonil on järelevalve teostamiseks õigus läbi viia kohapealne kontroll kindlustusandja ja temaga samasse konsolideerimisgruppi kuuluva äriühingu, samuti vahendaja ja temaga samasse konsolideerimisgruppi kuuluva äriühingu ning isiku üle, kellele on vastavalt käesoleva seaduse §-le 104 kindlustustegevusega seotud tegevus või §-le 182 kindlustusmaakleri tegevus edasi antud.
- (2) Finantsinspeksioon annab kohapealse kontrolli läbiviimiseks korralduse, kuhu märgitakse kontrolli eesmärk, ulatus, perioodi pikkus ja kontrollimise aeg. Korraldus toimetatakse kontrollitavale kätte hiljemalt kolm tööpäeva enne kohapealse kontrolli algust, välja arvatud juhul, kui korraldusest ette teatamine ohustaks kontrolli eesmärgi saavutamist. Kohapealset kontrolli teostab Finantsinspeksiooni volitatud isik (edaspidi *kontrollija*), kui käesolevas seaduses ei ole ette nähtud teisiti.

- (3) Kohapealsel kontrollimisel on kontrollijal õigus:
- 1) siseneda kõikidesse ruumidesse, järgides kõiki kontrollitava kehtestatud turvaeeskirju;
 - 2) nõuda tööks vajalike tingimuste tagamist ja kasutada eraldi ruumi;
 - 3) piiranguteta uurida järelevalve teostamisel vajalikke dokumente ja andmekandjaid ning teha nendest koopiaid, väljavõtteid ja ära kirju ning jälgida tööprotsesse;
 - 4) saada suuliselt ja kirjalikke selgitusi kontrollitava juhtidelt ja töötajatelt.

(4) Vajaduse korral või selgituste andja nõudmisel protokollitakse käesoleva paragrahvi lõike 3 punktis 4 nimetatud selgitused.

(5) Kontrollitava juhatus on kohustatud määrama kompetentse esindaja, kes esitab kontrollijale tema ülesande täitmiseks vajalikke dokumente ja muud teavet ning annab nende kohta vajalikke selgitusi.

(6) Kui Finantsinspeksioon teostab kohapealset kontrolli teise lepinguriigi isiku üle, kellele on vastavalt käesoleva seaduse §-le 104 kindlustustegevusega seotud tegevused edasi antud, teavitab ta eelnevalt selle isiku järelevalveasutust. Kui selle isiku tegevuse üle ei teostata järelevalvet, teavitab Finantsinspeksioon vastava lepinguriigi finantsjärelevalve asutust.

(7) Finantsinspeksioon võib lubada käesoleva paragrahvi lõikes 6 sätestatud juhul lepinguriigi finantsjärelevalve asutusel kohapealset kontrolli läbi viia.

(8) Kui käesoleva paragrahvi lõikes 6 nimetatud teise lepinguriigi järelevalveasutus ei võimalda Finantsinspeksioonil kohapealset kontrolli läbi viia, on Finantsinspeksioonil õigus pöörduda Euroopa Kindlustus- ja Tööandjapensionide Järelevalve Asutuse poole vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1094/2010 artiklile 19.

(9) Finantsinspeksioon peab võimaldama Euroopa Kindlustus- ja Tööandjapensionide Järelevalve Asutusel osaleda Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1094/2010 artiklis 21 sätestatud korras käesoleva paragrahvi lõikes 6 nimetatud kohapealses kontrollis, kui seda teostatakse koostöös teiste lepinguriikide finantsjärelevalve asutustega.

§ 232. Kohapealse kontrolli akt

(1) Kontrollija on kohustatud koostama kohapealse kontrollimise tulemuste kohta kahe kuu jooksul pärast kontrolli lõppemist akti kavandi, mille Finantsinspeksioon toimetab viivitamata kontrollitavale kätte.

(2) Finantsinspeksioon annab akti kavandi kättetoimetamisel kontrollitava juhile ja töötajale, keda akti kavand puudutab, võimaluse esitada 14 päeva jooksul kirjalikke selgitusi.

(3) Pärast kontrollitava kirjalike selgituste läbivaatamist, kuid mitte hiljem kui nelja kuu möödumisel kohapealse kontrolli lõppemisest, koostab Finantsinspeksioon akti, mis toimetatakse kontrollitavale kätte.

(4) Aktis toodud asjaoludega mittenõustumise korral on kontrollitaval õigus lisada aktile kirjalik eriarvamus.

(5) Kui pärast kohapealset kontrolli või kontrollitava kirjalike selgituste andmist selguvad täiendavad asjaolud või Finantsinspeksioon saab lisainformatsiooni, võib Finantsinspeksioon akti kavandi või käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud akti koostamise tähtaega pikendada kuni kahe kuu võrra, tehes akti kavandi või akti koostamise uue tähtaja kontrollitavale viivitamata teatavaks ning näidates esialgse tähtaja pikendamise põhjuse.

§ 233. Ekspertiis ja erakorraline audiitorkontroll järelevalvemenetluses

(1) Finantsinspeksioon võib järelevalvemenetluses eriteadmisi nõudvate tähtsust omavate asjaolude selgitamiseks menetlusse kaasata eksperdi.

(2) Finantsinspeksioonil on õigus nõuda erakorralise audiitorkontrolli läbiviimist, kui:

- 1) on põhjendatud kahtlus, et Finantsinspeksioonile või avalikkusele esitatud aruanded või teave on eksitavad või ei vasta tegelikkusele;
- 2) on tehtud tehinguid, mille tulemusel võidakse tekitada või on tekitatud kindlustusandjale või temaga samasse konsolideerimisgruppi kuuluvale äriühingule või vahendajale või temaga samasse konsolideerimisgruppi kuuluvale äriühingule või tema klientidele, kindlustusvõtjatele, kindlustatutele või soodustatud isikutele olulist kahju;
- 3) järelevalvemenetluses vajab täiendavat selgitamist kindlustusandja või temaga samasse konsolideerimisgruppi kuuluva äriühingu või vahendaja või temaga samasse konsolideerimisgruppi kuuluva äriühingu või kolmanda isiku, kellele on vastavalt käesoleva seaduse §-le 104 kindlustustegevusega seotud tegevused edasi antud, finantsseisundiga seotud muu oluline asjaolu.

(3) Finantsinspeksioon kaasab eksperdi või erakorraliseks audiitorkontrolliks audiitori omal algatusel või menetlusosalise taotlusel. Ekspertiisi või audiitori nimi ja tema kaasamise põhjus tehakse menetlusosalisele teatavaks enne eksperdi või audiitori kaasamist, välja arvatud juhul, kui on vajalik asja kiire menetlemine või kui teavitamine võib takistada ekspertiisi või erakorralise audiitorkontrolli eesmärgi saavutamist.

(4) Kui ekspert või erakorralist audiitorkontrolli teostav audiitor teeb kindlaks järelevamenetluses tähtsust omavaid asjaolusid, mille kohta talle küsimusi ei ole esitatud, esitab ta oma arvamuse või hinnangu ka nende asjaolude kohta.

(5) Ekspert ja erakorralist audiitorkontrolli teostaval audiitoril on õigus kasutada käesoleva seaduse § 231 lõikes 3 sätestatud õigusi üksnes temale antud ülesannete täitmise eesmärgil ning teha ettepanekuid Finantsinspeksiioonile ja menetlusosalisele lisaandmete ja -dokumentide esitamiseks. Ekspert ja erakorralist audiitorkontrolli teostav audiitor võivad kasutada käesoleva seaduse § 231 lõike 3 punktis 1 sätestatud õigust üksnes kontrollitava loal või tema juuresolekul.

(6) Ekspert on kohustatud hoidma saladuses avalikustamisele mittekuuluvat teavet, mis sai talle teatavaks seoses ekspertiülesannete täitmisega.

(7) Ekspertiisi või erakorralise audiitorkontrolli kulud kaetakse Finantsinspeksiiooni eelarvest. Kui ekspert või audiitor kaasatakse menetlusosalise taotlusel, tasub ekspertiisi või erakorralise audiitorkontrolli kulud menetlusosaline.

§ 234. Lisakapitalinõude määramine

(1) Finantsinspeksiioon võib kindlustusandjale määrata lisakapitalinõude, kui tema hinnangul:

1) käesoleva seaduse § 61 lõikes 8 sätestatud sisemudeli või osalise sisemudeli kasutamise nõue ei ole asjakohane, selle kasutamine ei ole andnud tulemusi või kindlustusandja on välja töötamas sisemudelit või osalist sisemudelit tulenevalt § 61 lõikest 8;

2) kindlustusandja riskiprofiil hälbib oluliselt sisemudeli aluseks olevatest eeldustest, kuna teatud mõõdetavad riskid ei ole sisemudeliga piisavalt hõlmatud ning kindlustusandja ei ole ettenähtud tähtja jooksul sisemudelit kohandanud vastavalt oma tegelikule riskiprofiilile;

3) kindlustusandja juhtimissüsteem erineb oluliselt käesoleva seaduse 4. peatüki 1. jaos sätestatud põhimõtetele vastavast juhtimissüsteemist, millest tulenevalt ei ole kindlustusandjal võimalik praegusi ja tulevase riske tuvastada, mõõta, pidevalt jälgida, juhtida ja nende kohta aruandlust korraldada ning kindlustusandja ei suuda Finantsinspeksiiooni hinnangul piisavalt kiiresti juhtimissüsteemi puudusi kõrvaldada või

4) kindlustusandja riskiprofiil hälbib oluliselt käesoleva seaduse §-s 46 sätestatud kattuvuse kohandamise, §-s 47 sätestatud volatiilsuse kohandamise või §-s 267 sätestatud üleminekumeetme kohaldamise eeldustest.

(2) Finantsinspeksiioon lähtub lisakapitalinõude määramisel komisjoni delegeeritud määruse (EL) nr 2015/35 artiklites 276–281 sätestatud põhimõtetest.

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud juhtudel peab Finantsinspeksiioon arvutama lisakapitalinõude vastavalt komisjoni delegeeritud määruse (EL) nr 2015/35 artiklites 282–287 sätestatule, arvestades, et käesoleva paragrahvi lõike 1 punktides 1 ja 2 sätestatud juhtudel oleks tagatud vastavus käesoleva seaduse § 61 lõikele 2.

(4) Kui Finantsinspeksiioon määrab käesoleva paragrahvi lõike 1 punkti 3 alusel lisakapitalinõude, peab nimetatud nõue olema proportsionaalne juhtimissüsteemi puudustest tulenevate oluliste riskidega.

(5) Kui Finantsinspeksiioon määrab käesoleva paragrahvi lõike 1 punkti 4 alusel lisakapitalinõude, peab nimetatud nõue olema proportsionaalne kindlustusandja riskiprofiili hälbimisest tulenevate oluliste riskidega.

(6) Kui Finantsinspeksiioon on määranud kindlustusandjale lisakapitalinõude, on kindlustusandja solventsuskapitalinõue kindlustusandja arvatatud solventsuskapitalinõude ja talle määratud lisakapitalinõude summa.

(7) Finantsinspeksiioon peab tagama, et kindlustusandja rakendab kõiki meetmeid käesoleva paragrahvi lõike 1 punktides 2 ja 3 sätestatud lisakapitalinõude määramise aluseks olnud puuduste kõrvaldamiseks.

(8) Finantsinspeksiioon vaatab lisakapitalinõude määramise alused vähemalt kord aastas üle ja tunnustab lisakapitalinõude kehtetuks, kui kindlustusandja on selle kehtestamise aluseks olnud puudused kõrvaldanud.

(9) Kui Finantsinspeksiiooni hinnangul kindlustusandja riskiprofiil hälbib oluliselt käesoleva seaduse §-s 243 sätestatud kindlustusgrupi sisemudeli aluseks olevatest eeldustest ja kindlustusandja ei ole oma riskiprofiili kohandanud, võib Finantsinspeksiioon määrata kindlustusandjale lisakapitalinõude.

(10) Kui käesoleva paragrahvi lõikes 9 sätestatud juhul ei ole lisakapitalinõude määramine asjakohane, võib Finantsinspeksiioon nõuda kindlustusandjalt solventsuskapitalinõude arvutamist standardvalemi alusel ja käesoleva paragrahvi lõike 1 punktides 1 ja 3 sätestatud juhtudel määrata kindlustusandjale lisakapitalinõude, mis on tingitud standardvalemi kohaldamisest.

§ 235. Kohustus informeerida Finantsinspektsiooni

(1) Kindlustusandja on kohustatud viivitamata informeerima Finantsinspektsiooni järgmistest andmetest ja asjaoludest:

- 1) kindlustusandja põhikirja, sealhulgas ärinime ja asukoha aadressi muutmise korral põhikirja muudatused ja muudetud tekst;
- 2) kindlustusandja kontaktandmete muutumise korral uued kontaktandmed;
- 3) pensionilepingute tüüptingimuste muutmise korral uued tüüptingimused;
- 4) annuuteedi kindlustustehnilise äriplaani pensionilepinguid puudutavate muudatuste korral muudetud kindlustustehniline äriplan;
- 5) asjaolud, mis mõjutavad või võivad oluliselt mõjutada kindlustusandja finantsseisundit.

(2) Kindlustusandja peab Finantsinspektsiooni nõudmisel käesoleva paragrahvi lõike 1 punktides 1 ja 2 nimetatud andmed viivitamata avalikustama oma veebilehel.

(3) Kindlustusandja on kohustatud Finantsinspektsiooni viivitamata informeerima võtmefunktsioone ning teisi olulise tähtsusega funktsioone ja tegevusi puudutavate sise-eeskirjade muutmisest ja uute kehtestamisest.

§ 236. Järelevalve Eesti kindlustusandja ja vahendaja tegevuse üle välisriigis

(1) Kui Eesti kindlustusandja või vahendaja, kes tegeleb välisriigis piiriülese kindlustustegevuse või kindlustuse turustamisega või kelle filiaal on asutatud välisriigis, rikub välisriigis kehtivate õigusaktide nõudeid, rakendab Finantsinspektsioon välisriigi finantsjärelevalve asutuse ettepanekul viivitamata meetmeid rikkumise lõpetamiseks. Finantsinspektsioon teeb rakendatavad meetmed teatavaks asjaomase välisriigi finantsjärelevalve asutusele.

[RT I, 17.11.2017, 3- jõust. 01.10.2018]

(2) Kui Eesti kindlustusandja või vahendaja tegeleb teises lepinguriigis piiriülese kindlustustegevuse või kindlustuse turustamisega või ta on asutanud teises lepinguriigis filiaali, on Finantsinspektsioonil õigus lisaks käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatudle pöörduda Euroopa Kindlustus- ja Tööandjapensionide Järelevalve Asutuse poole vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1094/2010 artiklile 19. Finantsinspektsioonil on nimetatud õigus ka juhul, kui lepinguriigi finantsjärelevalve asutus rakendab Eesti kindlustusandja või vahendaja suhtes Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2016/97 artikli 9 lõikes 2 sätestatud meetmeid.

[RT I, 17.11.2017, 3- jõust. 01.10.2018]

(3) Finantsinspektsioon võib järelevalve teostamise käigus läbi viia kindlustusandja ja vahendaja välisriigis asuva filiaali käesoleva seaduse §-s 231 sätestatud kohapealse kontrolli, olles sellest eelnevalt teavitanud välisriigi finantsjärelevalve asutust. Lepinguriigi finantsjärelevalve asutusel on õigus osaleda filiaali kohapealses kontrollis.

(4) Kui teise lepinguriigi finantsjärelevalve asutus ei võimalda Finantsinspektsioonil selles lepinguriigis asuva kindlustusandja filiaali kohapealset kontrolli läbi viia, on Finantsinspektsioonil õigus pöörduda Euroopa Kindlustus- ja Tööandjapensionide Järelevalve Asutuse poole vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1094/2010 artiklile 19.

(5) Tegevusloa kehtetuks tunnistamisest ning käesoleva seaduse §-des 27 ja 34 nimetatud ettekirjutustest teavitab Finantsinspektsioon viivitamata selle lepinguriigi finantsjärelevalve asutust, kus kindlustusandja on asutanud filiaali või kus kindlustusandja tegeleb piiriülese kindlustustegevusega, rakendades samal ajal kõiki meetmeid kindlustusvõtjate, kindlustatute ja soodustatud isikute huvide kaitseks.

§ 237. Järelevalve välisriigi kindlustusandja ja vahendaja tegevuse üle Eestis

(1) Välisriigi kindlustusandja, kelle tegevusloa on välisriigi finantsjärelevalve asutus peatanud või kehtetuks tunnistanud, ei või Eestis kindlustustegevusega tegeleda ning välisriigi vahendaja, kes on kustutatud vahendajate nimekirjast, ei või Eestis kindlustuse turustamisega tegeleda.

[RT I, 17.11.2017, 3- jõust. 01.10.2018]

(2) Finantsinspektsioon võib nõuda teise lepinguriigi kindlustusandjalt ja vahendajalt, kes tegeleb Eestis kindlustustegevuse või kindlustuse turustamisega, andmeid ja dokumente, mille esitamise kohustus on ka Eestis tegevusloa saanud kindlustusandjal ja vahendajate nimekirja kantud vahendajal ning mis on vajalikud tema üle järelevalve teostamiseks.

[RT I, 17.11.2017, 3- jõust. 01.10.2018]

(2¹) Kui teise lepinguriigi kindlustusandja või vahendaja tegeleb peamiselt või täielikult kindlustuse turustamisega Eestis ning tema eesmärk on vältida käesolevas seaduses ja muudes õigusaktides sätestatud nõuete täitmist, mis kohalduksid talle juhul, kui ta oleks Eestis tegevusloa saanud kindlustusandja või vahendajate nimekirja kantud vahendaja, ning tema tegevus ohustab klientide kaitset Eestis, võib Finantsinspektsioon rakendada klientide kaitseks vajalikke meetmeid, teavitades sellest eelnevalt lepinguriigi finantsjärelevalve asutust.

[RT I, 17.11.2017, 3- jõust. 01.10.2018]

(3) Kui kolmanda riigi kindlustusandja või vahendaja, kes tegeleb Eestis kindlustustegevuse või kindlustuse turustamisega, rikub käesolevas seaduses või muudes õigusaktides sätestatud nõudeid, võib Finantsinspeksioon rakendada rikkumise lõpetamiseks vajalikke meetmed või tunnistada filiaali asutamise loa või piiriülese kindlustustegevuse või piiriülese kindlustuse turustamise loa kehtetuks.
[RT I, 17.11.2017, 3- jõust. 01.10.2018]

(4) Finantsinspeksioon võib teise lepinguriigi kindlustusandjalt, kes tegeleb Eestis kindlustustegevusega, nõuda seadustes või nende alusel antud õigusaktides sätestatud nõuete rikkumise lõpetamist.
[RT I, 17.11.2017, 3- jõust. 01.10.2018]

(5) Kui käesoleva paragrahvi lõikes 4 nimetatud lepinguriigi kindlustusandja jätkab õigusaktides sätestatud nõuete rikkumist, teavitab Finantsinspeksioon sellest vastava lepinguriigi finantsjärelevalve asutust.
[RT I, 17.11.2017, 3- jõust. 01.10.2018]

(5¹) Kui Finantsinspeksiooni hinnangul rikub teise lepinguriigi vahendaja seadustes või nende alusel antud õigusaktides sätestatud nõudeid ja Finantsinspeksioonil ei ole käesoleva seaduse § 223 lõikest 5¹ tulenevaid kohustusi, teavitab Finantsinspeksioon sellest vastava lepinguriigi finantsjärelevalve asutust.
[RT I, 17.11.2017, 3- jõust. 01.10.2018]

(6) Kui lepinguriigi finantsjärelevalve asutuse rakendatud abinõud ei ole piisavad ja lepinguriigi kindlustusandja või vahendaja jätkab õigusaktides sätestatud nõuete rikkumist, võib Finantsinspeksioon oma ettekirjutusega rakendada käesolevas seaduses sätestatud meetmeid rikkumise lõpetamiseks või keelata oma ettekirjutusega lepinguriigi kindlustusandjal või vahendajal Eestis kindlustustegevuse või kindlustuse turustamisega tegelemise, teavitades sellest eelnevalt lepinguriigi finantsjärelevalve asutust.
[RT I, 17.11.2017, 3- jõust. 01.10.2018]

(6¹) Erinevalt käesoleva paragrahvi lõigetes 4–5¹ sätestatust võib Finantsinspeksioon viivitamata keelata teise lepinguriigi kindlustusandjal või vahendajal Eestis kindlustustegevuse või kindlustuse turustamisega tegelemise, kui selline tegevus on vastuolus klientide huvidega.
[RT I, 17.11.2017, 3- jõust. 01.10.2018]

(7) Kui teise lepinguriigi kindlustusandja või vahendaja tegeleb Eestis kindlustustegevuse või kindlustuse turustamisega või ta on asutanud Eesti filiaali, on Finantsinspeksioonil õigus lisaks käesoleva paragrahvi lõikes 6 sätestatule pöörduda Euroopa Kindlustus- ja Tööandjapensionide Järelevalve Asutuse poole vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1094/2010 artiklile 19.
[RT I, 17.11.2017, 3- jõust. 01.10.2018]

(8) Finantsinspeksioon teeb enda võetud meetmed teatavaks lepinguriigi kindlustusandjale ja vahendajale.

(9) Kui teise lepinguriigi finantsjärelevalve asutus teostab kindlustusandja või vahendaja Eestis asuva filiaali kohapealset kontrolli, on Finantsinspeksioonil õigus nimetatud kontrollis osaleda. Kui teise lepinguriigi finantsjärelevalve asutus ei võimalda Finantsinspeksioonil kindlustusandja Eestis asuva filiaali kohapealset kontrollis osaleda, on Finantsinspeksioonil õigus pöörduda Euroopa Kindlustus- ja Tööandjapensionide Järelevalve Asutuse poole vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1094/2010 artiklile 19.

(10) Välisriigi kindlustusandja ja vahendaja Eestis asuv filiaal, samuti välisriigi kindlustusandja ja vahendaja, kes tegelevad Eestis piiriülese kindlustustegevuse või kindlustuse turustamisega, esitavad Finantsinspeksiooni nõudmisel andmed ja dokumendid koos vandetõlgi tehtud eestikeelse tõlkega.
[RT I, 07.07.2015, 1- jõust. 01.01.2020; osaliselt muudetud [RT I, 17.11.2017, 3]]

§ 238. Sunniraha igakordse rakendamise ülemmäär

(1) Finantsinspeksioon võib käesoleva seaduse alusel tehtud ettekirjutuse või muu haldusakti täitmata jätmise või ebakohase täitmise korral rakendada sunniraha asendustäitmise ja sunniraha seaduses sätestatud korras.

(2) Haldusakti täitmata jätmise või ebakohase täitmise korral on sunniraha ülemmäär füüsilise isiku puhul esimesel korral kuni 5000 eurot ning järgmistel kordadel kuni 50 000 eurot ühe ja sama kohustuse täitmisele sundimiseks, kuid olenevalt sellest, kumb summa on suurem, kokku mitte rohkem kui 5 000 000 eurot või kuni kahekordsele rikkumise tulemusel teenitud kasumile või kuni kahekordsele rikkumise tulemusel ära hoitud kahjumile vastav summa, kui sellist kasumit või kahjumit on võimalik kindlaks teha.
[RT I, 17.11.2017, 3- jõust. 01.10.2018]

(3) Haldusakti täitmata jätmise või ebakohase täitmise korral on sunniraha ülemmäär juriidilise isiku puhul esimesel korral kuni 32 000 eurot ja järgmistel kordadel kokku kuni 100 000 eurot ühe ja sama kohustuse täitmisele sundimiseks, kuid olenevalt sellest, milline summa on suurem, kokku mitte rohkem kui 5 000 000 eurot, 5 protsenti kogu aastast kogukäibest või kuni kahekordsele rikkumise tulemusel teenitud kasumile või kuni kahekordsele rikkumise tulemusel ära hoitud kahjumile vastav summa, kui sellist kasumit

või kahjumit on võimalik kindlaks teha. Juriidilise isiku kogukäive on aastane kogukäive vastavalt viimasele kättesaadavale juhtimisorgani kinnitatud raamatupidamise aastaaruandele. Kui juriidiline isik on ematettevõtja või sellise ematettevõtja tütarettevõtja, kes peab koostama konsolideeritud raamatupidamise aruandeid, siis arvutatakse aastane kogukäive viimase kättesaadava konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande järgi, mille on heaks kiitnud kõrgeima tasandi ematettevõtja juhtimisorgan.
[RT I, 17.03.2023, 2- jõust. 01.11.2023]

2. jagu Kindlustusgrupi järelevalve

1. jaotis Kindlustusgrupi järelevalve üldpõhimõtted

§ 239. Kindlustusgrupi järelevalve kohaldamine

(1) Kindlustusgrupi tasandil teostatakse konsolideeritud finantsjärelevalvet (edaspidi *kindlustusgrupi järelevalve*) kindlustusandja üle:

- 1) kes on osalev ettevõtja vähemalt ühes kindlustusandjas;
- 2) kelle ematettevõtja on kindlustusvaldusettevõtja või segafinantsvaldusettevõtja;
- 3) kelle ematettevõtja on kolmanda riigi kindlustusandja, kindlustusvaldusettevõtja või segafinantsvaldusettevõtja;
- 4) kelle ematettevõtja on segakindlustusvaldusettevõtja.

(2) Kui Finantsinspeksioon on kindlustusgrupi järelevalve teostaja, võib ta jätta käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud ettevõtja kindlustusgrupi järelevalve alt välja, tehes otsuse, kui on täidetud vähemalt üks järgmistest tingimustest:

- 1) ettevõtja on kindlustusgrupi järelevalve eesmärkide seisukohast ebaoluline;
- 2) ettevõtja asub kolmandas riigis ning temalt vajaliku teabe saamine on takistatud, sest kolmanda riigi finantsjärelevalve asutusel ei ole õiguslikku alust või võimalusi koostööks;
- 3) ettevõtja hõlmamine ei oleks kindlustusgrupi järelevalve eesmärkide seisukohast põhjendatud või see oleks eksitav.

(3) Finantsinspeksioon peab enne käesoleva paragrahvi lõike 2 punktide 1 ja 3 alusel otsuse tegemist konsulteerima teiste asjasse puutuvate finantsjärelevalve asutustega.

(4) Kui käesoleva paragrahvi lõike 2 punkti 1 alusel tuleks kindlustusgrupi järelevalve alt välja jätta rohkem kui üks ettevõtja, kuid nendel ettevõtjatel koos on oluline mõju, ei kohaldata nende suhtes lõike 2 punktis 1 sätestatud.

(5) Kindlustusgrupi järelevalvet kohaldatakse kindlustusgrupi juhtiva ettevõtja lepinguriigis, kui:

- 1) osalev kindlustusandja on selle lepinguriigi juhtiva ettevõtja tütarettevõtja;
- 2) kindlustusvaldusettevõtja või segafinantsvaldusettevõtja on selle lepinguriigi juhtiva ettevõtja tütarettevõtja.

(6) Kolmanda riigi ematettevõtja tütarettevõtjast kindlustusvaldusettevõtja, segafinantsvaldusettevõtja ja kindlustusandja finantsjärelevalve korraldamisele kindlustusgrupi tasandil kohaldatakse käesoleva seaduse §-s 248 sätestatud.

(7) Kui segafinantsvaldusettevõtja suhtes kohaldatakse lisaks käesolevas jaotises sätestatudle krediidasutuste seaduse 9¹. peatüki 2. jaos sätestatud finantskonglomeraadi üle teostatava täiendava järelevalve sätteid, võib Finantsinspeksioon, kui ta on kindlustusgrupi järelevalve teostaja, pärast konsulteerimist teiste asjasse puutuvate finantsjärelevalve asutustega teha otsuse, et segafinantsvaldusettevõtja suhtes kohaldatakse üksnes täiendava järelevalve sätteid.

(8) Kui segafinantsvaldusettevõtja suhtes kohaldatakse lisaks käesolevas jaotises sätestatudle krediidasutuste seaduse §-des 96 ja 97 sätestatud konsolideeritud järelevalve sätteid ning krediidasutuste seaduse § 110³ lõike 3 kohaselt arvutatud suhtarvude aritmeetiline keskmine on pangandus- ja investeerimisteenuste sektori puhul suurem kui kindlustussektori puhul, võib Finantsinspeksioon, kui ta on kindlustusgrupi järelevalve teostaja, teha otsuse, et segafinantsvaldusettevõtja suhtes kohaldatakse ainult krediidasutuste seaduse §-des 96 ja 97 sätestatud konsolideeritud järelevalve sätteid, ning kui kindlustussektori vastav näitaja on suurem kui pangandus- ja investeerimisteenuste sektori oma, võib Finantsinspeksioon, kui ta on kindlustusgrupi järelevalve teostaja, teha otsuse, et segafinantsvaldusettevõtja suhtes kohaldatakse ainult käesolevas jaos sätestatud kindlustusgrupi järelevalve sätteid.

(9) Finantsinspeksioon teavitab käesoleva paragrahvi lõigetes 7 ja 8 nimetatud otsustest Euroopa Pangandusjärelevalve Asutust ning Euroopa Kindlustus- ja Tööandjapensionide Järelevalve Asutust.

(10) Kui kindlustusandja kuulub finantskonglomeraati krediidasutuste seaduse § 110¹ tähenduses, kohaldatakse tema suhtes krediidasutuste seaduse 9¹. peatükis sätestatud.

(11) Kindlustusgrupi järelevalve alla kuuluvad isikud, nende seotud ettevõtjad ja nendes osalevad ettevõtjad vahetavad teavet, mis on vajalik kindlustusgrupi järelevalve teostamiseks.
[RT I, 17.11.2017, 3- jõust. 27.11.2017]

§ 240. Kindlustusgrupi järelevalve kohaldamise erisused

[RT I, 17.11.2017, 3- jõust. 27.11.2017]

(1) Finantsinspeksioon võib teostada kindlustusgrupi järelevalvet käesoleva seaduse § 239 lõike 1 punktis 1 nimetatud osaleva Eesti kindlustusandja tasandil või sama lõike punktis 2 nimetatud Eestis asuva kindlustusvaldusettevõtja kui emaeettevõtja tasandil või Eestis asuva segafinantsvaldusettevõtja kui emaeettevõtja tasandil, olles eelnevalt konsulteerinud kindlustusgrupi järelevalve teostaja ja kindlustusgrupi juhtiva ettevõtjaga.

(1¹) Kui Finantsinspeksioon teostab käesoleva paragrahvi lõike 1 kohaselt kindlustusgrupi järelevalvet Eesti tasandil ja teise lepinguriigi finantsjärelevalve asutus teostab kindlustusgrupi järelevalvet oma lepinguriigi tasandil, võib Finantsinspeksioon teise lepinguriigi finantsjärelevalve asutusega kokku leppida, et kindlustusgrupi järelevalvet teostatakse nii Eesti kui ka lepinguriigi tasandil (edaspidi *alakindlustusgrupi tasand*), kui see on komisjoni delegeeritud määruse (EL) nr 2015/35 artikli 358 kohaselt asjakohane.
[RT I, 17.11.2017, 3- jõust. 27.11.2017]

(1²) Käesoleva paragrahvi lõiget 1 ei kohaldata, kui kindlustusgrupi järelevalvet otsustatakse käesoleva paragrahvi lõike 1¹ kohaselt teostada alakindlustusgrupi tasandil.
[RT I, 17.11.2017, 3- jõust. 27.11.2017]

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud juhul kohaldatakse käesolevas jaos ja käesoleva seaduse 3. peatüki 7. jaos sätestatud, kui käesolevast seadusest ei tulene teisiti.

(3) Finantsinspeksioon võib piirata Eesti tasandil või alakindlustusgrupi tasandil kindlustusgrupi järelevalve teostamise ulatust.
[RT I, 17.11.2017, 3- jõust. 27.11.2017]

(4) Eesti tasandil või alakindlustusgrupi tasandil kindlustusgrupi solventsuse arutamisel peab kasutama käesoleva seaduse § 89 kohaselt määratud meetodit ja solventsuskapitalinõude arutamisel §-s 243 sätestatud kindlustusgrupi sisemudelit, kui kindlustusgrupp on saanud sellekohase loa.
[RT I, 17.11.2017, 3- jõust. 27.11.2017]

(5) Kui Finantsinspeksiooni hinnangul käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud osaleva Eesti kindlustusandja riskiprofiil hälbib oluliselt kindlustusgrupi sisemudeli aluseks olevatest eeldustest ja kindlustusandja ei ole oma riskiprofiili nõuetekohaselt kohandanud, võib Finantsinspeksioon teha otsuse lisakapitalinõude määramise kohta. Kui lisakapitalinõude määramine ei ole asjakohane, võib Finantsinspeksioon nõuda solventsuskapitalinõude arutamist standardvalemi alusel.

(6) Finantsinspeksioon põhjendab käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud otsust või lõikes 1¹ sätestatud kokkulepet kindlustusgrupi järelevalve teostajale ja kindlustusgrupi juhtivale ettevõtjale ning lõikes 5 sätestatud otsust kindlustusgrupi järelevalve teostajale ja osalevale Eesti kindlustusandjale.
[RT I, 17.11.2017, 3- jõust. 27.11.2017]

(7) Käesolevat paragrahvi ei kohaldata, kui osalev Eesti kindlustusandja on juhtiva ettevõtja tütaretevevõtja, kelle suhtes juba kohaldatakse käesoleva jao 2. jaotises sätestatud.

§ 241. Kindlustusgrupi järelevalve teostaja määramine

(1) Kindlustusgrupi järelevalve teostaja on vastavalt Finantsinspeksioon või teise lepinguriigi asjasse puutuv finantsjärelevalve asutus, kui on täidetud vähemalt üks järgmistest tingimustest:

- 1) kindlustusgrupi juhtiv ettevõtja on vastavalt Eesti või teise lepinguriigi kindlustusandja;
- 2) kindlustusgrupi kuuluva vastavalt Eesti või teise lepinguriigi kindlustusandja emaeettevõtja on kindlustusvaldusettevõtja või segafinantsvaldusettevõtja;
- 3) kindlustusgrupi kuuluva lepinguriigi kindlustusandja emaeettevõtja on vastavalt Eestis või teises lepinguriigis asuv kindlustusvaldusettevõtja või segafinantsvaldusettevõtja;
- 4) kindlustusgrupi juhtivad ettevõtjad on mitmes lepinguriigis asuvad kindlustusvaldusettevõtjad või segafinantsvaldusettevõtjad, kusjuures kindlustusgrupi kuuluvad samade lepinguriikide kindlustusandjad, ning vastavalt Eesti või teise lepinguriigi kindlustusandja bilansimaht on suurim;
- 5) lepinguriikide kindlustusandjate emaeettevõtja on kindlustusvaldusettevõtja või segafinantsvaldusettevõtja, kelle asukoht on muu lepinguriik, kui käesolevas punktis nimetatu, ning vastavalt Eesti või teise lepinguriigi kindlustusandja bilansimaht on suurim;
- 6) kindlustusgrupi kuuluva vastavalt Eesti või teise lepinguriigi kindlustusandja bilansimaht on suurim ning kindlustusgrupil puudub emaeettevõtja või tegemist ei ole ühegi käesoleva lõike punktides 1–5 nimetatud juhuga.

(2) Finantsinspeksioon ja teised asjasse puutuvad finantsjärelevalve asutused võivad ühisel kokkuleppel (edaspidi *ühisotsus*) loobuda käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud kriteeriumite kohaldamisest ning määrata kindlustusgrupi järelevalve teostajaks mõne teise finantsjärelevalve asutuse, kui see on põhjendatud kindlustusgrupi struktuuriga või tema tegevuse olulisusega Eestis või teises lepinguriigis.

(3) Ettepaneku hinnata käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud kriteeriumite asjakohasust võib teha Finantsinspeksioon või teine asjasse puutuv finantsjärelevalve asutus. Kriteeriumite asjakohasust ei hinnata tihedamini kui kord aastas.

(4) Finantsinspeksioon teeb käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatud juhul kõik endast oleneva, et jõuda koostöös teiste asjasse puutuvate finantsjärelevalve asutustega ühisotsusele kolme kuu jooksul ettepaneku esitamisest arvates.

(5) Enne ühisotsuse tegemist on kindlustusgrupil õigus esitada oma arvamus kindlustusgrupi järelevalve teostaja määramise kohta.

(6) Kui Finantsinspeksioon või teine asjasse puutuv finantsjärelevalve asutus on käesoleva paragrahvi lõikes 4 nimetatud tähtaja jooksul pöördunud Euroopa Kindlustus- ja Tööandjapensionide Järelevalve Asutuse poole vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1094/2010 artiklile 19 ja käesoleva paragrahvi lõikes 4 nimetatud tähtaja jooksul ei jõuta ühisotsusele, oodatakse ära Euroopa Kindlustus- ja Tööandjapensionide Järelevalve Asutuse otsus ning tehakse lõplik otsus kooskõlas Euroopa Kindlustus- ja Tööandjapensionide Järelevalve Asutuse otsusega.

(7) Kui käesoleva paragrahvi lõikes 4 nimetatud tähtaja jooksul jõutakse ühisotsusele, ei ole Finantsinspeksioonil enam õigust Euroopa Kindlustus- ja Tööandjapensionide Järelevalve Asutuse poole pöörduda.

(8) Kui käesoleva paragrahvi lõikes 4 nimetatud tähtaja jooksul ühisotsusele ei jõuta, on kindlustusgrupi järelevalve teostaja käesoleva paragrahvi lõike 1 kohane asjasse puutuv finantsjärelevalve asutus.

(9) Kindlustusgrupi järelevalve teostaja esitab ühisotsuse koos põhjendustega kindlustusgrupile ja kindlustusgrupi kolleegiumile.

(10) Kindlustusgrupi järelevalve teostaja määramine ei mõjuta käesoleva peatüki esimeses jaos sätestatud Finantsinspeksiooni üldisi järelevalve teostamisega seotud õigusi ja kohustusi.

§ 242. Finantsinspeksiooni ülesanded ja õigused kindlustusgrupi järelevalve teostajana

(1) Kui Finantsinspeksioon on määratud kindlustusgrupi järelevalve teostajaks, täidab ta järelevalve teostamisel järgmisi ülesandeid:

1) asjasse puutuva ja olulise teabe kogumise ning edastamise koordineerimine, sealhulgas teisele finantsjärelevalve asutusele järelevalve teostamiseks olulise informatsiooni edastamine ning kindlustusgrupi kolleegiumi teavitamine käesoleva seaduse § 240 lõigetes 1 ja 5 nimetatud otsustest või § 240

lõikes 1¹ nimetatud kokkuleppest;

[RT I, 17.11.2017, 3- jõust. 27.11.2017]

2) nõuetekohaste omavahendite piisavuse hindamine ning teiste asjasse puutuvate finantsjärelevalve asutuste teavitamine, kui kindlustusgrupi solventsuskapitalinõue ei vasta käesolevas seaduses sätestatud nõuetele või kui see oht võib tekkida järgmise kolme kuu jooksul;

3) kindlustusgrupi järelevalve teostamine ja kindlustusgrupi finantsseisundi hindamine;

4) kindlustusgrupi riskikonsentratsiooni käesoleva seaduse §-s 245 sätestatule vastavuse hindamine;

5) kindlustusgrupiseste tehingute käesoleva seaduse §-s 246 sätestatule vastavuse hindamine;

6) kindlustusgrupi solventsuse käesoleva seaduse 3. peatüki 7. jaos sätestatule vastavuse hindamine ja kindlustusgrupi finantsseisundi halvenemisel käesoleva seaduse § 93 lõigetes 1–4 ja §-s 94 sätestatu rakendamine;

[RT I, 17.11.2017, 3- jõust. 27.11.2017]

7) kindlustusgrupi riskijuhtimissüsteemi ja sisekontrolli süsteemi käesoleva seaduse §-s 247 sätestatule ning osalust omava ettevõtja juhatuse ja nõukogu liikmete käesoleva seaduse §-des 106 ja 112 sätestatule vastavuse hindamine;

8) arvestades kindlustusgruppi kuuluvate kindlustusandjate kindlustustegevusest tulenevate riskide olemust, ulatust ja keerukust, sobivate järelevalve meetmete kavandamine ja koordineerimine regulaarses koostöös asjasse puutuvate finantsjärelevalve asutustega vähemalt kord aastas toimuvatel kohtumistel või muul sobival viisil;

9) seadustest ja nende alusel antud õigusaktidest tulenevate muude toimingute tegemine.

(2) Kui osalev kindlustusandja, lepinguriigi kindlustusvaldusettevõtja või segafinantsvaldusettevõtja on finantskonglomeraadi tasandil täiendava järelevalve alla kuuluva krediidiasutuste seaduse § 110² lõikes 1 nimetatud reguleeritud üksuse seotud ettevõtja või segafinantsvaldusettevõtja seotud ettevõtja, võib Finantsinspeksioon loobuda käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 4 või 5 sätestatud ülesande täitmisest osaleva kindlustusandja, kindlustusvaldusettevõtja või segafinantsvaldusettevõtja tasandil, kui on eelnevalt konsulteerinud asjasse puutuvate finantsjärelevalve asutustega.

(3) Kui käesoleva seaduse § 239 lõikes 5 nimetatud juhtiv ettevõtja on finantskonglomeraadi tasandil täiendava järelevalve alla kuuluva krediitiasutuste seaduse § 110² lõikes 1 nimetatud reguleeritud üksuse tütarettevõtja, võib Finantsinspeksioon loobuda käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 4 või 5 sätestatud ülesande täitmisest juhtiva ettevõtja tasandil, kui on eelnevalt konsulteerinud asjasse puutuvate finantsjärelevalve asutustega.

(4) Kui kindlustusgruppi kuuluv lepinguriigi kindlustusvaldusettevõtja või segafinantsvaldusettevõtja ei täida käesoleva seaduse 3. peatüki 7. jaos või käesolevas jaos sätestatud nõuet või kui nõue on täidetud, aga kindlustusgrupi solventsus on sellest hoolimata ohustatud, või kui kindlustusgrupisisesed tehingud või riskikontsentratsioon ohustavad kindlustusgruppi kuuluvate kindlustusandjate finantsseisundit, teavitab Finantsinspeksioon sellest kindlustusvaldusettevõtja või segafinantsvaldusettevõtja asukohajärgset finantsjärelevalve asutust. Finantsinspeksioonil on õigus teha ettekirjutus ja nõuda sellega nõude täitmist või olukorra parandamist.

(5) Kui kindlustusgruppi kuuluv Eesti kindlustusvaldusettevõtja või segafinantsvaldusettevõtja ei täida käesoleva seaduse 3. peatüki 7. jaos või käesolevas jaos sätestatud nõuet või kui nõue on täidetud, aga kindlustusgrupi solventsus on sellest hoolimata ohustatud, või kui kindlustusgrupisisesed tehingud või riskikontsentratsioon ohustavad kindlustusgruppi kuuluvate kindlustusandjate finantsseisundit, võib Finantsinspeksioon ettekirjutusega nõuda kindlustusvaldusettevõtjalt või segafinantsvaldusettevõtjalt rikkumise lõpetamist või finantsseisundi parandamist.

(6) Käesoleva paragrahvi lõigetes 4 ja 5 sätestatud juhtudel võib Finantsinspeksioon tehtud ettekirjutuse täitmata jätmisel või mittekohasel täitmisel rakendada sunniraha käesoleva seaduse §-s 238 sätestatud tingimustel ja korras. Finantsinspeksioon kooskõlastab võimaluse korral sellise meetme teiste asjasse puutuvate finantsjärelevalve asutustega.

§ 243. Kindlustusgrupi sisemudel

(1) Kindlustusgrupi solventsuskapitalinõude ja kindlustusgruppi kuuluvate kindlustusandjate solventsuskapitalinõude arvutamisel võib käesoleva paragrahvi lõikes 4 nimetatud ühisotsusel kasutada kindlustusgrupi sisemudelit.

(2) Sisemudeli kasutamise loa taotlemisel esitab kindlustusandja koos seotud kindlustusandjatega, või esitavad kindlustusvaldusettevõtja seotud kindlustusandjad ühiselt või segafinantsvaldusettevõtja seotud kindlustusandjad ühiselt (edaspidi käesolevas jaos *taotleja*) kindlustusgrupi järelevalve teostajale komisjoni delegeeritud määruse (EL) nr 2015/35 artiklis 347 nimetatud taotluse koos andmete ja dokumentidega.

(3) Kui Finantsinspeksioon on kindlustusgrupi järelevalve teostaja ja talle on esitatud taotlus, teavitab ta sellest kõiki kindlustusgrupi kolleegiumi kuuluvaid finantsjärelevalve asutusi, sealhulgas Euroopa Kindlustus- ja Tööandjapensionide Järelevalve Asutust, ning edastab neile taotluse viivitamata koos kõikide esitatud andmete ja dokumentidega.
[RT I, 14.04.2021, 1- jõust. 30.06.2021]

(3¹) Finantsinspeksioon võib kindlustusgrupi sisemudeli loa andmiseks otsusele jõudmisel taotleda Euroopa Kindlustus- ja Tööandjapensionide Järelevalve Asutuselt tehnilist abi.
[RT I, 14.04.2021, 1- jõust. 30.06.2021]

(4) Finantsinspeksioon peab teiste finantsjärelevalve asutustega jõudma kuue kuu jooksul taotluse saamisest arvates ühisotsusele sisemudeli kasutamise loa andmises ja vajaduse korral loa andmise tingimustes. Taotluse menetlemisel ja ühisotsuse tegemisel lähtutakse komisjoni delegeeritud määruse (EL) nr 2015/35 artiklites 348 ja 349 sätestatust.

(5) Kui Finantsinspeksioon on kindlustusgrupi järelevalve teostaja ja käesoleva paragrahvi lõikes 4 sätestatud tähtaja jooksul ei jõuta ühisotsusele, teeb otsuse kindlustusgrupi sisemudeli kasutamise loa andmise ning vajaduse korral selle andmise tingimuste kohta Finantsinspeksioon. Lõpliku otsuse tegemisel võtab Finantsinspeksioon arvesse kindlustusgrupi kolleegiumi kuuluvate finantsjärelevalve asutuste põhjendatud seisukohti, mis on esitatud lõikes 4 nimetatud tähtaja jooksul.

(6) Kui Finantsinspeksioon on kindlustusgrupi järelevalve teostaja, toimetab ta otsuse sisemudeli kasutamise loa andmise või sellest keeldumise kohta koos põhjendustega viivitamata taotlejale ning käesoleva paragrahvi lõikes 5 sätestatud juhul kolleegiumi kuuluvatele finantsjärelevalve asutustele kätte.

(7) Kui Finantsinspeksioon või teine asjasse puutuv finantsjärelevalve asutus on käesoleva paragrahvi lõikes 4 nimetatud tähtaja jooksul pöördunud Euroopa Kindlustus- ja Tööandjapensionide Järelevalve Asutuse poole vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1094/2010 artiklile 19 ja käesoleva paragrahvi lõikes 4 nimetatud tähtaja jooksul ei jõuta ühisotsusele, oodatakse ära Euroopa Kindlustus- ja Tööandjapensionide Järelevalve Asutuse otsus. Kui Finantsinspeksioon on kindlustusgrupi järelevalve teostaja, teeb ta lõpliku otsuse kooskõlas Euroopa Kindlustus- ja Tööandjapensionide Järelevalve Asutuse otsusega.

(8) Kui Euroopa Kindlustus- ja Tööandjapensionide Järelevalve Asutus ei tee otsust vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1094/2010 artikli 19 lõikes 3 sätestatule, teeb lõpliku otsuse Finantsinspeksioon, kui ta on kindlustusgrupi finantsjärelevalve teostaja.
[RT I, 14.04.2021, 1- jõust. 30.06.2021]

(9) Kui käesoleva paragrahvi lõikes 4 nimetatud tähtaja jooksul jõutakse ühisotsusele, ei ole Finantsinspeksioonil enam õigust Euroopa Kindlustus- ja Tööandjapensionide Järelevalve Asutuse poole pöörduda.

(10) Kui kindlustusgrupp taotleb sisemudeli kasutamise luba ainult kindlustusgrupi solventsuskapitalinõude arvutamiseks, kohaldatakse loa taotlemisele ja selle andmisele komisjoni delegeeritud määruse (EL) nr 2015/35 artiklites 343–345 sätestatud ning sisemudeli kasutamisele artiklis 346 sätestatud.

§ 244. Kindlustusgrupi lisakapitalinõue

(1) Kui kindlustusgrupi solventsuskapitalinõue ei vasta kindlustusgrupi riskiprofiilile, võib Finantsinspeksioon, kui ta on kindlustusgrupi järelevalve teostaja, määrata kindlustusgrupile lisakapitalinõude vastavalt käesoleva seaduse §-le 234.

(2) Kindlustusgrupi solventsuskapitalinõude ja riskiprofiili vastavuse hindamisel arvestab Finantsinspeksioon, kui ta on kindlustusgrupi järelevalve teostaja, käesoleva seaduse § 234 lõikes 1 nimetatud asjaolusid, sealhulgas kas:

- 1) mõnda riski on kindlustusgrupi tasandil raske hinnata ning see risk ei kajastu standardvalemis ega sisemudelis;
- 2) seotud kindlustusandjale on määratud lisakapitalinõue vastavalt käesoleva seaduse §-s 234 sätestatule.

§ 245. Kindlustusgrupi riskide kontsentreerumine

(1) Kindlustusgrupi riskide kontsentreerumine on kindlustusgruppi kuuluvate kindlustusandjate varade ja kohustistega seotud riskidest tulenev kahju tekkimise oht, mis on piisavalt suur, et ohustada kindlustusgruppi kuuluva kindlustusandja solventsust ja likviidsust. Võimalik kahju võib tuleneda krediidiriskist, investeerimisriskist, kindlustusriskist, tururiskist ja muudest olulistest riskidest või nimetatud riskide kombinatsioonist või nende vastastikusel mõjust.

(2) Kui Eesti kindlustusandja on kindlustusgrupi juhtiv ettevõtja, on ta kohustatud vähemalt kord aastas esitama kindlustusgrupi järelevalve teostajale aruande olulisest riskikontsentratsioonist kindlustusgrupi kui terviku kohta. Kui kindlustusgruppi ei juhi kindlustusandja, on aruande esitamise kohustus kindlustusvaldusettevõtjal, segafinantsvaldusettevõtjal või kindlustusandjal, kelle on määranud kindlustusgrupi järelevalve teostaja pärast konsulteerimist teiste asjasse puutuvate finantsjärelevalve asutuste ja kindlustusgrupiga.

(3) Kui Finantsinspeksioon on kindlustusgrupi järelevalve teostaja, kehtestab ta koostöös teiste asjasse puutuvate finantsjärelevalve asutustega piirmäärad oluliste riskikontsentratsioonide määramiseks vastavalt komisjoni delegeeritud määruse (EL) nr 2015/35 artiklis 376 sätestatule. Piirmäära määramisel võetakse aluseks solventsuskapitalinõuded, tehnilised eraldised või mõlemad.

(4) Kui Finantsinspeksioon on kindlustusgrupi järelevalve teostaja, määrab ta pärast konsulteerimist teiste asjasse puutuvate finantsjärelevalve asutuste ja kindlustusgrupiga kindlaks riskid, mille kohta tuleb käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud aruanne igal juhul esitada. Nende riskide määramisel tuleb arvesse võtta kindlustusgrupi eripära ja riskijuhtimissüsteemi.

(5) Kui Finantsinspeksioon on kindlustusgrupi järelevalve teostaja, jälgib ta riskide kontsentratsiooni järelevalve teostamisel eelkõige riskide ulatust ning võimalikku riskide ülekandumise ja huvide konflikti ohtu kindlustusgrupis.

§ 246. Kindlustusgrupisised tehingud

(1) Kindlustusgrupisised tehingud on kõik tehingud, mille puhul kindlustusgruppi kuuluv kindlustusandja sõltub oma kohustuste täitmisel otseselt või kaudselt teisest temaga samasse kindlustusgruppi kuuluvast ettevõtjast või nimetatud kindlustusgruppi kuuluva ettevõtjaga märkimisväärses seoses olevast füüsilisest või juriidilisest isikust, olenemata sellest, kas nimetatud kohustused on lepingulised või lepinguvälised ja kas nendega kaasneb tasu või mitte.

(2) Kui Eesti kindlustusandja on kindlustusgrupi juhtiv ettevõtja, on ta kohustatud vähemalt kord aastas esitama kindlustusgrupi järelevalve teostajale aruande kindlustusgrupiseste oluliste tehingute kohta. Kui kindlustusgruppi ei juhi kindlustusandja, on aruande esitamise kohustus kindlustusvaldusettevõtjal, segafinantsvaldusettevõtjal või kindlustusandjal, kelle on määranud kindlustusgrupi järelevalve teostaja pärast konsulteerimist teiste asjasse puutuvate finantsjärelevalve asutuste ja kindlustusgrupiga.

(3) Väga olulistest kindlustusgrupisestest tehingutest tuleb kindlustusgrupi järelevalve teostajat teavitada esimesel võimalusel.

(4) Kui Finantsinspeksioon on kindlustusgrupi järelevalve teostaja, määrab ta pärast konsulteerimist teiste asjasse puutuvate finantsjärelevalve asutuste ja kindlustusgrupiga vastavalt komisjoni delegeeritud määruse (EL) nr 2015/35 artiklis 377 sätestatud kindlaks tehingud, mille kohta tuleb igal juhul käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud aruanne esitada. Tehingute määramisel võetakse arvesse kindlustusgrupi eripära ja riskijuhtimissüsteemi.

(5) Kui Eesti kindlustusandjas osalev ettevõtja on segakindlustusvaldusettevõtja, teostab Finantsinspeksioon üldist järelevalvet Eesti kindlustusandja, segakindlustusvaldusettevõtja ja tema seotud ettevõtjate vaheliste tehingute üle.

§ 247. Riskijuhtimissüsteem ja sisekontrolli süsteem

(1) Kindlustusgruppi kuuluva Eesti kindlustusandja riskijuhtimissüsteem ja sisekontrolli süsteem peavad olema tõhusad ja kontrollitavad ka kindlustusgrupi tasandil.

(2) Sisekontrolli süsteem peab tagama kindlustusandja:

- 1) tegevust ja sisekontrolli süsteemi tõhusust mõjutada võivate riskide tuvastamise ja hindamise;
- 2) omavahendite sidumise käesoleva lõike punktis 1 nimetatud riskidega;
- 3) kindlustusgrupisisesete tehingute ja riskikontsentratsiooni tuvastamiseks, kontrollimiseks ja haldamiseks vajalike aruandlus- ja raamatupidamisprotseduuride olemasolu;
- 4) kindlustusgrupi järelevalveks vajalike andmete ja teabe olemasolu.

(3) Kindlustusgrupi juhtiv ettevõtja peab käesoleva seaduse §-s 100 sätestatud hindamise läbi viima kindlustusgrupi tasandil. Kindlustusgrupi järelevalve teostaja nõusolekul võib hindamise läbi viia samal ajal kindlustusgrupi tasandil ja käesoleva seaduse §-s 100 sätestatu kohaselt tütaretevõtja tasandil. Kindlustusgrupi juhtiv ettevõtja koostab kõiki hindamisi hõlmava ühisdokumendi.

(4) Kui Finantsinspeksioon on kindlustusgrupi järelevalve teostaja, konsulteerib ta enne käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud nõusoleku andmist kindlustusgrupi kolleegiumiga ning võtab arvesse tema arvamuse ja reservatsioonid.

(5) Kindlustusgrupi juhtiv ettevõtja esitab käesoleva paragrahvi lõike 3 rakendumisel ühisdokumendi kõikidele asjasse puutuvatele finantsjärelevalve asutustele ühel ajal.

(6) Kui kindlustusgrupi solventsuse arvutamisel kasutatakse käesoleva seaduse § 89 lõigetes 3–5 sätestatud meetodit, peab osalev kindlustusandja, kindlustusvaldusettevõtja või segafinantsvaldusettevõtja esitama kindlustusgrupi järelevalve teostajale ülevaate kindlustusgrupi kuuluvate kindlustusandjate solventsuskapitalinõuete summa ja kindlustusgrupi solventsuskapitalinõude erinevuse kohta.

§ 248. Kindlustusgrupi järelevalve kolmandas riigis asuva ettevõtja tütaretevõtja üle

(1) Kui kindlustusandja üle, kelle ematettevõtja on kolmanda riigi kindlustusandja, kolmanda riigi kindlustusvaldusettevõtja või kolmanda riigi segafinantsvaldusettevõtja, ei teostata käesoleva seaduse alusel kindlustusgrupi järelevalvet, peab Finantsinspeksioon, nagu ta oleks käesoleva seaduse §-s 241 sätestatu kohaselt kindlustusgrupi järelevalve teostaja, selle ematettevõtja või kindlustusgrupi kuuluva lepinguriigi kindlustusandja taotlusel või omal algatusel hindama kolmanda riigi finantsjärelevalve asutuse teostatavat järelevalvet ja otsustama, kas see on samaväärne käesolevas seaduses sätestatud nõuetele vastava kindlustusgrupi järelevalvega.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud samaväärsuse hindamisel lähtub Finantsinspeksioon komisjoni delegeeritud määruse (EL) nr 2015/35 artiklis 380 sätestatud kriteeriumitest ning teeb otsuse samaväärsuse kohta pärast konsulteerimist teiste asjasse puutuvate lepinguriikide finantsjärelevalve asutustega ja koostöös Euroopa Kindlustus- ja Tööandjapensionide Järelevalve Asutusega.

(3) Finantsinspeksioon ei või teha otsust, mis on vastuolus selle kolmanda riigi suhtes varem tehtud otsusega, välja arvatud, kui see on vajalik, et võtta arvesse olulisi muudatusi, mis on tehtud käesolevas seaduses sätestatud järelevalvekorras või kolmanda riigi kehtestatud järelevalvekorras.

(4) Kui käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud juhul on Finantsinspeksioon asjasse puutuv finantsjärelevalve asutus, kuid ta ei ole kindlustusgrupi järelevalve teostaja, ning kindlustusgrupi järelevalve teostaja otsus lõikes 1 nimetatud samaväärsuse kohta erineb Finantsinspeksiooni hinnangust, on Finantsinspeksioonil õigus kolme kuu jooksul otsusest teadasaamisest arvates pöörduda Euroopa Kindlustus- ja Tööandjapensionide Järelevalve Asutuse poole vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1094/2010 artiklile 19.

(5) Käesoleva paragrahvi lõikeid 1–4 ei kohaldata, kui otsuse samaväärsuse kohta on teinud Euroopa Komisjon koostöös Euroopa Kindlustus- ja Tööandjapensionide Järelevalve Asutusega.

(6) Kui kolmanda riigi järelevalvekord on samaväärne käesolevas seaduses sätestatud nõuetele vastava järelevalvekorraga, teostatakse kindlustusgrupi järelevalvet kolmandas riigis kehtestatud põhimõtete ja meetodite kohaselt, kohaldades Finantsinspeksiooni ja kolmanda riigi finantsjärelevalve asutuse vahelise koostöö suhtes käesoleva seaduse §-s 126, § 227 lõike 3 punktis 1, §-des 241 ja 242 ning Finantsinspeksiooni seaduse § 47¹ lõigetes 2³ ja 2⁴ ning §-des 47⁶ ja 47⁷ sätestatut.

(7) Kui kolmanda riigi järelevalvekord ei ole kindlustusgrupi tasandil samaväärne käesolevas seaduses sätestatud nõuetele vastava järelevalvekorraga, kohaldatakse kas:

- 1) käesoleva seaduse 3. peatüki 7. jaos ja käesolevas jaotises sätestatut või
- 2) muid järelevalve viise, arvestades käesoleva paragrahvi lõikes 8 sätestatut.

(8) Samaväärsuse puudumisel on Finantsinspeksioonil õigus kasutada muid järelevalve viise, mis tagavad kindlustusgruppi kuuluva kindlustusandja tegevuse üle kindlustusgrupi tasandil järelevalve eesmärkidele vastava järelevalve. Finantsinspeksioon võib nõuda kindlustusvaldusettevõtja või segafinantsvaldusettevõtja asutamist lepinguriigis.

[RT I, 04.12.2019, 1- jõust. 14.12.2019]

(9) Käesoleva paragrahvi lõikes 8 nimetatud järelevalve viisi saab kasutada, kui kindlustusgrupi järelevalveasutus on selle pärast konsulteerimist asjasse puutuvate finantsjärelevalve asutustega heaks kiitnud. Finantsinspeksioon teavitab järelevalve viisi kasutamisest teisi asjasse puutuvaid finantsjärelevalve asutusi ja Euroopa Komisjoni.

(10) Samaväärsuse puudumisel kohaldatakse käesoleva seaduse 3. peatüki 7. jaos ja käesolevas jaos sätestatud nõudeid ja meetodeid kindlustusvaldusettevõtja, segafinantsvaldusettevõtja või kolmanda riigi kindlustusandja tasandil.

(11) Samaväärsuse puudumisel kohaldatakse kindlustusgrupi solventsuse arutamisel emaaettevõtjast kolmanda riigi kindlustusandjale käesoleva seaduse 3. peatüki 3. jaos kindlustusandja solventsuskapitalinõude täitmiseks sobivate omavahendite suhtes sätestatud tingimusi ning solventsuskapitalinõude arutamisel kolmanda riigi kindlustusvaldusettevõtja või kolmanda riigi segafinantsvaldusettevõtja puhul käesoleva seaduse § 89 lõikes 11 ja kolmanda riigi kindlustusandja puhul §-s 92 sätestatut.

(12) Kui käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud kolmanda riigi kindlustusvaldusettevõtja, kolmanda riigi segafinantsvaldusettevõtja või kolmanda riigi kindlustusandja on omakorda kolmanda riigi kindlustusvaldusettevõtja, kolmanda riigi segafinantsvaldusettevõtja või kolmanda riigi kindlustusandja tütarettevõtja, kohaldatakse käesolevas paragrahvis sätestatud järelevalve samaväärsuse hindamist üksnes kõrgeima tasandi emaaettevõtja järgi.

(13) Kui käesoleva paragrahvi lõikes 12 sätestatud tasandil puudub samaväärne järelevalvekord, on Finantsinspeksioonil, kui ta on kindlustusgrupi järelevalve teostaja, õigus hinnata kolmanda riigi järelevalvekorra samaväärsust käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud tasandil. Finantsinspeksioon põhjendab uue samaväärsuse hindamise otsust kindlustusgrupile.

(14) Käesoleva paragrahvi lõikes 6 sätestatud kohaldatakse ka siis, kui kolmanda riigi järelevalve on tähtajaliselt samaväärne, välja arvatud juhul, kui tütarettevõtjast kindlustusandja bilansimaht on suurem kui kolmanda riigi kindlustusandjal. Viimati nimetatud juhul teostab kindlustusgrupi järelevalvet Finantsinspeksioon, kui ta on vastavalt käesoleva seaduse §-s 241 sätestatud kindlustusgrupi järelevalve teostaja.

2. jaotis

Tsentraliseeritud riskijuhtimisega kindlustusgrupi maksevõime järelevalve

§ 249. Tsentraliseeritud riskijuhtimisega kindlustusgrupi maksevõime järelevalve kohaldamine

(1) Kindlustusgrupi juhtiva ettevõtja taotlusel võib kaasata tema tütarettevõtjast kindlustusandja käesolevas jaotises sätestatud tsentraliseeritud riskijuhtimisega kindlustusgrupi maksevõime järelevalvesse, kui on täidetud kõik järgmised tingimused:

- 1) tütarettevõtjast kindlustusandja on kaasatud kindlustusgrupi järelevalvesse;
- 2) kindlustusgrupi juhtiv ettevõtja on saanud kindlustusgrupi finantsjärelevalve teostajalt käesoleva seaduse § 126 lõikes 2 ja § 247 lõikes 3 nimetatud nõusolekud;
- 3) tütarettevõtjast kindlustusandja on kaasatud kindlustusgrupi juhtiva ettevõtja riskijuhtimissüsteemi ja sisekontrolli süsteemi ning tema üle järelevalvet teostava finantsjärelevalve asutuse hinnangul on need piisavad tütarettevõtjast kindlustusandja usaldusväärseks juhtimiseks;
- 4) taotluse kohta on jõutud ühisotsusele.

(2) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 3 sätestatud hinnangu andmisel tuleb arvestada komisjoni delegeeritud määruse (EL) nr 2015/35 artiklis 351 sätestatud kriteeriumitega.

(3) Kindlustusgrupi juhtiv ettevõtja esitab taotluse tütarettvõtjast kindlustusandja üle järelevalvet teostavale finantsjärelevalve asutusele. Kui Finantsinspeksioon saab taotluse, teavitab ta sellest viivitamata kindlustusgrupi kolleegiumi ning edastab talle taotluse, et jõuda taotluse kohta ühisotsusele.

(4) Finantsinspeksioon ja teised kindlustusgrupi kolleegiumi kuuluvad finantsjärelevalve asutused peavad taotluse kohta ühisotsusele jõudma kolme kuu jooksul taotluse saamisest arvates ning määrama muu hulgas kindlaks võimalikud tingimused, mille korral võib tütarettvõtjast kindlustusandja suhtes kohaldada tsentraliseeritud riskijuhtimisega kindlustusgrupi maksevõime järelevalvet.

(5) Kui Finantsinspeksioon on kindlustusgrupi järelevalve teostaja, edastab ta ühisotsuse viivitamata koos põhjendustega taotlejale ja teistele asjasse puutuvatele finantsjärelevalve asutustele.

(6) Kui Finantsinspeksioon on kindlustusgrupi järelevalve teostaja ja käesoleva paragrahvi lõikes 4 sätestatud tähtaja jooksul ei jõuta ühisotsusele, teeb lõpliku otsuse Finantsinspeksioon, võttes arvesse kõikide finantsjärelevalve asutuste seisukohti, ning toimetab otsuse koos põhjendustega taotlejale ja finantsjärelevalve asutustele kätte.

(7) Kui Finantsinspeksioon või teine asjasse puutuv finantsjärelevalve asutus on käesoleva paragrahvi lõikes 4 nimetatud tähtaja jooksul pöördunud Euroopa Kindlustus- ja Tööandjapensionide Järelevalve Asutuse poole vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1094/2010 artiklile 19 ja käesoleva paragrahvi lõikes 4 nimetatud tähtaja jooksul ei jõuta ühisotsusele, oodatakse ära Euroopa Kindlustus- ja Tööandjapensionide Järelevalve Asutuse otsus. Kui Finantsinspeksioon on kindlustusgrupi järelevalve teostaja, teeb ta otsuse kooskõlas Euroopa Kindlustus- ja Tööandjapensionide Järelevalve Asutuse otsusega.

(8) Kui Euroopa Kindlustus- ja Tööandjapensionide Järelevalve Asutus ei tee otsust vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1094/2010 artikli 19 lõikes 3 sätestatule, teeb lõpliku otsuse Finantsinspeksioon, kui ta on kindlustusgrupi finantsjärelevalve teostaja.
[RT I, 14.04.2021, 1- jõust. 30.06.2021]

(9) Kui käesoleva paragrahvi lõikes 4 sätestatud tähtaja jooksul on asjasse puutuvad järelevalve asutused jõudnud ühisotsusele, ei ole Finantsinspeksioonil enam õigust Euroopa Kindlustus- ja Tööandjapensionide Järelevalve Asutuse poole pöörduda.

(10) Kui kindlustusandja üle teostatakse käesoleva seaduse §-s 240 sätestatud kindlustusgrupi järelevalvet, ei saa kindlustusandja ühegi oma tütarettvõtjast kindlustusandja suhtes taotleda kaasamist käesolevas jaotises sätestatud järelevalvesse.

§ 250. Tütarettvõtjast kindlustusandja lisakapitalinõue

(1) Kui tütarettvõtjast Eesti kindlustusandja, kelle üle teostatakse tsentraliseeritud riskijuhtimisega kindlustusgrupi maksevõime järelevalvet, kasutab solventsuskapitalinõude arvutamisel käesoleva seaduse §-s 243 sätestatud sisemudelit ja Finantsinspeksiooni hinnangul hälbib tema riskiprofiil oluliselt sisemudeli aluseks olevatest eeldustest ning kindlustusandja ei ole riskiprofiili nõuetekohaselt kohandanud, võib Finantsinspeksioon käesoleva seaduse §-s 234 sätestatud juhtudel teha ettepaneku määrata kindlustusandjale lisakapitalinõue, või kui lisakapitalinõude määramine ei ole asjakohane, nõuda erandjuhtudel solventsuskapitalinõude arvutamist standardvalemi alusel.

(2) Kui tütarettvõtjast Eesti kindlustusandja riskiprofiil hälbib oluliselt standardvalemi aluseks olevatest eeldustest ja kindlustusandja ei ole riskiprofiili nõuetekohaselt kohandanud, võib Finantsinspeksioon erandjuhtudel teha ettepaneku, et kindlustusandja asendaks elukindlustuse kindlustusriski, kahjukindlustuse kindlustusriski ja tervisekindlustusriski kapitalinõuete arvutamisel valemis ühe osa standardparameetrid kindlustusandja parameetritega, või käesoleva seaduse §-s 234 sätestatud juhtudel teha ettepaneku määrata kindlustusandjale lisakapitalinõue.

(3) Finantsinspeksioon esitab käesoleva paragrahvi lõikes 1 või 2 nimetatud ettepaneku kindlustusgrupi kolleegiumile arutamiseks ning põhjendab kindlustusandjale ja kindlustusgrupi kolleegiumile sellise ettepaneku tegemise aluseid. Kindlustusgrupi kolleegium peab ettepaneku või võimalike teiste meetmete üle kokkuleppele jõudma ühe kuu jooksul ettepaneku saamisest arvates.

(4) Käesoleva paragrahvi lõikes 3 sätestatud juhul võib Finantsinspeksioon pöörduda ühe kuu jooksul ettepaneku esitamisest arvates Euroopa Kindlustus- ja Tööandjapensionide Järelevalve Asutuse poole vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1094/2010 artiklile 19, kui tema hinnang ettepaneku kohta erineb kindlustusgrupi järelevalve teostaja hinnangust. Finantsinspeksioon teeb lõpliku otsuse ettepaneku kohta kooskõlas Euroopa Kindlustus- ja Tööandjapensionide Järelevalve Asutuse otsusega.

(5) Finantsinspeksioon edastab otsuse ettepaneku kohta koos põhjendustega tütarettvõtjast kindlustusandjale ja kindlustusgrupi kolleegiumile.

(6) Kui Finantsinspeksioon on kindlustusgrupi finantsjärelevalve teostaja ning teise lepinguriigi finantsjärelevalve asutus on esitanud kindlustusgrupi kolleegiumile arutamiseks käesoleva paragrahvi lõikes 1 või 2 nimetatud ettepaneku selle lepinguriigi tütarettvõtjast kindlustusandja kohta ning Finantsinspeksiooni ja lepinguriigi finantsjärelevalve asutuse hinnangud ettepaneku kohta on erinevad, võib Finantsinspeksioon pöörduda ühe kuu jooksul ettepaneku saamisest arvates Euroopa Kindlustus- ja Tööandjapensionide Järelevalve Asutuse poole vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1094/2010 artiklile 19.

(7) Kui kindlustusgrupi kolleegiumis on jõutud kokkuleppele või ettepaneku esitamisest on möödunud üks kuu, ei ole Finantsinspeksioonil enam õigust Euroopa Kindlustus- ja Tööandjapensionide Järelevalve Asutuse poole pöörduda.

§ 251. Tütarettvõtjast kindlustusandja finantsseisundi halvenemine

(1) Kui tütarettvõtjast Eesti kindlustusandja, kelle üle teostatakse käesolevas jaotises sätestatud järelevalvet, on esitanud Finantsinspeksioonile käesoleva seaduse § 93 lõikes 3 nimetatud finantsseisundi taastamise kava, edastab Finantsinspeksioon selle viivitamata kindlustusgrupi kolleegiumile.

(2) Kindlustusgrupi kolleegium peab finantsseisundi taastamise kava heaks kiitma nelja kuu jooksul nõuete mittetäitmise tuvastamisest arvates.

(3) Kui kindlustusgrupi kolleegium ei jõua finantsseisundi taastamise kava heakskiitmisel kokkuleppele, teeb lõpliku otsuse Finantsinspeksioon, võttes arvesse kindlustusgrupi kolleegiumi kuuluvate finantsjärelevalve asutuste seisukohad ja reservatsioonid.

(4) Kui mõni asjasse puutuv finantsjärelevalve asutus on esitanud kindlustusgrupi kolleegiumile arutamiseks selle tütarettvõtjast kindlustusandja finantsseisundi taastamise kava, kelle suhtes kohaldatakse käesolevas jaos sätestatud, teeb Finantsinspeksioon kõik endast oleneva, et jõuda kindlustusgrupi kolleegiumis asjasse puutuvate finantsjärelevalve asutustega kokkuleppele selle heakskiitmisel.

(5) Kui Finantsinspeksioon tuvastab kooskõlas käesoleva seaduse § 105 lõike 2 punktis 9 sätestatud korraga selle tütarettvõtjast kindlustusandja finantsseisundi halvenemise, kelle suhtes kohaldatakse käesolevas jaotises sätestatud, teavitab Finantsinspeksioon viivitamata kindlustusgrupi kolleegiumi plaanitavatest meetmetest.

(6) Käesoleva paragrahvi lõikes 5 nimetatud plaanitavaid meetmeid arutatakse kindlustusgrupi kolleegiumis, välja arvatud eriolukorras. Kindlustusgrupi kolleegium peab plaanitavates meetmetes kokkuleppele jõudma ühe kuu jooksul meetmetest teavitamisest arvates.

(7) Kui kindlustusgrupi kolleegium ei jõua meetmetes kokkuleppele, teeb lõpliku otsuse plaanitavate meetmete kohta Finantsinspeksioon, arvestades kindlustusgrupi kolleegiumi kuuluvate finantsjärelevalve asutuste seisukohti ja reservatsioone.

(8) Kui käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud kindlustusandja on esitanud Finantsinspeksioonile käesoleva seaduse § 93 lõikes 5 nimetatud lühiajalise finantseerimisskeemi, edastab Finantsinspeksioon selle kindlustusgrupi kolleegiumile. Finantsinspeksioon teavitab kindlustusgrupi kolleegiumi kõikidest meetmetest, mida kindlustusandja rakendab, et taastada omavahendite nõuetekohane tase.

(9) Finantsinspeksioonil on õigus pöörduda käesoleva paragrahvi lõikes 2 või 6 sätestatud tähtaja jooksul Euroopa Kindlustus- ja Tööandjapensionide Järelevalve Asutuse poole vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1094/2010 artiklile 19, kui tema ja kindlustusgrupi järelevalve teostaja hinnangud finantsseisundi taastamise kava, sealhulgas finantsseisundi taastamise perioodi pikendamine, või plaanitavate meetmete kohta erinevad. Finantsinspeksioon teeb lõpliku otsuse kooskõlas Euroopa Kindlustus- ja Tööandjapensionide Järelevalve Asutuse otsusega.

(10) Kui Finantsinspeksioon on kindlustusgrupi finantsjärelevalve teostaja ja teise lepinguriigi finantsjärelevalve asutus on esitanud kindlustusgrupi kolleegiumile arutamiseks käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud finantsseisundi taastamise kava või lõikes 5 nimetatud plaanitavad meetmed selle lepinguriigi kindlustusandja kohta ning Finantsinspeksioonil ja lepinguriigi finantsjärelevalve asutusel on erinevad hinnangud finantsseisundi taastamise kava või plaanitavate meetmete kohta, võib Finantsinspeksioon käesoleva paragrahvi lõikes 2 või 6 sätestatud tähtaja jooksul pöörduda Euroopa Kindlustus- ja Tööandjapensionide Järelevalve Asutuse poole vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1094/2010 artiklile 19.

(11) Euroopa Kindlustus- ja Tööandjapensionide Järelevalve Asutuse poole ei ole õigust pöörduda järgmistel juhtudel:

- 1) kindlustusgrupi kolleegiumis on jõutud ühisotsusele;
- 2) käesoleva paragrahvi lõikes 2 või 6 nimetatud tähtaeg on möödunud;
- 3) plaanitavaid meetmeid ei arutata kindlustusgrupi kolleegiumis eriolukorra tõttu.

(12) Finantsinspeksioon edastab otsuse koos põhjendustega tütarettvõtjast kindlustusandjale ja kindlustusgrupi kolleegiumile.

(13) Finantsinspeksioon lähtub käesolevas paragrahvis nimetatud eriolukorra hindamisel komisjoni delegeeritud määruse (EL) nr 2015/35 artiklis 353 sätestatud kriteeriumitest.

§ 252. Tsentraliseeritud riskijuhtimisega kindlustusgrupi maksevõime järelevalve kohaldamise lõpetamine

(1) Tütarettevõtjast kindlustusandja ei kuulu enam tsentraliseeritud riskijuhtimisega kindlustusgrupi maksevõime järelevalve alla, kui:

- 1) käesoleva seaduse § 249 lõike 1 punktides 1, 2 ja 4 sätestatud tingimustest on vähemalt üks täitmata;
- 2) käesoleva seaduse § 249 lõike 1 punktis 3 sätestatud tingimus ei ole täidetud ja kindlustusgrupp ei täida tingimust mõistliku tähtaja jooksul.

(2) Kui Finantsinspeksioon on kindlustusgrupi järelevalve teostaja ja ta otsustab pärast kindlustusgrupi kolleegiumis konsulteerimist tütarettevõtjast kindlustusandjat kindlustusgrupi järelevalvesse vastavalt käesoleva seaduse § 239 lõikele 2 enam mitte kaasata, teavitab ta sellest viivitamata selle kindlustusandja emaettevõtjat ja tütarettevõtjast kindlustusandjale tegevusloa andnud finantsjärelevalve asutust.

(3) Emaettevõtjast kindlustusandja peab tagama, et tema tütarettevõtjast kindlustusandja vastaks pidevalt käesoleva seaduse § 249 lõike 1 punktides 2 ja 3 sätestatud tingimustele. Tingimuste mittetäitmisel teavitab emaettevõtjast kindlustusandja sellest viivitamata kindlustusgrupi järelevalve teostajat ja oma tütarettevõtjast kindlustusandjale tegevusloa andnud finantsjärelevalve asutust.

(4) Käesoleva paragrahvi lõike 3 teises lauses sätestatud juhul peab emaettevõtjast kindlustusandja esitama kava selle kohta, kuidas täidetakse tingimused mõistliku tähtaja jooksul.

(5) Kui Finantsinspeksioon on kindlustusgrupi järelevalve teostaja, on tal õigus vähemalt kord aastas kontrollida käesoleva seaduse § 249 lõike 1 punktides 2 ja 3 sätestatud tingimuste täitmist. Finantsinspeksioon kontrollib tingimuste täitmist ka tütarettevõtjast kindlustusandja üle järelevalvet teostava finantsjärelevalve asutuse taotlusel, kui sellel finantsjärelevalve asutusel on tingimuste täitmise kohta kahtlusi.

(6) Kui Finantsinspeksioon on kindlustusgrupi järelevalve teostaja ja ta tuvastab käesoleva seaduse § 249 lõike 1 punktis 2 või 3 sätestatud tingimuste täitmisel puudusi, on tal õigus nõuda emaettevõtjast kindlustusandjalt kava selle kohta, kuidas täidetakse tingimused mõistliku tähtaja jooksul.

(7) Kui Finantsinspeksioon on kindlustusgrupi järelevalve teostaja ja ta jõuab pärast kindlustusgrupi kolleegiumiga konsulteerimist seisukohale, et käesoleva paragrahvi lõikes 4 või 6 nimetatud kava ei ole piisav, või kui kava ei rakendata kokkulepitud tähtaja jooksul, teeb ta otsuse, et käesoleva seaduse § 249 lõikes 1 sätestatud tingimused ei ole täidetud, ning teavitab sellest viivitamata tütarettevõtjast kindlustusandja üle järelevalvet teostavat finantsjärelevalve asutust.

13. peatükk Vastutus

§ 253. Teabe avalikustamata ja esitamata jätmine

(1) Käesolevas seaduses sätestatud aruande, selgituse, dokumendi või muu teabe avalikustamata jätmise või Finantsinspeksioonile esitamata jätmise, mitteõigeaegse esitamise või ebaõige, ebapiisava või eksitava teabe esitamise või avalikustamise eest – karistatakse rahaträhviga kuni 5 000 000 eurot või kuni kahekordses väärteto tulemusel teenitud kasule või ära hoitud kahjule vastavas summas.
[RT I, 17.03.2023, 2- jõust. 01.11.2023]

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahaträhviga kuni 5 000 000 eurot või kuni kahekordses väärteto tulemusel teenitud kasule või ära hoitud kahjule vastavas summas või kuni viis protsenti juriidilise isiku või tema konsolideerimisgrupi konsolideeritud käibest.
[RT I, 17.03.2023, 2- jõust. 01.11.2023]

§ 254. Kindlustuslepingut sõlmida soovivale isikule ja kindlustusvõtjale teabe esitamise kohustuse täitmata jätmine

(1) Enne kindlustuslepingu sõlmimist lepingu sõlmimise eelduseks oleva või kindlustusvõtjale kindlustuslepingu kehtivuse ajal kohustusliku teabe või selgituse esitamata jätmise või mittenõuetekohase esitamise või ebaõige või eksitava teabe esitamise eest – karistatakse rahaträhviga kuni 700 000 eurot või kuni kahekordses väärteto tulemusel teenitud kasule või ära hoitud kahjule vastavas summas.
[RT I, 17.03.2023, 2- jõust. 01.11.2023]

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, –

karistatakse rahatrahviga kuni 5 000 000 eurot või kuni kahekordses väärteto tulemusel teenitud kasule või ära hoitud kahjule vastavas summas või kuni viis protsenti juriidilise isiku või tema konsolideerimisgrupi konsolideeritud käibest.

[RT I, 17.03.2023, 2- jõust. 01.11.2023]

§ 255. Sooteguri kasutamise tingimuste rikkumine

(1) Käesoleva seaduse §-s 216 kehtestatud nõuete rikkumise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 400 000 eurot.

[RT I, 17.03.2023, 2- jõust. 01.11.2023]

§ 255¹. Olulise osaluse omandamise korra rikkumine

(1) Käesoleva seaduse kohaselt Finantsinspeksioonile eelnevalt teatamata või käesoleva seaduse § 120 lõikes 3 nimetatud ettekirjutuse vastaselt kindlustusandjas osaluse omandamise, selle võõrandamise või kindlustusandja kontrollitavaks äriühinguks muutmise eest, samuti Finantsinspeksiooni ettekirjutuse vastaselt kindlustusandjas hääleõiguse või muude kontrolli võimaldavate õiguste teostamise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 5 000 000 eurot või kuni kahekordses väärteto tulemusel teenitud kasule või ära hoitud kahjule vastavas summas.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 5 000 000 eurot või kuni kahekordses väärteto tulemusel teenitud kasule või ära hoitud kahjule vastavas summas või kuni viis protsenti juriidilise isiku või tema konsolideerimisgrupi konsolideeritud käibest.

[RT I, 17.03.2023, 2- jõust. 01.11.2023]

§ 256. Usaldatavusnõuete rikkumine

(1) Käesolevas seaduses sätestatud kindlustusandja, kolmanda riigi kindlustusandja Eesti filiaali või kindlustusgrupi varade ja kohustiste hindamise või kapitalinõuete arvutamise põhimõtete või käesolevas seaduses sätestatud omavahendite nõuete rikkumise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 5 000 000 eurot või kuni kahekordses väärteto tulemusel teenitud kasule või ära hoitud kahjule vastavas summas.

[RT I, 17.03.2023, 2- jõust. 01.11.2023]

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 5 000 000 eurot või kuni kahekordses väärteto tulemusel teenitud kasule või ära hoitud kahjule vastavas summas või kuni viis protsenti juriidilise isiku või tema konsolideerimisgrupi konsolideeritud käibest.

[RT I, 17.03.2023, 2- jõust. 01.11.2023]

§ 256¹. Vara investeerimise põhimõtete rikkumine

(1) Käesoleva seaduse §-des 52–54 sätestatud investeerimise põhimõtete rikkumise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 5 000 000 eurot või kuni kahekordses väärteto tulemusel teenitud kasule või ära hoitud kahjule vastavas summas.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 5 000 000 eurot või kuni kahekordses väärteto tulemusel teenitud kasule või ära hoitud kahjule vastavas summas või kuni viis protsenti juriidilise isiku või tema konsolideerimisgrupi konsolideeritud käibest.

[RT I, 17.03.2023, 2- jõust. 01.11.2023]

§ 256². Edasikindlustamise nõuete rikkumine

(1) Käesoleva seaduse § 83 lõikes 1 või 2 sätestatud edasikindlustuslepingute sõlmimise piirangu rikkumise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 5 000 000 eurot või kuni kahekordses väärteto tulemusel teenitud kasule või ära hoitud kahjule vastavas summas.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 5 000 000 eurot või kuni kahekordses väärteto tulemusel teenitud kasule või ära hoitud kahjule vastavas summas või kuni viis protsenti juriidilise isiku või tema konsolideerimisgrupi konsolideeritud käibest.

[RT I, 17.03.2023, 2- jõust. 01.11.2023]

§ 256³. Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) nr 1286/2014 sätestatud nõuete rikkumine

(1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1286/2014 artiklis 5–10, 13, 14 või 19 sätestatud nõuete rikkumise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 700 000 eurot või kuni kahekordses väärteo tulemusel teenitud kasule või ära hoitud kahjule vastavas summas.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 5 000 000 eurot või kuni kahekordses väärteo tulemusel teenitud kasule või ära hoitud kahjule vastavas summas või kuni kolm protsenti juriidilise isiku või tema konsolideerimisgrupi konsolideeritud käibest.

[RT I, 17.03.2023, 2- jõust. 01.11.2023]

§ 257. Juhtimissüsteemi nõuete rikkumine

(1) Käesolevas seaduses sätestatud juhtimissüsteemi nõuete rikkumise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 700 000 eurot või kuni kahekordses väärteo tulemusel teenitud kasule või ära hoitud kahjule vastavas summas.

[RT I, 17.03.2023, 2- jõust. 01.11.2023]

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 5 000 000 eurot või kuni kahekordses väärteo tulemusel teenitud kasule või ära hoitud kahjule vastavas summas või kuni viis protsenti juriidilise isiku või tema konsolideerimisgrupi konsolideeritud käibest.

[RT I, 17.03.2023, 2- jõust. 01.11.2023]

§ 257¹. Digitaalse tegevuskerksuse nõuete rikkumine

(1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2022/2554 artiklites 5–14 või 16–18, artikli 19 lõigetes 1 või 3–5, artiklis 24 või 25, artikli 26 lõigetes 1–8, artiklis 27, artikli 28 lõigetes 1–8, artiklis 29, artikli 30 lõigetes 1–4 või artikli 42 lõikes 3 sätestatud nõuete rikkumise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 700 000 eurot või kuni kahekordses väärteo tulemusel teenitud kasule või ära hoitud kahjule vastavas summas.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 5 000 000 eurot või kuni kahekordses väärteo tulemusel teenitud kasule või ära hoitud kahjule vastavas summas või kuni kümme protsenti juriidilise isiku või tema konsolideerimisgrupi konsolideeritud käibest.

[RT I, 11.10.2024, 1- jõust. 17.01.2025]

§ 258. Kliendi kindlustushuvi ja nõudmiste väljaselgitamisega seotud kohustuse rikkumine

(1) Käesoleva seaduse § 192 lõike 2 punktis 5 või 6, § 198 lõike 2 punktis 4 või § 221 lõikes 1 sätestatud kohustuste rikkumise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 700 000 eurot või kuni kahekordses väärteo tulemusel teenitud kasule või ära hoitud kahjule vastavas summas.

[RT I, 17.03.2023, 2- jõust. 01.11.2023]

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 5 000 000 eurot või kuni kahekordses väärteo tulemusel teenitud kasule või ära hoitud kahjule vastavas summas või kuni viis protsenti juriidilise isiku või tema konsolideerimisgrupi konsolideeritud käibest.

[RT I, 17.03.2023, 2- jõust. 01.11.2023]

§ 259. Investeerimiskiga elukindlustuslepingu sobivuse ja asjakohasuse hindamisega seotud nõuete rikkumine

[RT I, 17.03.2023, 2- jõust. 01.11.2023]

(1) Käesoleva seaduse § 192 lõike 2 punktis 2, § 198 lõike 2 punktis 5 või §-s 222 sätestatud nõuete rikkumise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 700 000 eurot või kuni kahekordses väärteo tulemusel teenitud kasule või ära hoitud kahjule vastavas summas.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 5 000 000 eurot või kuni kahekordses väärteo tulemusel teenitud kasule või ära hoitud kahjule vastavas summas või kuni viis protsenti juriidilise isiku või tema konsolideerimisgrupi konsolideeritud käibest.

[RT I, 17.03.2023, 2- jõust. 01.11.2023]

§ 259¹. Kindlustuslepingu kompleksis pakkumise nõuete rikkumine

(1) Käesoleva seaduse § 182¹ lõikes 3 sätestatud kindlustuslepinguga kompleksis muu toote või teenuse pakkumise keelu rikkumise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 700 000 eurot või kuni kahekordses väärteto tulemusel teenitud kasule või ära hoitud kahjule vastavas summas.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 5 000 000 eurot või kuni kahekordses väärteto tulemusel teenitud kasule või ära hoitud kahjule vastavas summas või kuni viis protsenti juriidilise isiku või tema konsolideerimisgrupi konsolideeritud käibest.

[RT I, 17.03.2023, 2- jõust. 01.11.2023]

§ 260. Kohustusliku kogumispensionide avalduste vastuvõtmisega seotud kohustuste rikkumine

[RT I, 17.03.2023, 2- jõust. 01.11.2023]

(1) Kindlustusteenuse osutamisel kogumispensionide seaduse § 14 lõikes 5 või 5¹ või § 16 lõikes 7¹ kehtestatud nõuete rikkumise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 5 000 000 eurot või kuni kahekordses väärteto tulemusel teenitud kasule või ära hoitud kahjule vastavas summas.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 5 000 000 eurot või kuni kahekordses väärteto tulemusel teenitud kasule või ära hoitud kahjule vastavas summas või kuni viis protsenti juriidilise isiku või tema konsolideerimisgrupi konsolideeritud käibest.

[RT I, 17.03.2023, 2- jõust. 01.11.2023]

§ 261. Klientide huvide ohustamine

(1) Käesoleva seaduse § 177 lõikes 1 või 2 või §-s 184 sätestatud kohustuste rikkumise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.

[RT I, 17.03.2023, 2- jõust. 01.11.2023]

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 400 000 eurot.

[RT I, 17.03.2023, 2- jõust. 01.11.2023]

§ 261¹. Klientide huvide ohustamine investeerimisriskiga elukindlustuslepingu turustamisel

(1) Käesoleva seaduse § 177 lõikes 3 või §-s 184 sätestatud kohustuste rikkumise eest investeerimisriskiga elukindlustuslepingu turustamisel – karistatakse rahatrahviga kuni 700 000 eurot või kuni kahekordses väärteto tulemusel teenitud kasule või ära hoitud kahjule vastavas summas.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 5 000 000 eurot või kuni kahekordses väärteto tulemusel teenitud kasule või ära hoitud kahjule vastavas summas või kuni viis protsenti juriidilise isiku või tema konsolideerimisgrupi konsolideeritud käibest.

[RT I, 17.03.2023, 2- jõust. 01.11.2023]

§ 262. Vahendaja kasutamise ja kindlustuslepingute turustamise piirangu rikkumine

[RT I, 17.11.2017, 3- jõust. 01.10.2018]

(1) Käesoleva seaduse § 176 lõigetes 1 ja 2 sätestatud nõuete rikkumise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 400 000 eurot.

[RT I, 17.03.2023, 2- jõust. 01.11.2023]

§ 263. Vahendajale kindlustuslepingu turustamisel kehtestatud nõuete rikkumine

[Kehtetu -RT I, 17.03.2023, 2- jõust. 01.11.2023]

§ 263¹. Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2020/852 nõuete rikkumine

(1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2020/852, millega kehtestatakse kestlike investeeringute hõlbustamise raamistik ja muudetakse määrust (EL) 2019/2088 (ELT L 198, 22.06.2020, lk 13–43), artiklites 5–7 sätestatud nõuete rikkumise eest –

karistatakse rahatrahviga kuni 5 000 000 eurot või kuni kahekordses väärteto tulemusel teenitud kasule või ära hoitud kahjule vastavas summas.
[RT I, 17.03.2023, 2- jõust. 01.11.2023]

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 5 000 000 eurot või kuni kahekordses väärteto tulemusel teenitud kasule või ära hoitud kahjule vastavas summas või kuni kümme protsenti juriidilise isiku või tema konsolideerimisgrupi konsolideeritud käibest.
[RT I, 17.03.2023, 2- jõust. 01.11.2023]

§ 263². Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2019/1238 nõuete rikkumine

(1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2019/1238 artikli 5 lõikes 1 ning artiklites 6, 7, 18–47, 50 ja 52–56 sätestatud nõuete rikkumise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 700 000 eurot või kuni kahekordses väärteto tulemusel teenitud kasule või ära hoitud kahjule vastavas summas.
[RT I, 03.12.2024, 3- jõust. 13.12.2024]

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 5 000 000 eurot või kuni kahekordses väärteto tulemusel teenitud kasule või ära hoitud kahjule vastavas summas või kuni kümme protsenti juriidilise isiku või tema konsolideerimisgrupi konsolideeritud käibest.
[RT I, 03.12.2024, 3- jõust. 13.12.2024]

§ 263³. Juriidilise isiku ja konsolideerimisgrupi käive

Käesolevas peatükis sätestatud juriidilise isiku käive on aastane kogukäive vastavalt viimasele kättesaadavale juhtimisorgani kinnitatud raamatupidamise aruandele. Kui juriidiline isik on emaettevõtja või sellise emaettevõtja tütarettevõtja, kes peab koostama konsolideeritud finantsaruandeid, siis on eelmises lauses nimetatud kogukäive aastane kogukäive või vastav tululiik viimase kättesaadava konsolideeritud raamatupidamise aruande järgi, mille on heaks kiitnud kõrgeima taseme emaettevõtja juhtimisorgan.
[RT I, 11.10.2024, 1- jõust. 21.10.2024]

§ 263⁴. Aegumine

[Kehtetu -RT I, 03.12.2024, 3- jõust. 13.12.2024]

§ 264. Menetlus

Käesolevas peatükis sätestatud väärtegade kohtuväline menetleja on Finantsinspeksioon.

(2) Käesolevas peatükis sätestatud väärtegade aegumistähtaeg on kolm aastat.
[RT I, 03.12.2024, 3- jõust. 13.12.2024]

14. peatükk Rakendussätted

1. jagu Üleminekusätted

§ 265. Kindlustusandja tegevusloa kehtivus ja sootegur kindlustusriski hindamisel

(1) Finantsinspeksioon tunnustab kindlustusandja tegevusloa kehtetuks nende käesoleva seaduse jõustumiseni kehtinud kindlustustegevuse seaduse § 12 punktides 1 ja 2 nimetatud kindlustustegevuse liikide osas, mille alusel kindlustusandja ei jätka pärast käesoleva seaduse jõustumist kindlustuslepingute sõlmimist.

(2) Elukindlustusega tegelevale kindlustusandjale käesoleva seaduse jõustumiseni kehtinud kindlustustegevuse seaduse § 13 lõike 1 punkti 2 alusel väljastatud tegevusluba on käsitatav käesoleva seaduse § 13 lõike 1 punktides 2 ja 3 nimetatud tegevuslubadena.

(3) Elukindlustusega tegelevale kindlustusandjale käesoleva seaduse jõustumiseni kehtinud kindlustustegevuse seaduse § 11 lõike 3 alusel kehtestatud määruse § 2 lõike 2 punkti 1 või 2 alusel väljastatud tegevusluba on käsitatav vastavalt käesoleva seaduse § 13 lõike 1 punktis 2 või 3 nimetatud tegevusloana.

(4) Käesoleva seaduse § 216 lõikes 1 sätestatud ei kohaldata enne 2012. aasta 21. detsembrist sõlmitud elukindlustuse, õnnetusjuhtumite kindlustuse ega haiguskindlustuse kindlustuslepingute suhtes eeldusel, et eri soost isikute kindlustusmaksete ja -hüvitiste erinevused on proportsionaalsed kindlustusrisiki hindamisel arvesse võetud sooteguri mõju suurusega.

§ 266. Üleminekusätteid tegevust lõpetavale kindlustusandjale

(1) Kindlustusandja suhtes, kes ei sõlmi alates 2016. aasta 1. jaanuarist uusi kindlustuslepinguid ja kes on oma tegevust lõpetamas või kelle suhtes on kehtestatud erirežiim, võib käesoleva paragrahvi lõigetes 3 ja 4 sätestatud tähtpäevani kohaldada ainult käesoleva seaduse 8. ja 9. peatükis sätestatud, kui ta:

- 1) ei kuulu kindlustusgruppi või kui kõik kindlustusgruppi kuuluvad kindlustusandjad on lõpetanud uute kindlustuslepingute sõlmimise;
- 2) esitab Finantsinspeksioonile igal aastal ülevaate selle kohta, mida ta on teinud, et lõpetada oma tegevus;
- 3) on Finantsinspeksiooni teavitanud, et ta rakendab käesolevas paragrahvis sätestatud üleminekusätteid.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud juhul kohaldatakse kindlustusandja suhtes kuni käesoleva seaduse jõustumiseni kehtinud kindlustustegevuse seadust, välja arvatud selle 8. ja 9. peatükki, arvestades käesoleva paragrahvi lõigetes 3 ja 4 sätestatud.

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud kindlustusandja suhtes kohaldatakse käesolevat seadust alates 2019. aasta 1. jaanuarist või Finantsinspeksiooni kehtestatud varasemast kuupäevast, kui Finantsinspeksioon on talle esitatud ülevaate põhjal hinnanud, et kindlustusandja ei lõpeta oma tegevust 2019. aasta 1. jaanuariks.

(4) Kui käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud kindlustusandja suhtes on kehtestatud erirežiim, kohaldatakse tema suhtes käesolevat seadust alates 2021. aasta 1. jaanuarist või Finantsinspeksiooni kehtestatud varasemast kuupäevast, kui Finantsinspeksiooni hinnangul ei ole tehtud piisavalt edusamme kindlustusandja tegevuse lõpetamiseks.

(5) Finantsinspeksioon esitab teiste lepinguriikide finantsjärelevalve asutustele nimekirja kindlustusandjatest, kelle suhtes kohaldatakse käesolevat paragrahvi.

§ 267. Üleminekumeetmed tehniliste eraldiste puhul

(1) Kindlustusandja võib Finantsinspeksiooni nõusolekul mõnede kindlustuslepingutest tulenevate kohustuste (edaspidi käesolevas paragrahvis *lubatavad kohustused*) parima hinnangu arvutamisel rakendada üleminekuaja kohandust.

(2) Üleminekuaja kohandust võib rakendada selliste lubatavate kohustuse suhtes, mis vastavad järgmistele tingimustele:

- 1) kohustused tulenevad enne 2016. aasta 1. jaanuari sõlmitud kindlustuslepingutest, välja arvatud lepingud, mida on nimetatud kuupäeval või hiljem pikendatud;
- 2) kindlustusandja ei ole rakendanud lubatavate kohustuste parima hinnangu arvutamisel käesoleva seaduse §-s 46 sätestatud kattuvuse kohandamist.

(3) Kindlustusandja arvutab üleminekuaja kohanduse rakendamiseks iga võetud kohustuse valuuta kohta järgmiste suuruste vahe:

- 1) kindlustuslepingu kindlustustehniliste eraldiste ja finantskohustuste arvutamisel kuni 2016. aasta 1. jaanuarini kasutatud intressimäär;
- 2) aastane tegelik intressimäär arvutatuna ühe diskontomäärana, mida rakendatakse lubatavate kohustustega seotud rahavoogudele ja mis kajastub lubatavate kohustuste parima hinnangu väärtuses, mille hetkeväärtuses võetakse arvesse käesoleva seaduse § 45 lõikes 1 nimetatud riskivaba intressikõverat.

(4) Üleminekuaja kohandus on käesoleva paragrahvi lõike 3 kohaselt arvutatud suurus, mis väheneb lineaarselt iga aasta lõpus, olles 2016. aastal 100 protsenti ja 2031. aastal null protsenti lõike 3 kohaselt arvutatud suurusest.

(5) Kui kindlustusandja rakendab käesoleva seaduse §-s 47 sätestatud volatiilsuse kohandamist, võtab ta käesoleva paragrahvi lõike 3 punkti 2 rakendamisel arvesse kohandatud riskivaba intressikõverat.

(6) Kui kindlustusandja rakendab lubatavate kohustuste parima hinnangu arvutamisel üleminekuaja kohandust, ei tohi ta selliste kohustuste suhtes rakendada käesoleva seaduse §-s 47 sätestatud volatiilsuse kohandamist ja käesoleva paragrahvi lõikes 7 sätestatud üleminekuaja mahaarvamist.

(7) Kindlustusandja võib Finantsinspeksiooni nõusolekul rakendada tehniliste eraldiste arvutamisel üleminekuaja mahaarvamist. Üleminekuaja mahaarvamist võib rakendada käesoleva seaduse § 44 lõikes 6 nimetatud homogeensete riskigruppide kaupa.

(8) Kindlustusandja arvutab üleminekuaja mahaarvamise rakendamiseks järgmiste suuruste vahe (edaspidi *maksimaalne mahaarvatav suurus*):

- 1) tehniliste eraldiste suurus edasikindlustuse ja eriotstarbelise varakogumi osata;
- 2) tehniliste eraldiste suurus arvutatuna 2015. aasta 31. detsembril kehtinud kindlustustegevuse seaduses sätestatu kohaselt edasikindlustuse ja eriotstarbelise varakogumi osata.

(9) Maksimaalne mahaarvatav suurus väheneb lineaarselt iga aasta lõpus, olles 2016. aastal 100 protsenti ja 2031. aastal null protsenti käesoleva paragrahvi lõike 8 kohaselt arvutatud suurusel.

(10) Kui kindlustusandja rakendab 2016. aasta 1. jaanuari seisuga volatiilsuse kohandamist, kohaldab ta seda maksimaalse mahaarvatava suuruse arvutamisel.

(11) Kui kindlustusandja riskiprofiil muutub oluliselt, võib kindlustusandja Finantsinspeksiooni nõusolekul arvutada maksimaalse mahaarvatava suuruse uuesti iga 24 kuu järel või sagedamini. Käesolevas lõikes sätestatud võib Finantsinspeksioon nõuda ka oma ettekirjutusega.

(12) Finantsinspeksioon võib piirata üleminekuaja mahaarvamist, kui selle tulemusel muutuvad kindlustusandja tehnilised eraldised väiksemaks 2015. aasta 31. detsembril kehtinud kindlustustegevuse seaduses sätestatu kohaselt arvutatud kindlustustehniliste eraldiste ja finantskohustuste suurusel.

(13) Kui kindlustusandja ei vastaks üleminekuaja mahaarvamist mitte rakendades solventsuskapitalinõudele, peab ta Finantsinspeksioonile esitama iga aasta ülevaate võetud meetmete ja tehtud edusammude kohta, et vastata üleminekuperioodi lõpuks solventsuskapitalinõude täitmiseks vajalike nõuetekohaste omavahendite tasemele või vähendada oma riskiprofiili.

§ 268. Omavahendite kaasamise või riskiprofiili vähendamise kava üleminekumeetmete rakendamisel

(1) Kui kindlustusandja rakendab käesoleva seaduse §-s 267 sätestatud üleminekumeetmeid ja tuvastab, et üleminekuaja kohanduse või üleminekuaja mahaarvamise mitterakendamisel ei suudaks ta täita solventsuskapitalinõuet, teavitab ta sellest kohe Finantsinspeksiooni.

(2) Finantsinspeksioon nõuab käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud juhul, et kindlustusandja võtaks vajalikud meetmed, mis tagavad solventsuskapitalinõude täitmise üleminekuperioodi lõpuks.

(3) Kindlustusandja peab esitama Finantsinspeksioonile kahe kuu jooksul käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud tuvastamisest arvates omavahendite kaasamise või riskiprofiili vähendamise kava, milles on esitatud meetmed nõuetekohaste omavahendite taseme saavutamiseks või riskiprofiili vähendamiseks.

(4) Kindlustusandja võib käesoleva paragrahvi lõikes 3 sätestatud kava üleminekuperioodil vajaduse korral uuendada.

(5) Kindlustusandja esitab igal aastal Finantsinspeksioonile ülevaate käesoleva paragrahvi lõikes 3 sätestatud eesmärgi saavutamiseks rakendatavatest meetmetest ja tehtud edusammudest.

(6) Finantsinspeksioon keelab üleminekumeetme rakendamise, kui kindlustusandja esitatud ülevaatest nähtub, et kindlustusandja ei ole suuteline üleminekuperioodi lõpuks täitma solventsuskapitalinõuet.

§ 269. Üleminekusätteid omavahendite suuruse puhul ja tasemetesse liigitamisel

(1) Kindlustusandja on kohustatud viima oma omavahendid kooskõlla käesoleva seaduse §-s 82 sätestatud miinimumkapitalinõudega hiljemalt 2016. aasta 31. detsembriks. Käesolevas lõikes nimetatud tähtpäevani peavad kindlustusandja põhiomavahendid vastama kuni käesoleva seaduse jõustumiseni kehtinud kindlustustegevuse seaduses sätestatud omavahendite suurusele.

(2) Kuni 2025. aasta 1. jaanuarini arvatakse esimese taseme põhiomavahendite hulka järgmised omavahendid:

- 1) enne 2016. aasta 1. jaanuari kaasatud põhiomavahendid;
- 2) 50 protsenti põhiomavahenditest, mida oleks saanud 2015. aasta 31. detsembri seisuga kasutada omavahendite normatiivi katteks vastavalt käesoleva seaduse jõustumiseni kehtinud kindlustustegevuse seadusele;
- 3) põhiomavahendid, mida ei ole liigitatud vastavalt käesoleva seaduse §-le 57 esimese ja teise taseme omavahenditeks.

(3) Kuni 2025. aasta 1. jaanuarini arvatakse teise taseme põhiomavahendite hulka järgmised omavahendid:

- 1) enne 2016. aasta 1. jaanuari kaasatud põhiomavahendid;
- 2) 25 protsenti põhiomavahenditest, mida oleks saanud 2015. aasta 31. detsembri seisuga kasutada omavahendite normatiivi katteks vastavalt käesoleva seaduse jõustumiseni kehtinud kindlustustegevuse seadusele.

§ 270. Üleminekusäte struktureeritud laenusse investeerimisel

§ 271. Üleminekumeetmed solventsuskapitalinõude arvutamisel ja solventsuskapitalinõude täitmisel

(1) Kui kindlustusandja kasutab solventsuskapitalinõude arvutamisel sisemudelit, võib Finantsinspeksioon nõuda, et kindlustusandja kohaldaks kuni 2017. aasta 31. detsembrini miinimumkapitalinõude arvutamisel käesoleva seaduse § 82 lõikes 8 sätestatud protsendimäärasid standardvalemi alusel leitud solventsuskapitalinõude suhtes.

(2) Kuni 2017. aasta 31. detsembrini kasutatakse liikmesriikide keskvalitsuste või keskpankade vastu esitatud selliste nõuete puhul, mis on nomineeritud või väljastatud mis tahes muu liikmesriigi valuutas, standardvalemi kohaselt kontsentratsiooniriski alamoodulis ja hinnavaheriski alamoodulis kasutatavate standardnäitajatenä samu näitajaid, mida kasutatakse selliste nõuete puhul, mis on nomineeritud ja väljastatud samas valuutas.

(3) 2018. aastal vähendatakse liikmesriikide keskvalitsuste või keskpankade vastu esitatud selliste nõuete puhul, mis on nomineeritud või väljastatud mis tahes muu liikmesriigi valuutas, standardvalemi kohaselt kontsentratsiooniriski alamoodulis ja hinnavaheriski alamoodulis kasutatavaid standardnäitajaid 80 protsenti.

(4) 2019. aastal vähendatakse liikmesriikide keskvalitsuste või keskpankade vastu esitatud selliste nõuete puhul, mis on nomineeritud või väljastatud mis tahes muu liikmesriigi valuutas, standardvalemi kohaselt kontsentratsiooniriski alamoodulis ja hinnavaheriski alamoodulis kasutatavaid standardnäitajaid 50 protsenti.

(5) 2020. aastal ja hiljem liikmesriikide keskvalitsuste või keskpankade vastu esitatud nõuete puhul standardparameetreid ei vähendata.

(6) Kui kindlustusandja omavahendite suurus vastab omavahendite normatiivile enne käesoleva seaduse jõustumist kehtinud kindlustustegevuse seaduse kohaselt, kuid ei vasta käesolevas seaduses sätestatud solventsuskapitalinõudele 2016. aastal, nõuab Finantsinspeksioon kindlustusandjalt kõikide vajalike meetmete rakendamist, et saavutada solventsuskapitalinõude täitmiseks vajalike nõuetekohaste omavahendite tase või muuta oma riskiprofiili, et tagada solventsuskapitalinõude täitmine 2017. aasta 31. detsembriks.

(7) Käesoleva paragrahvi lõikes 6 sätestatud juhul peab kindlustusandja iga kolme kuu järel esitama Finantsinspeksioonile ülevaate samas lõikes sätestatud eesmärgi saavutamiseks rakendavatest meetmetest ja tehtud edusammudest.

(8) Kui Finantsinspeksioon tuvastab esitatud ülevaate põhjal, et kindlustusandja ei ole teinud solventsuskapitalinõude mittetäitmise tuvastamise ja ülevaate esitamise vahelisel ajavahemikul olulisi edusamme, ei kohaldata kindlustusandjale käesoleva paragrahvi lõiget 6.

(9) Kindlustusandja võib kooskõlas komisjoni delegeeritud määruse (EL) nr 2015/35 artikliga 173 kasutada aktsiariski kapitalinõude arvutamisel standardparameetrit, mis tuleb leida järgmiste suuruste kaalutud keskmisena:

- 1) standardparameeter vastavalt komisjoni delegeeritud määruse (EL) nr 2015/35 artiklile 170;
- 2) standardparameeter vastavalt komisjoni delegeeritud määruse (EL) nr 2015/35 artiklile 169.

(10) Käesoleva paragrahvi lõike 9 punktis 2 nimetatud standardparameetri osakaal suureneb vähemalt lineaarselt iga aasta lõpus, olles 2016. aastal null protsenti ja 2023. aastal 100 protsenti.

§ 272. Üleminekusätted kindlustusgrupile

(1) Käesoleva seaduse §-e 267 ja 268, § 269 lõikeid 2 ja 3, § 270 ning § 271 lõikeid 2–5 kohaldatakse kindlustusgrupi tasandil.

(2) Käesoleva seaduse § 271 lõikeid 6–8 kohaldatakse kindlustusgrupi tasandil, kui kindlustusgrupi omavahendite suurus vastab enne käesoleva seaduse jõustumist kehtinud kindlustustegevuse seaduse kohastele konsolideeritud omavahenditele, kuid ei vasta käesolevas seaduses sätestatud kindlustusgrupi solventsuskapitalinõudele.

§ 273. Aruannete esitamise ja avalikustamise üleminekutähtajad

(1) Kindlustusandja esitab Finantsinspeksioonile käesoleva seaduse § 123 lõikes 2 nimetatud regulaarsed järelevalvelised aruanded:

- 1) 2016. aasta kohta 20 nädala jooksul pärast majandusaasta lõppu ja 2016. aasta kvartaliaruanded 8 nädala jooksul pärast kvartali lõppu;
- 2) 2017. aasta kohta 18 nädala jooksul pärast majandusaasta lõppu ja 2017. aasta kvartalitaruanded 7 nädala jooksul pärast kvartali lõppu;
- 3) 2018. aasta kohta 16 nädala jooksul pärast majandusaasta lõppu ja 2018. aasta kvartalitaruanded 6 nädala jooksul pärast kvartali lõppu.

(2) Kindlustusandja avalikustab käesoleva seaduse § 123 lõikes 1 nimetatud solventsuse ja finantsseisundi aruande:

- 1) 2016. aasta kohta 20 nädala jooksul pärast majandusaasta lõppu;
- 2) 2017. aasta kohta 18 nädala jooksul pärast majandusaasta lõppu;
- 3) 2018. aasta kohta 16 nädala jooksul pärast majandusaasta lõppu.

(3) Kindlustusgrupi juhtiv ettevõtja esitab kindlustusgrupi järelevalve teostajale käesoleva seaduse § 123 lõikes 4 nimetatud kindlustusgrupi regulaarsed järelevalvelised aruanded:

- 1) 2016. aasta kohta 26 nädala jooksul pärast majandusaasta lõppu;
- 2) 2017. aasta kohta 24 nädala jooksul pärast majandusaasta lõppu;
- 3) 2018. aasta kohta 22 nädala jooksul pärast majandusaasta lõppu.

(4) Kindlustusgrupi juhtiv ettevõtja avalikustab käesoleva seaduse § 123 lõikes 3 nimetatud kindlustusgrupi solventsuse ja finantsseisundi aruande:

- 1) 2016. aasta kohta 26 nädala jooksul pärast majandusaasta lõppu;
- 2) 2017. aasta kohta 24 nädala jooksul pärast majandusaasta lõppu;
- 3) 2018. aasta kohta 22 nädala jooksul pärast majandusaasta lõppu.

§ 273¹. Üleminekusäte kindlustusandjale

Kindlustusandja kohaldab käesoleva seaduse § 105 lõike 2 punktis 10 nimetatud korda kindlustusagendi suhtes, kes on kantud vahendajate nimekirja enne Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis (EL) 2016/97 sätestatud rakendamiskuupäeva, hiljemalt selle direktiivi artiklis 40 nimetatud kuupäevast.
[RT I, 30.12.2017, 3- jõust. 01.10.2018]

§ 274. Üleminekusätted vahendajale

[RT I, 17.11.2017, 3- jõust. 01.10.2018]

(1) Kindlustusmaakler ja kindlustusagentuur on kohustatud oma tegevuse ning dokumendid käesoleva seaduse §-s 186 ja § 198 lõikes 3 sätestatud sise-eeskirjade kehtestamise nõuetega kooskõlla viima hiljemalt 2016. aasta 1. juuliks.

(2) Kindlustusmaakler, kes on kantud vahendajate nimekirja enne Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2016/97 rakendamiskuupäeva, on kohustatud oma tegevuse käesoleva seaduse § 178 lõikes 4 sätestatud dokumenteerimise nõuetega ning § 186 lõike 2 punktis 16 nimetatud korra nõuetega kooskõlla viima selle direktiivi artiklis 40 nimetatud kuupäevaks.

[RT I, 30.12.2017, 3- jõust. 01.10.2018]

2. jagu Seaduste muutmise ja kehtetuks tunnistamine

§ 275.–§ 286.[Käesolevast tekstist välja jäetud.]

3. jagu Seaduse jõustumine

§ 287. Seaduse jõustumine

- (1) Käesolev seadus jõustub 2016. aasta 1. jaanuaril.
- (2) Käesoleva seaduse § 276 jõustub üldises korras.
- (3) Käesoleva seaduse § 123 lõiked 11 ja 12 jõustuvad 2019. aasta 1. jaanuaril.

¹Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv (EL) 2016/97, mis käsitleb kindlustustoodete turustamist (uuesti sõnastatud) (ELT L 26, 02.02.2016, lk 19–59);
nõukogu direktiiv 2004/113/EÜ meeste ja naiste võrdse kohtlemise põhimõtte rakendamise kohta seoses kaupade ja teenuste kättesaadavuse ja pakkumisega (ELT L 373, 21.12.2004, lk 37–43);
Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2009/138/EÜ kindlustus- ja edasikindlustustegevuse alustamise ja jätkamise kohta (Solventus II) (ELT L 335, 17.12.2009, lk 1–155), muudetud direktiividega (EL) 2019/2177 (ELT L 334, 27.12.2019, lk 155–163) ja (EL) 2022/2556 (ELT L 333, 27.12.2022, lk 153–163);
Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2011/89/EL, millega muudetakse direktiive 98/78/EÜ, 2002/87/EÜ, 2006/48/EÜ ja 2009/138/EÜ seoses finantskonglomeraati kuuluvate finantsüksuste täiendava järelevalvega (ELT L 326, 08.12.2011, lk 113–141);

Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2014/51/EL, millega muudetakse direktiive 2003/71/EÜ ja 2009/138/EÜ ning määrusi (EÜ) nr 1060/2009, (EL) nr 1094/2010 ja (EL) nr 1095/2010 seoses Euroopa Järelevalveasutuse (Euroopa Kindlustus- ja Tööandjapensionide Järelevalve) ning Euroopa Järelevalveasutuse (Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve) volitustega (ELT L 153, 22.05.2014, lk 1–61); Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv (EL) 2016/2341 tööandja kogumispensioni asutuste tegevuse ja järelevalve kohta (ELT L 354, 23.12.2016, lk 37–85); Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2009/103/EÜ mootorsõidukite kasutamise tsiviilvastutuskindlustuse ja sellise vastutuse kindlustamise kohustuse täitmise kohta (ELT L 263, 07.10.2009, lk 11–31), muudetud direktiiviga (EL) 2021/2118 (ELT L 430, 02.12.2021, lk 1–23).
[RT I, 11.10.2024, 1- jõust. 17.01.2025]

[Lisa](#) Kahjukindlustuse alaliigid